

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
W 2023 R.**

SPORZĄDZONE ŁĄCZNIE
ZE SPRAWOZDANIEM ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.

Warszawa, 07 marca 2024 r.

Spis treści

I.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.	6
II.	CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY	10
1.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	10
2.	CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIJ KOLEJNEGO KWARTAŁU	12
3.	PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI GRUPY	13
3.1.	Udział BOŚ S.A. w sektorze bankowym	13
3.2.	Produkty bankowe	13
3.3.	Działalność maklerska	17
3.4.	Udział Banku w krajowych i regionalnych programach operacyjnych oraz europejskich i krajowych mechanizmach finansowych	19
4.	WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI W BOŚ S.A.	22
5.	INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU, Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA RYNKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE	22
6.	WYBRANE DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI GRUPY	23
7.	KIERUNKI ROZWOJU BANKU	23
8.	GŁÓWNE INWESTYCJE	24
9.	ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	25
III.	WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ	26
1.	WYNIKI FINANSOWE GRUPY	26
1.1.	Rachunek wyników Grupy	26
1.2.	Bilans Grupy	30
1.3.	Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy	35
2.	WYNIKI FINANSOWE BANKU	36
2.1.	Rachunek wyników Banku	36
2.2.	Bilans Banku	39
2.3.	Aktywa i zobowiązania warunkowe Banku	43
3.	RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI	43
4.	INFORMACJE O WAŻNIEJSZYCH OSIĄGNIĘCIACH W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU ORAZ INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU	43
IV.	ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE	44
1.	RYZYZKO KREDYTOWE	44
2.	RYZYZKO FINANSOWE	47
2.1.	Ryzyko płynności	48
2.2.	Ryzyko stopy procentowej	52
2.3.	Ryzyko walutowe	57
2.4.	Pozostałe ryzyka rynkowe	59
3.	RYZYZKO OPERACYJNE I BRAKU ZGODNOŚCI	59
3.1.	Ryzyko operacyjne	59
3.2.	Ryzyko braku zgodności	60
V.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	62
1.	OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI	62
2.	UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW	62
3.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	62
4.	SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ	62
5.	INFORMACJE O UMOWACH BANKU	62
5.1.	Umowy znaczące	62
5.2.	Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru	63
5.3.	Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych	63
5.4.	Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	64
6.	CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA	65
7.	INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH ORAZ OPIS ZMIAN OTOCZENIA PRAWNEGO W ZAKRESIE MIESZKANIOWEGO PORTFELA KREDYTOWEGO W TYM WAKACJE KREDYTOWE I INNE FORMY POMOCY DLA KLIENTÓW	65
8.	ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA	68
9.	INFORMACJA O DYWIDENDZIE	68
10.	INFORMACJE O WARTOŚCI PRZYJĘTYCH ZABEZPIECZEŃ	68
11.	INFORMACJE O ZDARZENIACH PO DNIU BILANSOWYM	68
VI.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	69

1.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO	69
1.1.	Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega BOŚ S.A. oraz miejsca, gdzie tekst zasad jest publicznie dostępny.....	69
1.2.	Informacja o niestosowaniu niektórych zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021” oraz „Zasadach ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez KNF.....	69
2.	AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI.....	70
2.1.	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku.....	70
2.2.	Akcje własne.....	70
2.3.	Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu	71
2.4.	Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych.....	71
2.5.	Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych	71
2.6.	Zasady zmiany Statutu Banku	71
2.7.	Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	71
3.	ORGANY BANKU	73
3.1.	Walne Zgromadzenie Banku	73
3.2.	Rada Nadzorcza Banku	73
3.3.	Zarząd Banku.....	84
4.	SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	89
5.	KONFLIKT INTERESÓW W BOŚ S.A.....	91
6.	POLITYKA WYNAGRODZEŃ W BOŚ S.A.....	92
6.1.	Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.	92
6.2.	Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych.....	94
6.3.	Informacja na temat wynagrodzeń i zobowiązań wobec kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.	94
6.4.	Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających.....	94
6.5.	Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej	94
VII.	OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH	95
1.	LIST PREZESA ZARZĄDU.....	95
2.	GRUPA KAPITAŁOWA BOŚ.....	96
2.1.	Wizja i misja	96
2.2.	Struktura akcjonariatu	97
2.3.	BOŚ w liczbach	97
2.4.	Wyniki finansowe.....	97
2.5.	Historia BOŚ.....	98
2.6.	Grupa BOŚ.....	98
3.	STRATEGIA I MODEL BIZNESOWY	99
3.1.	Strategia Biznesowa	100
3.2.	Strategia ESG	100
3.3.	Kontrybucja do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ.....	102
3.4.	Struktura zarządzania ESG.....	104
3.5.	Główne polityki i dokumenty określające nasze podejście do ESG w raportowanym okresie	104
3.6.	Interesariusze BOŚ i relacje z otoczeniem.....	111
3.7.	Kluczowe partnerstwa.....	112
3.8.	Nagrody i wyróżnienia przyznane w 2023 roku.....	113
3.9.	Transparentność i dialog z klientem.....	115
3.10.	Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych.....	118
3.11.	Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	119
4.	LIDER ZIELONEJ ZMIANY (E).....	121
4.1.	Wsparcie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	121
4.2.	Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi	121
4.3.	Działalność proekologiczna Spółek	125
4.4.	Taksonomia (systematyka) UE	125
4.5.	Odpowiedzialne podejście do ochrony środowiska.....	152
4.6.	Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii	152
4.7.	Ślad węglowy	153
4.8.	Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	155
4.9.	Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe	156
5.	BANK AKTYWNY SPOŁECZNIE (S).....	158
5.1.	Wspólny wysiłek w budowie zrównoważonego rozwoju.....	159

5.2.	Wspólne cele, wspólne zaangażowanie	159
5.3.	Fundacja Banku Ochrony Środowiska	159
5.4.	Wolontariat pracowniczy	163
5.5.	Darowizny i sponsoring BOŚ	165
5.6.	Przyjazne miejsce pracy	166
5.7.	Wartości BOŚ	167
5.8.	Działania w zakresie zarządzania zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami	168
5.9.	Struktura zatrudnienia	170
5.10.	Rotacja w Grupie BOŚ	174
5.11.	Polityki dotyczące pracowników	174
5.12.	Różnorodność organów zarządzających	176
5.13.	Zasady wynagradzania	177
5.14.	Urlopy rodzicielskie i Wskaźnik równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	180
5.15.	Komunikacja z pracownikami	180
5.16.	Benefity dla pracowników	182
5.17.	Szkolenia i rozwój	184
5.18.	Ocena pracownicza	188
5.19.	Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188
6.	ŚWIADOMA ORGANIZACJA (G)	190
6.1.	Ład korporacyjny	191
6.2.	Zarząd Banku	191
6.3.	Rada Nadzorcza	191
6.4.	Zasady wyboru organu zarządzającego	192
6.5.	Wpływy polityczne i działalność lobbingsowa	192
6.6.	Zgodność działalności z prawem i regulacjami	193
6.7.	Etyka	194
6.8.	Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195
6.9.	Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML)	197
6.10.	Komunikowanie kwestii krytycznych	198
6.11.	System zarządzania ryzykiem	198
6.12.	Zarządzanie ryzykiem ESG	200
6.13.	Bezpieczeństwo naszych klientów i pracowników	201
6.14.	Cyberbezpieczeństwo	204
6.15.	Łańcuch dostaw	206
6.16.	Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207
7.	O RAPORCIE	210
7.1.	Istotne tematy raportowania	210
7.2.	Standard raportowania	213
7.3.	Kontakt	213
7.4.	Indeks GRI	214
7.5.	Indeks ESRS	220
8.	DODATKOWE STANDARDY RAPORTOWANIA	225
8.1.	Ujawnienia informacji związanych z klimatem wg Wytycznych TCFD	225
VIII.	OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDAŃ	229

WYBRANE DANE FINANSOWE

Dane skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BOŚ S.A.	GRUPA		w tys. EUR	
	w tys. zł			
	12 miesięcy zakończonych 31-12-2023	12 miesięcy zakończonych 31-12-2022	12 miesięcy zakończonych 31-12-2023	12 miesięcy zakończonych 31-12-2022
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	1 598 700	1 205 878	353 039	257 210
Przychody z tytułu opłat i prowizji	174 690	167 992	38 577	35 832
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)	61 759	22 878	13 638	4 880
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	-	-	-	-
Zysk brutto	157 032	194 135	34 677	41 408
Zysk netto	78 374	128 244	17 307	27 354

GRUPA	w tys. zł		w tys. EUR	
	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2022
Aktywa razem	22 032 451	22 006 181	5 067 261	4 692 250
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	75 146	141 143	17 283	30 095
Zobowiązania wobec klientów	18 565 197	18 820 809	4 269 825	4 013 051
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej	2 148 620	1 964 138	494 163	418 802
Kapitał podstawowy	1 461 036	1 461 036	336 025	311 528
Liczba akcji	92 947 671	92 947 671		
Współczynnik kapitałowy	16,27	14,95		

Dane sprawozdania finansowego BOŚ S.A.	BANK		w tys. EUR	
	w tys. zł			
	12 miesięcy zakończonych 31-12-2023	12 miesięcy zakończonych 31-12-2022	12 miesięcy zakończonych 31-12-2023	12 miesięcy zakończonych 31-12-2022
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	1 582 903	1 198 582	349 550	255 654
Przychody z tytułu opłat i prowizji	83 753	82 766	18 495	17 654
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)	10 294	-2 658	2 273	-567
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	-	-	-	-
Zysk brutto	122 106	185 912	26 964	39 654
Zysk netto	61 701	127 608	13 625	27 218

BANK	w tys. zł		w tys. EUR	
	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2022
Aktywa razem	21 869 452	21 915 238	5 029 773	4 672 858
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	75 146	141 143	17 283	30 095
Zobowiązania wobec klientów	18 641 304	18 879 924	4 287 328	4 025 656
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej	2 129 805	1 961 996	489 836	418 345
Kapitał podstawowy	1 460 364	1 460 364	335 870	311 385
Liczba akcji	92 947 671	92 947 671		
Współczynnik kapitałowy	16,71	15,05		

I. PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A. (Bank), pełniący rolę jednostki dominującej nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A. i BOŚ Leasing Eko Profit S.A. oraz jednostką zależną w sposób pośredni MS Wind Sp. z o.o.

Informacje o przyjętej Strategii Rozwoju na lata 2024 -2026

W dniu 15 grudnia 2023 roku Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła „Strategię BOŚ S. A. na lata 2024-2026”.

Cele Banku zdefiniowane w Strategii na koniec 2026 rok są następujące:

- poziom wyniku na działalności bankowej 1 mld zł,
- wskaźnik ROE na poziomie >10%,
- wskaźnik C/I na poziomie 46 %,
- wskaźnik NPL na poziomie 7,5%,
- udział zielonych kredytów w wolumenie kredytów ogółem na poziomie >50%,
- zaangażowanie pracowników >58%.

Niniejsze cele i założenia Strategii nie stanowią prognozy lub szacunku wyników (w tym finansowych) i odnoszą się jedynie do zamierzonych kierunków działania Banku w latach 2024-2026.

Wyniki Grupy BOŚ S.A.

W 2023 roku Bank koncentrował swoje działania na utrzymaniu rentowności w zakresie marży odsetkowej i prowizyjnej, zwiększeniu sprzedaży kredytów i obligacji w celu utrzymania poziomu salda oraz poprawy jakości portfela kredytowego przy utrzymaniu dyscypliny kosztowej. Bank również prowadził skuteczne działania w zakresie obniżenia koncentracji w obszarze kredytów i depozytów a także poprawy jakości portfela kredytowego. W 2023 roku Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 78,4 mln zł, wobec 128,2 mln zł w 2022 roku. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła poprawę wyników przede wszystkim w obszarze wyniku odsetkowego.

Wybrane pozycje rachunku wyników

Wybrane pozycje rachunku wyników	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Wynik z tytułu odsetek		810 981	758 340	6,9
Wynik z tytułu opłat i prowizji		131 525	127 568	3,1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		61 759	22 878	169,9
Wynik z pozycji wymiany		9 888	36 890	-73,2
Wynik z pozostałej działalności		-4 070	-5 172	-23,3
Koszty ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		-284 411	-144 306	97,1
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		-50 474	-105 995	-52,4
Ogólne koszty administracyjne		-518 166	-496 068	4,5
Zysk brutto		157 032	194 135	-19,1
ZYSK NETTO		78 374	128 244	-38,9

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku Grupa BOŚ S.A. wypracowała wynik z tytułu odsetek w wysokości 811,0 mln zł. Wynik był wyższy o 52,6 mln zł w porównaniu do poprzedniego roku.

Przychody z tytułu odsetek były wyższe o 392,8 mln zł w relacji do 2022 roku. Najwyższy wzrost odnotowano w odsetkach od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych, przychodach odsetkowych od klientów instytucjonalnych oraz od klientów detalicznych. Głównym czynnikiem wyższych przychodów były wyższe stawki WIBOR niż w 2022 roku, w rezultacie cyklu podwyżek stóp procentowych przez RPP w drugim i trzecim kwartale 2022 roku, w tym stopy referencyjnej NBP do poziomu 6,75%. Obniżenie stóp procentowych przez RPP we wrześniu 2023 roku o 75 pkt. baz. oraz w październiku 2023 roku o kolejne 25 pkt. baz. do poziomu 5,75% dla stopy referencyjnej NBP będzie miało istotny wpływ dopiero na wynik w 2024 roku.

Koszty odsetkowe ogółem zwiększyły się o 340,2 mln zł wobec 2022 roku. Wzrost kosztów odsetkowych był niższy niż przychodów ze względu na utrzymujący się znaczący udział rachunków bieżących i niskooprocentowanych

lokatach w strukturze produktów depozytowych. Bank oferował klientom lokaty terminowe na warunkach dostosowanych do wzrostu stóp procentowych. Już od czerwca 2022 roku, Bank podwyższał oprocentowanie depozytów detalicznych sprzedawanych w kanałach elektronicznych oraz w placówkach Banku. Oprocentowanie wybranych lokat plasowało ofertę Banku na wiodącej pozycji rynkowej na tle innych banków.

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wyniósł 131,5 mln zł, co oznacza wzrost o 4,0 mln zł w porównaniu do 2022 roku. Główną przyczyną zwiększenia wyniku były wyższe prowizje z tytułu usług maklerskich oraz prowizje od kredytów.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 61,8 mln zł wobec 22,9 mln zł w 2022 roku.

Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych wyniósł -284,4 mln zł wobec -144,3 mln zł w 2022 roku. Wynik jest konsekwencją zmiany parametrów modelu szacowania poziomu rezerwy, podyktowanej znacznym wzrostem nowych spraw w następstwie niekorzystnych dla banków wyroków TSUE. Bank w dalszym ciągu będzie monitorował kształtujące się tendencje w orzecznictwie, liczbę wpływających nowych spraw oraz badał ich wpływ na parametry modelu. Ponadto w III kwartale 2023 roku dynamika wzrostu wielkości odpisów podsycona była wprowadzeniem od września 2023 roku bardziej korzystnych zasad dla klientów Banku przy zawieraniu ugód w zakresie walutowych kredytów mieszkaniowych. Powyższe przełożyło się na szacunek rezerwy na koszty ugód zgodnie ze stosowanym w Banku modelem wyceny rezerw.

W 2023 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł -50,5 mln zł wobec -106,0 mln zł w poprzednim roku. Poprawa wyniku odpisów miała miejsce głównie w portfelu korporacyjnym na skutek rozwiązania odpisów w związku ze spłatami kredytów, a także podpisaniem aneksów oraz umów restrukturyzacyjnych. Zmiana struktury portfela kredytowego i podejmowane przez Bank działania w zakresie windykacji i restrukturyzacji pozwoliły na systematyczną poprawę wskaźnika NPL.

Ogólne koszty administracyjne Grupy wyniosły 518,2 mln zł i zwiększyły się o 22,1 mln zł, tj. o 4,5%, wobec poprzedniego roku. Grupa w poprzednim roku poniosła koszty składki na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców w kwocie 38,4 mln zł, podczas gdy w 2023 roku nie było kosztów w z tego tytułu. Niższe koszty Grupa poniosła także w zakresie składek i wpłat na rzecz BFG. Koszty te zmniejszyły się o 6,9 mln zł względem 2022 roku. Natomiast wzrost kosztów o 35,9 mln zł miał miejsce w pozycji koszty świadczeń pracowniczych, głównie wskutek przeprowadzenia w Banku procesu wartościowania stanowisk pracy, mającego na celu między innymi odniesienie poziomu wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w Banku do poziomów rynkowych. Kolejnym istotnym czynnikiem wzrostu ogólnych kosztów administracyjnych były koszty rzeczowe, które wzrosły o 15,2 mln zł.

Działania optymalizujące koszty administracyjne podejmowane są przez Bank na bieżąco, zarówno na etapie ich budżetowania, jak i w ramach bieżącego zarządzania. Poprzez maksymalne wykorzystanie posiadanych już zasobów rzeczowych i osobowych Bank dąży do ograniczenia wzrostu kosztów w warunkach bardzo wysokiej inflacji, a co za tym idzie silnej presji kosztowej w wielu obszarach, zapewniając jednocześnie sprawne i bezpieczne funkcjonowanie organizacji w ramach obowiązujących przepisów prawnych i wymogów nadzorczych. Bank okresowo ocenia również efektywność i rentowność poszczególnych placówek.

Wakacje kredytowe

Ustawa z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom przyznała kredytobiorcom prawo do zawieszenia spłaty maksymalnie ośmiu rat kredytu hipotecznego udzielonego w walucie polskiej na realizację własnych potrzeb mieszkaniowych w latach 2022-2023, tzw. wakacje kredytowe. Ze względu na prawdopodobieństwo skorzystania przez kredytobiorców z tego prawa, Bank, zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowymi, efekt ten rozpoznał jednorazowo z góry w wyniku III kwartału 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba rachunków kredytów mieszkaniowych objętych wakacjami kredytowymi wyniosła 3,6 tys., a wartość bilansowa brutto złotych kredytów mieszkaniowych, przed wszelkimi korektami wynikającymi z ustawowych wakacji kredytowych, w przypadku których Bank pozytywnie rozpatrzył wniosek, wyniosła 794,8 mln zł.

Rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi i program ugód

Rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanych z walutą obcą na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi łącznie 692,7 mln zł, z czego 164,0 mln zł prezentowane jest jako rezerwa na postępowania sądowe i roszczenia na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, a 528,7 mln zł prezentowane jako korekta wartości bilansowej brutto.

Utworzone przez Bank rezerwy na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanych z walutą obcą uwzględniają koszt programu ugód dla klientów spłacających walutowe kredyty hipoteczne na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Bank uruchomił program ugód w dniu 31 stycznia 2022 roku. Biorąc pod uwagę niekorzystne orzecznictwo TSUE, wprowadzono w 2023 roku kilka zmian do ofert ugód oferowanych klientom min w postaci obniżenia stopy stałej czy zwiększenia procentu dodatkowego umorzenia. Ich zadaniem było uatrakcyjnienie oferty Banku i zwiększenie skłonności klientów do zawierania ugód. Dynamika zawierania ugód została zachowana. Do dnia 31 grudnia 2023 roku zawartych zastało 645 ugód w Programie.

Wskaźniki finansowe Grupy

Wskaźniki finansowe Grupy	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)	3,8	6,7	-2,9
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	0,4	0,6	-0,2
Marża odsetkowa na aktywach ogółem	3,7	3,6	0,1
Koszty/dochody (C/I)	51,3	52,7	-1,4
Koszt ryzyka	-0,4	-0,8	0,4
Współczynnik kapitału Tier 1	15,17	14,11	1,06
Łączny współczynnik kapitałowy	16,27	14,95	1,32

Wskaźnik zwrotu z kapitału (ROE) liczony jako relacja zysku netto do średniego stanu kapitału wyniósł 3,8% wobec 6,7% w 2022 roku.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów, wyniosła 3,7% wobec 3,6% za 2022 rok. Poprawa spowodowana była głównie efektem wzrostu średniego oprocentowania kredytów na skutek podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej oraz zwiększenia rentowności aktywów odsetkowych i marż depozytowych na rachunkach bieżących, pomimo niższych wpływów odsetkowych od klientów detalicznych, którzy korzystali z wakacji kredytowych.

Istotnie poprawił się wskaźnik Grupy BOŚ S.A. koszty/dochody (C/I), który wyniósł 51,3% w 2023 roku wobec 52,7% w 2022 roku, głównie wskutek wyższego tempa wzrostu przychodów niż kosztów. Wskaźnik C/I liczony dla Banku wyniósł 49,1% w 2023 roku.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy utrzymywał się powyżej wartości zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank i Grupa spełniały obowiązujące normy kapitałowe. Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 dla Grupy BOŚ S.A. wyniósł 15,17 %, a łączny współczynnik kapitałowy 16,27%.

Ocena ESG Risk

W grudniu 2023 roku zewnętrzna agencja trzeci rok z rzędu dokonała oceny ESG Risk – aktualna ocena na poziomie 12,2. Tegoroczna aktualizacja ratingu oznacza utrzymanie oceny ryzyka ESG banku na niskim poziomie („Low Risk”) i plasuje BOŚ czołowiec najlepiej ocenionych banków i firm na świecie poddanych badaniu przez tę agencję.

Potwierdzenie oceny ratingowej oraz stabilnej perspektywy BOŚ

W dniu 6 października 2023 roku Agencja ratingowa Fitch Ratings utrzymała długoterminowy rating (IDR) na niezmiennym poziomie 'BB-', z perspektywą stabilną. Obecne oceny ratingowe kształtują się na następującym poziomie:

- Rating długoterminowy IDR w walucie obcej (Long-term Foreign Currency IDR): 'BB-', perspektywa stabilna,
- Rating krótkoterminowy IDR w walucie obcej (Short-term Foreign Currency IDR): 'B',
- Krajowy rating długoterminowy (National Long-term Rating): 'BBB-(pol)', perspektywa stabilna,
- Krajowy rating krótkoterminowy (National Short-term Rating): 'F3(pol)',
- Rating indywidualny (Viability Rating): 'bb-',
- Rating wsparcia rządowego (Government Support): 'b',
- Krajowy rating długoterminowy dla obligacji (senior unsecured): 'BBB-(pol)',
- Rating dla obligacji podporządkowanych (subordinated): 'BB(pol)',
- Krajowy rating krótkoterminowy obligacji (short-term senior unsecured): 'F3 (pol)'.

Informacja o utrzymaniu ratingu przez agencję Fitch Ratings została zawarta w raporcie bieżącym nr RB/21/2023.

Wpływ wojny w Ukrainie na działalność

BOŚ monitorował sytuację gospodarczą i rynkową, a w szczególności związaną z tym możliwość wystąpienia nagłych, gwałtownych zdarzeń zewnętrznych o dużej skali oddziaływania, mogących pośrednio wywierać znaczący wpływ na sytuację Banku.

Bank przeanalizował wpływ tych zdarzeń na ryzyko finansowe oraz dokonał oceny skutków potencjalnych negatywnych scenariuszy w ramach dokonywanych testów warunków skrajnych.

Wyniki testów warunków skrajnych wskazują na nieznaczny wzrost ekspozycji na ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta, tym niemniej wpływ na ryzyko utrzymuje się w ramach zakładanego przez Bank poziomu.

W ramach dotychczasowej realizacji ścieżki scenariusza stresowego wynikającego z aktualnie trwającego konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, Bank nie odnotował problemów z utrzymaniem płynności oraz negatywnych skutków w pozostałym ryzyku finansowym. Poza chwilowym zaburzeniem płynności rynku międzybankowego oraz chwilowo istotnie zwiększonym poziomem wypłat gotówkowych, które miały miejsce w początkowej fazie konfliktu tj. w 2022 roku, nie wystąpiły inne istotne symptomy wskazujące na możliwość pogorszenia sytuacji płynnościowej Banku. Jednocześnie w 2023 roku nie były obserwowane inne istotne symptomy wskazujące na wzrost ryzyka finansowego, a waluta krajowa umocniła się do poziomów sprzed konfliktu.

Portfel największych ekspozycji powiązanych ze strefą konfliktu handlowo i organizacyjnie podlega monitorowaniu wg obowiązujących w Banku zasad.

Pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej w kraju, mające związek m.in. z kryzysem energetycznym związanym z wojną na Ukrainie, warunkuje kondycję wszystkich polskich przedsiębiorstw, czyli także klientów Banku, co wpływa na jakość portfela kredytowego i poziom odpisów.

Sytuacja międzynarodowa niezmiennie ma bardzo duży wpływ na cyberbezpieczeństwo Banku. Utrzymuje się trend zwiększonej liczby prób ataków na usługi bankowości elektronicznej Banku. Ataki w większości mają na celu przełamanie zabezpieczeń z wykorzystaniem opublikowanych w ostatnim czasie podatności systemów. Nie zidentyfikowano incydentu skutecznego przełamania zabezpieczeń. Wystąpiły ataki typu DDoS skierowane przeciw infrastrukturze Banku, jednak nie doprowadziły one do zatrzymania usług. W zakresie monitorowania zdarzeń w cyberprzestrzeni w Banku funkcjonuje w trybie 24/7 komórka Security Operation Center. Dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa aktywnie uczestniczy w pracach grup sektora finansowego funkcjonujących przy ZBP oraz w comiesięcznych spotkaniach organizowanych przez KNF, gdzie ma miejsce wymiana informacji o bieżących zdarzeniach związanych z sytuacją międzynarodową.

Departament Cyberbezpieczeństwa zakończył proces potwierdzenia zgodności zarządzania bezpieczeństwem informacji z międzynarodową normą ISO 27001 i 15 stycznia 2024 roku uzyskał certyfikat zgodności z ww. normą.

II. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY

1. Sytuacja makroekonomiczna

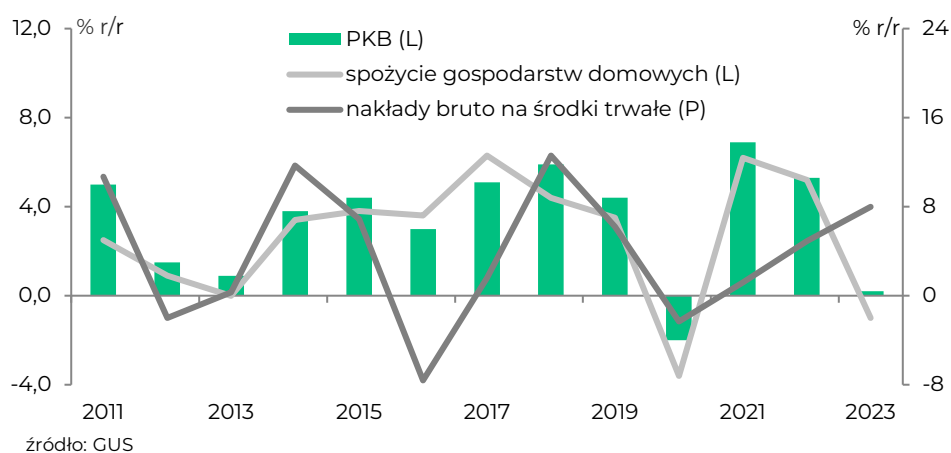
W 2023 roku utrzymywała się osłabiona aktywność w światowej gospodarce, co przede wszystkim było efektem spadku siły nabywczej dochodów gospodarstw domowych w konsekwencji wysokiej inflacji. Jednocześnie w trakcie roku ceny surowców kontynuowały wyraźny trend spadkowy zapoczątkowany pod koniec 2022 roku, co ograniczyło ich negatywny wpływ na aktywność gospodarczą. W 2023 roku narastały różnice aktywności w poszczególnych sektorach gospodarki – z postępującym osłabieniem koniunktury w przemyśle i lepszej sytuacji w usługach oraz utrzymywało się zróżnicowanie geograficzne - stagnacja gospodarcza w Europie, słabsza od oczekiwań koniunktura gospodarcza w Chinach i nadspodziewanie silna aktywność gospodarcza w USA.

Spadek cen surowców spowodował w trakcie 2023 roku wyraźny spadek inflacji konsumenckiej wobec szczytów z jesieni 2022 roku, niemniej wskaźniki inflacji w głównych gospodarkach pozostały powyżej celów inflacyjnych.

Utrzymujące się w ocenie banków centralnych ryzyko utrwalenia się inflacji powyżej celów inflacyjnych w warunkach relatywnie wysokiego tempa wzrostu wynagrodzeń poskutkowało kontynuacją w trakcie 2023 roku zaostrzania polityki pieniężnej głównych banków centralnych - do 5,50% dla stopy funduszy federalnych Fed oraz do 4,50% dla stopy referencyjnej Europejskiego Banku Centralnego.

W Polsce w I poł. 2023 r. dynamika PKB wyraźnie obniżyła się - do -0,3% r/r w I kw. oraz do -0,6% r/r w II kw. Spowolnienie to było efektem opóźnionego wpływu wzrostu cen surowców i materiałów, oddziałującego głównie przez wzrost inflacji obniżającej spożycie gospodarstw domowych, osłabienia aktywności w gospodarce globalnej (w szczególności w strefie euro) oraz spadku zapasów. Czynnikiem wspierającym krajową koniunkturę gospodarczą było natomiast utrzymanie solidnej dynamiki inwestycji. W III kw. PKB powrócił do dodatniego wzrostu za sprawą ograniczenia skali spadku spożycia gospodarstw domowych, przy utrzymującej się solidnej dynamice inwestycji. W IV kwartale 2023 r. zgodnie z miesięcznymi danymi nastąpiło dalsze przyspieszenie dynamiki produkcji budowlano-montażowej, wyraźne ograniczenie skali spadku sprzedaży detalicznej w porównaniu z wynikami w I połowie roku oraz utrzymanie ujemnej dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu. Według wstępnego szacunku GUS w całym 2023 roku PKB wzrósł o 0,2% wobec wzrostu o 5,3% w 2022 roku.

Dynamika PKB w Polsce i jego składowych

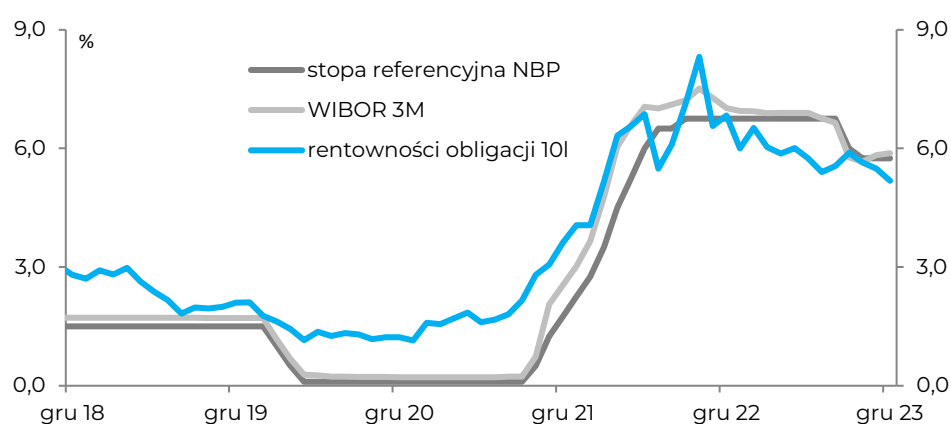
Po osiągnięciu szczytu inflacji CPI w lutym (18,4% r/r), w marcu rozpoczął się trend spadkowy wskaźnika. Spadek cen paliw i nośników energii oraz obniżenie dynamiki wzrostu cen żywności poskutkowało spadkiem wskaźnika inflacji CPI do 6,2% r/r na koniec 2023 r. Wolniej obniżała się inflacja bazowa (CPI po wyłączeniu cen żywności

i energii) - po osiągnięciu lokalnego maksimum w marcu na poziomie 12,3% r/r, inflacja bazowa spadła na koniec roku do 6,9% r/r.

W I połowie 2023 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) utrzymywała stabilne stopy procentowe, w tym stopę referencyjną NBP na poziomie 6,75%. Wyraźne złagodzenie retoryki RPP w lipcu, w warunkach rosnącego prawdopodobieństwa spadku inflacji do jednocyfrowego poziomu w III kw., podsyściły oczekiwania na poluzowanie polityki monetarnej NBP w 2023. r. Ostatecznie we wrześniu RPP obniżyła stopy procentowe o 75 pkt. baz., a w październiku o kolejne 25 pkt. baz. do poziomu 5,75% dla stopy referencyjnej NBP. W listopadzie i grudniu RPP utrzymała stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie.

W wyniku obniżenia stopy referencyjnej NBP stawka WIBOR 3M obniżyła się na koniec grudnia do 5,88% wobec 7,02% na koniec 2022 roku.

Stopy procentowe w Polsce

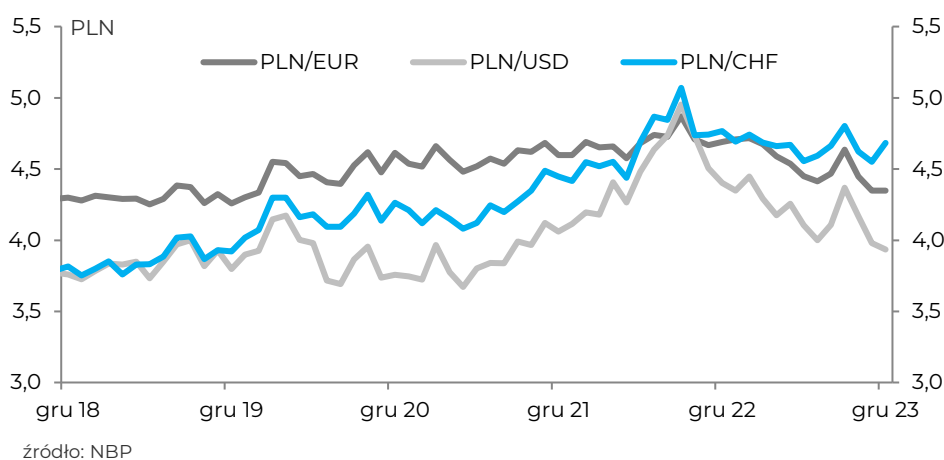

źródło: NBP

Rosnące w trzech kwartałach 2023 roku oczekiwania co do skali zacieśniania polityki monetarnej przez główne banki centralne skutkowało wzrostem rentowności obligacji skarbowych na rynkach bazowych (USA, Niemcy). Dopiero w IV kw., pod wpływem szybszego od oczekiwań spadku inflacji i ograniczeniu oczekiwań na dalsze zaostrzenie polityki monetarnej Fed i EBC, rentowności obligacji na rynkach bazowych spadły z lokalnych maksimum.

W przypadku polskich papierów skarbowych przez pierwsze trzy kwartały notowano przeciwstawne tendencje – oczekiwania rynkowe dotyczące obniżki stóp procentowych NBP oddziaływały w kierunku obniżenia rentowności obligacji skarbowych, jednak jej spadek ograniczała sytuacja na rynkach bazowych. Presja na spadek rentowności związana z oczekiwaniami spadku stóp NBP osłabła w IV kw., lecz spadające rentowności obligacji na rynkach bazowych sprzyjały kontynuacji trendu spadkowego rentowności krajowych obligacji skarbowych. Od początku roku do końca grudnia 2023 roku rentowności 2-letnich obligacji skarbowych spadły o 168 pkt. baz. do 4,95%, a 10-letnich obligacji o 165 pkt. baz. do poziomu 5,18%.

Kurs złotego

W I kwartale 2023 roku zmienność kursu złotego wyraźnie zmniejszyła się wobec wysokiej zmienności kursu w 2022 roku. W II kwartale i przez większość III kwartału, kurs złotego umacniał się w warunkach spadku globalnej awersji do ryzyka oraz stabilizowania się krajowej sytuacji gospodarczej (obniżenie inflacji, poprawa wyniku na rachunku obrotów bieżących). Po okresowym osłabieniu złotego we wrześniu w reakcji na nieoczekiwanie dużą skalę obniżenia stóp procentowych NBP przez RPP, w drugiej połowie października i w kolejnych miesiącach złoty ponownie zyskiwał na wartości w reakcji na wynik wyborów parlamentarnych skutkujący wzrostem oczekiwań rynkowych na odblokowanie środków unijnych z Krajowego Planu Odbudowy oraz w warunkach wyraźnego wzrostu popytu na ryzykowne aktywa na globalnym rynku. Na koniec grudnia kurs złotego w relacji do euro ukształtował się na poziomie 4,35 PLN/EUR (wzmocnienie o 7,3% wobec końca 2022 roku), w relacji do dolara amerykańskiego wyniósł 3,94 PLN/USD (wzmocnienie o 10,6%), a w relacji do franka szwajcarskiego wyniósł 4,68 PLN/CHF (umocnienie o 1,8% w skali roku).

2. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w 2024 roku wpływać będą uwarunkowania makroekonomiczne i sytuacja na rynkach finansowych.

Najistotniejszym czynnikiem wpływającym na sytuację makroekonomiczną i rynkową pozostaje podwyższone ryzyko geopolityczne, głównie w konsekwencji wojny rosyjsko-ukraińskiej oraz sankcje ekonomiczne nałożone przez Unię Europejską, USA i inne państwa na Rosję i Białoruś oraz w konsekwencji ryzyko kształtowania się sytuacji na rynku surowców, głównie energetycznych. Dodatkowym czynnikiem ryzyka w zakresie sytuacji geopolitycznej będzie sytuacja na Bliskim Wschodzie.

W szczególności podwyższone ryzyko geopolityczne może oznaczać:

- słabszą aktywność polskiej gospodarki,
- podwyższony wskaźnik inflacji CPI w następstwie globalnego wzrostu cen surowców,
- podwyższoną zmienność notowań krajowych aktywów finansowych,
- słaby popyt na kredyty w warunkach niepewnej sytuacji gospodarczej oraz wysokich stóp procentowych.

Jednocześnie ryzyko geopolityczne oznacza podwyższoną niepewność w odniesieniu do kształtowania się otoczenia makroekonomicznego i rynkowego w przyszłości.

Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na sytuację gospodarki globalnej w 2022 i w 2023 roku jest dynamiczne zacieśnienie polityki pieniężnej głównych banków centralnych. Jego negatywne skutki koncentrują

się dotychczas na rynkach nieruchomości oraz wpływają na ograniczenie podaży kredytu. Biorąc jednak pod uwagę nieobserwowaną od kilku dekad skalę i tempo podwyżek stóp, nie można w tym kontekście wykluczyć silniejszego i gwałtowniejszego spowolnienia aktywności gospodarki światowej w stosunku do bazowego scenariusza, co mogłoby negatywnie oddziaływać na koniunkturę w gospodarce polskiej.

3. Podstawowe produkty, usługi i sfery działalności Grupy

3.1. Udział BOŚ S.A. w sektorze bankowym

Zgodnie danymi KNF obejmującymi sektor bankowy, udział BOŚ S.A. w sektorze bankowym na koniec 2023 roku wynosił:

- 0,7% w zakresie sumy bilansowej wobec 0,8% na koniec 2022 roku,
- 1,2% w zakresie depozytów sektora niefinansowego wobec 1,1% na koniec 2022 roku,
- 0,7% w zakresie kredytów i pożyczek i nie zmienił się wobec stanu na koniec 2022 roku.

3.2. Produkty bankowe

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów BOŚ S.A.

Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb adresatów oferty Banku, przy jednoczesnym uwzględnieniu celu w postaci ciągłego podnoszenia efektywności obsługi klientów.

Pion Klientów Instytucjonalnych

BOŚ S.A. posiada szeroką ofertę produktów rozliczeniowych, depozytowych i kredytowych, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do jego konkretnych potrzeb.

W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych.

W Banku funkcjonuje również odrębna oferta rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Działanie to zrealizowało wymogi ustawy z dnia 31 lipca 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych („Ustawa o ograniczeniu obciążeń regulacyjnych”), która wprowadziła instytucję Przedsiębiorcy-Konsumenta.

W zakresie produktów rozliczeniowych w 2023 roku:

- Bank zrealizował Projekt „Dostosowania Banku do wymogów Ustawy SInF”. Wejście w życie ustawy wiązało się z nowym obowiązkiem sprawozdawczym, którego celem jest przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Ustawa włącza do polskiego prawa Dyrektywę 2018/843, w wyniku czego powstanie System Informacji Finansowej służący gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu informacji o szeroko definiowanych otwartych i zamkniętych rachunkach klientów instytucjonalnych, indywidualnych, jak również o umowach o udostępnianiu skrytek sejfowych. Jego utworzenie ma również przyczynić się do zahamowania przestępstw finansowych dzięki nadzorowi wszystkich rachunków przez uprawnione organy. Dostosowanie Banku do wymogów ustawy o Systemie Informacji Finansowej polegało na wdrożeniu zmian w systemach raportowych Banku, które obecnie wspierają realizację obowiązków sprawozdawczych w ramach STIR,
- zoptymalizowano ofertę oraz Taryfę opłat i prowizji w zakresie rachunków: w lutym dla klientów instytucjonalnych, a w marcu dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
- Bank kontynuował prace nad dostosowaniem do wymogów nowej ustawy deweloperskiej – tj. Ustawy z dnia 20 maja 2021 roku o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.

Produkty kredytowe dla Klientów Instytucjonalnych

W obszarze kredytowania podmiotów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw, jak też korporacji, Bank, poza standardową ofertą kredytową, kontynuował oferowanie oferty specjalnej wdrożonej w 2022 roku – finansowanie Polskich Inwestycji Strategicznych.

W dniu 29 grudnia 2022 roku została podpisana z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Umowa współpracy nr 9/2022/KTEKO w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027, Działanie 2.32 Kredyt Technologiczny Priorytet 2. Środowisko sprzyjające innowacjom oraz Działanie 3.1 Kredyt Ekologiczny Priorytet 3. Zazielenienie przedsiębiorstw. Umowa określa zasady współpracy w zakresie udzielania kredytu technologicznego oraz kredytu ekologicznego przedsiębiorcom przez bank kredytujący i premii technologicznej oraz premii ekologicznej przez BGK.

Na podstawie ww. Umowy wprowadzono zmiany w Kredycie technologicznym oraz wprowadzono do oferty Banku nowy produkt Kredyt ekologiczny: Kredyt technologiczny FENG to nowa edycja Kredytu technologicznego z programu POIG 2007-2013 i Kredytu na innowacje technologiczne z programu POIR 2014-2020. Jest to forma wsparcia dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w formie premii technologicznej przeznaczonej na spłatę części kredytu. Produkt przeznaczony jest dla MŚP, które wdrażają nowe technologie i uruchamiają na ich podstawie wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych produktów, procesów lub usług. Nabór wniosków o dofinansowanie trwał od 23 marca do 31 maja 2023 roku. Bank podpisał z Warunkowe Umowy kredytu technologicznego z 3 klientami na łączną kwotę ok. 44,8 mln zł oraz została wystawiona 1 Promesa kredytu technologicznego na kwotę 23,9 mln zł.

Kredyt ekologiczny FENG to dotacja dla przedsiębiorstw, które chcą zmodernizować posiadaną infrastrukturę (np. budynki, maszyny i urządzenia). Efektem tej modernizacji musi być ograniczenie zużycia energii pierwotnej w zmodernizowanym obszarze o przynajmniej 30 proc. w porównaniu do bieżącego zużycia. Produkt przeznaczony dla sektora MŚP (mikro, małe i średnie) oraz small mid-caps i mid-caps. Wspólnie z firmą CRIDO Bank zorganizował webinaria dla przedsiębiorców zainteresowanych kredytem technologicznym oraz kredytem ekologicznym z zakresu warunków uzyskania dofinansowania ze środków UE oraz warunków finansowania inwestycji kredytem udzielanym przez BOŚ.

Ponadto, w zakresie produktów kredytowych:

- Bank oferował klientom kredyt na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów,
- w wybranych województwach Bank oferuje preferencyjne kredyty na realizację przedsięwzięć proekologicznych we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Bank prowadził działania mające na celu optymalizację i automatyzację procesu kredytowego na różnych jego etapach: pozyskiwania klienta, oceny wniosku kredytowego, podejmowania decyzji kredytowej, uruchomienia środków czy monitorowania i administrowania kredytem,
- Bank kontynuował działania dotyczące wdrożenia rozporządzenia UE w sprawie wskaźników referencyjnych - WIBOR, LIBOR, EURIBOR, w tym:
 - uczestniczył w pracach dotyczących wdrożenia rozwiązań pozwalających zastąpić wskaźniki WIBOR w ramach Narodowej Grupy Roboczej;
 - wdrożył do oferty produktów kredytowych w USD dla klientów instytucjonalnych wskaźnik CME Term SOFR, który zastąpił LIBOR USD.

Faktoring

Do obsługi faktoringu w BOŚ S.A. przeznaczony jest wyspecjalizowany, internetowy system BOŚ Faktor, gwarantujący klientom pełną kontrolę nad wierzytelnościami i umożliwiający 24-godzinny kontakt z Bankiem przez 7 dni w tygodniu. System służy do automatycznej obsługi transakcji faktoringowych.

W 2023 roku obroty wypracowane z tytułu transakcji faktoringowych w Banku osiągnęły wartość 4,8 mld zł. Faktoring w BOŚ S.A. obsługiwał 3 tys. kontrahentów i nabył 38 tys. faktur.

Pion Klientów Detalicznych

Oferta dla Klientów Detalicznych Banku obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym (rachunki bankowe, produkty rozliczeniowe, karty płatnicze, usługi i produkty w zakresie lokowania nadwyżek pieniężnych, usługi bankowości elektronicznej i produkty kredytowe), w tym szeroki wybór produktów proekologicznych służących finansowaniu rozwiązań proekologicznych, a także obsługę klientów VIP przez wyspecjalizowanych doradców. W zakresie kart płatniczych Bank kontynuował oferowanie edycji kart debetowych z wizerunkami chronionych zwierząt, poprzez którą Bank chce zwrócić uwagę klientów na zagrożone gatunki dzikich zwierząt występujących na terenie Polski i związaną z tym problematykę ochrony środowiska.

W 2023 roku Bank wraz z Mastercard oferował promocję Punkty na start. Promocja dotyczyła Programu Bezczenne Chwile i była dostępna dla nowych klientów. Wraz z Mastercard Bank promował transakcje bezgotówkowe, które przekładały się na wzmacnianie postaw ekologicznych klientów, takich jak wspieranie ochrony rzadkich gatunków dzikich zwierząt czy przekazywanie sadzonek drzew do zalesiania. Klienci, realizując transakcje bezgotówkowe w ramach promocji otrzymywali dodatkowe punkty w Programie, które finalnie mogli zamienić na nagrody.

W marcu 2023 roku do oferty Banku został wprowadzony nowy produkt: Lokata na nowe środki, która w pierwszym okresie była dostępna tylko w placówkach Banku. Pierwsza edycja tej Lokaty została wdrożona do sprzedaży od 4 kwietnia 2023 roku. Klient otrzymuje atrakcyjne oprocentowanie w zamian za wpłatę nowych środków na rachunek w BOŚ S.A. Lokata jest nieodnawialna i prowadzona w złotych. Środki można ulokować na 3, 6 lub 12 miesięcy. W październiku 2023 roku rozszerzono kanały dystrybucji Lokaty na nowe środki, która jest dostępna od tego czasu w bankowości elektronicznej oraz mobilnej.

Zobowiązania wobec klientów indywidualnych

W 2023 roku działania podejmowane przez Bank w zakresie produktów depozytowych dla klientów indywidualnych były nastawione na:

- bieżące dopasowanie do zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- utrzymanie salda depozytów zgodnie z potrzebami płynnościowymi Banku.

Najistotniejszymi produktami depozytowymi dla klientów indywidualnych były:

- rachunki bieżące, w tym konta osobiste z podstawowym EKOkontem bez Kosztów oraz konta oszczędnościowe z EKOkontem Oszczędnościowym w PLN,
- lokaty promocyjne w tym EKOlokata Promocyjna oraz Lokata na nowe środki, lokaty standardowe, a także lokaty negocjowane.

Bank opierał budowanie salda depozytów dla klientów indywidualnych na promowaniu EKOlokaty (pod nazwą EKOlokata Promocyjna) i EKOlokaty standardowej o dłuższych terminach, w tym 24-miesięcznej. Wyróżnikiem lokat promocyjnych jest wysoka kwota maksymalna (500 tys. zł) oraz proste warunki przystąpienia do promocji (zgoda na komunikację elektroniczną).

W 2023 roku Bank kontynuował Promocję „EKOkonto Oszczędnościowe bez ograniczeń”, wyróżniającą się na rynku brakiem dodatkowych warunków, które Klient musi spełnić by otrzymać wyższe oprocentowanie (brak konieczności posiadania rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego czy wpłaty nowych środków).

Do Tabeli opłat i prowizji dla klientów indywidualnych na stałe została wprowadzona zasada, zgodnie z którą Bank zwalnia posiadaczy kont oszczędnościowych z opłaty za przelewy wewnętrzne na lokatę zakładaną w tej samej relacji (Klient jest ich jedynym posiadaczem albo współposiadaczem z tą samą osobą). Działanie to wspiera sprzedaż lokat oraz zarządzanie portfelem depozytowym za pośrednictwem kont oszczędnościowych.

Pozostała działalność Banku w obszarze rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych koncentrowała się na utrzymaniu przejrzystej oferty poprzez pozostawienie w ofercie rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych: EKOkonta bez Kosztów, EKOkonta VIP, EKOkonta PRP oraz EKOkonta oszczędnościowego w trzech walutach: PLN, EUR i CHF. W związku z wycofaniem z oferty rachunków a'vista, oferta EKOkonta oszczędnościowego została rozszerzona o waluty: USD i GBP.

Produkty kredytowe dla klientów indywidualnych

W ramach wsparcia sprzedaży produktów kredytowych kierowanych do klientów indywidualnych Bank w ofercie Pożyczki Gotówkowej w roku 2023 prowadził następujące promocje:

- na cele ekologiczne:
 - „Energia ze słońca”, oferta przeznaczona na finansowanie odnawialnych źródeł energii, przeznaczona głównie na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej,
 - „Pożyczka Zielona” umożliwiającej finansowanie inwestycji Klienta z pięciu zakresów EKO inwestycji:
 - Odnawialne źródła energii,
 - Efektywność energetyczna/termomodernizacyjna,
 - Gospodarka odpadami,
 - Gospodarka wodna/mała retencja,
 - EKO środki transportu.
- na dowolny cel konsumpcyjny:
 - „Zimowy Czas” – oferta promocyjna pożyczki gotówkowej oferowana do końca lutego 2023 roku z myślą o zaspokojeniu bieżących, konsumpcyjnych potrzeb Klienta w okresie ferii zimowych,
 - „Pożyczka Elastyczna” – oferta promocyjna pożyczki gotówkowej oferowana od marca 2023 roku do końca 2023 roku, w celach zaspokojenia bieżących potrzeb konsumpcyjnych Klienta. Produkt oferowany był również z ubezpieczeniem.

W stałej ofercie Banku znajduje się kredyt hipoteczny dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny. Są oni zwolnieni z prowizji przygotowawczej lub zwolnieni z 50% prowizji przygotowawczej wraz ze zmniejszeniem marży o 0,1 pp. względem marży standardowej.

W ramach preferencyjnych warunków oferty dla sektora finansowego Bank proponuje niższą prowizję i marżę względem standardowej oferty kredytu hipotecznego i pożyczki hipotecznej. Oferta skierowana jest do pracowników:

- banków,
- towarzystw ubezpieczeniowych,
- domów maklerskich,
- towarzystw funduszy inwestycyjnych,
- innych instytucji sektora finansowego.

Bank kontynuował także ofertę promocyjną „Kredyt hipoteczny bez prowizji”, gdzie warunkiem zwolnienia z prowizji przygotowawczej było utrzymanie wszystkich zgód marketingowych w całym okresie kredytowania oraz zakup od TU Europa S.A. oraz TU na Życie Europa S.A. jednego z dwóch pakietów ubezpieczeń, zapewniających kredytobiorcom ochronę życia oraz wsparcie finansowe w przypadku utraty dochodów. Promocja zakończyła się 30 czerwca 2023 roku.

W dniu 19 maja 2023 roku Bank wprowadził do oferty kredytów hipotecznych promocję „Kredyt Hipoteczny w Dobrym Stylu”. Oferta polega na zastosowaniu promocyjnej marży dla kredytów hipotecznych z oprocentowaniem zmiennym przez cały okres kredytowania. Warunkiem uzyskania marży promocyjnej jest otwarcie/posiadanie przez Klienta EKOKonta bez kosztów” wraz z kartą do tego konta oraz zapewnieniem comiesięcznego wpływu w kwocie min. 3 tys. zł, uzyskanie dostępu do Bankowości Internetowej oraz Mobilnej oraz udzielenie wszystkich zgód zawartych we wniosku o udzielenie kredytu hipotecznego dotyczących przetwarzania danych osobowych. W ramach promocji „Kredyt hipoteczny w Dobrym Stylu” Klient zobligowany jest do zakupu dodatkowego produktu z oferty Banku, tj. pożyczki w ROR, karty kredytowej lub ubezpieczenia „Hipoteka pod Ochroną”. W przypadku zakupu jednego z wariantów ubezpieczenia „Hipoteka pod Ochroną” Klient zwolniony jest z prowizji przygotowawczej.

W III kwartale 2023 roku Bank – na mocy ustawy z 26 maja 2023 roku o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe - wprowadził do oferty Bezpieczny kredyt 2%, realizowany przez BGK w programie rządowym „Pierwsze mieszkanie”. Kredyt jest przeznaczony dla osób fizycznych – małżeństw lub osób samotnie wychowujących dziecko/dzieci. Charakterystyczną cechą produktu jest dopłata do raty kredytu w okresie 10 lat. Program był zapisany w ustawie na lata 2023-2027. Z uwagi na wyczerpanie limitu przewidzianego w ustawie program został zawieszony z dniem 31 grudnia 2023 roku.

Najbardziej rozpoznawalną ofertą dla produktów hipotecznych w BOŚ jest Ekologiczny Kredyt Hipoteczny. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów oraz dynamicznie zmieniającym się warunkom rynkowym została zmodyfikowana lista proekologicznych wymagań kwalifikujących do skorzystania z oferty ekologicznej hipoteki. Zapisy zostały dostosowane do Zasad Oceny Ryzyka Ekologicznego.

Bank posiada w swojej ofercie również kredyt giełdowy na zakup papierów wartościowych. Adresatami produktu są osoby fizyczne posiadające rachunek inwestycyjny w Domu Maklerskim BOŚ S.A. Kredyt może być wykorzystywany:

- w celu zakupu papierów wartościowych za pośrednictwem Domu Maklerskiego BOŚ S.A.:
 - w obrocie zorganizowanym,
 - w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej,
 - w szczególnych przypadkach na spłatę kredytu giełdowego udzielonego przez BOŚ S.A.,
- na refinansowanie wcześniej zakupionych papierów wartościowych za środki własne Kredytobiorcy.

Produkty kredytowe dla mikroprzedsiębiorstw i Wspólnot Mieszkaniowych

W stałej ofercie Banku znajdują się również produkty kredytowe kierowane do mikroprzedsiębiorstw, w tym jednoosobowych działalności gospodarczych stosujących uproszczoną księgowość oraz Wspólnot Mieszkaniowych.

Produkty ubezpieczeniowe i usługi dodatkowe

Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe jako uzupełnienie oferty bankowej.

W 2023 roku w ofercie Banku znajdowały się: ubezpieczenia przedmiotu kredytowania, w tym ubezpieczenia urzędzeń i instalacji służących ochronie środowiska, ubezpieczenia życia i zdrowia kredytobiorców, ubezpieczenie na wypadek utraty źródła dochodu przez kredytobiorcę oraz pakiety ubezpieczeń dla posiadaczy kart płatniczych.

BOŚ S.A. pełni rolę agenta ubezpieczeniowego dla sześciu zakładów ubezpieczeń: PZU SA, PZU Życie SA, STU ERGO HESTIA SA, STUnŻ ERGO HESTIA SA, TU EUROPA SA i TUnŻYCIE EUROPA SA.

Bank kładzie szczególny nacisk na ubezpieczenia proekologiczne. We współpracy z PZU SA oferuje - pod nazwą „Ubezpieczenie urzędzeń eko” - niepowiązane z produktem bankowym ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych (wraz z ładowarką samochodu i akumulatorem do fotowoltaiki), instalacji solarnych, kotłów c.o., pomp ciepła, hybrydowych urzędzeń grzewczych.

W ramach usług uzupełniających do produktów bankowych generujących dodatkowe przychody prowizyjne, Bank oferuje usługę pomocy prawnej „Mecenas Direct” dla posiadaczy kont osobistych, w ramach której Klienci otrzymują profesjonalną pomoc prawną za pośrednictwem urzędzeń zdalnych.

3.3. Działalność maklerska

Dla Domu Maklerskiego rok 2023 był rekordowy pod względem otwartych nowych rachunków inwestycyjnych. Dużym powodzeniem cieszyły się zwłaszcza rachunki zabezpieczenia emerytalnego IKE i IKZE, których przybyło niemal 21,1 tys. W rezultacie łączne saldo otwartych rachunków inwestycyjnych wyniosło 27,5 tys., co było najlepszym wynikiem w historii Domu Maklerskiego (w roku 2022 saldo wynosiło 18,2 tys. rachunków). Na koniec grudnia DM BOŚ prowadził 181,3 tys. rachunków, z czego 147,7 tys. rachunków giełdowych. W 2023 roku Dom Maklerski BOŚ był wiceliderem rynku pod względem salda otwartych rachunków maklerskich zarejestrowanych w KDPW, które wyniosło niemal 24,1 tys. rachunków.

Intensywny wzrost bazy klientów odbywał się przy spadku aktywności inwestorów, która miała miejsce pomimo wzrostów indeksów giełdowych. W 2023 roku wzrosty odnotowały wszystkie najważniejsze indeksy giełdowe (indeks WIG wzrósł o 36,5%). Obroty zrealizowane w transakcjach sesyjnych na rynku akcyjnym GPW obniżyły się jednak o 3,9%, przy czym w większym stopniu spadek dotyczył krajowych brokerów (-5,2% r/r). Aktywność inwestorów była również niższa w pozostałych głównych segmentach rynku. Na rynku kontraktów terminowych obroty obniżyły się o 9,5%, natomiast na rynku NewConnect o niemal 13%.

W najważniejszej dla DM BOŚ grupie klientów, czyli wśród krajowych klientów indywidualnych, odczuwalny był wyraźny spadek aktywności inwestycyjnej. W rezultacie obroty zrealizowane przez DM BOŚ w transakcjach sesyjnych obniżyły się zarówno na rynku akcji GPW (-9,9% r/r), rynku NewConnect (-7,4% r/r), jak i na rynku kontraktów terminowych (-23,2% r/r).

W 2023 roku udział DM BOŚ na rynku akcji w transakcjach sesyjnych wyniósł 2,57%, podczas gdy w roku poprzednim wynosił 2,74%. Na rynku kontraktów terminowych udział DM BOŚ wyniósł 12,49%. Z kolei na rynku NewConnect udział DM wyniósł 18,13%, co pozwoliło osiągnąć pozycję lidera w tym segmencie rynku.

Aktywność Domu Maklerskiego w ofertach rynku pierwotnego w 2023 roku dostosowana była do istniejącego popytu. DM BOŚ brał udział w tym okresie jako organizator emisji lub członek konsorcjum dystrybucyjnego we wszystkich 3 ofertach IPO na rynku głównym. Dodatkowo przeprowadził 1 emisję SPO na rynku NewConnect oraz proces przenoszenia notowań z rynku NewConnect na rynek główny GPW bez emisji dla 1 emitenta.

Rekordowa aktywność DM BOŚ miała miejsce na rynku obligacji korporacyjnych. W tym segmencie Dom Maklerski BOŚ S.A. pełnił rolę organizatora lub członka konsorcjum dystrybucyjnego dla 22 emisji 10 podmiotów, co było najlepszym wynikiem w dotychczasowej historii. DM BOŚ aktywnie wspierał rozwój rynku finansowania inwestycji ekologicznych. Dwie spośród przeprowadzonych ofert emisji obligacji o łącznej wartości 181 mln zł miały charakter emisji ekologicznych, wyemitowanych zgodnie ze standardami Green Bond Principles.

W II połowie roku Dom Maklerski rozszerzył swoją działalność o rynek obligacji komunalnych. W tym okresie pełnił funkcję współorganizatora emisji obligacji komunalnych dla 25 jednostek samorządu terytorialnego o łącznej wartości nominalnej ponad 400 mln zł.

DM BOŚ kontynuował współpracę z AgioFunds TFI i Beta Securities Poland S.A. przy promocji krajowego rynku certyfikatów inwestycyjnych. W roku 2023 pełnił funkcję koordynatora oferty dla 12 emisji certyfikatów funduszy Beta ETF notowanych na GPW, dla których pełni również funkcję animatora.

W 2023 roku oferta funduszy inwestycyjnych dostępnych na platformie bossafund dotyczyła 18 TFI. Łącznie w ofercie bossafund znajduje się obecnie ponad 300 funduszy, co czyni ją jedną z największych krajowych platform dystrybucyjnych pod względem ilości dostępnych funduszy.

Działania DM BOŚ w zakresie rozwoju technologicznego w roku 2023 dotyczyły wdrożenia, modernizacji lub rozszerzenia funkcjonalności stosowanych w DM serwisów i narzędzi wspierających inwestowanie. Dotyczyły one takich produktów jak: platforma tradingowa MetaTrader 5, która docelowo ma zastąpić dotychczasową platformę MT4, aplikacja transakcyjna bossaStaticaTrader, serwis mobilny bossaMobile oraz internetowy serwis transakcyjny Vibank.

Kontynuacja działań wojennych w Ukrainie nie miała bezpośredniego wpływu na koniunkturę giełdową 2023 roku. Dalsze przedłużanie trwania konfliktu zwiększa jednak ryzyko utrwalenia awersji Klientów do ryzyka. W takiej sytuacji możliwy jest stopniowy spadek realizowanych obrotów przez Klientów Domu Maklerskiego, co negatywnie wpłynęłoby na wielkość uzyskiwanej prowizji.

3.4 Udział Banku w krajowych i regionalnych programach operacyjnych oraz europejskich i krajowych mechanizmach finansowych

Program „Mój elektryk”

Bank zawarł umowę z NFOŚiGW na obsługę dopłat do leasingu pojazdów zeroemisyjnych w ramach Programu Priorytetowego „Mój elektryk” w dniu 8 września 2021 roku. Celem Programu jest wsparcie zakupu pojazdów zeroemisyjnych. Bank dysponuje kwotą 500 mln zł - środki mają być wykorzystane w latach 2021-2025. Na dzień 31 grudnia 2023 roku umowy współpracy zawarło z Bankiem 30 firm leasingowych. Lista firm współpracujących z BOŚ jest dostępna na stronie <https://www.bosbank.pl/moj-elektryk>.

W okresie od 6 grudnia 2021 roku do 10 stycznia 2024 roku do Banku wpłynęło ponad 15 tys. wniosków na łączną kwotę 501,66 mln zł, co daje średnią liczbę 137 wniosków tygodniowo, gdzie średnia wartość złożonych wniosków wynosi 4,60 mln zł w tygodniu. W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku do Banku wpłynęło ponad 9 tys. wniosków na łączną kwotę 310,53 mln zł, tj. średnio 174 tygodniowo, ze średnią tygodniową wartością złożonych wniosków równą 5,97 mln zł.

Od początku trwania Programu do dnia 31 grudnia 2023 roku Zarząd NFOŚiGW zatwierdził 104 zbiorcze wnioski, które dotyczą dopłat do 12 946 przedsięwzięć (pojazdów). Łączna wartość zatwierdzonych wniosków wynosi 426,41 mln zł, tj. 85% środków udostępnionych BOŚ na lata 2021-2025.

Bank podpisał Umowy dotacji do 9 283 wniosków na kwotę 318,33 mln. zł.

Grant ELENA

Na podstawie Umowy nr ELENA-2019-157, którą Bank zawarł z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), w lutym 2022 roku w ramach inicjatywy ELENA Bank otrzymał grant w wysokości 2,59 mln EUR. Umowa obowiązuje do 28 lutego 2025 roku.

Środki z grantu, przeznaczone m.in. na wsparcie projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej, dostępne są dla Inwestorów, którzy realizują inwestycje w obszarach:

- modernizacja energetycznej budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków należących do przedsiębiorstw,
- modernizacja sieci ciepłowniczych,
- budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych,
- modernizacja oświetlenia ulicznego.

Ze wsparcia mogą korzystać podmioty z sektora publicznego (jednostki samorządu terytorialnego i spółki komunalne), podmioty z sektora mieszkaniowego (Spółdzielnie Mieszkaniowe, Wspólnoty Mieszkaniowe) oraz przedsiębiorcy (MŚP i mid-caps).

Wsparcie polega na dofinansowaniu 90% z grantu ELENA kosztów dokumentacji technicznej niezbędnej do realizacji projektów we wskazanych powyżej obszarach i jest dystrybuowane w dwóch ścieżkach tj.:

- refundacja 90% kosztów dokumentacji technicznej w projektach realizowanych przez podmioty z sektora mieszkaniowego,
- dofinansowanie 90% kosztów dokumentacji technicznej w projektach realizowanych w obszarach innych niż modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

Do końca 2023 roku z dofinansowania skorzystało 16 inwestorów, co umożliwi realizację 37 inwestycji zwiększających efektywność energetyczną o łącznej wartości 128,45 mln zł.

Środki unijne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027

W dniu 29 grudnia 2022 roku została podpisana z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) Umowa współpracy nr 9/2022/KTEKO w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (program FENG). Umowa określa zasady współpracy w zakresie udzielania przez BOŚ kredytu technologicznego oraz kredytu ekologicznego, a także wypłaty przez BGK premii technologicznej i premii ekologicznej. Program został szerzej opisany w punkcie 3.2 Produkty kredytowe dla Klientów Instytucjonalnych.

Pożyczki unijne finansowane z programu Funduszy Europejskich dla Województwa Lubelskiego 2021-2027

BOŚ został wybrany przez BGK (działający jako tzw. Menadżer Funduszu Powierniczego) do obsługi preferencyjnych pożyczek na rozwój OZE. Łączna wartość Pożyczek OZE do udzielenia przez BOŚ w ciągu 24 miesięcy wynosi 62,5 mln zł (w tym ze środków własnych BOŚ 12,5 mln zł). W przypadku wyższego zainteresowania pożyczkami BGK może zwiększyć wartość środków powierzonych BOŚ.

Cele finansowania:

- budowa i rozbudowa instalacji OZE w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci),
- budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).

Do głównych grup potencjalnych odbiorców należą: jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki, porozumienia i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną; spółki komunalne; spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS; szpitale i inne podmioty prowadzące działalność leczniczą.

Inicjatywa JESSICA

Cel inicjatywy to zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego miast i rozwój obszarów miejskich dzięki inwestycjom w rozwój transportu zbiorowego oraz infrastrukturę wpływającą na wzrost atrakcyjności ekonomicznej, kulturalnej i osiedleńczej.

Pożyczki były finansowane ze środków unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych edycji 2007-2013. Bank zainwestował w pożyczki wszystkie powierzone środki. Obecnie rola BOŚ polega na pasywnym zarządzaniu portfelem.

BOŚ Bank pełni rolę zarządzającego Funduszem Rozwoju Obszarów Miejskich w trzech województwach:

- Zachodniopomorskim (poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym) - od 2010 roku,
- Pomorskim (poza Trójmiastem) - od 2011 roku,
- Śląskim - od 2011 roku.

Stan na 31 grudnia 2023 rok.

- 53 podpisane umowy na kwotę 422,2 mln zł,
- kapitał spłacony 267,7 mln zł, saldo do spłaty 154,5 mln zł.

BOŚ S.A. w związku z obsługą pożyczek JESSICA otrzymuje wynagrodzenie. W 2023 roku otrzymana opłata za zarządzanie - Inicjatywa Jessica wyniosła 1,4 mln zł.

Inicjatywa JEREMIE

Od 2017 roku BOŚ S.A. pełni funkcję Pośrednika Finansowego dla Inicjatywy JEREMIE II w województwie zachodniopomorskim. Obsługę programu w imieniu województwa zachodniopomorskiego prowadzi Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (ZARR S.A.).

Środki na udzielanie pożyczek pochodziły z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2007-2013. BOŚ został wybrany do pełnienia roli pośrednika w postępowaniu konkurencyjnym ogłoszonym przez BGK.

W dniu 28 sierpnia 2018 roku nastąpiło zakończenie wdrażania instrumentu. BOŚ S.A. zakontraktował 100% środków na projekty kwalifikujące się do pożyczki na łączną wartość 65,35 mln zł, w tym środki własne Banku 32,7 mln zł. Saldo do spłaty na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosło 50 mln zł (po 25 mln zł do BOŚ i ZARR S.A.).

BOŚ S.A. w związku z obsługą pożyczek JEREMIE otrzymuje wynagrodzenie - w 2023 roku otrzymana opłata za zarządzanie wyniosła 0,6 mln zł.

Gwarancje portfelowe BGK

Wartość i liczba nowych udzielonych gwarancji w 2023 roku oraz wykorzystanie limitów według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Gwarancje portfelowe BGK – czynne

w tys. zł	Gwarancja de minimis	Gwarancja FG POIR Biznesmax	Gwarancja PLG FGK (płynnościowa - kryzysowa)	Gwarancja LGF FGK (faktoringowa - kryzysowa)	Gwarancja Czyste Powietrze
Przyznany limit	1 500 000	522 000	2 100 000	450 000	28 800
Okres dostępności limitu	30.06.2024	31.10.2023	31.12.2023	31.12.2023	30.06.2023
Wykorzystanie limitu 31-12-2023	1 425 677	505 310	1 849 581	449 998	23 088
Pozostały limit do wykorzystania	74 322	16 689	250 419	2	5 711
Kwota kredytów zabezpieczona nowymi gwarancjami w 2023 roku	406 496	177 842	1 251 933	327 599	10 221

Dane na podstawie BGK-zlecenia

Program Czyste Powietrze

Bank uczestniczy w realizacji ww. Programu na podstawie umowy o udostępnienie środków finansowych na wdrażanie Programu Priorytetowego Czyste Powietrze zawartej w dniu 14 kwietnia 2021 roku pomiędzy BOŚ S.A., NFOŚiGW oraz 16 wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Od połowy 2021 roku BOŚ S.A. oferuje kredyty dla osób fizycznych w ramach realizacji „ścieżki bankowej” Programu Czyste Powietrze. Są to kredyty z dopłatą do spłaty kapitału ze środków poszczególnych WFOŚiGW. Do końca 2023 roku. klienci zawarli z BOŚ 581 umów o kredyt Czyste Powietrze na łączną kwotę około 30 mln zł.

4. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi w BOŚ S.A.

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), który należy do jednych z kredytodawców Banku.

Lp.	Pożyczkodawca	Kwota pożyczki (w tys. EUR)	Kwota do wykorzystania	Waluta	Data zawarcia umowy	Data spłaty kapitału
1	Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR	08.03.2010	I transza 22.04.2025
2	European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	13.06.2017	I transza 15.12.2028 II transza 15.12.2029 III transza 15.12.2030
3	European Investment Bank, Luksemburg	42 000	33 000	EUR	28.10.2021	I transza 16.06.2031 termin spłaty do 12 lat od dnia wykorzystania środków
	RAZEM EUR	167 000	33 000			

5. Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne

BOŚ S.A. prowadzi działalność na rynku krajowym. Struktura terytorialna źródeł finansowania w postaci depozytów pozyskanych przez BOŚ S.A. od klientów indywidualnych i instytucjonalnych (wg wartości nominalnej w tys. zł) w podziale na główne oddziały Banku została zamieszczona w tabeli poniżej.

Struktura	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Oddziały w Warszawie, Centrala, Oddział Klienta Strategicznego, Centrum Bankowości Prywatnej, Centrum Sprzedaży i Obsługi Klienta, Windykacja		5 959 856	7 280 665	-18,1
Oddział w Białymstoku		559 266	535 960	4,3
Oddział w Bydgoszczy		1 045 497	995 696	5,0
Oddział w Częstochowie		820 850	782 521	4,9
Oddział w Gdańsku		747 977	823 849	-9,2
Oddział w Katowicach		988 304	907 687	8,9
Oddział w Koszalinie		257 200	261 637	-1,7
Oddział w Krakowie		1 688 638	1 603 824	5,3
Oddział w Lublinie		1 058 679	945 005	12,0
Oddział w Łodzi		551 560	574 448	-4,0
Oddział w Olsztynie		834 178	688 195	21,2
Oddział w Ostrowie Wlkp.		287 919	277 704	3,7
Oddział w Poznaniu		834 620	795 588	4,9
Oddział w Rzeszowie		934 125	816 440	14,4
Oddział w Szczecinie		697 776	529 563	31,8
Oddział we Wrocławiu		1 069 296	967 963	10,5

Spółki Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. nie prowadzą działalności poza terytorium Rzeczypospolitej

6. Wybrane dane liczbowe dotyczące działalności Grupy

Wybrane dane liczbowe	tys.	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.				
Liczba klientów		154,0	160,5	-4,0
Liczba klientów detalicznych		143,8	148,9	-3,4
Liczba klientów - mikroprzedsiębiorstw		6,5	7,7	-15,6
Liczba klientów instytucjonalnych		3,7	3,9	-5,1
Liczba klientów korzystających z kanałów elektronicznych		100,8	101,4	-0,6
Liczba rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych ¹⁾		155,4	157,6	-1,4
Karty płatnicze i kredytowe razem		59,1	63,1	-6,3
Liczba placówek (w szt.)		54	54	0,0
DOM MAKLERSKI BOŚ S.A.				
Liczba rachunków inwestycyjnych		181,3	153,7	18,0
w tym liczba rachunków internetowych		179,0	150,5	18,9
Liczba placówek (w szt.)		8	8	0,0

¹⁾ łącznie z rachunkami oszczędnościowymi

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba placówek Banku wynosiła 54, w tym:

- 16 Centrów Biznesowych, które obsługują tylko klientów KORPO i MSP
- 38 Oddziałów Operacyjnych, które obsługują klientów detalicznych.

7. Kierunki rozwoju Banku

Informacje o przyjętej Strategii Rozwoju na lata 2024 -2026

W dniu 15 grudnia 2023 roku Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła „Strategię BOŚ S. A. na lata 2024-2026”.

Zgodnie z założeniami Strategii, Bank dąży do uzyskania trwałej rentowności poprzez realizację kluczowych działań strategicznych oraz wzmocnienie pozycji jako banku wyspecjalizowanego w finansowaniu transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w misji „Kompleksowo finansujemy i wspieramy zieloną transformację” oraz wizji Banku: „BOŚ specjalistycznym bankiem pierwszego wyboru dla firm, które chcą realizować inwestycje proekologiczne. Jesteśmy wartościowym partnerem w usługach bankowych”.

Wśród działań priorytetowych na najbliższe lata są:

- rozwój relacji z obecnymi klientami i pozyskiwanie nowych klientów poprzez kompleksową ofertę, produktową dla firm, zwłaszcza w obszarze produktów ekologicznych,
- podniesienie rentowności produktów i zwiększenie uproduktowienia klientów,
- optymalizacje procesowe prowadzące do zwiększenia efektywności i rentowności Banku.

Cele Banku zdefiniowane w Strategii na koniec 2026 rok są następujące:

- poziom wyniku na działalności bankowej 1 mld zł,
- wskaźnik ROE na poziomie >10%,
- wskaźnik C/I na poziomie 46 %,
- wskaźnik NPL na poziomie 7,5%,
- udział zielonych kredytów w wolumenie kredytów ogółem na poziomie >50%,
- zaangażowanie pracowników >58%.

Niniejsze cele i założenia Strategii nie stanowią prognozy lub szacunku wyników (w tym finansowych) i odnoszą się jedynie do zamierzonych kierunków działania Banku w latach 2024-2026.

8. Główne inwestycje

W 2023 roku nakłady inwestycyjne w Grupie BOŚ wyniosły 57,0 mln zł a w Banku 46,1 mln zł.

Łącznie w 2023 roku w Banku realizowano ponad 30 projektów na kwotę ok. 32 mln zł. Obszar inicjatyw projektowych obejmował przedsięwzięcia o charakterze strategicznym, usprawniającym oraz regulacyjnym, który implikował konieczność dostosowania Banku do wymogów prawnych. Poza kluczowymi projektami strategicznymi realizowane były m.in.:

- Projekt obejmujący wdrożenie w Banku systemowego podejścia do robotyzacji procesów biznesowych (RPA) i samą robotyzację.
- Mój Elektryk – celem projektu jest przygotowanie Banku do pełnienia roli podmiotu, współpracującego z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach ścieżki leasingowej Programu Mój Elektryk. Zakres prac projektowych obejmuje opracowanie koncepcji oraz uruchomienie narzędzia, umożliwiającego obsługę wniosków od firm leasingowych i dofinansowanie przedsięwzięć poprzez wsparcie zakupu/leasingu pojazdów zeroemisyjnych.

W 2023 roku prowadzone były prace związane z wdrożeniem nowego systemu klasy CRM. W kwietniu ukończono wdrożenie systemu CRM w Call Center, a we wrześniu w zakresie w zakresie RAPM (kalkulatora dochodowości).

Wdrożony System CRM wspiera codzienne działania sieci sprzedaży, a przez to pozwala na:

- uprawnienie pracy doradcy poprzez zastąpienie kilku aplikacji oraz narzędzi jedną bardziej funkcjonalną i intuicyjną aplikacją, co przekłada się na lepsze zarządzanie portfelem Klientów
- zapewnienie szybszego dostępu do pełnej informacji nt. aktualnej oraz potencjalnej relacji Bank – Klient już od momentu rozpoczęcia kontaktu z Klientem oraz zwiększenie prawdopodobieństwa sukcesu sprzedażowego (doradca korzystając z CRM widzi szereg informacji o Kliencie w jednym miejscu)

Gromadzenie zintegrowanej ilości danych o wysokiej jakości, przyczynia się do:

- poszerzenia wiedzy o Kliencie i jego potrzebach;
- pełnej wiedzy nt. osiągniętych konwersji w procesach sprzedażowych oraz przyczyn braków tzw. sukcesów sprzedażowych;
- przeprowadzenia analiz na wyższym poziomie wielowymiarowości;
- lepszym dopasowaniu rozwiązań do potrzeb Klienta.
- zwiększenie możliwości zarządzania procesami sprzedażowymi, którego efektem jest:
- automatyzacja działań związanych z dostarczeniem danych dotyczących danego Klienta, komunikacją z Klientem, personalizacją sprzedaży, konstruowaniem kampanii sprzedażowych /promocji dla poszczególnych produktów lub Klientów;
- lepsze kontrolowanie oraz monitorowanie wszystkich działań dotyczących sprzedaży

Ponadto w Banku realizowano również inne projekty o charakterze regulacyjnym - z najistotniejszych należy wymienić dostosowanie do Nowej Rekomendacji R wydanej przez KNF. Rozpoczęto również prace projektowe mające na celu dostosowanie do obsługi faktur za pośrednictwem Krajowego Systemu eFaktur (KSEF) czy dostosowanie regulacji wewnętrznych Banku do wymaganych zasad kwalifikowania inwestycji zgodnie z zasadami systematyki UE (taksonomii), wypracowanie narzędzi wewnętrznych oraz procesów w tym zakresie mających służyć poprawnej sprawozdawczości Banku zgodnie z wytycznymi aktów prawnych.

Poza realizacją projektów dużą grupę wydatków stanowiły nakłady poniesione na rozwój środowiska IT i zmniejszenie długu technologicznego - kwota wydatków odniesiona na nakłady w obszarze IT i cyberbezpieczeństwa wyniosła 15,7 mln zł.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Przewiduje się realizację nakładów inwestycyjnych w 2024 roku na wyższym poziomie niż w latach ubiegłych, ze względu na realizację inwestycji z obszaru IT. Nie są planowane inwestycje kapitałowe. Inwestycje będą finansowane ze środków własnych. Bank nie przewiduje zmian w strukturze finansowania. Wielkość planowanych inwestycji jest adekwatna do skali działania Banku.

Nakłady inwestycyjne w Domu Maklerskim BOŚ S.A. wyniosły w 2023 roku 10,5 mln zł. Inwestycje Domu Maklerskiego związane były głównie rozwojem kanałów elektronicznych służących do obsługi i kontaktów z klientami oraz systemów i narzędzi transakcyjnych. Dom Maklerski rozbudowywał również infrastrukturę informatyczną w celu zapewnienia bezpieczeństwa oraz wysokiego standardu obsługi klientów na rynku zarówno instrumentów finansowych jak i na rynku towarowym.

Inwestycje były finansowane ze środków własnych Spółki.

DM BOŚ planuje na rok 2024 nakłady inwestycyjne związane przede wszystkim z podnoszeniem jakości obsługi klienta, w tym poprzez rozwój systemów transakcyjnych, dalszym podnoszeniem bezpieczeństwa systemów informatycznych i infrastruktury Domu Maklerskiego, jak również dostosowaniem swoich systemów do zmian infrastruktury na rynkach, na których Dom Maklerski prowadzi działalność.

9. Organizacja Grupy Kapitałowej

Struktura Grupy Kapitałowej

Wykaz jednostek zależnych Grupy BOŚ objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2023 roku:

Jednostki podporządkowane	Siedziba	Udział % w kapitale Spółki	Udział % w głosach	Metoda konsolidacji
Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
MS Wind sp. z o. o. - jednostka pośrednio zależna (podmiot zależny od BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.)	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną

Dom Maklerski BOŚ S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność na rynku kapitałowym, w szczególności świadcząca usługi maklerskie;

BOŚ Leasing - EKO Profit S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność leasingową w zakresie finansowania projektów o charakterze ekologicznym oraz działalność finansową i doradczą, uzupełniającą ofertę usługową Banku;

MS Wind Sp. z o.o. – to jednostka pośrednio zależna (100% zaangażowanie BOŚ Leasing - Eko Profit S.A.), prowadząca działalność w zakresie realizacji projektu farm wiatrowych.

Pozostałe Spółki z zaangażowaniem BOŚ S.A. – stan na 31 grudnia 2023 roku:

- Wodkan Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. – 29,48%,
- Polskie Domy Drewniane S.A. – 0,42%,
- Kemipol Sp. z o.o. – 15,03%.

III. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ

1. Wyniki finansowe Grupy

1.1. Rachunek wyników Grupy

Rachunek wyników Grupy BOŚ	tys. zł	2023	2022	Zmiana (%)
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		1 598 700	1 205 878	32,6
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		-787 719	-447 538	76,0
Wynik z tytułu odsetek		810 981	758 340	6,9
Przychody z tytułu opłat i prowizji		174 690	167 992	4,0
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-43 165	-40 424	6,8
Wynik z tytułu opłat i prowizji		131 525	127 568	3,1
Przychody z tytułu dywidend		8 384	7 188	16,6
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)		61 759	22 878	169,9
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		-2 028	119	x
Wynik z pozycji wymiany		9 888	36 890	-73,2
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych		1 038	2 070	-49,9
Pozostałe przychody operacyjne		65 321	41 148	58,7
Pozostałe koszty operacyjne		- 76 785	-55 697	37,9
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		- 284 411	-144 306	97,1
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		- 50 474	-105 995	-52,4
Ogólne koszty administracyjne		-518 166	-496 068	4,5
Zysk/ Strata brutto		157 032	194 135	-19,1
Obciążenia podatkowe		-78 658	-65 891	19,4
Zysk/ Strata netto		78 374	128 244	-38,9

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 78,4 mln zł wobec 128,2 mln zł zysku zrealizowanego w 2022 roku.

Grupa BOŚ S.A. w 2023 roku wypracowała wynik z tytułu odsetek na poziomie 811 mln zł, wyższy o 52,6 mln zł, tj. o 6,9% niż w analogicznym okresie 2022 roku. Na skutek wyższych stóp procentowych i stawek rynkowych WIBOR, nastąpił wzrost przychodów kredytowych. Na poprawę marży odsetkowej wpływ miała poprawa rentowności aktywów odsetkowych odpowiadających wielkości kapitału Banku oraz niższe tempo wzrostu kosztowości związane z utrzymującym się dość znacznym udziałem rachunków bieżących i niskooprocentowanych produktów depozytowych.

Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zwiększyły się o 392,8 mln zł, tj. o 32,6% w 2023 roku w porównaniu do 2022 roku. Wzrost miał miejsce głównie wskutek wzrostu przychodów odsetkowych od klientów instytucjonalnych o 96,9 mln zł, tj. 15,5%, wzrostu odsetek od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu o 189,8 mln zł, tj. 49,8%, wzrostu przychodów odsetkowych z należności od banków i Banku Centralnego o 8,7 mln zł, tj. 14,8% oraz wzrostu przychodów odsetkowych z tytułu należności od klientów detalicznych o 89,7 mln zł, tj. 72,1%.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów w złotych udzielonych przez Bank (bez impairmentowej korekty odsetek) wyniosła 9,83% wobec 8,02% w 2022 roku, a w walutach obcych 5,57% wobec 3,33% w 2022 roku.

Wynik z tytułu odsetek	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		1 598 700	1 205 878	32,6
Należności od banków i Banku Centralnego		67 335	58 662	14,8
Należności od klientów instytucjonalnych		722 157	625 218	15,5
Należności od klientów detalicznych		214 098	124 427	72,1
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe nieprzeznaczone do obrotu		570 646	380 822	49,8
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		3 800	4 451	-14,6
Transakcje zabezpieczające		20 664	12 298	68,0
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		787 719	447 538	76,0
Rachunków bankowych i depozytów od banków		2 881	3 538	-18,6
Rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych		263 726	171 285	54,0
Rachunków bankowych i depozytów klientów detalicznych		460 583	236 793	94,5
Kredytów i pożyczek od klientów		-	2 360	-100,0
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty (JESSICA)		18 512	885	1 991,8
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji		1 304	28 657	-95,4
Transakcji zabezpieczających		36 069	-	x
Zobowiązań leasingowych		3 390	4 001	-15,3
Pozostałe		1 254	19	6 500,0
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK		810 981	758 340	6,9

Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zwiększyły się o 340,2 mln zł, tj. o 76% w porównaniu do 2022 roku. Największy wpływ na ich wzrost miały wyższe koszty odsetkowe od kredytów klientów detalicznych o 223,8 mln zł, tj. o 94,5% oraz koszty rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych o 92,4 mln zł, tj. o 54%. Koszty instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji zmniejszyły się o 27,4 mln zł, tj. o 95,4% a koszty transakcji zabezpieczających wzrosły o 36,1 mln zł.

Wzrost kosztów odsetkowych wystąpił głównie na skutek utrzymywania się przez dłuższą część roku wysokich stawek oprocentowania depozytów. Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku wyniosła:

- w złotych 4,87% wobec 3,05% w 2022 roku,
- w walutach obcych 0,78% wobec 0,33% w 2022 roku.

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji w 2023 roku wyniósł 131,5 mln zł, co oznacza wzrost o 4,0 mln zł, tj. o 3,1% w stosunku do 2022 roku, przy jednoczesnym wzroście przychodów prowizyjnych i kosztów z tytułu opłat i prowizji.

Wzrosły przede wszystkim przychody z tytułu usług maklerskich o 5,2 mln zł, tj. o 6,0% oraz prowizje od kredytów o 2,2 mln zł, tj. o 5,7%.

Koszty z tytułu opłat i prowizji wzrosły o 2,7 mln zł, tj. o 6,8%. Główną przyczyną były wyższe o 3,8 mln zł, tj. 12,5% opłaty z działalności maklerskiej.

Wynik z tytułu opłat i prowizji	tys. zł	2023	2022	Zmiana%
Przychody z tytułu opłat i prowizji		174 690	167 992	4,0
Opłaty z tytułu usług maklerskich		91 576	86 396	6,0
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym		35 267	35 901	-1,8
Prowizje od kredytów		40 506	38 330	5,7
Prowizje od gwarancji i akredytyw		6 717	6 865	-2,2
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem		617	494	24,9
Pozostałe opłaty		7	6	16,7
Koszty z tytułu opłat i prowizji		43 165	40 424	6,8
Opłaty z działalności maklerskiej, w tym:		34 063	30 269	12,5
z działalności powierniczej		843	662	27,3
Opłaty z tytułu kart płatniczych		6 849	7 790	-12,1
Opłaty od rachunków bieżących		589	1 014	-41,9
Opłaty z tytułu obsługi bankomatów		434	513	-15,4
Prowizje z tytułu należności od klientów		429	96	346,9
Pozostałe opłaty		801	742	8,0
WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI RAZEM		131 525	127 568	3,1

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 61,8 mln zł, wobec 22,9 mln zł w 2022 roku. Na poprawę wyniku wpływ miał przede wszystkim wyższy wynik Domu Maklerskiego BOŚ w tym obszarze.

Przychody z dywidend w 2023 roku wyniosły 8,4 mln zł wobec 7,2 mln zł w 2022 roku. Największy wpływ na zwiększenie tej pozycji miała dywidenda ze spółki Kemipol sp. z o.o., która wyniosła 8,1 mln zł wobec 6,7 mln zł w 2022 roku.

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 9,9 mln zł wobec 36,9 mln zł w 2022 roku, głównie ze względu na rewaluację instrumentów finansowych.

Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych wyniósł -284,4 mln zł wobec -144,3 mln zł w 2022 roku. Wynik jest konsekwencją zmiany parametrów modelu szacowania poziomu rezerwy, podyktowanej znacznym wzrostem nowych spraw w następstwie niekorzystnych dla banków wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 15 czerwca 2023 roku (C-520/21 oraz C-287/22) dotyczącego problematyki tzw. umów „frankowych”, poprzedzonego opinią Rzecznika Generalnego z 16 lutego 2023 roku w sprawie C-520/21 (tzw. „duże” TSUE). Bank w dalszym ciągu będzie monitorował kształtujące się tendencje w orzecznictwie, liczbę wpływających nowych spraw oraz badał ich wpływ na parametry modelu. Ponadto w III kwartale 2023 roku dynamika wzrostu wielkości odpisów podsycona była wprowadzeniem przez Bank od września 2023 roku bardziej korzystnych zasad dla klientów Banku przy zawieraniu ugód w zakresie walutowych kredytów mieszkaniowych. Powyższe przełożyło się na szacunek rezerwy na koszty ugód zgodnie ze stosowanym w Banku modelem wyceny rezerw.

W 2023 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł -50,5 mln zł wobec -106,0 mln zł w 2022 roku. Poprawa wyniku odpisów miała miejsce głównie w portfelu korporacyjnym na skutek rozwiązania odpisów w związku ze spłatami kredytów oraz podpisaniem aneksów oraz umów restrukturyzacyjnych. Zmiana struktury portfela kredytowego i podejmowane przez Bank działania w zakresie windykacji i restrukturyzacji pozwoliły na systematyczną poprawę wskaźnika NPL.

Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 22,1 mln zł, tj. o 4,5% w porównaniu do 2022 roku.

Istotnym powodem wzrostu ogólnych kosztów administracyjnych były wyższe o 35,9 mln zł tj. o 15,7% koszty wynagrodzeń. Wpływ na tą pozycję miał przeprowadzony w Banku proces wartościowania stanowisk pracy, mający na celu między innymi odniesienie poziomu wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w Banku do poziomów rynkowych.

Ogólne koszty administracyjne	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Świadczenia pracownicze		264 665	228 735	15,7
Koszty administracyjne, w tym:		179 617	204 600	-12,2
koszty rzeczowe		138 874	123 637	12,3
podatki i opłaty		13 884	9 176	51,3
składka i wpłaty na BFG		23 085	30 012	-23,1
składka i wpłaty na KNF		3 326	3 131	6,2
składka na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców		-	38 358	x
składka na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego		328	195	68,2
składka na rzecz Izby Domów Maklerskich		120	91	31,9
Amortyzacja, w tym:		73 884	62 733	17,8
środków trwałych		19 678	15 561	26,5
wartości niematerialnych		37 339	30 442	22,7
prawa do użytkowania		16 867	16 730	0,8
OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE RAZEM		518 166	496 068	4,5

W dniu 31 grudnia 2023 roku Bank zatrudniał (w etatach) 1 268 osób wobec 1 210 osób na koniec 2022 roku. Zatrudnienie w Banku było wyższe o 4,8%, natomiast zatrudnienie w spółkach zależnych zwiększyło się o 1,3% w stosunku do stanu na koniec 2022 roku. Zatrudnienie ogółem w Grupie BOŚ S.A., zwiększyło się o 4,1% w relacji do danych na koniec 2022 roku.

Zatrudnienie w etatach	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Zatrudnienie w BOŚ S.A.	1 268	1 210	4,8
Zatrudnienie w spółkach zależnych	320	316	1,3
ZATRUDNIENIE W GRUPIE BOŚ S.A.	1 588	1 526	4,1

Efektywność i bezpieczeństwo działania Grupy

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów, wyniosła 3,7% wobec poziomu 3,6% za okres 2022 roku.

Poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania Grupy oraz metodologię ich obliczenia:

Wskaźniki	2023	2022	Zmiana w pp.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹⁾	3,8	6,7	-2,9
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²⁾	0,4	0,6	-0,2
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³⁾	3,7	3,6	0,1
Koszt ryzyka ⁴⁾	-0,4	-0,8	0,4
Koszty/dochody (C/I) ⁵⁾	51,3	52,7	-1,4

¹⁾ relacja zysku netto do średniego stanu kapitałów,

²⁾ relacja zysku netto do średniego stanu aktywów,

³⁾ relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów z początku i końca okresu,

⁴⁾ relacja wyniku odpisów z tytułu utraty wartości wraz z wyceną do wartości godziwej dla ostatnich 12 miesięcy do średniego stanu wartości kredytów i pożyczek w tym okresie,

⁵⁾ relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i kosztów użytkowania do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek wyników, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, wyniku z pozycji wymiany, wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych oraz wyniku z pozostałych operacji.

Wskaźnik koszty/dochody (C/I) wyniósł 51,3% w 2023 roku wobec 52,7% w roku 2022. Spadek miał miejsce głównie na skutek wyższego tempa wzrostu dochodów niż redukcji ogólnych kosztów administracyjnych.

Współczynniki kapitałowe Grupy

Współczynniki kapitałowe	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana w pp.
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1	15,17	14,11	1,06
Współczynnik kapitału Tier 1	15,17	14,11	1,06
Łączny współczynnik kapitałowy	16,27	14,95	1,32

Na dzień 31 grudnia 2023 roku zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe wynoszą 9,83% dla współczynnika kapitału Tier 1 oraz 11,83% dla łącznego współczynnika kapitałowego TCR.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku utrzymywał się powyżej poziomów zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

1.2. Bilans Grupy

Suma bilansowa Grupy na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 22 032,5 mln zł i była o 0,1% wyższa w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2022 roku.

Zmiany w strukturze aktywów Grupy

Na dzień 31 grudnia 2023 roku największy udział w aktywach wynoszący 48,9% stanowiły należności od klientów. Ich udział w aktywach od końca roku 2022 roku zmniejszył się o 1,7 pp. Natomiast zwiększył się udział inwestycyjnych papierów wartościowych o 2,1 pp.

Aktywa	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana%
Kasa, środki w Banku Centralnym		584 089	575 875	1,4
Należności od innych banków		162 781	242 831	-33,0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		169 494	263 259	-35,6
Pochodne instrumenty zabezpieczające		15 556	30 562	-49,1
Inwestycyjne papiery wartościowe:		9 484 770	9 008 118	5,3
Należności od klientów, w tym:		10 767 436	11 125 827	-3,2
wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		10 767 297	11 122 777	-3,2
wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		139	3 050	-95,4
Wartości niematerialne		131 833	132 983	-0,9
Rzeczowe aktywa trwałe		92 327	91 670	0,7
Prawo do użytkowania - leasing		53 967	65 839	-18,0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego:		158 734	175 900	-9,8
Inne aktywa		411 464	293 317	40,3
AKTYWA RAZEM		22 032 451	22 006 181	0,1

Należności od klientów

Wartość bilansowa należności od klientów Grupy według stanu na koniec 2023 roku wyniosła 10 767,4 mln zł i była niższa o 3,2% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku. Zmniejszył się wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów detalicznych o 448,1 mln zł, tj. o 17,3%.

Najwyższy udział w należnościach ogółem, wynoszący 79,7%, miały należności klientów instytucjonalnych wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Ich udział w należnościach ogółem zwiększył się o 3,4 pp. wobec stanu na koniec 2022 roku. Należności klientów instytucjonalnych wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyniosły 8 585,5 mln zł. Wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów instytucjonalnych zwiększył się o 96,7 mln zł, tj. o 1,1%.

Udział należności klientów detalicznych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu w należnościach ogółem zmniejszył o 3,4 pp. do 19,9%. Kwota kredytów klientów detalicznych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyniosła 2 140,9 mln zł na koniec 2023 roku wobec 2 589,0 mln zł.

Należności od klientów	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana%
Wycena wg zamortyzowanego kosztu		10 726 424	11 079 957	-3,2
Należności od klientów detalicznych		2 140 943	2 589 036	-17,3
kredyty w rachunku bieżącym		1 722	745	131,1
kredyty gotówkowe		243 660	231 292	5,3
kredyty mieszkaniowe		1 695 002	2 132 105	-20,5
kredyty i pożyczki pozostałe		200 559	224 894	-10,8
Należności od klientów instytucjonalnych		8 585 481	8 490 921	1,1
kredyty obrotowe		901 662	796 262	13,2
kredyty i pożyczki terminowe		6 023 495	6 590 720	-8,6
należności faktoringowe		464 404	552 199	-15,9
należności leasingowe		240 526	196 949	22,1
skupione wierzytelności		72 864	91 923	-20,7
papiery wartościowe komercyjne		882 530	262 868	235,7
Wycena wg wartości godziwej przez wynik finansowy		139	3 050	-95,4
Należności od klientów detalicznych		109	270	-59,6
kredyty i pożyczki w rachunku bieżącym		-	9	x
kredyty i pożyczki mieszkaniowe		43	99	-56,6
kredyty i pożyczki pozostałe		66	162	-59,3
Należności od klientów instytucjonalnych		30	2 780	-98,9
kredyty obrotowe		-	-	x
kredyty i pożyczki terminowe		30	2 780	-98,9
Razem		10 726 563	11 083 007	-3,2
Złożone depozyty zabezpieczające		34 296	36 251	-5,4
Pozostałe należności		6 577	6 569	0,1
RAZEM NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		10 767 436	11 125 827	-3,2

Największą pozycję kredytów detalicznych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu stanowią kredyty mieszkaniowe. Na koniec 2023 roku wyniosły 1 695,0 mln zł, co oznacza spadek o 20,5% wobec stanu na 31 grudnia 2022 roku.

Kredyty mieszkaniowe

Kredyty mieszkaniowe	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana%
Kredyty i pożyczki wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		1 695 002	2 132 105	-20,5
Kredyty mieszkaniowe w PLN		1 194 758	1 267 780	-5,8
Kredyty mieszkaniowe w CHF		139 620	368 950	-62,2
Kredyty mieszkaniowe w EUR		344 047	467 772	-26,4
Kredyty mieszkaniowe w USD		16 577	27 603	-39,9
Kredyty i pożyczki wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		43	99	-56,6
Kredyty mieszkaniowe w PLN		43	99	-56,6
KREDYTY MIESZKANIOWE RAZEM		1 695 045	2 132 204	-20,5

Główną przyczyną spadku salda kredytów mieszkaniowych jest zwiększenie rezerwy na ryzyko prawne kredytów walutowych w porównaniu do wartości ubiegłorocznych.

Kredyty w walutach obcych mają 29,5% udziału w kredytach mieszkaniowych ogółem (40,5% na koniec 2022 roku). Udział kredytów mieszkaniowych w CHF w całym portfelu kredytowym Grupy BOŚ S.A. (netto) wyniósł 1,3% i zmniejszył się o 2,0 pp. w relacji do stanu na koniec 2022 roku.

Saldo kredytów proekologicznych (zgodnie z wewnętrznymi zasadami kwalifikacji)

Saldo kredytów proekologicznych na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 4 923 mln zł i spadło o 3,3% w stosunku do 31 grudnia 2022 roku. Udział kredytów proekologicznych stanowi 41% salda kredytów ogółem w Banku (na 31 grudnia 2022 udział ten wynosił 41%).

Sprzedaż kredytów

Sprzedaż kredytów	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Kredyty udzielone klientom instytucjonalnym w okresie roku		4 963 880	3 618 192	37,2
Kredyty udzielone klientom detalicznym w okresie roku		236 621	114 919	105,9
KREDYTY UDZIELONE W OKRESIE ROKU RAZEM		5 200 501	3 733 111	39,3

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku Grupa BOŚ S.A. udzieliła kredytów o wartości 5,2 mld zł tj. o 39,3% więcej niż w 2022 roku. Wzrost nowej sprzedaży wystąpił zarówno w segmencie klientów instytucjonalnych, jak i detalicznych, w związku z wyższą skłonnością klientów do zaciągania nowych zobowiązań oraz wskutek zwiększonej zdolności kredytowej z powodu obniżki stóp procentowych w II połowie 2023 roku.

Sprzedaż wierzytelności

W 2023 roku Bank sprzedał wierzytelności:

- w dniu 24 lipca 2023 roku miała miejsce sprzedaż jednostkowa wierzytelności, przysługujących Bankowi wobec klienta segmentu korporacyjnego. Saldo ogółem o łącznej wysokości nominalnej 22,0 mln zł (kapitał – 13,3 mln zł).
- w dniu 17 sierpnia 2023 roku nastąpiła sprzedaż pakietowa wierzytelności z zabezpieczeniem hipotecznym przysługujących Bankowi wobec klienta segmentu detalicznego wraz z powiązanymi produktami tych klientów. Saldo ogółem o łącznej wysokości nominalnej 21,0 mln zł (kapitał – 13 mln zł).
- w dniu 18 sierpnia 2023 roku została zrealizowana sprzedaż pakietowa przysługujących Bankowi wobec klienta segmentu detalicznego wierzytelności bez zabezpieczeń i ze zrealizowanymi zabezpieczeniami oraz wszystkimi powiązanymi produktami klienta. Saldo ogółem o łącznej wysokości nominalnej 31,9 mln zł (kapitał – 20,7 mln zł).

Jakość portfela kredytowego Grupy

Jakość portfela kredytowego	tys. zł	31-12-2023	%	31-12-2022	%
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu					
Należności od klientów bez przesłanki utraty wartości, w tym:		10 081 168	86,5	10 375 799	85,1
<i>ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Koszyk 1)</i>		9 027 502	77,5	9 301 183	76,3
<i>ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka (Koszyk 2)</i>		1 053 666	9,0	1 074 616	8,8
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości (Koszyk 3), ale niewykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne		-	-	-	-
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości (Koszyk 3)		1 573 263	13,5	1 813 402	14,9
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (brutto)		11 654 431	100,0	12 189 201	100,0
Odpisy z tytułu utraty wartości na:					
<i>należności od klientów – (Koszyk 1)</i>		-121 105		-97 079	
<i>należności od klientów – (Koszyk 2)</i>		-64 508		-57 275	
<i>należności od klientów – (Koszyk 3) niewykazujące utraty wartości</i>		0		0	
<i>należności od klientów – (Koszyk 3) wykazujące utratę wartości</i>		-742 394		-954 890	
Razem odpisy z tytułu utraty wartości		-928 007		-1 109 244	
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (netto)		10 726 424		11 079 957	
Należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy					
Wartość godziwa		139		3 050	
Razem należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		139		3 050	
Złożone depozyty zabezpieczające		34 296		36 251	
Pozostałe należności		6 577		6 569	
RAZEM NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		10 767 436		11 125 827	

W dniu 31 grudnia 2023 roku stan odpisów aktualizujących wyniósł 928,0 mln zł. Udział należności od klientów z utratą wartości w całym portfelu wycenianym wg zamortyzowanego kosztu wyniósł 13,5% na dzień 31 grudnia 2023 roku wobec 14,9% na koniec 2022 roku.

Kapitał własny i zobowiązania Grupy

Na koniec 2023 roku najwyższy udział w sumie bilansowej, wynoszący 84,3%, miały zobowiązania wobec klientów. Ich udział zmniejszył się o 1,3 pp. wobec stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku. Zmniejszył się także udział zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu o 0,4 pp.

Kapitał własny wyniósł 2 148,6 mln zł na koniec 2023 roku, co oznacza wzrost o 184,5 mln zł tj. o 9,4%, głównie wskutek pozytywnego wpływu na kapitał wzrostu wartości papierów wartościowych wycenianych wg wartości godziwej przez inne dochody całkowite brutto, w związku z obniżką rynkowych stóp procentowych oraz wypracowania zysku netto w 2023 roku.

W dniu 1 września 2023 roku Bank wyemitował 7-letnie obligacje podporządkowane serii AB na łączną kwotę 100 mln zł. Środki pozyskane z emisji obligacji podporządkowanych zostały wykorzystane na poprawę wskaźników kapitałowych Banku oraz do finansowania lub refinansowania "Zielonych Projektów".

Kapitał własny i zobowiązania	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana%
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		75 146	141 143	-46,8
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		79 920	152 977	-47,8
Zobowiązania wobec klientów		18 565 197	18 820 809	-1,4
Zobowiązania podporządkowane		447 184	345 035	29,6
Rezerwy		256 289	165 458	54,9
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		3 260	449	626,1
Zobowiązania z tyt. leasingu		53 253	67 928	-21,6
Pozostałe zobowiązania		403 582	348 244	15,9
Kapitał własny razem		2 148 620	1 964 138	9,4
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIAZANIA RAZEM		22 032 451	22 006 181	0,1

Źródła finansowania działalności Grupy

Główne źródło finansowania działalności Grupy stanowią zobowiązania wobec klientów, w tym:

- środki depozytowe pozyskiwane przez sieć placówek Banku,
- kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych,
- środki pozyskane od obcych donatorów na działalność kredytową w formie bezpośrednich linii, dopłat do oprocentowania lub dopłat do kapitału (NFOŚiGW, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, JESSICA - Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich).

Zobowiązania wobec klientów	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Klienci detaliczni		10 669 066	10 120 218	5,4
rachunki bieżące/rozliczeniowe		4 624 837	4 270 044	8,3
lokaty terminowe		6 044 229	5 850 174	3,3
Klienci instytucjonalni		7 204 703	7 944 141	-9,3
rachunki bieżące/rozliczeniowe		4 627 042	5 645 340	-18,0
lokaty terminowe		2 577 661	2 298 801	12,1
Pozostali klienci		208 099	118 584	75,5
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych		439 283	589 675	-25,5
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty		44 046	48 191	-8,6
ZOBOWIAZANIA RAZEM		18 565 197	18 820 809	-1,4

Zobowiązania Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. wobec klientów według stanu na 31 grudnia 2023 roku wyniosły 18 565,2 mln zł i zmniejszyły się o 255,6 mln zł, tj. o -1,4% w porównaniu do stanu na koniec 2022 roku.

Zobowiązania wobec klientów detalicznych wzrosły o 548,8 mln zł mln zł, tj. o 5,4% w 2023 roku. Wzrost tych zobowiązań wynikał z pozyskania wyższych kwot depozytów na skutek oferowania atrakcyjnego oprocentowania EKOkolat Promocyjnych 3, 6 i 12-miesięcznych oraz EKOkonta Oszczędnościowego, sprzedawanych w kanałach elektronicznych oraz w placówkach Banku, a także oprocentowania EKOkonta Oszczędnościowego.

Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych zmniejszyły się o 739,4 mln zł, tj. 9,3%.

Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancjach, nie dotyczących działalności operacyjnej Grupy

W 2023 roku Grupa BOŚ nie zaciągnęła kredytów, umów pożyczek, poręczeniach i gwarancjach, nie dotyczących działalności operacyjnej.

1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy

Aktywa i zobowiązania warunkowe	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Zobowiązania warunkowe:		3 797 386	3 138 890	21,0
Finansowe, w tym:		3 252 643	2 672 372	21,7
otwarte linie kredytowe w tym:		3 249 265	2 657 528	22,3
odwołalne		2 763 285	2 195 331	25,9
nieodwołalne		485 980	462 197	5,1
otwarte akredytywy importowe		3 378	14 844	-77,2
Gwarancyjne, w tym:		534 943	466 518	14,7
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu		12 739	12 739	0,0
gwarancje właściwego wykonania kontraktu		522 204	453 779	15,1
Gwarantowanie emisji		9 800	-	-
Aktywa warunkowe:		2 396 932	2 167 513	10,6
Finansowe, w tym:		143 484	154 767	-7,3
otwarte linie kredytowe		143 484	154 767	-7,3
Gwarancyjne		2 231 402	2 010 194	11,0
Inne		22 046	2 552	763,9

Zobowiązania warunkowe Grupy ogółem na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosły 3 797,4 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Grupy wyniosły 3 252,6 mln zł.

Wg stanu na 31 grudnia 2023 roku w zobowiązaniach pozabilansowych Banku ogółem stan czynnych gwarancji i poręczeń ogółem wyniósł 534,9 mln zł, tj. 13,9% zobowiązań pozabilansowych ogółem, z czego:

- wszystkie gwarancje zostały wystawione przez Bank rezydentom,
- najwyższa gwarancja została udzielona na kwotę 59 650 tys. zł,
- wartościowo (82,4%) gwarancji dotyczyło: gwarancji krajowej dobrego wykonania umowy (39,1%), gwarancji krajowej zapłaty (17,3%), pozostałych gwarancji krajowych (14,8%) oraz gwarancji krajowej zwrotu zaliczki (11,2%).

Wartościowo zleceniodawcami gwarancji były, wg stanu na 31 grudnia 2023 roku:

- 99,8% jednostki niefinansowe,
- 0,2% sektor instytucji rządowych i samorządowych,

Wg stanu na 31 grudnia 2023 roku w stosunku do 31 grudnia 2022 roku nastąpił wzrost gwarancji o 68,4 mln zł, tj. o 14,7%.

Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach

W 2023 roku Bank udzielił 160 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 264,4 mln zł, z czego 103 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 246,9 mln zł pozostaje czynnych według stanu na 31 grudnia 2023 roku (dane za 2022 rok to 126 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 346,2 mln zł, z czego 87 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 148,7 mln zł pozostawało czynnych według stanu na 31 grudnia 2022 roku).

Wartościowo (92,4%) udzielonych w 2023 roku gwarancji dotyczyło: gwarancji krajowej dobrego wykonania umowy (36,4%), gwarancji krajowej zwrotu zaliczki (24,3%), gwarancji krajowej zapłaty (18,2%) oraz na pozostałe cele proekologiczne (13,5%).

Gwarancje i poręczenia czynne udzielone w 2023 roku zostały udzielone z terminami ważności (wartościowo):

- 97,3% od 1 m-ca do 3 lat,
- 1,7% to gwarancje z terminem ważności od 3 lat do 5,
- 1,0% to gwarancje z terminem ważności powyżej 5 lat.

2. Wyniki finansowe Banku

2.1. Rachunek wyników Banku

Rachunek wyników Banku	tys. zł	2023	2022	Zmiana%
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze, w tym:		1 582 903	1 198 582	32,1
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze, w tym:		-886 556	-527 642	68,0
Wynik z tytułu odsetek		696 347	670 940	3,8
Przychody z tytułu opłat i prowizji		83 753	82 766	1,2
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-9 256	-10 061	-8,0
Wynik z tytułu opłat i prowizji		74 497	72 705	2,5
Przychody z tytułu dywidend		8 118	6 924	17,2
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)		10 294	-2 658	x
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		-2 028	119	x
Wynik z pozycji wymiany		10 483	36 706	-71,4
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych		1 038	2 070	-49,9
Pozostałe przychody operacyjne		18 721	16 608	12,7
Pozostałe koszty operacyjne		-35 311	-24 946	41,5
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		-284 411	-144 306	97,1
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		-61 498	-100 634	-38,9
Ogólne koszty administracyjne		-384 178	-384 403	-0,1
Udział w zyskach (stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności		70 034	36 787	90,4
Zysk brutto		122 106	185 912	-34,3
Obciążenia podatkowe		- 60 405	-58 304	3,6
ZYSK NETTO		61 701	127 608	-51,6

W 2023 roku BOŚ S.A. wykazał zysk netto w wysokości 61,7 mln zł wobec 127,6 mln zł w 2022 roku.

Bank wypracował wynik z tytułu odsetek na poziomie 696,3 mln zł, wyższy o 25,4 mln zł, tj. o 3,8% niż w 2022 roku. Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zwiększyły się o 384,3 mln zł, tj. o 32,1%, w porównaniu do 2022 roku, głównie na skutek wzrostu przychodów odsetkowych z tytułu inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu o 189,8 mln zł, tj. 49,8%. Przychody odsetkowe od należności od klientów indywidualnych wzrosły o 89,7 mln zł, tj. 72,2%. Przychody odsetkowe od klientów instytucjonalnych zwiększyły się o 88,8 mln zł, tj. 14,4% a przychody odsetkowe od należności banków i Banku Centralnego wzrosły o 8,2 mln zł.

Koszty z tytułu odsetek wzrosły o 358,9 mln zł, tj. o 68,0% wobec 2022 roku. Największy wpływ na ich wzrost miały wyższe koszty odsetkowe rachunków bankowych i depozytów od klientów indywidualnych, które wzrosły o 220,9 mln zł, tj. o 94,7%. Koszty odsetkowe rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych

zwiększyły się o 115,3 mln zł, tj. o 45,2%. Koszty instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji wzrosły natomiast o 7,4 mln zł, tj. o 25,9%.

Wynik z tytułu odsetek	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		1 582 903	1 198 582	32,1
Należności od banków i Banku Centralnego		66 717	58 483	14,1
Należności od klientów instytucjonalnych		707 005	618 176	14,4
Należności od klientów indywidualnych		214 098	124 427	72,1
Inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu		570 646	380 822	49,8
Instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu		3 773	4 376	-13,8
Transakcje zabezpieczające		20 664	12 298	68,0
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		886 556	527 642	68,0
Rachunków bankowych i depozytów od banków		2 881	3 538	-18,6
Rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych		370 628	255 293	45,2
Rachunków bankowych i depozytów klientów indywidualnych		454 147	233 216	94,7
Kredytów i pożyczek od klientów		18 512	2 360	684,4
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty (JESSICA)		1 304	885	47,3
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji		36 069	28 657	25,9
Zobowiązań leasingowych		3 015	3 693	-18,4
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK		696 347	670 940	3,8

Wynik Banku z tytułu opłat i prowizji wyniósł 74,5 mln zł, co oznacza wzrost o 1,8 mln zł, tj. 2,5% wobec 2022 roku, na skutek wzrostu przychodów (1,0 mln zł) oraz spadku kosztów z tytułu opłat i prowizji (o 0,8 mln zł).

Bank osiągnął wyższe przychody z prowizji od kredytów o 2,2 mln zł, tj. 5,8% i spadek opłat z tytułu kart płatniczych o 0,9 mln zł, tj. 12,1% oraz opłat od rachunków bieżących o 0,4 mln zł, tj. o 41,9%.

Wynik z tytułu opłat i prowizji	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Przychody z tytułu opłat i prowizji		83 753	82 766	1,2
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym		36 294	37 379	-2,9
Prowizje od kredytów		40 735	38 516	5,8
Prowizje od gwarancji i akredytyw		6 717	6 865	-2,2
Pozostałe opłaty		7	6	16,7
Koszty z tytułu opłat i prowizji		9 256	10 061	-8,0
Opłaty z tytułu kart płatniczych		6 849	7 790	-12,1
Opłaty od rachunków bieżących		589	1 014	-41,9
Opłaty z tytułu obsługi bankomatów		434	513	-15,4
Prowizje z tytułu należności od klientów		429	96	3 46,9
Pozostałe opłaty		955	648	47,4
WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI RAZEM		74 497	72 705	2,5

Przychody z dywidend w 2023 roku wyniosły 8,1 mln zł wobec 6,9 mln zł w 2022 roku. Główny wpływ wzrost tej pozycji miała dywidenda ze spółki Kemipol sp. z o.o.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 10,3 mln zł wobec -2,7 mln zł w 2022 roku.

Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych wyniósł 284,4 mln zł wobec 144,3 mln zł w 2022 roku. Wzrost tej pozycji wynika głównie z zmiany parametrów modelu szacowania rezerw w wyniku wzrostu liczby spraw sądowych w następstwie wyroków TSUE.

W 2023 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł -61,5 mln zł wobec -100,6 mln zł w 2022 roku.

Ogólne koszty administracyjne Banku zmniejszyły się o 0,2 mln zł, tj. o 0,1% wobec 2022 roku, głównie z powodu nie obciążenia Banku składką dla Funduszu Wsparcia Kredytobiorców i niższych kosztów składki na rzecz BFG w 2023 roku.

Ogólne koszty administracyjne	tys. zł	2023	2022	Zmiana %
Świadczenia pracownicze		193 276	168 990	14,4
Koszty administracyjne, w tym:		131 074	164 824	-20,5
koszty rzeczowe		97 430	90 470	7,7
podatki i opłaty		8 817	5 725	54,0
składka i wpłaty na BFG		21 987	27 597	-20,3
składka i wpłaty na KNF		2 569	2 498	2,8
składka na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców		-	38 358	x
składka na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego		271	176	54,0
Amortyzacja, w tym:		59 828	50 589	18,3
środków trwałych		13 093	9 598	36,4
wartości niematerialnych		32 464	26 430	22,8
prawa do użytkowania		14 271	14 561	-2,0
OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE RAZEM		384 178	384 403	-0,1

Efektywność i bezpieczeństwo działania Banku

Poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania Banku oraz metodologię ich obliczenia:

Wskaźniki finansowe	2023	2022	Zmiana w pp.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹⁾	3,1	6,7	-3,6
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²⁾	0,3	0,6	-0,3
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³⁾	3,3	3,2	0,1
Koszt ryzyka ⁴⁾	-0,4	-0,8	0,4
Koszty/dochody (C/I) ⁵⁾	49,1	49,4	-0,3

¹⁾ relacja zysku netto do średniego stanu kapitałów,

²⁾ relacja zysku netto do średniego stanu aktywów,

³⁾ relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów z początku i końca okresu,

⁴⁾ relacja wyniku odpisów z tytułu utraty wartości wraz z wycena do wartości godziwej dla ostatnich 12 miesięcy do średniego stanu wartości kredytów i pożyczek w tym okresie,

⁵⁾ relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i kosztów użytkowania do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek wyników, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, wyniku z pozycji wymiany oraz wyniku z pozostałych operacji.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów, wyniosła 3,3% wobec poziomu 3,2% za okres 2022 roku.

Wskaźnik koszty/dochody (C/I) wyniósł 49,1% w 2023 roku wobec 49,4% w roku 2022. Poprawa miała miejsce głównie wskutek wyższego tempa wzrostu dochodów niż ogólnych kosztów administracyjnych.

Współczynniki kapitałowe

Współczynniki kapitałowe	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana w pp.
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1	15,50	14,16	1,34
Współczynnik kapitału Tier 1	15,50	14,16	1,34
Łączny współczynnik kapitałowy	16,71	15,05	1,66

Na dzień 31 grudnia 2023 roku zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe wynoszą 9,93% dla współczynnika kapitału Tier 1 oraz 11,93% dla łącznego współczynnika kapitałowego TCR.

Poziom adekwatności kapitałowej Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku utrzymywał się powyżej poziomów zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

2.2. Bilans Banku

Aktywa Banku	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana%
Kasa, środki w Banku Centralnym		584 082	575 865	1,4
Należności od innych banków		162 681	240 885	-32,5
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		113 345	222 944	-49,2
Pochodne instrumenty zabezpieczające		15 556	30 562	-49,1
Inwestycyjne papiery wartościowe:		9 484 770	9 008 118	5,3
Należności od klientów, w tym:		10 819 261	11 173 579	-3,2
wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		10 819 122	11 170 529	-3,1
wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		139	3 050	-95,4
Inwestycje w jednostkach zależnych		276 191	226 158	22,1
Wartości niematerialne		115 815	118 251	-2,1
Rzeczowe aktywa trwałe		48 477	45 987	5,4
Prawo do użytkowania - leasing		47 211	61 199	-22,9
Aktywa z tytułu podatku dochodowego:		143 464	161 532	-11,2
Inne aktywa		58 599	50 158	16,8
AKTYWA RAZEM		21 869 452	21 915 238	-0,2

Suma bilansowa BOŚ S.A. na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 21 869,5 mln zł i była niższa o -0,2% w porównaniu do stanu na koniec 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku największy udział w aktywach, wynoszący 49,5%, stanowiły należności od klientów. Ich udział w aktywach od końca roku 2022 zmniejszył się o 1,5 pp. Zmniejszył się także udział należności od innych banków o 0,4 pp. Natomiast zwiększył się o 2,3 pp. udział inwestycyjnych papierów wartościowych oraz pozycji inwestycje w jednostkach zależnych o 0,2 pp.

Należności od klientów

Należności od klientów	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Wycena wg zamortyzowanego kosztu		10 780 611	11 130 618	-3,1
Należności od klientów detalicznych		2 140 943	2 589 036	-17,3
kredyty w rachunku bieżącym		1 722	745	131,1
kredyty gotówkowe		243 660	231 292	5,3
kredyty mieszkaniowe		1 695 002	2 132 105	-20,5
kredyty i pożyczki pozostałe		200 559	224 894	-10,8
Należności od klientów instytucjonalnych		8 639 668	8 541 582	1,1
kredyty obrotowe		901 662	796 262	13,2
kredyty i pożyczki terminowe		6 318 208	6 838 330	-7,6
należności faktoringowe		464 404	552 199	-15,9
skupione wierzytelności		72 864	91 923	-20,7
papiery wartościowe komercyjne		882 530	262 868	235,7
Wycena wg wartości godziwej przez wynik finansowy		139	3 050	-95,4
Należności od klientów detalicznych		109	270	-59,6
kredyty i pożyczki w rachunku bieżącym		-	9	x
kredyty i pożyczki mieszkaniowe		43	99	-56,6
kredyty i pożyczki pozostałe		66	162	-59,3
Należności od klientów instytucjonalnych		30	2 780	-98,9
kredyty obrotowe		-	-	x
kredyty i pożyczki terminowe		30	2 780	-98,9
Razem		10 780 750	11 133 668	-3,2
Złożone depozyty zabezpieczające		34 296	36 251	-5,4
Pozostałe należności		4 215	3 660	15,2
RAZEM NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		10 819 261	11 173 579	-3,2

Wartość bilansowa należności od klientów według stanu na koniec 2023 roku wyniosła 10 819,3 mln zł i była niższa o 3,2% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Na koniec 2023 roku, w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, zmniejszył się wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów indywidualnych o 448,1 mln zł, tj. o 17,3%, głównie na skutek niższego wolumenu kredytów mieszkaniowych. Wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów instytucjonalnych wzrósł o 98,1 mln zł, tj. o 1,1%.

Najwyższy udział w należnościach ogółem, wynoszący 79,9%, miały należności klientów instytucjonalnych wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Ich udział zwiększył się o 3,4 pp. wobec stanu na koniec 2022 roku. Należności klientów instytucjonalnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyniosły 8 639,7 mln zł.

Udział należności klientów indywidualnych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu w należnościach ogółem zmniejszył o 3,4 pp. do 19,8%. Kwota kredytów klientów indywidualnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyniosła 2 140,9 mln zł na koniec 2023 roku wobec 2 589,0 mln zł na koniec 2022 roku.

Kredyty i pożyczki udzielone w okresie sprawozdawczym

Informacja o sprzedaży kredytów i pożyczek została zawarta w pkt. 1.2.

Jakość portfela kredytowego Banku

Jakość portfela kredytowego Banku	tys. zł	31-12-2023	%	31-12-2022	%
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu					
Należności od klientów bez przesłanki utraty wartości, w tym:		10 176 579	87,0	10 452 180	85,5
ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Koszyk 1)		8 915 035	76,2	9 385 350	76,8
ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka (Koszyk 2), w tym:		1 261 544	10,8	1 066 830	8,7
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości (Koszyk 3), ale niewykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne, w tym:		0	0,0	0	0,0
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości (Koszyk 3), w tym:		1 522 157	13,0	1 767 980	14,5
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (brutto)		11 698 736	100,0	12 220 160	100,0
Odpisy z tytułu utraty wartości na:					
należności od klientów – (Koszyk 1)		-117 170		-94 294	
należności od klientów – (Koszyk 2), w tym:		-78 490		-56 399	
należności od klientów – (Koszyk 3) niewykazujące utraty wartości, w tym:		0		0	
należności od klientów – (Koszyk 3) wykazujące utratę wartości, w tym:		-722 465		-938 849	
Razem odpisy z tytułu utraty wartości		-918 125		-1 089 542	
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (netto)		10 780 611		11 130 618	
Należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy					
Wartość godziwa, w tym:		139		3 050	
Razem należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		139		3 050	
Złożone depozyty zabezpieczające		34 296		36 251	
Pozostałe należności		4 215		3 660	
Razem należności od klientów		10 819 261		11 173 579	

Na koniec 2023 roku stan odpisów aktualizujących wyniósł 918,1 mln zł.

Udział należności od klientów z utratą wartości w całym portfelu wycenianym wg zamortyzowanego kosztu wyniósł 13,0% wobec 14,5% na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Kapitał własny i zobowiązania Banku

Na koniec 2023 roku najwyższy udział w sumie bilansowej, tj. 85,2% miały zobowiązania wobec klientów. Ich udział zmniejszył się o 0,9 pp. wobec stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku. Zwiększył się udział rezerw o 0,3 pp. Natomiast zmniejszył się udział zobowiązań wobec Banku Centralnego oraz innych banków o 0,3 pp.

Udział kapitału w sumie bilansowej zwiększył się o 0,8 pp. wobec stanu na koniec 2022 roku.

Kapitał własny i zobowiązania Banku	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana%
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		75 146	141 143	-46,8
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		76 653	147 922	-48,2
Zobowiązania wobec klientów		18 641 304	18 879 924	-1,3
Zobowiązania podporządkowane		447 032	345 035	29,6
Rezerwy		228 388	159 357	43,3
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		2 312	-	x
Zobowiązania z tyt. leasingu MSSF 16		46 378	63 475	-26,9
Pozostałe zobowiązania		222 434	216 386	2,8
Kapitał własny razem		2 129 805	1 961 996	8,6
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIAZANIA RAZEM		21 869 452	21 915 238	-0,2

Źródła finansowania działalności Banku

Zobowiązania BOŚ S.A. wobec klientów według stanu na 31 grudnia 2023 roku wyniosły 18 641,3 mln zł i były mniejsze o 1,3% w porównaniu do stanu na koniec 2022 roku. Zobowiązania wobec klientów indywidualnych wzrosły 346,6 mln zł, tj. o 3,8% wobec stanu na koniec 2022 roku. Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych zmniejszyły się o 521,0 mln zł, tj. 5,8%. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od Międzynarodowych Instytucji Finansowych zmniejszyły się o 150,4 mln zł tj. o 25,5%.

Zobowiązania wobec klientów	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Klienci detaliczni		9 485 310	9 138 745	3,8
rachunki bieżące/rozliczeniowe		3 441 081	3 288 571	4,6
lokaty terminowe		6 044 229	5 850 174	3,3
Klienci instytucjonalni		8 457 566	8 978 603	-5,8
rachunki bieżące/rozliczeniowe		5 878 400	6 678 344	-12,0
lokaty terminowe		2 579 166	2 300 259	12,1
Pozostali klienci		215 099	124 710	72,5
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych		439 283	589 675	-25,5
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty		44 046	48 191	-8,6
ZOBOWIAZANIA RAZEM		18 641 304	18 879 924	-1,3

2.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Banku

Aktywa i zobowiązania warunkowe	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana %
Zobowiązania warunkowe:		3 848 409	3 263 185	17,9
Finansowe, w tym:		3 303 666	2 796 667	18,1
otwarte linie kredytowe w tym:		3 300 288	2 781 823	18,6
odwoławalne		2 814 308	2 319 626	21,3
nieodwoławalne		485 980	462 197	5,1
otwarte akredytywy importowe		3 378	14 844	-77,2
Gwarancyjne, w tym:		534 943	466 518	14,7
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu		12 739	12 739	0,0
gwarancje właściwego wykonania kontraktu		522 204	453 779	15,1
Gwarantowanie emisji		9 800	-	x
Aktywa warunkowe:		2 374 886	2 164 961	9,7
Finansowe, w tym:		143 484	154 767	-7,3
otwarte linie kredytowe		143 484	154 767	-7,3
Gwarancyjne		2 231 402	2 010 194	11,0

Zobowiązania warunkowe Banku ogółem na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosły 3 848,4 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Banku wyniosły 3 303,7 mln zł. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku w zobowiązaniach pozabilansowych Banku ogółem, stan czynnych gwarancji ogółem wyniósł 534,9 tys. zł,

Informacje o strukturze gwarancji oraz o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach opisano w pkt 1.3.

3. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami

Grupa Kapitałowa BOŚ S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych.

4. Informacje o ważniejszych osiągnięciach w dziedzinie badań i rozwoju oraz informacja o przewidywanym rozwoju

Grupa BOŚ S.A. nie prowadzi działalności badawczej. Osiągnięcia w dziedzinie rozwoju Spółki zostały opisane w punkcie II. niniejszego Sprawozdania.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank oraz spółki wchodzące w skład Grupy w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności (szersza informacja została zamieszczona w nocie 3.3. Roczno Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku).

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE

1. Ryzyko kredytowe

Podstawowym celem w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w 2023 roku, a w szczególności w zakresie zarządzania jakością aktywów, była poprawa jakości oraz struktury portfela kredytowego.

Działania mające na celu poprawę jakości portfela kredytowego koncentrowały się na prowadzeniu polityki zakładającej umiarkowany poziom apetytu na ryzyko, umożliwiającej osiągnięcie poziomu kosztu ryzyka oscylującego wokół średniej dla sektora.

W zakresie poprawy struktury portfela kredytowego Bank kontynuował podejmowane w okresach wcześniejszych działania ukierunkowane na zmniejszenie jednostkowych ekspozycji i ryzyka koncentracji.

W 2023 roku zaakceptowane zostały zmiany w zakresie wskaźników finansowych i mierników strategicznych w „Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023 – aktualizacja”. Punktem wyjścia wprowadzanych zmian do przedmiotowej Strategii były zmiany w otoczeniu zewnętrznym Banku, m.in. uwarunkowania prawne i z tym związane ryzyka przekładające się na wzrost obciążeń sektora bankowego, otoczenie geopolityczne i jego wpływ na sytuację makroekonomiczną. Dotychczasowy model biznesowy Banku i kierunki strategicznego rozwoju nie uległy zmianie.

15 grudnia 2023 roku została opublikowana nowa „Strategia Banku Ochrony Środowiska S. A. na lata 2024-2026”. Założono w niej koncentrację na wsparciu klientów w zielonej transformacji, skupiając się priorytetowo na klientach firmowych. Wśród działań priorytetowych na najbliższe lata są m.in. optymalizacje procesowe, produktowe i digitalizacja, prowadzące do zwiększenia efektywności i rentowności Banku.

Bank finansował transakcje, które były zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z polityką kredytową Bank nie angażował się w transakcje:

- mogące narazić Bank na utratę reputacji,
- mogące powodować, że wierzycelność obciążona ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekroczy poziom określony wymogami zewnętrznymi,
- realizowane z naruszeniem Prawa Ochrony Środowiska lub mogące stanowić potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego,
- z klientami nieposiadającymi wiarygodnych, stałych i stabilnych dochodów.

Bank ogranicza finansowanie wobec podmiotów, których działalność nie wspiera zrównoważonego biznesu przynoszącego korzyści środowisku, lokalnej społeczności, konsumentom oraz pracownikom poprzez wprowadzenie katalogu transakcji niezawieranych przez BOŚ zgodnie z założeniami ESG.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia,
- w terminach uzgodnionych z Bankiem: przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrzne tego wymagają oraz
- spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania, w szczególności, wyników dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego z uwzględnieniem sytuacji rynkowej i geopolitycznej.

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych, zróżnicowanych w zależności od rodzaju klienta i transakcji. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował:

- analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego oraz
- analizę jakościową – polegającą na ocenie cech klienta, które mają istotny wpływ na jego skłonność do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A.

W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia wynikające z Rekomendacji T i S KNF.

W procesie oceny klienta Bank wykorzystywał informacje pozyskane z różnych źródeł, w tym informacje pozyskiwane z baz zewnętrznych.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (spółki komunalne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała w szczególności ocenę: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Model oceny ryzyka jednostek samorządu terytorialnego uwzględniał analizę klienta opierającą się o ocenę podstawowych wskaźników budżetowych, wskaźników zadłużenia oraz analizę transakcji opierającą się o ocenę planowanych wskaźników zadłużenia, jakości zabezpieczenia i długości trwania transakcji.

Ocena ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych obejmowała analizę występowania ryzyk ESG.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych Bank ocenił ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

Ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego - niezależnego od służb sprzedaży pracownika wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form jego mitygacji.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej.

W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu między innymi rozwiązania zaimplementowane w systemie wczesnego ostrzegania (SWO).

W okresach miesięcznych Bank dokonywał analizy wszystkich ekspozycji kredytowych w celu:

- zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- pomiaru utraty wartości,
- utworzenia odpisów lub rezerw.

Do pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz tworzenia odpisów lub rezerw Bank stosował metodę zindywidualizowaną i grupową.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, które funkcjonowały w Banku, uzależnione były od:

- rodzaju i kwoty transakcji,
- wysokości łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec grupy podmiotów powiązanych, do której należy klient,
- poziomu ryzyka generowanego przez klienta i transakcję,
- zastosowaniu odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe.

W Banku funkcjonował system podejmowania decyzji kredytowych, którego podstawą jest reguła, że im wyższy poziom ryzyka transakcji wynikający z jej złożoności, kwoty zaangażowania lub sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, tym wyższy jest szczebel decyzyjny uprawniony do podjęcia decyzji. Szczegółami decyzyjnymi o najwyższych

poziomach uprawnień są Komitet Kredytowy Centrali i Zarząd Banku. W przypadku zastosowania odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe decyzje podejmuje organ decyzyjny o wyższych kompetencjach.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Bank przyjmował na zabezpieczenie swoich wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste.

Bank preferował transakcje zabezpieczone, z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyłą ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

W Banku funkcjonowała polityka zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanyimi zawierająca strategię działania umożliwiającą uzyskanie określonej w czasie redukcji ekspozycji nieobsługiwanych oraz plan operacyjny wspierający realizację działań strategicznych.

Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyko koncentracji zaangażowań na poziomie:

- pojedynczego klienta i transakcji,
- portfela kredytowego.

Na poziomie pojedynczego klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, w szczególności wynikających z przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku i Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów zewnętrznych, wewnętrznych lub wartości ostrzegawczych oraz akceptowalny poziom apetytu na ryzyko kredytowe określony zestawem wskaźników uwzględniającym także ryzyko ESG. Poziomy limitów wewnętrznych zatwierdza Zarząd Banku, apetyt na ryzyko zatwierdzany jest także przez Radę Nadzorczą.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów,
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV,
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF,
- dotyczące branż działalności gospodarczej,
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, wobec których zaangażowanie Banku przekracza 10% Tier 1,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, uzależnione od ratingu podmiotu/grupy podmiotów powiązanych,
- limity na ekspozycje kredytowe wobec spółek zależnych Banku,
- limit na transakcje z odstępstwami od zasad kredytowania określonych w procedurach wewnętrznych, wpływających na wzrost ryzyka kredytowego.

W procesie zarządzania ryzykiem koncentracji Bank stosował system poziomów ostrzegawczych, który ma zastosowanie do wszystkich limitów wewnętrznych w obszarze ryzyka kredytowego. Podstawowe założenie

systemu opiera się na wyróżnieniu trzech poziomów wykorzystania limitu i stopniowym wdrażaniu działań mitygujących ryzyko przekroczenia limitu w zależności od poziomu jego wykorzystania.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

Zgodnie z wymogami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w Rekomendacjach T i S oraz Uchwale w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego dotyczące portfela kredytów klientów detalicznych i korporacyjnych, w tym dla największych zaangażowań.

Informacja dotycząca poziomu ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym Banku prezentowana była Zarządowi Banku miesięcznie, a Radzie Nadzorczej – nie rzadziej niż kwartalnie.

Bank w swoich działaniach kredytowych przestrzegał wymogów nadzorczych, zasad wynikających z dobrych praktyk bankowych i procedur wewnętrznych.

2. Ryzyko finansowe

Ryzyko finansowe w Grupie BOŚ koncentruje się przede wszystkim w Banku oraz w Domu Maklerskim BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.) i obejmuje:

1. ryzyko płynności,
2. ryzyko rynkowe, w tym:
 - a. ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej),
 - b. ryzyko walutowe (przede wszystkim w księdze handlowej, ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej),
 - c. pozostałe ryzyka (ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania).

Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występują przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe – w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (w księdze handlowej, ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A. występuje także ryzyko cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów i ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem w Banku, jak i w Grupie BOŚ w zakresie ryzyka finansowego określa Strategia zarządzania ryzykiem bankowym. Strategia ta stanowi integralny element obowiązującej Strategii działania Banku.

System zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ obejmuje badanie poszczególnych rodzajów ryzyka, związanych zarówno z działalnością Banku, jak i Spółek wchodzących w skład Grupy. Bank jako podmiot dominujący, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Grupie. Proces zarządzania ryzykiem podlega okresowym przeglądom, które mają na celu dostosowanie tego procesu do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i uwzględniają zmiany zachodzące w Banku oraz w Grupie.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest dokonywane w oparciu o limity strategiczne dostosowane do apetytu i tolerancji na poszczególne ryzyka (określone w Politykach w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym w księdze handlowej).

Na ich podstawie ustanowiono system wczesnego ostrzegania, który koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, kontrolowaniu i raportowaniu ryzyka.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- a. udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- b. transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- c. zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

Zgodnie ze strategią Grupy BOŚ, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyłeń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności stóp procentowych i kursów walutowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank oraz DM BOŚ S.A., w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymują otwarte pozycje.

Celem zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ jest utrzymywanie poszczególnych rodzajów ryzyka na przyjętym poziomie tolerancji i apetytu, pozwalającym na ochronę wartości kapitału akcjonariuszy, zachowanie bezpieczeństwa depozytów klientów oraz uzyskanie odpowiedniej efektywności działalności Grupy BOŚ, w tym zapewnienie zdolności dostosowania działalności Grupy do zmieniających się warunków rynkowych, kompetencji i zaangażowania kadry kierowniczej oraz pracowniczej, jakości systemów informacji zarządczej.

Grupa BOŚ w 2023 roku systematycznie monitorowała sytuację gospodarczą i rynkową związaną z wojną na Ukrainie oraz Izraelu i pandemią COVID-19 oraz analizowała ich wpływ na ryzyka finansowe, w tym ryzyko rynkowe i ryzyko płynności. Poziomy poszczególnych rodzajów ryzyka generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Grupę limitów.

W 2023 roku główne cele, zasady i organizacja procesu zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej nie uległy zmianie. Poziom i profil ryzyka finansowego są regularnie monitorowane w Banku w Departamencie Ryzyka Finansowego (departament II linii obrony) i w DM BOŚ S.A. w Wydziale ds. Zarządzania Ryzykiem oraz raportowane: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Komitetowi ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej), Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (KZAP ds. PiRR).

2.1. Ryzyko płynności

Celem Grupy BOŚ S.A. w zakresie zarządzania płynnością jest utrzymanie zdolności do finansowania aktywów i terminowego regulowania zobowiązań, a także utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

Strategia i procesy w zarządzaniu ryzykiem płynności są dopasowane do profilu i skali działalności Banku. Strategię zarządzania ryzykiem płynności określa zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Strategia Płynnościowa BOŚ S.A. Strategia określa apetyt Banku na to ryzyko, wyznacza główne kierunki oraz cele ilościowe dla wybranych wielkości i jest integralnym elementem Strategii rozwoju Banku. Tolerancja na ryzyko płynności, dostosowana do przyjętego apetytu, została określona w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Polityce w zakresie zarządzania płynnością poprzez obowiązujący w Banku system wewnętrznych limitów i wartości ostrzegawczych.

Struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem płynności obejmuje wszystkie szczeble struktury organizacyjnej Banku i działa w ramach funkcjonujących w Banku trzech linii obrony. Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności pełni Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym:

1. płynność śróddzienna – w ciągu dnia,
2. płynność bieżąca – w okresie do 7 dni,
3. płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
4. płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy,
5. płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności śróddziennej, bieżącej i krótkoterminowej Bank wykorzystuje następujące miary i narzędzia:

1. poziom płynności śróddziennej – odzwierciedla niezbędny do utrzymania poziom środków na rachunku w NBP, pozwalający na regulowanie zobowiązań Banku w trakcie dnia, w sytuacji normalnej i skrajnej,
2. aktywa płynne (nadwyżka płynności) – stanowiące bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni,
3. zapas płynności – który mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni,
4. wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR),
5. ocenę stabilności bazy depozytowej,
6. lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazującą poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych; luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji na rynku hurtowym oraz z transakcji pochodnych,
7. testy warunków skrajnych w tym scenariusz uwzględniający ryzyko ESG (pozwalające m.in. na weryfikację możliwości utrzymania płynności w zdefiniowanym w Banku horyzoncie czasowym w poszczególnych scenariuszach).

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje:

1. lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej, wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów),
2. wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi,
3. wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania (LKD),
4. wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR),
5. test warunków skrajnych uwzględniający ryzyko ESG (w perspektywie do 12 miesięcy),
6. prognozę LCR, NSFR oraz aktywów płynnych.

W celu oceny skuteczności procesu zarządzania ryzykiem płynności, dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze podlegają systematycznym przeglądom (nie rzadziej niż raz na rok), tak aby pozwalały na skuteczne monitorowanie płynności. Limity i wartości ostrzegawcze określają ramy dla tolerancji Banku w zakresie płynności i są zgodne z przyjętym przez Bank apetytem na to ryzyko. Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych.

Stosowane przez Bank miary i narzędzia podlegają cyklicznym przeglądom i są systematycznie aktualizowane, co służy lepszemu odwzorowaniu profilu płynności. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowane systemy informatyczne (w szczególności w zakresie generowania kontraktowej i urealnionej luki płynności, raportowania nadzorczych miar płynności i limitów wewnętrznych oraz przygotowywania sprawozdawczości obowiązkowej). Bank przynajmniej raz do roku opracowuje przegląd procesu oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP), zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2016/10 dotyczącymi informacji na temat ICAAP oraz ILAAP gromadzonych do celów procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP). Przegląd ten podlega opiniowaniu przez Komitet ZAP oraz zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Raporty dotyczące ryzyka płynności prezentowane są wszystkim jednostkom Banku biorącym udział w procesie zarządzania tym ryzykiem. Wyniki analizy ryzyka płynności, stopień użycia norm nadzorczych oraz wewnętrznych limitów i wartości ostrzegawczych oraz wyniki testów warunków skrajnych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), Zarządu Banku i Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (w cyklach miesięcznych) oraz dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka przy Radzie Nadzorczej (w cyklach kwartalnych). Raporty wchodzi w skład Systemu Informacji Zarządczej, którego celem jest wspomaganie zarządzania Bankiem, usprawnienie realizacji jego zadań oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania.

Ogólny profil ryzyka płynności

Podstawowym źródłem finansowania Banku pozostaje systematycznie budowana i zdywersyfikowana baza depozytowa z udziałem stabilnych depozytów od klientów indywidualnych oraz depozytów klientów korporacyjnych i sektora publicznego, których uzupełnienie stanowią m.in. otrzymane pożyczki od międzynarodowych instytucji finansowych (które dodatkowo, wraz z długoterminowymi dwustronnymi umowami zamiany płatności odsetkowych zabezpieczonymi dłużnymi papierami wartościowymi oraz transakcjami FX Swap, stanowią źródło finansowania płynności w walutach obcych). W Banku na bieżąco monitorowane jest ryzyko koncentracji bazy depozytowej.

Posiadane przez Bank aktywa płynne utrzymywane są przede wszystkim w postaci charakteryzujących się wysoką płynnością bonów pieniężnych NBP (według stanu na 31 grudnia 2023 roku stanowiących 40% portfela płynnych nieobciążonych papierów wartościowych) oraz obligacji (według stanu na 31 grudnia 2023 roku - 57%), charakteryzujących się niskim ryzykiem szczególnym. Portfel tych papierów jest uzupełniony gotówką oraz środkami utrzymywanymi w NBP (ponad zadeklarowany poziom rezerwy obowiązkowej) i na rachunkach nostro w innych bankach. Aktywa płynne według stanu na 31 grudnia 2023 roku wynosiły 8 177 mln zł. Aktywa płynne stanowią bufor dla zabezpieczenia płynności w ewentualnych sytuacjach kryzysowych, tj. istnieje możliwość ich zastawu, upłynnienia w ramach transakcji repo bądź sprzedaży w dowolnym momencie, bez istotnej utraty wartości. Możliwości sprzedaży aktywów płynnych (ryzyko płynności produktu) są systematycznie monitorowane. W analizach tych brane są pod uwagę przede wszystkim: wielkość emisji, obrót rynkowy oraz zmienność ceny kupna / sprzedaży.

Bank zarządzając ryzykiem płynności ma możliwość korzystania z dodatkowych źródeł finansowania w postaci kredytu technicznego i lombardowego w NBP a także – w wyjątkowych sytuacjach – może ubiegać się o kredyt refinansowy w NBP.

W Banku wyznaczany jest kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności, które uznawane jest za ryzyko stale istotne, zgodnie z obowiązującym procesem szacowania kapitału wewnętrznego. Kapitał ten szacowany jest w oparciu o koszt związany z przywróceniem nadzorczych i wewnętrznych miar oraz limitów płynności w warunkach zbudowanych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Miary ryzyka płynności

Bank wyznacza nadzorcze miary płynności zgodnie z następującymi regulacjami: zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz Rozporządzeniem 2019/876 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zmieniającym Rozporządzenie 575/2013) oraz rozporządzeniami delegowanymi i wykonawczymi odnoszącymi się do niego w zakresie płynności.

Do obecnie obowiązujących norm płynności krótkoterminowej zalicza się wymóg pokrycia wpływów netto – LCR (relacja aktywów płynnych do wpływów netto, tj. różnicy pomiędzy wpływami a wpływami, przez okres występowania warunków skrajnych, trwający 30 dni kalendarzowych). LCR obliczany jest dla wszystkich walut łącznie (w przeliczeniu na PLN) oraz osobno dla walut znaczących: PLN oraz EUR. W przypadku wskaźnika w EUR, Bank identyfikuje niedopasowanie walutowe, związane ze sposobem finansowania kredytów długoterminowych udzielonych w tej walucie.

Ponadto Bank jest zobowiązany do utrzymywania wymogu dotyczącego stabilnego finansowania - od czerwca 2021 roku wymóg ten nazywany jest wymogiem w zakresie wskaźnika stabilnego finansowania netto, tj. NSFR. Kalkulowany jest on jako stosunek kwoty dostępnego stabilnego finansowania instytucji do kwoty wymaganego stabilnego finansowania. Zgodnie z normami zewnętrznymi wskaźnik NSFR, tak jak w przypadku wskaźnika LCR, powinien być utrzymywany na poziomie co najmniej 100%.

Bank, zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020 w odniesieniu do sprawozdawczości dodatkowych wskaźników monitorowania płynności, opracowuje i przesyła do NBP raporty ALMM.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 rozporządzenia (UE)

nr 575/2013, Bank prezentuje w Informacjach dotyczących Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A., informacje ilościowe oraz jakościowe na temat wskaźnika pokrycia wypływów netto, wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz ryzyka płynności. Powyższe informacje ujawniane są zgodnie z instrukcjami wskazanym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

Bank przeprowadza również pogłębioną analizę płynności długoterminowej. Wyniki przeprowadzanych analiz są wykorzystywane do zarządzania płynnością Banku. Jednocześnie proces opracowywania krótko- i długoterminowych planów finansowych Banku zawiera ocenę płynności tak, aby zapewnić adekwatną strukturę finansowania i przestrzeganie nadzorczych miar płynności.

W 2023 roku - nadzorcze miary płynności, tj. LCR oraz NSFR były wyznaczane codziennie (tj. w każdym dniu roboczym) i pozostawały na bezpiecznym poziomie, znacznie przewyższającym poziomy regulacyjne. Wg stanu na 31 grudnia 2023 roku normy te kształtowały się następująco:

Miara*	31-12-2023	31-12-2022
LCR	199%	185%
NSFR	162%	157%

*/ miary LCR i NSFR dotyczą Grupy Kapitałowej

Bank posiada Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, zapewniający niezakłócone prowadzenie działalności z uwzględnieniem zachowania płynności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem, Bank posiada zatwierdzony przez Zarząd Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, który określa potencjalne źródła pogorszenia /utruty płynności, zasady postępowania i kompetencje w sytuacjach awaryjnych. Ma on na celu oszacowanie horyzontu przetrwania oraz możliwości i kosztów przywrócenia stanu stabilnej płynności. Plan ten, oprócz analizy pogorszenia płynności w sytuacjach awaryjnych (której założenia są zgodne z przeprowadzanymi testami warunków skrajnych), zawiera także mierzalne i niemierzalne symptomy wyprzedzające sytuacje awaryjne, pozwalające na systematyczne monitorowanie źródeł powstawania sytuacji kryzysowych w zakresie płynności. Symptomy te są monitorowane przez Bank na bieżąco. Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych jest systematycznie weryfikowany i aktualizowany, tak aby gwarantował operacyjne przygotowanie Banku do uruchomienia potencjalnych działań, możliwych do podjęcia w sytuacji zagrożenia płynności.

Oprócz Planu działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych w Banku przeprowadza się testy warunków skrajnych w zakresie płynności. Testy przeprowadzane są zgodnie z Programem testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności, na który składają się:

1. Analizy wrażliwości (przeprowadzane nie rzadziej niż raz na rok);
2. Analizy/testy scenariuszowe (przeprowadzane w trybie miesięcznym);
3. Testy odwrócone (przeprowadzane nie rzadziej niż raz na rok).

Testy mają na celu zbadanie sytuacji Banku w przypadku materializacji skrajnie niekorzystnych czynników ryzyka, których rodzaj i zakres są na bieżąco ustalane na podstawie aktualnej sytuacji Banku, klientów i otoczenia rynkowego. Testy obejmują czynniki wewnętrzne (behawioralne zachowania klientów) oraz zewnętrzne (rynkowe). Czynniki te są analizowane w zdefiniowanych scenariuszach płynności (obejmujących przynajmniej wystąpienie kryzysu wewnętrznego, zewnętrznego i mieszanego).

Testy warunków skrajnych obejmują trzy podstawowe rodzaje scenariuszy:

1. kryzys wewnętrzny - jego źródłem jest utrata zaufania do Banku przez uczestników rynku (tzw. „run na Bank”), zmniejszenie dostępności finansowania, zmaterializowanie się ryzyka koncentracji oraz obniżenie ratingu Banku,
2. kryzys zewnętrzny - zakłada materializację ryzyka walutowego, wzrost stóp procentowych, kryzys na rynkach finansowych i ewentualne efekty drugiej rundy,
3. kryzys mieszany – stanowi połączenie elementów zarówno kryzysu wewnętrznego jak i zewnętrznego.

W Banku przygotowuje także (raz na kwartał) testy warunków skrajnych płynności śróddziennej. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych są prezentowane władzom Banku w materiałach kwartalnych

dotyczących ryzyka płynności. W ramach analizy przygotowywane są trzy scenariusze TWS płynności śróddziennej (wewnętrzny, zewnętrzny, mieszany) oraz test odwrócony dla płynności śróddziennej.

Dodatkowo, na potrzeby monitorowania wskaźników płynności, przygotowywane są dodatkowe scenariusze testów warunków skrajnych:

1. ujmujący wrażliwość Banku na czynniki ryzyka płynności o długoterminowym oddziaływaniu (wyjście rynku z nadpłynności, strategiczne zmiany w strukturze finansowania) oraz krótkoterminowym szokiem wewnętrznym lub zewnętrznym (wpływ ryzyka geopolitycznego).
2. uwzględniający ryzyko ESG w zakresie jakiegokolwiek negatywnego finansowego wpływu na Bank, wywołanego bieżącym lub przyszłym oddziaływaniem czynników ESG (kwestie środowiskowe, społeczne oraz związane z ładem korporacyjnym) przygotowywane w scenariuszach do 1 miesiąca i do 12 miesięcy.

Dokonywane testy warunków skrajnych pozwalają na identyfikację czynników, których materializacja może generować w Banku ryzyko płynności oraz opracowanie działań koniecznych do podjęcia, w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Bank, w ramach przeglądu Programu testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności przeprowadza również analizę wrażliwości na poszczególne czynniki generujące ryzyko płynności oraz tzw. testy odwrócone. Przegląd Programu testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności jest opracowywana w trybie rocznym. Wnioski z przeprowadzanych testów są uwzględniane w bieżącym zarządzaniu płynnością i ryzykiem płynności, a także są podstawą do budowania struktury aktywów i pasywów.

Bank, w opracowywanych analizach, uwzględnia również możliwość niekorzystnej zmiany kursów walut obcych, w szczególności CHF i EUR, potencjalnie powodujące zwiększenie potrzeb płynnościowych.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy Planu działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, a w oparciu o jego wyniki dokonywane są zmiany zapisów niniejszego Planu. Wyniki testu Planu działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych są raportowane i analizowane na poziomie Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku.

Testy warunków skrajnych wykonane w 2023 roku, analogicznie jak w 2022 roku pokazują, że Bank posiada stabilną sytuację płynnościową, a posiadane aktywa płynne pozwalają na przetrwanie założonych scenariuszy warunków skrajnych, w których Bank zakłada przeżycie w określonym horyzoncie czasowym.

2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako obecne lub przyszłe ryzyko spadku zarówno wartości dochodów, jak i wartości ekonomicznej Banku, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, w związku z ryzykiem niedopasowania, ryzykiem bazowym oraz ryzykiem opcji. Ryzyko stopy procentowej jest przede wszystkim generowane w Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego (WO), przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK).

W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne, dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny powinien między innymi przyczyniać się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Z drugiej strony portfel ten powoduje zmienność kapitału z aktualizacji wyceny.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jej celem jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela obligacji w modelu HtC&S

i będących buforem płynnościowym Banku. Przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału związane ze zmianami stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest wspierany przez dedykowany system informatyczny, za pomocą którego Bank w szczególności wyznacza/przeprowadza:

1. lukę przeszacowania (repricing gap), prezentującą wartości aktywów, pasywów i pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresach zapadalności/ wymagalności bądź przeszacowania,
2. symulację wyniku odsetkowego – analizę dynamiczną, odzwierciedlającą projekcję WO w zadanych przedziałach czasowych, w oparciu o przyjęte scenariusze rozwoju Banku, jak również założenia odnośnie do kształtowania się czynników rynkowych,
3. symulację wartości bieżącej (net present value, NPV), prezentującą wartości zdyskontowane, według zadanych parametrów rynkowych, wszystkich przepływów pieniężnych; w oparciu o analizy NPV wyznaczana jest miara WEK,
4. analizę wrażliwości WEK i WO na zmianę spreadu kredytowego o 100 bp.,
5. szoki cenowe pod analizę ryzyka bazowego, których celem jest oszacowanie wpływu na wynik odsetkowy zróżnicowanej zmiany oprocentowania produktów, których oprocentowanie oparte jest o różne stawki bazowe,
6. analizę nierównoległego ryzyka niedopasowania, której celem jest oszacowanie wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego nierównoległych zmian kształtu krzywej dochodowości,
7. analizę ryzyka opcji klienta, której celem jest oszacowanie wpływu na wynik finansowy Banku, realizowanych przez klientów opcji wbudowanych w produkty odsetkowe,
8. testy warunków skrajnych, w tym testy odwrócone oraz Supervisory Outlier Test – celem jest określenie, jak skrajne zmiany czynników rynkowych wpływają na wynik odsetkowy i wartość ekonomiczną kapitału własnego,
9. poziom kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

W celu kontroli ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje dwie miary: wrażliwość wyniku odsetkowego (WO) bez i z uwzględnieniem zmian wartości rynkowej na zmianę stóp procentowych o +/-200 pb. oraz wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (WEK) na zmianę stóp procentowych o +/-200 pb. Pomiar ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej dokonywany jest w oparciu o charakterystykę produktów (harmonogramy przepływów kapitałowych, przeszacowania stóp procentowych, wbudowane opcje), wynikającą z umów podpisanych z kontrahentami. Dla produktów o charakterze bieżącym, dla których klient posiada swobodę w kształtowaniu m.in. harmonogramu spłaty czy dysponowania środkami, Bank buduje tzw. portfele replikacyjne, które odzwierciedlają ekonomiczne terminy przepływów kapitałowych.

W ramach stosowanych portfeli replikacyjnych średni termin zapadalności depozytów o nieustalonym terminie zapadalności wynosi 6 miesięcy, maksymalny zaś 12 miesięcy. Ponadto Bank uwzględnia zachowania behawioralne klientów takie jak: poziomy wcześniejszych spłat kredytów czy poziomy zerwań depozytów, których sposób szacowania zdefiniowano w regulacjach wewnętrznych Banku. Przyjęte założenia zgodne są z Wytycznymi EBA/GL/2022/14 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego.

W poniższej tabeli przedstawione zostało porównanie wartości miar WO i WEK pomiędzy 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku:

Data	Δ WO		Δ WEK	
	-200 p.b.	+200 p.b.	-200 p.b.	+200 p.b.
31-12-2023	-46 290	45 835	159 359	-145 744
31-12-2022	-78 285	64 606	118 472	-112 632
Zmiana	31 995	-18 771	40 887	-33 112

W 2023 roku zarówno miara WO, jak i WEK znajdowały się w ramach limitów/wartości ostrzegawczych, zgodnych z przyjętymi przez Radę Nadzorczą apetytem i tolerancją na ryzyko. Zmiany wartości powyższych miar cechują się

pewną cyklicznością, co związane jest z regularnym przybliżaniem się terminu przeszacowania pozycji o zmiennym oprocentowaniu oraz zapadalności /wymagalności pozycji, których oprocentowanie jest stałe. W 2023 roku wrażliwość wyniku odsetkowego na obniżenie się rynkowych stóp procentowych znacznie zmniejszyła się, co było spowodowane m.in. zwiększeniem salda depozytów klientów detalicznych o 0,275 mld zł oraz spadkiem salda bonów pieniężnych NBP o 1,17 mld zł, a także rozluźnieniem polityki monetarnej przez Radę Polityki Pieniężnej oraz decyzjami Banku dotyczącymi obniżenia oprocentowania lokat terminowych oraz rachunków oszczędnościowych. Wzrost wrażliwości WEK na wzrost stóp procentowych wynikał m.in. z zakupu obligacji Skarbu Państwa z duracją 4 lata na kwotę 0,495 mld zł.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2022/14 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego Bank zobligowany jest do przeprowadzania nadzorczego testu wartości odstających (Supervisory Outlier Test, SOT).

Wyniki nadzorczego testu wartości odstających (SOT) dla 6 standardowych scenariuszy szokowych dla ryzyka stopy procentowej, określonych w Wytycznych, przedstawione zostały w poniższej tabeli:

ΔWEK w danym scenariuszu SOT						
Dane	równoległy wzrost szoku ¹	równoległy spadek szoku ¹	wystromienie krzywej ²	wypłaszczenie krzywej ²	wzrost szoku dla stóp krótkoterm. ³	spadek szoku dla stóp krótkoterm. ³
31-12-2023	-146 017	84 320	31 049	-89 171	-133 973	73 442
31-12-2022	-98 900	51 697	21 499	-64 830	-94 513	37 161
Zmiana	-47 117	32 623	9 550	-24 341	-39 460	36 281

¹ gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),

² bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),

³ szok stóp procentowych w krótkim okresie wygasza się w dłuższych tenorach.

Wyniki przeprowadzonej analizy SOT wskazują, że według stanu na koniec 2023 roku, podobnie jak wg stanu na koniec 2022 roku Bank najbardziej narażony jest na spadek wartości ekonomicznej kapitału (WEK) w scenariuszu równoległego przesunięcia krzywej stóp procentowych w górę (Parallel Up). Wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego Banku w dwóch najbardziej dotkliwych scenariuszach (tj. Short Up i Parallel Up) zwiększyła się względem danych z 2022 roku. We wszystkich scenariuszach poziom wrażliwości wartości ekonomicznej kapitału znajduje się wyraźnie poniżej nadzorczych wartości ostrzegawczych i limitów, co świadczy o niskim narażeniu na ryzyko zmian stóp procentowych.

Raz w miesiącu Bank przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. W księdze bankowej badany jest wpływ podanych scenariuszy na następujące elementy:

- wrażliwość wyniku odsetkowego (WO):
 - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 p.b, +500 p.b],
 - scenariusze zmian kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
 - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o $\pm 100/200$ p.b i ± 500 pb. oraz kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
- wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (WEK):
 - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 p.b, +500 p.b],
 - scenariusze zmian kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
 - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ± 200 p.b i ± 500 pb. oraz kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
- wrażliwość kapitału z aktualizacji wyceny w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [-500 pb., +500 pb.],
- wrażliwość wartości bieżącej portfela obligacji w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [-500 pb., +500 pb.] – w podziale na emitenta (SP&NBP (bez FVH), korporacje, samorządy) oraz w podziale na portfele (H2C&S (bez FVH), H2C).

Ponadto w Banku przeprowadzane są testy odwrócone:

1. dla miary WEK – testy w zakresie wpływu zmian czynników rynkowych, których celem jest pokazanie sytuacji, kiedy wrażliwość WEK spadnie poniżej 20% funduszy własnych,
2. dla miary WO:
 - testy, których celem jest pokazanie, kiedy wrażliwość WO spadnie poniżej poziomu apetytu,
 - testy, których celem jest wskazanie obszarów podatności na zagrożenia wynikające ze strategii w zakresie zabezpieczania i zarządzania ryzykiem oraz reakcji behawioralnych klientów.

Wyniki analizy testów warunków skrajnych wg stanu na 31 grudnia 2023 roku pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonym zaangażowaniu Banku w instrumenty wrażliwe na ryzyko stopy procentowej, ryzyko działalności w portfelu bankowym utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Z uwagi na charakter działalności Banku oraz strukturę portfela papierów wartościowych, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej jest stale istotne. Bank, w ramach procesu ICAAP, szacuje kapitał wewnętrzny na to ryzyko. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi i wewnętrznymi, kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej odnosi się zarówno do potencjalnych zmian wartości ekonomicznej kapitału jak i wyniku odsetkowego na skutek niekorzystnej zmiany stóp procentowych i spreadu kredytowego. Poziom jest dostosowany do struktury i charakteru działalności Banku.

Od lipca 2020 roku, w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej 10-letnich obligacji BGK (wyemitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, gwarantowanych przez Skarb Państwa) o wartości nominalnej 150 mln zł, o stałym oprocentowaniu, w modelu biznesowym HtC&S Bank stosuje opcję wyceny wg wartości godziwej przez wynik finansowy (opcję FVPL). Zawarte w tym celu transakcje zabezpieczające IRS pozwalają na zamianę odsetek od nabytych obligacji naliczanych wg stałej stopy oprocentowania na odsetki naliczane wg formuły WIBOR 6M plus marża, co zabezpiecza Bank przed negatywnym wynikiem w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych. Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP i Zarządu Banku (w cyklach miesięcznych) oraz dla Komitetu ds. Ryzyka i Rady Nadzorczej Banku (w cyklach kwartalnych).

Bank wdrożył nowe wytyczne EBA z 2022 roku w zakresie ryzyka IRRBB i CSRBB.

Od 30 czerwca 2023 roku. monitorowane są:

- rozszerzona miara NII, tj. wrażliwość wyniku odsetkowego z uwzględnieniem zmian wartości rynkowej na spadek/wzrost stóp procentowych o -200 pb. , która wg stanu na koniec grudnia 2023 roku wyniosła 7,1 mln zł / -3,7 mln zł.
- SOT dla WO, które, wyznaczone zgodnie z ostatnim projektem RTS, wyniosłyby -3,81% FW/Tier1, tj. poniżej ostatniej rekomendacji EBA na ich maksymalną wartość -5%
- wrażliwość WEK i WO na zmianę spreadu kredytowego o 100 pb. które wg stanu na koniec grudnia 2023 roku wyniosły odpowiednio: -122,2 mln zł i -44,6 mln zł.

Ponadto Bank uwzględnił ryzyko spreadu kredytowego w apetycie i tolerancji na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Ryzyko to zostało również wzięte pod uwagę przy wyznaczeniu kapitału wewnętrznego.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się:

1. model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,

2. BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej przy zmianie stóp procentowych o 1 pb.),
3. system limitów/wartości ostrzegawczych,
4. testy warunków skrajnych.

W 2023 roku nie doszło do istotnych zmian w technikach pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej. Zmianie uległ jedynie sposób przeprowadzania analiz stress testowych.

Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej oraz wpływ scenariusza stress testowego - równoległego przesunięcia krzywych dochodowości IRS i BOND w górę/w dół o 500/300 bp. na wynik Banku w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną, średnią oraz na datę sprawozdawczą):

Data	VaR 1-dniowy				Testy warunków skrajnych +500/-300 pb.-**
	średnia	max	Min	na datę *	na datę
31-12-2023	147	261	40	44	-65
31-12-2022	551	1 093	128	181	-329

*od dnia 30-12-2022 roku obowiązuje limit na VaR 1-dniowy, w celach kalkulacyjnych przeskalowano VaR 1-D na VaR 10-D

** w 2022 roku testy warunków skrajnych były przeprowadzane w oparciu o scenariusz równoległego przesunięcia krzywych Bond i IRS o ± 200 pb.

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej Bank przeprowadza raz na miesiąc analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów/wartości ostrzegawczych w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

1. limit/wartość ostrzegawcza na VaR 1-dniowy,
2. wartość ostrzegawcza BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązująca zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia
3. limity maksymalnej 1-dniowej i 30-dniowej (stop loss) oraz rocznej straty (end loss) na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów/wartości ostrzegawczych przeprowadzane są każdego dnia roboczego oraz w ciągu dnia przez Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami w ramach I linii obrony. Kontrola ww. limitów /wartości ostrzegawczych dokonywana jest wg stanu na koniec każdego dnia roboczego przez Departament Ryzyka Finansowego w ramach II linii obrony

Raz w miesiącu Bank przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka.

W księdze handlowej badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniała zmienność stóp procentowych wywołanych m.in. kryzysem geopolitycznym. Analizy stress testowe w księdze handlowej przeprowadzane są z uwzględnieniem i bez uwzględnienia założenia korelacji pomiędzy zmianami krzywych oraz braku płynności rynku (brak możliwości zamknięcia pozycji otwartej w ciągu dnia). W parametrycznych stress testach przyjmuje się założenie o równoległym przesunięciu w górę/w dół stóp procentowych krzywych o 500/300 pb. Poziomy czynników ryzyka w scenariuszach historycznych ustalane są na podstawie analizy szeregów czasowych dynamiki stóp procentowych krzywych bondowych i IRS w tenorze 3-letnim, w których uwzględniane są statystycznie istotne trendy, zmienność oraz wskaźnik Hursta opisujący propagację wariacji zmian.

Wyniki tej analizy pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność zarówno w portfelu bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

W Banku badany jest również wpływ powodzi wielkopowierzchniowej na wynik księgi handlowej z tytułu ryzyka stopy procentowej oraz na wrażliwość wyniku odsetkowego (WO) i wartości ekonomicznej kapitału (WEK). Wyniki stress testów ryzyka klimatycznego (stress testy ESG) wskazują na nieznaczny wpływ tego ryzyka na wynik księgi handlowej, natomiast w odniesieniu do księgi bankowej zmaterializowanie się tego scenariusza nie spowoduje przekroczenia limitów na WO i WEK.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej oraz w księdze handlowej: w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz – w cyklach kwartalnych – dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka (wraz z wynikami przeprowadzonych testów warunków skrajnych). Dodatkowo wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych, przekazywane są Członkom Zarządu Banku oraz Komitetu ZAP.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej były na bieżąco monitorowane.

2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako ryzyko strat Grupy BOŚ wynikających ze zmian kursów walutowych. Ryzyko to jest generowane w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (przede wszystkim w księdze handlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do księgi handlowej tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych w walutach obcych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD i EUR w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

Pozycja walutowa wynikająca z działalności Banku w księdze bankowej, która nie została przetransferowana w danym dniu na księgę handlową, podlega kontroli za pomocą limitów otwartych pozycji walutowych w księdze bankowej na koniec dnia.

Ryzyko walutowe w księdze handlowej jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie BOŚ istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A.

Miary ryzyka walutowego

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych) w Banku, podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, stosuje się:

1. model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,
2. system limitów/wartości ostrzegawczych,
3. analizy testów warunków skrajnych.

Wartość VaR walutowego w księdze handlowej Banku i Grupy BOŚ oraz wpływ scenariusza stress testowego – wzrost/spadek kursów wszystkich walut w stosunku do PLN o 50%/30% na wynik Grupy BOŚ w okresach rocznych kształtowały się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią oraz na datę sprawozdawczą):

Data	VaR 1-dniowy*						Testy warunków skrajnych Grupy BOŚ wzrost/spadek kursów walutowych**
	Bank				DM	Grupa BOŚ	
	średnia	max	min	na datę	na datę	na datę	
31-12-2023	108	317	8	199	516	648	-64 021
31-12-2022	341	1 357	12	655	5 697	6 201	-1 569

*od dnia 30-12-2022 roku obowiązuje limit na VaR 1-dniowy, w celach kalkulacyjnych przeskalowano VaR 1-D na VaR 10-D

** W 2022 roku obowiązywał scenariusz stress-testowy wzrost/spadek kursów walutowych o 30%

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej Grupa BOŚ przeprowadza raz w miesiącu analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów/wartości ostrzegawczych w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

1. limit/wartość ostrzegawcza na VaR 1-dniowy,
2. wartość ostrzegawcza kwotowana na pozycję całkowitą oddzielnie dla księgi handlowej i bankowej,
3. limity straty dziennej i 30-dniowej (stop loss) oraz straty rocznej (end loss) z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów/wartości ostrzegawczych w księdze handlowej przeprowadzana jest każdego dnia roboczego oraz w ciągu dnia przez Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami w ramach I linii obrony. Kontrola ww. limitów/wartości ostrzegawczych dokonywana jest wg stanu na koniec każdego dnia roboczego przez Departament Ryzyka Finansowego w ramach II linii obrony.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe w Grupie BOŚ kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniała zmienność kursów walutowych wywołanych m.in. kryzysem geopolitycznym.

Bank przeprowadza parametryczne stress testy na wartość wyniku portfela tradingowego z tytułu transakcji wymiany walutowej przyjmując założenie o aprecjacji/deprecjacji złotego w odniesieniu do wszystkich walut obcych Banku o 30%/50%. Poziomy czynników ryzyka w scenariuszach historycznych ustalane są na podstawie analizy szeregów czasowych dynamiki kursów walutowych, w których uwzględniane są statystycznie istotne trendy, zmienność oraz wskaźnik Hursta opisujący propagację wariancji zmian. Analizy stress testowe przeprowadzane są z uwzględnieniem i bez uwzględnienia założenia korelacji pomiędzy zmianami kursów walutowych oraz braku płynności rynku (brak możliwości zamknięcia pozycji otwartej w ciągu dnia). W Banku badany jest również wpływ powodzi wielkopowierzchniowej na wynik księgi handlowej z tytułu ryzyka walutowego (stress testy ESG). Analiza ta wskazuje na nieznaczny wpływ powyższego ryzyka.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy ryzyka walutowego w księdze handlowej przekazywane są Członkom Zarządu Banku i Komitetu ZAP w ramach raportów dziennych. W cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych – w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka.

Zmienność kursów walutowych związana m.in. z sytuacją geopolityczną nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka walutowego. Miary ryzyka walutowego były na bieżąco monitorowane i utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów.

2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe

Pozostałe ryzyka rynkowe to ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. Ryzyka te wynikają z wpływu zmian cen instrumentów kapitałowych i towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych na ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego.

Ryzyka te występują głównie w działalności DM BOŚ S.A. w księdze handlowej.

Transakcje na instrumentach kapitałowych realizowane na rachunek własny DM BOŚ S.A. dotyczą działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), w tym w ramach krótkiej sprzedaży. Transakcje zabezpieczone (arbitrażowe) polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (np. pomiędzy cenami pochodnych instrumentów finansowych oraz cenami instrumentów bazowych). Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), jak i niezabezpieczonych. Monitoring tych limitów dokonywany jest w trybie dziennym. Ponadto, DM BOŚ S.A. dokonywał transakcji (w ramach pełnienia funkcji animatora) na certyfikatach inwestycyjnych. W ich wyniku DM BOŚ S.A. odnotowywał ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, a ryzyko wyniku finansowego wynikające z zajmowania tych pozycji było mitygowane poprzez zajmowanie przeciwstawnych pozycji w kontraktach terminowych na indeksy giełdowe.

Ryzyko cen towarów występuje głównie w ramach działalności na pozagiełdowym rynku OTC, dla transakcji zawieranych z klientami DM BOŚ S.A. i transakcji zabezpieczających dokonywanych w Saxo Bank A/S, X-Trade Brokers Dom Maklerski S.A. lub Interactive Brokers Central Europe Zrt.

Zmienność cen instrumentów kapitałowych, cen towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych nie podwyższyła istotnie poziomu pozostałych ryzyk rynkowych. Miary tych ryzyk były na bieżąco monitorowane i ich poziomy utrzymywały się w ramach przyjętych przez DM limitów.

3. Ryzyko operacyjne i braku zgodności

3.1. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało w Banku zdefiniowane jako możliwość wystąpienia straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne, z uwzględnieniem zdarzeń ryzyka operacyjnego charakteryzujących się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami. W zakres ryzyka operacyjnego nie włącza się ryzyka reputacji i strategicznego.

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku było realizowane z wykorzystaniem systemu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego, oparte na samoocenie,
- gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego, wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,

- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,
- bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,
- regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego w Banku oraz Spółkach Zależnych uznanych z punktu widzenia ryzyka operacyjnego za istotne.

Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego jest częścią okresowej informacji zarządczej, kierowanej do Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Zarządu Banku, Komitetu ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej) oraz Rady Nadzorczej.

Mając na uwadze charakterystykę Banku oraz stopień rozwoju systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego przy zastosowaniu metody standardowej.

W 2023 roku zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem, w tym m.in.: (1) przeprowadzono przegląd i zatwierdzono apetyt oraz tolerancję na ryzyko operacyjne na 2023 rok, (2) okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów, (3) opracowano Mapę ryzyka operacyjnego na 2023 rok na podstawie samooceny przeprowadzonej przez komórki organizacyjne Centrali Banku, (4) przeprowadzono ocenę istotności podmiotów zależnych w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego, (5) przeprowadzono przegląd Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI), (6) przeprowadzono testy warunków skrajnych z ryzyka operacyjnego.

Ponadto Bank kontynuował działania w mające na celu zwiększanie świadomości Pracowników w zakresie ryzyka operacyjnego realizując m.in. szkolenia onboardingowe z Zasad Kultury Ryzyka w Banku oraz obowiązkowe szkolenia e-learningowe dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A. Zorganizowano kolejną edycję „Dni Ryzyka” w Banku z udziałem wyższej kadry kierowniczej oraz przedstawicieli innych komórek organizacyjnych Banku odpowiadających za zarządzanie ryzykiem.

W 2023 roku nie odnotowano w zakresie ryzyka operacyjnego zdarzeń o charakterze jednorazowym generujących nadzwyczajne i nieprzewidywane straty, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku oraz Grupy kapitałowej. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty. Najistotniejszym czynnikiem ryzyka operacyjnego wpływającym na jego poziom w 2023 roku były sprawy sądowe z powództwa klientów Banku, związane z kredytami hipotecznymi powiązаныmi z kursem walut obcych. Zaobserwowano wzrost liczby składanych pozwów będący wynikiem orzecznictwa TSUE. W celu ograniczenia ryzyka z tym związanego, Bank realizuje Program Ugód z klientami posiadającymi kredyty hipoteczne powiązane z kursem walut obcych. Bank utworzył i okresowo aktualizuje rezerwę na przyszłe sprawy sądowe.

3.2. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Bank zapewnia zgodność działania z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi poprzez proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, który obejmuje identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz raportowanie w tym zakresie do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz funkcję kontroli poprzez stosowanie mechanizmów kontrolnych i ich niezależne monitorowanie oraz raportowanie wyników niezależnego monitorowania.

Podstawowe zasady zapewniania zgodności w Banku w ramach funkcji kontroli i procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały określone w Polityce zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A., opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku oraz w Zasadach zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.

W Banku funkcjonuje wyodrębniona, samodzielna komórka do spraw zgodności, podlegająca bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, która odpowiada za realizację przypisanych jej obowiązków w ramach systemu kontroli wewnętrznej i wykonywanie zadań w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, realizowany przez komórkę ds. zgodności przy udziale innych komórek organizacyjnych I i II linii obrony, obejmuje:

- identyfikację ryzyka braku zgodności, w szczególności w fazie projektowania nowych produktów i przepisów wewnętrznych,
- ocenę ryzyka braku zgodności,
- kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności,
- przedstawianie raportów o ryzyku braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Bank wyodrębnił kluczowe obszary dla zapewniania zgodności:

- wdrażanie i monitorowanie przepisów prawa i standardów rynkowych,
- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych,
- przyjmowanie/przekazywanie korzyści lub prezentów,
- Ochrona konsumentów w zakresie zbiorowych interesów klientów, w tym ochrona przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi,,
- oferowanie produktów, w tym wdrażanie nowych produktów, z uwzględnieniem produktów ubezpieczeniowych, oraz postępowanie ze skargami i reklamacjami klientów,
- realizacja obowiązków informacyjnych względem klientów Banku,
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- obrót instrumentami finansowymi,
- ochrona danych osobowych.

Komórka ds. zgodności zarządza również anonimowymi zgłoszeniami naruszeń prawa oraz obowiązującymi w BOŚ S.A. procedurami dotyczącymi standardów etycznych.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, realizowany przez komórkę ds. zgodności, obejmuje także zarządzanie ryzykiem braku zgodności w obszarze związanym z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Bank sprawuje nadzór i zarządza ryzykiem braku zgodności związanym z działalnością jego podmiotów zależnych, z uwzględnieniem struktury Grupy Kapitałowej oraz wymagań nadzorczych w zakresie zarządzania tym ryzykiem, poprzez nadzór właścicielski realizowany przez osoby zasiadające w radach nadzorczych podmiotów zależnych.

Sposób zarządzania ryzykiem braku zgodności w Grupie Kapitałowej określają właściwe przepisy wewnętrzne wprowadzane przez podmioty zależne.

W 2023 roku nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności, Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpienia ryzyka braku zgodności.

V. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Banku. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów przy równoczesnym utrzymaniu wymaganego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Polityka zarządzania aktywami i pasywami Banku kształtowana jest przez Zarząd Banku oraz przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Podstawowymi miernikami zdolności BOŚ S.A. do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. Bank, z odpowiednim wyprzedzeniem, podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego.

Struktura zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów zapewnia Bankowi zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju. W analizowanym okresie jej rozwój odbywał się przy bezpiecznym poziomie współczynnika wypłacalności.

Na jakość zarządzania bilansem, a tym samym również na realizację zobowiązań Banku, wpływ ma również sposób zarządzania głównie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym. Sposób zarządzania tymi ryzykami oraz ich monitorowanie wskazują, iż Bank posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

2. Uzależnienie od partnerów

W analizowanym okresie podmioty Grupy nie posiadały klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży.

3. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi został zamieszczony w nocie 51 Dodatkowych not objaśniających do Roczno Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku.

Bank lub jednostki od niego zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

4. Sezonowość lub cykliczność

W działalności Grupy BOŚ S.A. nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

5. Informacje o umowach Banku

5.1. Umowy znaczące

W 2023 roku Bank nie zawarł umowy znaczącej.

5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

W dniu 1 marca 2023 roku Bank zawarł z Narodowym Bankiem Polskim umowę w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunku w Euro w systemie TARGET- NBP.

5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych

Organ dokonujący wyboru biegłego rewidenta

Wyboru firmy audytorskiej dokonała Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A. podejmując w tej sprawie w dniu 27 kwietnia 2022 roku Uchwałę w sprawie wyboru biegłego rewidenta do badania rocznych sprawozdań finansowych BOŚ S.A. i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz przeprowadzenia przeglądu półrocznych sprawozdań finansowych BOŚ S.A. i półrocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za lata 2022-2023.

Umowy z biegłym rewidentem

W dniu 10 sierpnia 2022 roku została zawarta umowa z Mazars Audyt Sp. z o.o. Przedmiotem umowy była usługa atestacyjna dotycząca zgodności informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. z wymogami CRR.

W dniu 15 czerwca 2022 roku została podpisana umowa z Mazars Audyt Sp. z o.o. o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdania finansowego za 2022 i 2023 roku.

Poprzednia umowa została zawarta w dniu 12 lipca 2019 roku z Mazars Audyt Sp. z o.o. Przedmiotem umowy było przeprowadzenie przeglądu i badanie sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej za lata 2019 – 2021.

W dniu 10 kwietnia 2021 roku zawarto aneks do umowy o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego rozszerzający zakres usług biegłego rewidenta o usługę atestacyjną polegającą na wyrażeniu opinii na temat zgodności skonsolidowanych sprawozdań finansowych z wymogami rozporządzenia w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (ESEF).

Informacja Zarządu Banku o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej

Zgodnie z § 70 ust. 1 pkt 7 oraz § 71 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych (...), na podstawie Oświadczenia Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej, Zarząd Banku informuje, że firma audytorska Mazars Audyt Sp. z o.o. przeprowadzająca badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej oraz że:

- firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
- Bank Ochrony Środowiska S.A. posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na jego rzecz przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

5.4. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych firmy Mazars Audyt Sp. z o.o. wypłacone lub należne za:

2023 rok (wykazane w kwotach netto):

1. BOŚ S.A.

Przegląd sprawozdania (jednostkowego i skonsolidowanego) za I półrocze 2023 roku	141 tys. zł
Badanie rocznego (jednostkowego i skonsolidowanego) sprawozdania finansowego za 2023 rok w tym wykonania usługi atestacyjnej ESEF	452 tys. zł
Usługa atestacyjna polegająca na wyrażeniu opinii na temat zgodności informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BOŚ z wymogami Rozporządzenia CRR za I półrocze 2023 roku i za 2023 rok	166 tys. zł
Pozostałe usługi	13 tys. zł

2. Dom Maklerski BOŚ S.A.

Przegląd sprawozdania finansowego za I półrocze 2023 roku	29 tys. zł
Badanie sprawozdania finansowego za 2023 rok	74 tys. zł
Pozostałe usługi	8 tys. zł

3. BOŚ Leasing Eko-Profit S.A. (uwzględnia audyt MS Wind Sp. z o.o.)

Przegląd sprawozdania finansowego za I półrocze 2023 roku	50 tys. zł
Badanie sprawozdania finansowego za 2023 rok	75 tys. zł

2022 rok (wykazane w kwotach netto):

1. BOŚ S.A.

Przegląd sprawozdania (jednostkowego i skonsolidowanego) za I półrocze 2022 roku	123 tys. zł
Badanie rocznego (jednostkowego i skonsolidowanego) sprawozdania finansowego za 2022 rok w tym wykonania usługi atestacyjnej ESEF	395 tys. zł
Usługa atestacyjna polegająca na wyrażeniu opinii na temat zgodności informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BOŚ z wymogami Rozporządzenia CRR za I półrocze 2022 roku i za 2022 rok	145 tys. zł
Pozostałe usługi	31 tys. zł

2. Dom Maklerski BOŚ S.A.

Badanie sprawozdania finansowego za 2022 rok	65 tys. zł
Przegląd sprawozdania finansowego za I półrocze 2022 roku	25 tys. zł
Pozostałe usługi	13 tys. zł

3. BOŚ Leasing Eko-Profit S.A. (uwzględnia audyt MS Wind Sp. z o.o.)

Badanie sprawozdania finansowego za 2022 rok	62 tys. zł
Przegląd sprawozdania finansowego za I półrocze 2022 roku	33 tys. zł

Do wszystkich płatności doliczana jest opłata z tytułu nadzoru wg stawki wynikającej z Ustawy o biegłych rewidentach.

6. Czynniki i nietypowe zdarzenia

W 2023 roku w BOŚ S.A. nie wystąpiły inne istotne zdarzenia dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz dla oceny możliwości realizacji zobowiązań.

7. Informacja o postępowaniach sądowych oraz opis zmian otoczenia prawnego w zakresie mieszkaniowego portfela kredytowego w tym wakacje kredytowe i inne formy pomocy dla Klientów

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. występował:

- jako powód w 951 sprawach na łączną kwotę: 173,18 mln zł,
- jako pozwany w 1721 sprawach na łączną kwotę: 661,43 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank nie prowadził istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wiarygodności emitenta, tj. takich, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Informacja dotycząca sankcji kredytu darmowego

Bank od dwóch lat odnotowuje wzrost reklamacji i powództw dotyczących kredytów konsumenckich, w których kredytobiorcy podnoszą zarzuty naruszenia przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, skutkujących zastosowaniem sankcji kredytu darmowego.

Konsumenci zarzucają Bankowi niedopełnienie obowiązków informacyjnych związanych ze zmiennym oprocentowaniem kredytu, błędne określenie kosztów kredytu, kwestionują zasadność oprocentowania skredytowanej prowizji przygotowawczej i opłat związanych z udzieleniem kredytu.

Skuteczne podniesienie zarzutów naruszenia przepisów ustawy o kredycie konsumenckim i skorzystanie przez konsumenta z sankcji kredytu darmowego nie oznacza nieważności umowy o kredyt konsumencki, ale oznacza dla Banku utratę przychodów z odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku przed sądami zawisło łącznie 19 spraw dot. sankcji kredytu darmowego, w których wartość przedmiotu sporu wynosi: 442,07 tys. zł.

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych dotyczących kredytów i pożyczek denominowanych lub indeksowanych do walut obcych

Od wydania w dniu 3 października 2019 roku przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) wyroku w sprawie C-260/18 Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu prowadzącej działalność w Polsce w formie oddziału pod nazwą Raiffeisen Bank International AG Oddział w Polsce, wzrasta liczba spraw sądowych, dotyczących umów kredytowych powiązanych z kursem walut obcych. Przyczyny tego zjawiska należy upatrywać w prokonsumenckim orzecznictwie TSUE z ostatnich kilku lat i zmianie na niekorzyść banków tendencji w orzecznictwie sądów krajowych.

Zdecydowana większość wyroków sądowych zapadających po orzeczeniu TSUE z 3 października 2019 roku jest niekorzystna dla banków. Orzecznictwo sądów krajowych w odniesieniu do roszczeń stron wywodzonych z uznanych za nieważne umów kredytów powiązanych z kursem walut obcych nadal nie jest jednolite, złożoność zagadnień prawnych powoduje, że sądy krajowe zwracają się do TSUE z kolejnymi pytaniami prejudycjalnymi. W grudniu 2023 roku TSUE wydał kilka istotnych rozstrzygnięć, które będą miały wpływ na orzecznictwo sądów krajowych w tym obszarze.

Bank na bieżąco monitoruje orzecznictwo zarówno krajowe jak i TSUE, dokonując oceny ryzyka prawnego związanego z kredytami powiązаныmi z kursem walut obcych i uwzględnia w swoich analizach to, iż niekorzystne

dla banków orzecznictwo polskich sądów oraz wyroki TSUE wpływają na wzrost liczby postępowań sądowych i zwiększenie wartości dochodzonych roszczeń.

W dniu 7 maja 2021 roku Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów podjął uchwałę, mającą moc zasady prawnej, udzielając odpowiedzi na pytania postawione przez Rzecznika Finansowego, iż w razie nieważności umowy kredytu, każdej ze stron przysługuje odrębnie roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia. Sąd Najwyższy wskazał także, że umowa może być uznana za definitywnie bezskuteczną dopiero wtedy, gdy konsument zostanie należycie poinformowany o skutkach upadku umowy i nie wyrazi zgody na związanie postanowieniem uznanym za abuzywne. Stanowisko Sadu Najwyższego jest zbieżne z wyrokiem TSUE w sprawie C-140/22 z dnia 7 grudnia 2023 roku.

Istotne dla sektora bankowego jest postanowienie TSUE w sprawie C-756/22 z dnia 11 grudnia 2023 roku. TSUE uznał, że art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, iż w kontekście uznania umowy kredytu hipotecznego zawartej z konsumentem przez instytucję bankową za nieważną w całości ze względu na to, że umowa ta zawiera nieuczciwe warunki, bez których nie może ona dalej obowiązywać, stoją one na przeszkodzie wykładni sądowej prawa państwa członkowskiego, zgodnie z którą instytucja ta ma prawo żądać od tego konsumenta zwrotu kwot innych niż kapitał wpłacony na poczet wykonania tej umowy oraz ustawowe odsetki za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty.

W kontekście przedawnienia roszczeń stron wynikających z uznanych za nieważne umów kredytów powiązanych z kursem walut obcych istotny jest wyrok TSUE w sprawie C-28/22 z dnia 14 grudnia 2023 roku zgodnie z którym termin przedawnienia musi być symetryczny dla obu stron. W świetle tego wyroku roszczenia banków i klientów powinny zostać rozliczone i nie powinny być traktowane jako przedawnione. W 2021 roku BOŚ SA razem z grupą innych banków podjął się realizacji zadania polegającego na wypracowaniu oferty ugód dla klientów zawieranych na zasadzie dobrowolności, na mocy których kredyty oparte na walucie obcej podlegają rozliczeniu tak, jakby od początku były kredytami złotowymi z oprocentowaniem według stawki WIBOR oraz odpowiedniej marży.

Po uzyskaniu akceptacji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (uchwała nr 4/2021 z dnia 8 grudnia 2021 roku), Bank wdrożył z dniem 31 stycznia 2022 roku Program Ugód BOŚ S.A. oparty na założeniach Przewodniczącego KNF. Do dnia 31 grudnia 2023 roku do Banku wpłynęło 1336 wniosków o zawarcie ugody dotyczących walutowych kredytów hipotecznych. Saldo do spłaty tych kredytów wyniosło 108 mln zł. Podpisano 645 ugód.

Łącznie rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z walutą obcą na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi 690 mln zł, z czego 161 mln zł prezentowane jest jako rezerwa na postępowania sądowe i roszczenia na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, a 529 mln zł prezentowane jako dodatkowe odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Do 31 grudnia 2023 roku przed sądami zawisło łącznie 1 630 spraw przeciwko Bankowi, dotyczących kredytów i pożyczek denominowanych do walut obcych (głównie do CHF a także do USD i EURO), w których wartość przedmiotu sporu wynosiła 615,6 mln zł. Zgłaszane w pozwach roszczenia wywodzone z umów kredytów i pożyczek powiązanych z kursem waluty obcej generalnie dotyczą uznania umowy kredytu/pożyczki za nieważną i zasądzenia zwrotu zapłaconych rat kredytowych i innych opłat

Opis zmian otoczenia prawnego w zakresie portfela kredytowego PLN w tym wakacje kredytowe i inne formy pomocy dla Klientów

Bank wprowadził szereg specjalnych rozwiązań i produktów dla kredytobiorców dotkniętych trudną sytuacją związaną z pandemią COVID-19 oraz uczestniczy w działaniach mających na celu wsparcie Kredytobiorców.

Ułatwienia obowiązujące dla kredytobiorców w 2023 roku to m.in.:

1. Wakacje ustawowe wprowadzone zgodnie z zapisami w Ustawie z dnia 02 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695 i 875) tzw. Tarcza 4.0.

Z zawieszenia wykonania umowy kredytu mogą skorzystać osoby fizyczne będące konsumentami w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny, które przed dniem 13 marca 2020 roku zawarły z Bankiem umowę o kredyt, a termin zakończenia okresu kredytowania w nich określony przypada po upływie 6 miesięcy od powyższej daty, o ile po dniu 13 marca 2020 roku utraciły pracę lub inne główne źródło dochodu (jeżeli pracę lub inne główne źródło dochodu utracił tylko jeden ze współkredytobiorców, również można skorzystać z zawieszenia).

Wniosek o zawieszenie wykonania umowy może zostać złożony przez klienta w odniesieniu do umów kredytu należących do poniższych trzech grup:

- umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, w tym: pożyczka gotówkowa, „Przejrzysta pożyczka”, kredyt PV, pożyczka w ROR, karta kredytowa oraz preferencyjne kredyty proekologiczne udzielane we współpracy z donatorami środków na ochronę środowiska np. NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK (dalej zwane proekologicznymi kredytami donatorskimi),
- umowy o pożyczkę hipoteczną oraz umowy o kredyt hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 23 marca 2017 roku o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami,
- umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe, w tym: pożyczka gotówkowa na kwotę wyższą niż 255 550 zł, preferencyjne kredyty donatorskie, kredyt giełdowy.

2. Fundusz wsparcia kredytobiorców będących w trudnej sytuacji finansowej

Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (FWK) to mechanizm zapewniający pomoc dla kredytobiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej i są zobowiązani do spłaty rat kredytu mieszkaniowego. Rozwiązania FWK skierowane są także dla kredytobiorców, którzy sprzedali kredytowaną nieruchomość, a kwota uzyskana ze sprzedaży nie pokryła całego zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego (promesa lub pożyczka na spłatę zadłużenia).

Na FWK składają się wpłaty kredytodawców. Wsparcie wypłacane jest na okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, przy czym indywidualnie ustalana kwota wsparcia nie może być wyższa niż 2 tys. zł miesięcznie. Jest ono przekazywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego bankowi kredytobiorcy, który udzielił kredytu mieszkaniowego.

Z Funduszu można uzyskać wsparcie:

- na pokrycie aktualnie spłacanych rat kredytu mieszkaniowego lub
- pożyczkę na pokrycie pozostałej po sprzedaży kredytowanej nieruchomości części zadłużenia.

3. Wakacje kredytowe wprowadzone zgodnie z zapisami w Ustawie z dnia 7 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

W dniu 9 czerwca 2022 roku Sejm uchwalił ustawę o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, która przewidywała, m. in., wakacje kredytowe dla konsumentów. Ustawa weszła w życie z dniem 29 lipca 2022 roku.

Bank Ochrony Środowiska S.A. uruchomił wszystkie możliwe kanały do składania wniosków przez klientów z dniem 29 lipca 2022 roku. Zmiany zostały wdrożone na czas i od tego dnia zbierane były wnioski od klientów poprzez bankowość internetową, stronę www oraz oddziały.

Ustawa przewidywała możliwość zawieszenia spłaty rat kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej, udzielonych konsumentowi w walucie polskiej, z wyłączeniem indeksowanych lub denominowanych do waluty innej niż waluta polska (w tym zakresie wprowadzona została zmiana w stosunku do pierwotnego projektu, nie zawierała doprecyzowania, że nie dotyczy kredytów lub pożyczek indeksowanych lub denominowanych do waluty innej niż waluta polska).

Zawieszenie przysługiwało konsumentowi w okresie:

- od dnia 1 sierpnia 2022 roku do dnia 30 września 2022 roku – w wymiarze dwóch miesięcy;
- od dnia 1 października 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku – w wymiarze dwóch miesięcy;
- od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku – w wymiarze miesiąca w każdym kwartale.

Przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym jeżeli konsument był stroną więcej niż jednej umowy z danym kredytodawcą, wniosek o zawieszenie spłaty rat mogło dotyczyć tylko jednej z tych umów zawartej w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych (a nie jak pierwotnie było przewidziane – w celu nabycia nieruchomości przeznaczonej na zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych). Powyższe oznaczało, że wsparciem będą objęte również kredyty i pożyczki udzielone w celu utrzymania prawa związanego z nieruchomością mieszkalną, a także na budowę lub przebudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego.

Na wzór rozwiązania przewidzianego w ustawie covidowej przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym spłata kredytu została zawieszona z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie spłaty raty na okres w nim wskazany. W okresie zawieszenia konsument nie był zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z tą umową. W okresie zawieszenia nie były także naliczane odsetki ani pobierane opłaty inne niż wskazane w potwierdzeniu.

Okres zawieszenia spłaty kredytu lub pożyczki nie był traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegały przedłużeniu o okres zawieszenia spłaty rat.

Wakacje kredytowe mogły być zastosowane do umów zawartych przed 1 lipca 2022 roku, w tym – do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 marca 2017 roku o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, czyli przed dniem 22 lipca 2017 roku; o ile termin zakończenia okresu kredytowania określony w umowie przypadał najwcześniej 1 stycznia 2023 roku (zgodnie z projektem ustawy „po upływie 6 miesięcy” od 1 lipca 2022 roku).

Wakacje kredytowe były dostępne dla wszystkich posiadaczy kredytów i pożyczek hipotecznych, bez względu na osiągnięte dochody, a wniosek o zawieszenie spłaty rat mógł zostać złożony przez jednego kredytobiorcę. Możliwość wnioskowania o zawieszenie spłaty rat w oparciu o Ustawę z dnia 29 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom zakończyła się z dniem 31 grudnia 2023 roku.

8. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2023 roku nie wystąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

9. Informacja o dywidendzie

W 2023 roku nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda.

10. Informacje o wartości przyjętych zabezpieczeń

Na koniec grudnia 2023 roku wartość istotnych zabezpieczeń z wyłączeniem weksli in blanco oraz cesji z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości lub ruchomości wyniosła 23 542,9 mln zł. Najważniejszym rodzajem zabezpieczenia pozostają zabezpieczenia hipoteczne (12 051,1 mln zł, tj. 51,2%). Gwarancje i poręczenia wyniosły 5 749,7 mln zł, co stanowi 24,4% ogółu zabezpieczeń. Zastawy wyniosły 4 847,8 mln zł, tj. 20,6% ogółu zabezpieczeń. Cesje wierzytelności od kontrahenta kraju OECD wyniosły 495,6 mln zł, tj. 2,1% ogółu zabezpieczeń. Umowy ubezpieczenia KUKI wyniosły 243,5 mln zł, tj. 1,0% ogółu zabezpieczeń. Pozostałe zabezpieczenia nie przekroczyły 1,0% ogółu zabezpieczeń.

11. Informacje o zdarzeniach po dniu bilansowym

Zarząd BOŚ S.A. zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie na dzień 11 marca 2024 roku z porządkiem obrad obejmującym zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

VI. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

1. Zasady ładu korporacyjnego

1.1. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega BOŚ S.A. oraz miejsca, gdzie tekst zasad jest publicznie dostępny

Bank Ochrony Środowiska S.A. stosuje zasady ładu korporacyjnego zamieszczone w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021” oraz stosuje się do „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Dokumenty są dostępne na stronie: <https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny> odpowiednio w zakładkach „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” oraz „Zasady ładu korporacyjnego”.

1.2. Informacja o niestosowaniu niektórych zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021” oraz „Zasadach ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez KNF.

Zasady „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021”, które nie są stosowane:

- 1.4.2. - Przedstawiać wartość wskaźnika równości wynagrodzeń wypłacanych jej pracownikom, obliczanego jako procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i innych dodatków) kobiet i mężczyzn za ostatni rok, oraz przedstawiać informacje o działaniach podjętych w celu likwidacji ewentualnych nierówności w tym zakresie, wraz z prezentacją ryzyk z tym związanych oraz horyzontem czasowym, w którym planowane jest doprowadzenie do równości.

Komentarz spółki: Bank nie publikuje takich informacji na swojej stronie internetowej. W zakresie wynagrodzeń Bank przestrzega wszystkich przepisów regulujących relacje z pracownikami, w szczególności przepisów Kodeksu Pracy oraz przepisów zakazujących jakiegokolwiek dyskryminacji bez względu na jej przyczynę. Do kluczowych kryteriów branych pod uwagę przez Bank przy ustalaniu wielkości wynagrodzeń należą rodzaj i charakter pracy, specyfika i różnorodność uwarunkowań związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi oraz wpływ poszczególnych stanowisk na wyniki i profil ryzyka Banku, a także powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Bank rozważy stosowanie przedmiotowej zasady w przyszłości.

- 4.8. - Projekty uchwał walnego zgromadzenia do spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia powinny zostać zgłoszone przez akcjonariuszy najpóźniej na 3 dni przed walnym zgromadzeniem.

Komentarz spółki: Zasada nie jest stosowana. Bank przestrzega zasad wynikających z obowiązującego prawa. W związku z nim, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem walnego zgromadzenia zgłaszać spółce projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad, a ponadto każdy z akcjonariuszy może podczas walnego zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad. Oczywiście Bank zachęca

akcjonariuszy do zgłaszania projektów uchwał z odpowiednim wyprzedzeniem gwarantującym sprawną pracę walnego zgromadzenia.

- 4.9.1. - Kandydatury na członków rady powinny zostać zgłoszone w terminie umożliwiającym podjęcie przez akcjonariuszy obecnych na walnym zgromadzeniu decyzji z należyтым rozeznaniem, lecz nie później niż na 3 dni przed walnym zgromadzeniem; kandydatury, wraz z kompletem materiałów ich dotyczących, powinny zostać niezwłocznie opublikowane na stronie internetowej spółki.

Komentarz spółki: Zasada nie jest stosowana. Bank nie ma wpływu na działania akcjonariuszy. Bank jednak zawsze rekomenduje akcjonariuszom, aby zgłaszali kandydatury z odpowiednim wyprzedzeniem.

W 2023 roku nie odbyła się konferencja związana z prezentacją wyników Banku osiągniętych po I kwartale oraz I półroczu 2023 roku o czym stanowi zasada 1.6. „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021”.

„Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydane przez KNF są w całości stosowane przez Bank.

2. Akcjonariat i prawa z akcji

2.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku

Następujący Akcjonariusze posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów i udziału w kapitale:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - posiadający 53 951 960 akcji, co stanowi 58,05% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych - posiadający 8 000 000 akcji, co stanowi 8,61% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych - posiadająca 5 148 000 akcji, co stanowi 5,54% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ogólna liczba akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A. wynosi 92 947 671. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda.

2.2. Akcje własne

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank posiadał 37 775 akcji własnych, które reprezentują 0,04% kapitału zakładowego i 0,04 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Bank, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z akcji własnych.

2.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Bankowi nie są znane umowy, w tym zawarte po dniu bilansowym, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

2.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo jednego głosu na walnym zgromadzeniu i jednakowe prawo do dywidendy.

2.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

2.6. Zasady zmiany Statutu Banku

Zmiany Statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Uchwała o zmianie Statutu zapada większością trzech czwartych oddanych głosów.

2.7. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób zwoływania, kompetencje i sposób działania Walnego Zgromadzenia określają Statut Banku i Regulamin obrad Walnych Zgromadzeń. Poniżej przedstawiono najistotniejsze informacje o uprawnieniach Walnego Zgromadzenia i sposobu ich wykonywania:

- Walne Zgromadzenie zwołuje się w trybie zwyczajnym lub nadzwyczajnym.
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Banku, w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego.
- Rada Nadzorcza ma prawo zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeśli Zarząd nie zwoła go w terminie wymaganym przepisami prawa.
- Przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia jest w szczególności:
 - rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
 - powzięcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty,
 - udzielenie członkom organów Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane w miarę potrzeb przez Zarząd z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Nadzorczej albo na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego.

- Rada Nadzorcza ma prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeśli zwołanie go uzna za wskazane.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego Banku lub co najmniej połowę ogółu głosów. Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego Zgromadzenia.
- Zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia mogą żądać akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego Banku. Żądanie takie należy złożyć do Zarządu na piśmie lub w postaci elektronicznej. Żądanie umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia należy złożyć najpóźniej na 21 dni przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia.
- Żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia oraz umieszczenia określonych spraw w porządku jego obrad, zgłaszane przez uprawnione podmioty, powinno być uzasadnione.
- Zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy lub jej zdjęcie z porządku obrad wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia zapadłej większością $\frac{3}{4}$ głosów, po uzyskaniu zgody wszystkich obecnych na Walnym Zgromadzeniu wnioskodawców.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego Banku,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności grupy kapitałowej Banku oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Banku,
- podjęcie uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej,
- udzielenie absolutorium członkom organów Banku,
- powoływanie lub odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- uchwalanie polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz członków Rady Nadzorczej a także dokonywanie oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz członków Rady Nadzorczej,
- dokonywanie zmian Statutu Banku,
- upoważnienie Rady Nadzorczej do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu lub wprowadzenia istotnych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Zgromadzenia,
- podejmowanie uchwał w sprawie podwyższania lub obniżania kapitału zakładowego,
- podejmowanie uchwał w przedmiocie emitowania obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- decydowanie o tworzeniu i znoszeniu funduszy, o których mowa w § 36 ust. 1 Statutu Banku,
- podejmowanie uchwał w sprawach połączenia, zbycia lub likwidacji Banku,
- wybór likwidatorów i ustalanie ich wynagrodzeń,
- ustalanie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej,
- ustalanie wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej,
- podejmowanie uchwał w innych sprawach wniesionych przez Zarząd i Radę Nadzorczą lub akcjonariuszy w trybie przewidzianym w Kodeksie spółek handlowych, ustawie Prawo bankowe i Statucie Banku,
- dokonywanie oceny adekwatności regulaminu Rady Nadzorczej oraz oceny skuteczności działania Rady Nadzorczej.

Uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu, ważność Walnego Zgromadzenia, sposób podejmowania uchwał i głosowania:

- W Walnym Zgromadzeniu mogą uczestniczyć akcjonariusze osobiście bądź przez swoich pełnomocników.
- Pełnomocnictwa do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu powinny być wystawione na piśmie lub w postaci elektronicznej i dołączone do protokołu Walnego Zgromadzenia.
- Za postać elektroniczną udzielonego pełnomocnictwa uważa się oświadczenie akcjonariusza zawarte w integralnym dokumencie tekstowym pozwalającym na zidentyfikowanie autora oświadczenia.
- Akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec spółki oraz sporu pomiędzy nim a Bankiem. Jednakże, akcjonariusz taki, działając

jako pełnomocnik innej osoby, może głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego osoby, o których mowa powyżej.

- Z zastrzeżeniem przypadków określonych w Kodeksie spółek handlowych lub w Statucie Banku, Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.
- Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych, jeżeli przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statutu Banku nie przewidują surowszych warunków głosowania.
- Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne.
- Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Banku lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym głosowanie tajne należy zarządzić na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.
- Walne Zgromadzenie może powziąć uchwałę o uchyleniu tajności głosowania w sprawach dotyczących wyboru komisji powoływanej przez Walne Zgromadzenie.
- Akcjonariusz może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu w miejscu odbywania Walnego Zgromadzenia lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, o ile zwołujący Walne Zgromadzenie tak postanowi.
- Zasady uczestnictwa, wymagania techniczne oraz odpowiedzialność Banku i akcjonariusza w przypadku uczestnictwa akcjonariusza w obradach Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej są określone w Regulaminie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Regulamin ten jest dostępny na stronie internetowej Banku w sekcji „Relacje inwestorskie” w zakładce „Dokumenty korporacyjne” (<https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/relacje-inwestorskie/dokumenty-korporacyjne>).

Walne Zgromadzenie otwiera przewodniczący lub wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, albo inny członek Rady Nadzorczej. W razie nieobecności tych osób, Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu albo inna osoba wyznaczona przez Zarząd. Walne Zgromadzenie wybiera przewodniczącego Zgromadzenia spośród osób uprawnionych do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu. Protokół z Walnego Zgromadzenia sporządzany jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych.

Odwołanie i zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia następują w takim samym trybie, co jego zwołanie.

3. Organy Banku

3.1. Walne Zgromadzenie Banku

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia Banku i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania jest zawarty w pkt. 2.7.

3.2. Rada Nadzorcza Banku

Skład Rady Nadzorczej Banku

Na dzień 31 grudnia 2022 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Przewodniczący Rady - Piotr Sadownik
- Wiceprzewodniczący Rady - Iwona Marciniak
- Sekretarz Rady - Andrzej Matysiak
- Członek Rady - Piotr Bielarczyk
- Członek Rady - Paweł Sałek
- Członek Rady - Emil Ślęzak (delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu)
- Członek Rady - Aleksandra Świdorska
- Członek Rady - Tadeusz Wyrzykowski

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej w 2023 roku:

- w dniu 8 lutego 2023 roku dotychczasowy Członek Rady Nadzorczej Pan Emil Ślązak – w związku z powołaniem go z tym dniem na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku – złożył oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej BOŚ S.A.;
- w dniu 23 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej:
 - Pana Wojciecha Krawczyka,
 - Pana Mariana Niemirskiego,
 - Pana Waldemara Trelkę,
 - Pana Pawła Trętowskiego,
- w dniu 23 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwały w sprawie:
 - delegowania – z dniem 23 czerwca 2023 roku – Pana Pawła Trętowskiego do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 23 września 2023 roku);
 - delegowania – z dniem 24 czerwca 2023 roku – Pani Iwony Marciniak do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 24 września 2023 roku);
- w dniu 29 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania z dniem 29 czerwca 2023 roku Pani Iwony Marciniak na stanowisko Wiceprezesa Zarządu. W związku z powyższym, z tym samym dniem Pani I. Marciniak złożyła rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej BOŚ S.A.;
- w dniu 6 września 2023 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Tadeusza Wyrzykowskiego na funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej;
- w dniu 21 września 2023 roku Rada Nadzorcza Banku delegowała – z dniem 25 września 2023 roku – Pana Pawła Trętowskiego do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu - do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 25 grudnia 2023 roku;
- w dniu 25 października 2023 roku Pan Paweł Sałek złożył oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku,
- w dniu 15 grudnia 2023 roku Rada Nadzorcza Banku delegowała z dniem 28 grudnia 2023 roku Pana Pawła Trętowskiego, Członka Rady Nadzorczej, do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu Banku - do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu BOŚ S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 28 marca 2024 roku.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Przewodniczący Rady - Piotr Sadownik
- Wiceprzewodniczący Rady - Tadeusz Wyrzykowski
- Sekretarz Rady - Andrzej Matysiak
- Członek Rady - Piotr Bielarczyk
- Członek Rady - Wojciech Krawczyk
- Członek Rady - Marian Niemirski
- Członek Rady - Aleksandra Świdorska
- Członek Rady - Waldemar Trelka
- Członek Rady - Paweł Trętowski¹

Do dnia sporządzenia niniejszej informacji skład osobowy Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

¹ Pan Paweł Trętowski z dniem z dniem 28.12.2023 r. delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu (nie dłużej niż do 28.03.2024 r.)

Zasady działania Rady Nadzorczej Banku

Stosownie do postanowień zawartych w Statucie Banku, Rada Nadzorcza składa się z osób fizycznych wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję, w liczbie przez nie ustalonej, nie mniejszej niż 5 osób i nie przekraczającej 11 osób. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Liczby kadencji nie ogranicza się. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej. Mandat członka Rady Nadzorczej wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być odwołani przed upływem kadencji, a w ich miejsca mogą być wybrane inne osoby. W przypadku odwołania, rezygnacji lub śmierci członka Rady Nadzorczej w trakcie trwania kadencji, do czasu obsadzenia wakatu, Rada może działać w zmniejszonym składzie, lecz nie mniejszym niż 5 osób.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach jego działalności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Rada Nadzorcza przestrzega w swojej działalności - w zakresie dotyczącym organu nadzorującego - norm wynikających z:

- zasad ładu korporacyjnego, określonych w „Dobrych Praktykach Spółek notowanych na GPW” wydanych przez Radę Nadzorczą Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Rada Nadzorcza dokonuje regularnej oceny stosowania przez Bank „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, w tym spełniania kryteriów niezależności przez swoich członków, a wyniki tej oceny udostępnia na stronie internetowej Banku oraz przekazuje pozostałym organom Banku.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- zatwierdzanie strategii działania BOŚ S.A. oraz rocznych planów finansowych Banku,
- zatwierdzanie określonego przez Zarząd Banku akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka oraz przyjętych przez Zarząd Banku strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem,
- zatwierdzanie polityki w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego,
- zatwierdzanie polityki wynagrodzeń,
- zatwierdzanie polityki zgodności Banku,
- zatwierdzanie zasad polityki informacyjnej Banku obejmującej ujawnienia,
- zatwierdzanie uchwał Zarządu w sprawie struktury organizacyjnej Banku, z tym, że kompetencje do tworzenia i likwidacji jednostek organizacyjnych Banku przysługują Zarządowi,
- informowanie Komisji Nadzoru Finansowego o składzie Zarządu oraz o zmianie jego składu niezwłocznie po jego powołaniu lub po dokonaniu zmiany jego składu, o spełnianiu przez członków Zarządu wymogów, o których mowa w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe, a także o zatwierdzeniu i zmianie wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie; ponadto informowanie o umieszczeniu w porządku obrad Rady punktu dotyczącego odwołania prezesa Zarządu lub członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku lub powierzenia jego obowiązków innemu członkowi Zarządu,
- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- ocena sprawozdania Zarządu z działalności grupy kapitałowej Banku oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Banku za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- ustalanie warunków zatrudnienia, w tym także warunków innych stosunków prawnych niż stosunek pracy, dla członków Zarządu Banku – na podstawie ustalanych przez Walne Zgromadzenie Banku zasad

kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu, a także zawieranie z członkami Zarządu w imieniu Banku umów o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji członka Zarządu. Rada Nadzorcza może upoważnić przewodniczącego Rady do zawierania takich umów,

- uchwalanie regulaminu udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń członkom organów Banku i osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku oraz innym osobom wymienionym w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- podejmowanie uchwał w sprawie wyrażenia zgody na udzielanie kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń członkom organów Banku oraz innym osobom określonym w art. 79a Ustawy Prawo bankowe,
- zatwierdzanie wniosków Zarządu Banku w sprawach nabywania akcji i udziałów w spółkach o wartości nominalnej przekraczającej łącznie z już posiadanymi przez Bank akcjami i udziałami tych spółek równowartość 5% kapitału zakładowego Banku, z wyłączeniem akcji spółek dopuszczonych do publicznego obrotu,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego oraz innych biegłych,
- nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu zarządzania, na który składa się system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz ocena adekwatności i skuteczności tych systemów,
- ocena okresowych informacji o poziomie ryzyka bankowego i jakości zarządzania tym ryzykiem,
- ocena okresowych informacji na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzanych audytów wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu ich usunięcia lub realizacji,
- zatwierdzanie trybu nawiązania i rozwiązania stosunku zatrudnienia z osobą kierującą komórką audytu wewnętrznego oraz osobą kierującą komórką do spraw zgodności, a także zatwierdzania wysokości wynagrodzenia tych osób,
- uchwalanie polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku, a także dokonywanie oceny odpowiedniości ww. osób oraz Zarządu Banku, a także przeprowadzanie postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska członków Zarządu Banku,
- zatwierdzanie wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku,
- zatwierdzanie regulaminu komórki audytu wewnętrznego (karty audytu wewnętrznego) oraz zatwierdzanie planu audytu wewnętrznego,
- zatwierdzanie regulaminu komórki do spraw zgodności oraz rocznych planów jej działań.

Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- sporządzanie corocznego sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, wraz ze zwięzłą oceną sytuacji Banku w ujęciu skonsolidowanym, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz funkcji compliance i audytu wewnętrznego - w celu przedłożenia Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia,
- rozpatrywanie i ocena otrzymywanych od Zarządu informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności Banku,
- w ramach nadzoru nad funkcjonowaniem w Banku systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem oraz nad przebiegiem procesu sprawozdawczości finansowej, w szczególności:
 - powoływanie Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz Komitetu ds. Ryzyka, uchwalanie regulaminów określających organizację i zadania tych Komitetów oraz ustalanie ich składu,
 - zatwierdzanie przepisów wewnętrznych Banku, dotyczących w szczególności: działania systemu kontroli wewnętrznej w Banku, działania systemu zarządzania ryzykiem w Banku oraz zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego,
 - rozpatrywanie i ocena okresowych raportów prezentujących wyniki przeprowadzonych audytów wewnętrznych,
 - rozpatrywanie i ocena okresowych informacji o skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz o skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
 - rozpatrywanie i ocena okresowych raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - rozpatrywanie i ocena rocznych sprawozdań kierującego komórką audytu wewnętrznego o skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, funkcji compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego,

- ocena adekwatności i skuteczności procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń,
- rozpatrywanie informacji audytora o przebiegu i wynikach badania rocznych sprawozdań finansowych Banku i jego grupy kapitałowej,
- powoływanie Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji, uchwalanie regulaminu określającego organizację i zadania tego Komitetu oraz ustalanie jego składu,
- powoływanie Komitetu ds. Ekologii, uchwalanie regulaminu określającego organizację i zadania tego Komitetu oraz ustalanie jego składu,
- rozpatrywanie wniosków Zarządu dotyczących zamiaru zawarcia przez Bank istotnej umowy/transakcji z podmiotem powiązanim, z wyjątkiem transakcji typowych, zawieranych na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej z podmiotem zależnym, w którym Bank posiada większościowy udział kapitałowy,
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przez Bank obowiązków spoczywających na nim w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,
- wyrażanie zgody na pełnienie przez członków Zarządu Banku funkcji w organach podmiotów spoza grupy kapitałowej Banku,
- sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem ładu wewnętrznego w Banku oraz dokonywanie, co najmniej raz w roku, oceny jego adekwatności i skuteczności, w szczególności z uwzględnieniem wszelkich zmian czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na Bank,
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Bank umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w przypadku, gdy wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie za świadczone usługi przekracza 250 000 zł netto w stosunku rocznym, bądź w przypadku zmiany takiej umowy podwyższającej wynagrodzenie powyżej ww. kwoty, bądź w przypadku, gdy maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana,
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Bank umowy:
 - darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
 - zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
- zatwierdzanie polityki identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz powoływanie i odwoływanie osób pełniących te funkcje,
- zatwierdzanie zasad etyki określających normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność,
- zatwierdzanie polityki zarządzania konfliktami interesów,
- zatwierdzanie zasad wynagradzania w Banku oraz nadzór nad ich wdrożeniem i stosowaniem, a także dokonywanie, przynajmniej raz w roku, oceny ich wpływu na sposób zarządzania Bankiem,
- zatwierdzanie zasad kultury ryzyka obejmujących cały Bank,
- zatwierdzanie „Polityki zatwierdzania nowych produktów”,
- ustalanie corocznego planu pracy Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwoływane są przez jej przewodniczącego w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał.

O terminie, miejscu i porządku posiedzenia Rady Nadzorczej członkowie są powiadamiani na piśmie, w terminie nie krótszym niż 7 dni przed posiedzeniem, z równoczesnym dostarczeniem materiałów będących przedmiotem obrad.

Wnioski o zwołanie posiedzenia Rady Nadzorczej może składać do przewodniczącego każdy członek Rady Nadzorczej, a także Zarząd Banku. W takim przypadku, Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenie w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Przewodniczący Rady Nadzorczej – na uzasadniony wniosek członka Rady Nadzorczej, prezesa Zarządu lub Zarządu Banku, a także z własnej inicjatywy – może zwołać posiedzenie Rady w trybie pilnym, wyznaczając termin, miejsce i porządek obrad posiedzenia.

Rada Nadzorcza rozpatruje sprawy umieszczone w porządku obrad i podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał. Uchwały Rady Nadzorczej mogą być podjęte, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni.

Uchwały Rady Nadzorczej w sprawie powołania i odwołania członków Zarządu zapadają większością 2/3 głosów. Pozostałe uchwały Rady Nadzorczej – o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej – zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady bądź za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Oddanie głosu na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej nie może dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza – w sytuacjach wyjątkowych – może podejmować uchwały poza posiedzeniami, w trybie pisemnym (obiegowym) lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności poczty elektronicznej. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady Nadzorczej zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a co najmniej połowa z nich, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący, oddała swoje głosy.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których Statut Banku przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków Rady Nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu.

Pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej nowej kadencji jest zwoływane przez prezesa Zarządu Banku. Przedmiotem pierwszego posiedzenia Rady nowej kadencji jest ukonstytuowanie się Rady.

Szczegółowe kompetencje, zasady działania i zadania Rady Nadzorczej zostały określone w §§ 17 - 20 Statutu Banku oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej (dokumenty są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”).

Rada Nadzorcza Banku powołuje ze swego grona Komitet Audytu Wewnętrznego, Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji, Komitet ds. Ekologii oraz Komitet ds. Ryzyka. Rada może powoływać spośród swoich członków także inne komitety.

Niezależność członków Rady Nadzorczej

Spośród Członków Rady Nadzorczej, zasiadających w Radzie Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2023 roku:

- kryteria niezależności spełniali: Pan Piotr Sadownik, Pan Wojciech Krawczyk, Pani Aleksandra Świdorska i Pan Waldemar Trelka;
- kryteriów niezależności nie spełniali: Pan Andrzej Matysiak, Pan Tadeusz Wyrzykowski, Pan Piotr Bielarczyk i Pan Paweł Trętowski.

Komitet Audytu Wewnętrznego

Komitet Audytu Wewnętrznego powoływany jest uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Przy ustalaniu składu osobowego Komitetu Audytu Wewnętrznego zastosowanie mają postanowienia „Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.” (zwanej dalej „Polityką oceny odpowiedniości”), wprowadzonej Uchwałą Nr 37/2023 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 23.06.2023 roku. Komitet stanowi organ opiniodawczy Rady Nadzorczej.

W procesie oceny odpowiedniości w zakresie pełnienia funkcji członków Komitetu Audytu Wewnętrznego, uwzględnia się:

- skład (przynajmniej 3 członków) i niezależność członków KAW (większość członków KAW, w tym przewodniczący KAW powinni być niezależni),
- posiadanie przynajmniej przez jednego członka KAW wiedzy i umiejętności w zakresie: rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych oraz znajomości sektora bankowego, prowadzenia działalności, o której mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,
- realizację przez członków KAW obowiązków wynikających z ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

W okresie sprawozdawczym, Rada Nadzorcza dokonała oceny odpowiedniości indywidualnej kandydatów i członków KAW oraz oceny kolegialnej Komitetu, na podstawie rekomendacji Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji (KWN). KWN na podstawie złożonego oświadczenia oraz w oparciu o dostarczony formularz samooceny kompetencji, weryfikował posiadaną przez kandydatów i członków KAW wiedzę i kompetencje w zakresie rachunkowości, badania sprawozdań finansowych, branży, w której działa BOŚ S.A., a także spełnienie przez nich kryterium niezależności.

Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A., uwzględniając propozycję Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. dotyczącą kolegialnej oceny odpowiedniości, stwierdziła, że indywidualne kompetencje poszczególnych członków Komitetu Audytu Wewnętrznego wchodzących w skład osobowy Komitetu, dopełniają się w taki sposób, aby umożliwić sprawowanie odpowiedniego poziomu kolegialnego, w celu zapewnienia prawidłowości realizacji zadań przez Komitet Audytu Wewnętrznego i Radę Nadzorczą.

Przewodniczący i Członkowie Komitetu Audytu Wewnętrznego powołani na mocy stosownych uchwał Rady Nadzorczej, złożyli w Banku stosowne oświadczenie, zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym.

Skład osobowy Komitetu w 2023 roku

Skład Komitetu Audytu Wewnętrznego w ciągu 2023 roku podlegał następującym zmianom osobowym:

W okresie od 01 stycznia 2023 roku do 22 czerwca 2023 roku na mocy Uchwały Nr 95/2022 Rady Nadzorczej Banku z dnia 19.12.2022 roku skład Komitetu Audytu Wewnętrznego był następujący:

- Aleksandra Świdorska – Przewodnicząca Komitetu,
- Emil Ślężak – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Iwona Marciniak – Członek Komitetu,
- Paweł Sałek – Członek Komitetu.

W okresie od 23 czerwca 2023 roku do 28 czerwca 2023 roku na mocy Uchwały Nr 54/2023 Rady Nadzorczej Banku z dnia 23 czerwca 2023 roku skład Komitetu Audytu Wewnętrznego był następujący:

- Aleksandra Świdorska – Przewodnicząca Komitetu,
- Marian Niemirski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Iwona Marciniak – Członek Komitetu,
- Paweł Sałek – Członek Komitetu,
- Paweł Trętowski – Członek Komitetu.

W okresie od 29 czerwca 2023 roku do 28 listopada 2023 roku na mocy Uchwały Nr 85/2023 Rady Nadzorczej Banku, która weszła w życie z dn.29.06.2023 roku skład Komitetu Audytu Wewnętrznego był następujący:

- Aleksandra Świdorska – Przewodnicząca Komitetu,
- Marian Niemirski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Paweł Sałek – Członek Komitetu,
- Paweł Trętowski – Członek Komitetu.

W dniu 25 października 2023 roku Pan Paweł Sałek – Członek Komitetu, złożył rezygnację.

W okresie od 29 listopada 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku na mocy Uchwały Nr 115/2023 Rady Nadzorczej Banku z dnia 29 listopada 2023 roku skład Komitetu Audytu Wewnętrznego był następujący:

- Aleksandra Świdorska – Przewodnicząca Komitetu,
- Marian Niemirski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Piotr Sadownik – Członek Komitetu,
- Paweł Trętowski – Członek Komitetu,
- Tadeusz Wyrzykowski – Członek Komitetu.

Ustawowe kryteria niezależności spełniali Pani Aleksandra Świdorska, Pan Marian Niemirski oraz Pan Piotr Sadownik.

W 2023 roku posiedzenia Komitetu Audytu Wewnętrznego zwoływane były w miarę potrzeb. Odbyło się 10 posiedzeń Komitetu Audytu Wewnętrznego.

Komitet ds. Ryzyka

Komitet ds. Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą w nadzorze nad obszarem ryzyka. Komitet realizuje zadania przewidziane w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, w Statucie Banku oraz uchwałach Rady Nadzorczej.

Realizując główne zadania Komitet w szczególności:

- opiniuje całościowo bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka, w tym:
 - przyjmuje okresowe raporty/informacje Zarządu Banku o najważniejszych wydarzeniach mających wpływ na poziom ryzyka w Banku oraz o znaczących zmianach w procesie i systemie zarządzania ryzykiem,
 - przyjmuje okresowe sprawozdania/raporty/informacje Zarządu Banku o poziomie ryzyka, zwiększonej ekspozycji na dane ryzyko, o sposobach identyfikacji i monitorowania ryzyka oraz podjętych działaniach w celu zmniejszenia ryzyka,
- opiniuje opracowaną przez Zarząd Banku strategię zarządzania ryzykiem w działalności Banku oraz przedkładać przez Zarząd informacje dotyczące realizacji tej strategii,
- wspiera Radę Nadzorczą Banku w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem w działalności Banku przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla,
- weryfikuje, czy ceny pasywów i aktywów oferowane klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku i jego strategię w zakresie ryzyka, a w przypadku, gdy ceny te nie odzwierciedlają w odpowiedni sposób rodzajów ryzyka zgodnie z tym modelem i tą strategią, przedstawia Zarządowi Banku propozycje mające na celu zapewnienie adekwatności cen pasywów i aktywów do tych rodzajów ryzyka.

W 2023 roku Komitet pracował w następującym składzie:

- od 1 stycznia 2023 roku do 23 czerwca 2023 roku:
Aleksandra Świdorska – Przewodnicząca Komitetu,
Tadeusz Wyrzykowski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
Iwona Marciniak – Członek Komitetu,
Piotr Sadownik – Członek Komitetu,
Emil Ślązak – Członek Komitetu delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Banku;
następnie Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu Banku;
- od 23 czerwca 2023 roku do 6 września 2023 roku:

Wojciech Krawczyk – Przewodniczący Komitetu,
Tadeusz Wyrzykowski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
Iwona Marciniak – Członek Komitetu,
Piotr Sadownik – Członek Komitetu,
Aleksandra Świdorska – Członek Komitetu,
Paweł Trętowski – Członek Komitetu delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu;

- od 6 września 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku:
Wojciech Krawczyk – Przewodniczący Komitetu,
Tadeusz Wyrzykowski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
Piotr Sadownik – Członek Komitetu,
Aleksandra Świdorska – Członek Komitetu,
Paweł Trętowski – Członek Komitetu delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu Banku.

W 2023 roku odbyło się 11 posiedzeń Komitetu ds. Ryzyka.

Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji

Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji został powołany spośród Członków Rady Nadzorczej w celu wykonywania czynności określonych m.in. w:

- art. 9cd., 9ce. oraz art. 22aa. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe – w zakresie różnorodności oraz polityki oceny odpowiedniości;
- § 29 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- rozdziale 2 podpunktu 2.4.2 Wytycznych dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UW, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 27 czerwca 2016 roku;
- § 20 ust. 3 i 5 Statutu Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- uchwałach Rady Nadzorczej,

w szczególności obejmujących:

- w zakresie polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej:
 - opiniowanie projektu polityki oceny odpowiedniości oraz projektu zmiany tej polityki,
 - przekazywanie Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania z badania zgromadzonej dokumentacji i sprawdzenia wiarygodności w celu oceny odpowiedniości kandydata na członka Rady Nadzorczej lub członka Rady Nadzorczej Banku,
 - przedstawianie odpowiednio Walnemu Zgromadzeniu lub Radzie Nadzorczej propozycji indywidualnej oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej/ Komitetu Audytu Wewnętrznego lub członków Rady Nadzorczej/ Komitetu Audytu Wewnętrznego, a także proponowanie oceny odpowiedniości kolegialnej Rady Nadzorczej/ Komitetu Audytu Wewnętrznego,
 - przekazywanie informacji zwrotnej osobom ocenianym o wyniku przeprowadzonej oceny;
- w zakresie polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej:
 - opiniowanie projektu polityki oceny odpowiedniości oraz projektu zmiany tej polityki,
 - przekazywanie Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania z badania zgromadzonej dokumentacji i sprawdzenia wiarygodności w celu oceny odpowiedniości kandydata na członka Rady Nadzorczej lub członka Rady Nadzorczej Banku,
 - przedstawianie odpowiednio Walnemu Zgromadzeniu lub Radzie Nadzorczej propozycji indywidualnej oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej/ Komitetu Audytu Wewnętrznego lub członków Rady Nadzorczej/ Komitetu Audytu Wewnętrznego, a także

proponowanie oceny odpowiedniości kolegialnej Rady Nadzorczej/ Komitetu Audytu Wewnętrznego,

- przekazywanie informacji zwrotnej osobom ocenianym o wyniku przeprowadzonej oceny;
- w zakresie polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu i Zarządu:
 - opiniowanie projektu polityki oceny odpowiedniości oraz projektu zmiany tej polityki,
 - przekazywanie Radzie Nadzorczej sprawozdania z badania zgromadzonej dokumentacji i sprawdzenia wiarygodności w celu oceny odpowiedniości kandydata na członka Zarządu lub członka Zarządu Banku,
 - rekomendowanie kandydatów do Zarządu Banku, z uwzględnieniem wiedzy, kompetencji i doświadczenia Zarządu jako całości, oraz z uwzględnieniem różnorodności w składzie Zarządu;
 - przedstawianie Radzie Nadzorczej propozycji indywidualnej oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu lub członków Zarządu, a także proponowanie oceny odpowiedniości kolegialnej Zarządu,
 - określenie zakresu obowiązków dla kandydata do Zarządu, a także wymagań w zakresie wiedzy i kompetencji oraz przewidywanego zaangażowania pod względem poświęcanego czasu, niezbędnych do pełnienia funkcji;
 - dokonanie okresowej oceny, co najmniej raz w roku, wiedzy, kompetencji i doświadczenia Zarządu jako całości i poszczególnych członków Zarządu oraz informowanie Zarządu o wynikach tej oceny;
 - przekazywanie informacji zwrotnej osobom ocenianym o wyniku przeprowadzonej oceny odpowiedniości indywidualnej;
- w zakresie polityki oceny odpowiedniości kandydatów do objęcia najważniejszych funkcji w Banku lub osób pełniących takie funkcje:
 - opiniowanie projektu polityki oceny odpowiedniości oraz projektu zmiany tej polityki;
 - dokonywanie okresowego przeglądu polityki oceny odpowiedniości i przedstawianie Zarządowi zaleceń w tym zakresie;
- w zakresie polityki różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu Banku - określenie wartości docelowej reprezentacji płci, niedostatecznie reprezentowanej w Zarządzie Banku oraz opracowanie polityki różnorodności w składzie Zarządu zmierzającej do osiągnięcia określonej wartości docelowej;
- w zakresie polityki wynagrodzeń - opiniowanie i bieżące monitorowanie zasad wynagradzania w ramach przyjętej w Banku polityki wynagrodzeń oraz wspieranie organów Banku w zakresie kształtowania i realizacji tej polityki poprzez:
 - opiniowanie listy stanowisk kierowniczych w Banku oraz jej corocznej aktualizacji,
 - projektowanie wynagrodzenia członków Zarządu Banku, w tym wysokości i składników wynagrodzenia zmiennego, czynników kształtujących wynagrodzenie zmienne i kryteriów oceny wyników pracy oraz rekomendowanie ich Radzie Nadzorczej,
 - rekomendowanie Radzie Nadzorczej przyznania, ograniczenia, wstrzymania, odmowy wypłaty lub realizacji wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu Banku,
 - opiniowanie wysokości wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
 - opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze, odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie innych niż wskazane w lit. d,
 - opiniowanie polityki wynagrodzeń w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. oraz opiniowanie oceny istotności wpływu spółek zależnych na profil ryzyka Banku,
 - dokonywanie przeglądu mianowania zewnętrznych konsultantów ds. wynagrodzeń, do których organ nadzorczy może zwracać się o poradę lub wsparcie,
 - zapewnianie odpowiedniości przekazywanych udziałowcom informacji o polityce i praktyce wynagrodzeń, w szczególności o proponowanym wyższym maksymalnym stosunku wynagrodzenia stałego do wynagrodzenia zmiennego,
 - bieżąca współpracę z innymi komitetami organu nadzorczego, których działalność może mieć wpływ na kształt i właściwe funkcjonowanie polityki i praktyki w zakresie wynagrodzeń (Komitet ds. Ryzyka, Audytu), a także przekazywanie informacji o swoich działaniach organowi nadzorcemu, a w stosownych przypadkach – zgromadzeniu udziałowców,

a ponadto:

- dokonywanie - co najmniej raz w roku - okresowej oceny, struktury wielkości, składu i skuteczności działania Zarządu oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej zmian w tym zakresie;
- akceptowanie kosztów związanych ze świadczeniem usług zarządzania ponoszonych przez członków Zarządu w zakresie określonym przez Radę Nadzorczą w Umowie o świadczenie usług zarządzania;
- akceptowanie w zakresie poniesienia przez Bank kosztów indywidualnego szkolenia członków Zarządu jednorazowo przekraczającego kwotę określoną przez Radę Nadzorczą w Umowie o świadczenie usług zarządzania.

W 2023 roku Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji pracował w następującym składzie:

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 23 czerwca 2023 roku:

- Paweł Sałek - Przewodniczący Komitetu,
- Piotr Bielarczyk - Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Piotr Sadownik – Członek Komitetu.

W okresie od 23 czerwca 2023 roku do 24 października 2023 roku:

- Paweł Sałek – Przewodniczący Komitetu,
- Piotr Bielarczyk – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Wojciech Krawczyk – Członek Komitetu,
- Piotr Sadownik – Członek Komitetu,
- Waldemar Trelka – Członek Komitetu.

W okresie od 25 października 2023 roku do 29 listopada 2023 roku:

- Piotr Bielarczyk – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Wojciech Krawczyk – Członek Komitetu,
- Piotr Sadownik – Członek Komitetu,
- Waldemar Trelka – Członek Komitetu.

W okresie od 29 listopada 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku:

- Waldemar Trelka – Przewodniczący Komitetu,
- Piotr Bielarczyk – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Wojciech Krawczyk – Członek Komitetu,
- Piotr Sadownik – Członek Komitetu.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji zwoływane są w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż 2 razy w roku. W okresie sprawozdawczym odbyło się 18 posiedzeń Komitetu.

Komitet ds. Ekologii

Komitet ds. Ekologii jest organem powołanym przez Radę Nadzorczą Banku, ma charakter konsultacyjny i opiniotwórczy. Komitet wspiera Radę w zakresie rozwoju działalności proekologicznej BOŚ. Zadaniem Komitetu ds. Ekologii jest regularne opiniowanie i rekomendacje dla Rady Nadzorczej, przedkładanie kwartalnych informacji o działalności proekologicznej Banku i inicjatywach z tego zakresu oraz rozwijanych przez Bank kierunkach finansowania projektów proekologicznych. Komitet wspiera współpracę Banku z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz podmiotami administracji publicznej, w tym Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

Komitet ds. Ekologii w 2023 roku obradował w następującym składzie:

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 23 czerwca 2023 roku:

- Andrzej Matysiak – Przewodniczący Komitetu,
- Tadeusz Wyrzykowski – Wiceprzewodniczący Komitetu ,
- Piotr Bielarczyk – Członek Komitetu.

W okresie od 23 czerwca 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku:

- Andrzej Matysiak – Przewodniczący Komitetu,
- Tadeusz Wyrzykowski – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Piotr Bielarczyk – Członek Komitetu,
- Marian Niemirski – Członek Komitetu,
- Waldemar Trelka – Członek Komitetu.

Posiedzenia Komitetu ds. Ekologii zwoływane są, w miarę potrzeb, przez Przewodniczącego Komitetu. W trakcie 2023 roku odbyło się 7 posiedzeń Komitetu ds. Ekologii. Omawiane były rekomendacje dla Rady Nadzorczej (co kwartał) raportu podsumowującego działalność proekologiczną Banku, w tym m.in. prezentującego sprzedaż kredytów proekologicznych, saldo kredytów proekologicznych, opis projektów proekologicznych. Dodatkowo, prezentowane były (co kwartał) materiały dotyczące działalności w zakresie współpracy z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Podczas posiedzeń Komitetu omawiano także inne istotne zagadnienia wpływające na działalność Banku, w tym w szczególności Komitet ds. Ekologii opiniował:

- aktualizację Polityki Klimatycznej Banku,
- aktualizację Polityki Środowiskowej Banku,
- cele dekarbonizacji Grupy BOŚ w ramach inicjatywy Science Based Targets,
- informacje dotyczące realizacji Strategii ESG,
- przyjęcie nowej strategii ESG na lata 2024-2026.

Dokumenty zostały przyjęte przez Radę Nadzorczą z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu.

3.3. Zarząd Banku

Skład Zarządu Banku

Na dzień 31 grudnia 2022 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

- Emil Ślęzak – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do czasowego pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu,
- Arkadiusz Garbarczyk – Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu,
- Robert Kasprzak – Wiceprezesa Zarządu,
- Jerzy Zań – Wiceprezes Zarządu.

Zmiany w składzie Zarządu Banku w 2023 roku:

- z dniem 8 lutego 2023 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Emila Ślęzaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku powierzając mu kierowanie pracami Zarządu Banku. Jednocześnie Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o wystąpieniu do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wyrażenie zgody na powołanie Pana Emila Ślęzaka na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.,
- w dniu 18 kwietnia 2023 roku Pan Robert Kasprzak złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2023 roku,
- w dniu 24 maja 2023 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie rozwiązania umowy o świadczenie usług zarządzania zawartej z Wiceprezesem Zarządu Banku Jerzym Zaniem za porozumieniem stron. W wyniku zawartego Porozumienia, Pan Jerzy Zań przestał pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego Sprawozdania Banku i Grupy za 2022 rok, tj. z dniem 23 czerwca 2023 roku,
- w dniu 23 czerwca 2023 roku Pan Emil Ślęzak złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu Banku,
- w dniu 23 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza:
 - delegowała – z dniem 23 czerwca 2023 roku - Pana Pawła Trętowskiego do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu (do dnia zakończenia

postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 23 września 2023 roku);

- delegowała – z dniem 24 czerwca 2023 roku – Panią Iwonę Marciniak do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu (do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 24 września 2023 roku);
- w dniu 29 czerwca 2023 roku Rada Nadzorcza:
 - powołała z tym dniem Panią Iwonę Marciniak na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku;
 - powołała z dniem 10 lipca 2023 roku Pana Sebastiana Bodzentę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku;
- z dniem 25 września 2023 roku Rada Nadzorcza delegowała Pana Pawła Trętowskiego, Członka Rady Nadzorczej, do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu, powierzając mu jednocześnie kierowanie pracami Zarządu Banku do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 25 grudnia 2023 roku;
- w dniu 21 września 2023 roku Rada Nadzorcza delegowała z dniem 25 września 2023 roku Pana Pawła Trętowskiego, Członka Rady Nadzorczej, do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu, powierzając mu jednocześnie kierowanie pracami Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 25 grudnia 2023 roku;
- w dniu 15 grudnia 2023 roku Rada Nadzorcza:
 - postanowiła o wydłużeniu do dnia 28 marca 2024 roku II etapu postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - delegowała z dniem 28 grudnia 2023 roku Pana Pawła Trętowskiego, Członka Rady Nadzorczej, do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu, powierzając mu jednocześnie kierowanie pracami Zarządu Banku do dnia zakończenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu BOŚ S.A., jednak nie dłużej niż do dnia 28 marca 2024 roku.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

- Paweł Trętowski - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu
- Arkadiusz Garbarczyk - Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
- Sebastian Bodzenta – Wiceprezes Zarządu
- Iwona Marciniak - Wiceprezes Zarządu

Do dnia sporządzenia niniejszej informacji skład osobowy Zarządu Banku nie uległ zmianie.

Zasady działania Zarządu Banku

Zasady działania, kompetencje i zadania Zarządu zostały określone w §§ 21 – 23 Statutu oraz w Regulaminie Zarządu (dokumenty są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”).

Stosownie do postanowień zawartych w Statucie Banku, Zarząd Banku składa się co najmniej z trzech członków będących osobami fizycznymi, w tym: prezesa Zarządu, wiceprezesa - pierwszego zastępcy prezesa Zarządu oraz pozostałych wiceprezesów lub innych członków Zarządu.

Zarząd prowadzi sprawy Banku oraz reprezentuje Bank na zewnątrz. Zarząd działa kolegiąlnie i podejmuje decyzje w formie uchwał.

Zarząd Banku przestrzega zasad ładu korporacyjnego określonych w:

- „Dobrych Praktykach spółek notowanych na GPW”, wydanych przez Radę Nadzorczą Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- „Zasadach ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

O wszelkich odstępstwach od ww. zasad Zarząd informuje zgodnie z określonym w tych dokumentach trybem.

Uchwały Zarządu są podejmowane na posiedzeniach zwoływanych w trybie określonym w Regulaminie Zarządu.

- Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów, decyduje głos prezesa Zarządu. Uchwały są podejmowane w trybie jawnym, chyba że zostanie zgłoszony wniosek o utajnienie głosowania lub odrębne przepisy wymagają tajności głosowania,
- Uchwały mogą być podjęte, jeśli wszyscy członkowie Zarządu zostali zawiadomieni o posiedzeniu Zarządu, a w posiedzeniu Zarządu uczestniczy co najmniej połowa jego członków, w tym prezes Zarządu lub - w czasie jego nieobecności – wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu lub wskazany przez prezesa Zarządu inny członek Zarządu,
- Członek Zarządu nie zgadzający się z podjętą uchwałą może zgłosić do protokołu umotywowane zdanie odrębne. Nie zwalnia go to jednak z obowiązku stosowania się do uchwały podjętej przez Zarząd,
- Członek Zarządu nie może brać udziału w głosowaniu w sprawach osobiście go dotyczących, w tym takich, w których występuje sprzeczność interesów Banku z osobistymi interesami członka Zarządu, jego małżonka, krewnych lub powinowatych,
- posiedzenia Zarządu są protokołowane.

Zarząd Banku może również podejmować uchwały poza posiedzeniami – w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (w szczególności przy użyciu poczty elektronicznej). Podejmowanie przez Zarząd uchwał w tym trybie następuje za zgodą Prezesa Zarządu. Stosowne uregulowania w tym zakresie zawiera Regulamin Zarządu.

Posiedzenia Zarządu są zwoływane przez prezesa Zarządu w miarę potrzeby, nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu. Prezes Zarządu, na uzasadniony wniosek członka Zarządu lub z własnej inicjatywy, może zwołać posiedzenie Zarządu w trybie pilnym, wyznaczając termin, miejsce i porządek obrad posiedzenia.

W posiedzeniach Zarządu uczestniczą jego członkowie, osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego, osoba kierująca komórką do spraw zgodności, a także inne zaproszone osoby lub wskazane w odrębnym zarządzeniu Prezesa Zarządu. Osoby biorące udział w posiedzeniu mogą w nim uczestniczyć również przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, m.in. za pośrednictwem komunikatorów/aplikacji umożliwiających przeprowadzenie tele - lub wideokonferencji. Na posiedzeniach Zarządu prezes Zarządu przedstawia do akceptacji projekt porządku obrad, kieruje obradami, udziela głosu, rozstrzyga sprawy proceduralne, podsumowuje wyniki dyskusji, formułuje uchwały, zalecenia i wnioski. W sprawach uzasadnionych względami biznesowymi lub formalno-prawnymi, członek Zarządu może – po uzyskaniu zgody prezesa Zarządu – wnieść pod obrady Zarządu temat nie ujęty w porządku posiedzenia.

W przypadku wygaśnięcia mandatu prezesa Zarządu wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Zarządu, do czasu powołania prezesa, jego funkcje pełni oraz kieruje całokształtem działalności Banku wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu, powoływany za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

W czasie nieobecności prezesa Zarządu, jego funkcje pełni oraz kieruje całokształtem działalności Banku (z wyłączeniem kompetencji dotyczących nawiązywania oraz rozwiązywania właściwego stosunku zatrudnienia z dyrektorami zarządzającymi, dyrektorami komórek organizacyjnych Centrali oraz dyrektorami centrów biznesowych) wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu lub wskazany przez prezesa Zarządu inny członek Zarządu. Wiceprezesi lub członkowie Zarządu sprawują nadzór nad podporządkowanymi im obszarami działalności Banku, zgodnie z wewnętrznym podziałem kompetencji ustalonym przez Zarząd i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą.

Zarząd Banku składa się co najmniej z 3 członków będących osobami fizycznymi, w tym: prezesa Zarządu, wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu oraz pozostałych wiceprezesów lub innych członków Zarządu. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza.

Członkowie Zarządu są powoływani przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję. Wspólna kadencja Zarządu trwa trzy lata; liczby kadencji nie ogranicza się. Prezes Zarządu ma prawo wnioskować do Rady Nadzorczej o powołanie i odwołanie wiceprezesów i członków Zarządu.

Powołanie dwóch członków Zarządu Banku, w tym prezesa, następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza. Drugi – obok prezesa – członek Zarządu posiadający zgodę Komisji Nadzoru Finansowego pełni w Banku funkcję wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu i nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

Członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, którego celem jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata. Ocena kandydatów jest przeprowadzana zgodnie z uchwaloną przez Radę Nadzorczą „Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu BOŚ S.A.”.

Członkiem Zarządu Banku może być osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- posiada wykształcenie wyższe lub wykształcenie wyższe uzyskane za granicą uznane w Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie przepisów odrębnych,
- posiada co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub świadczenia usług na podstawie innej umowy, lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek,
- posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek,
- spełnia inne niż wymienione w pkt a-c wymogi określone w przepisach odrębnych, a w szczególności ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe i nie narusza ograniczeń lub zakazów zajmowania stanowiska członka organu zarządzającego w spółkach handlowych.

Członkiem Zarządu Banku nie może być osoba, która spełnia przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- pełni funkcję społecznego współpracownika albo jest zatrudniona w biurze poselskim, senatorskim, poselsko-senatorskim lub biurze posła do Parlamentu Europejskiego na podstawie umowy o pracę lub świadczy pracę na podstawie umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze,
- wchodzi w skład organu partii politycznej reprezentującego partię polityczną na zewnątrz oraz uprawnionego do zaciągania zobowiązań,
- jest zatrudniona przez partię polityczną na podstawie umowy o pracę lub świadczy pracę na podstawie umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze,
- pełni funkcję z wyboru w zakładowej organizacji związkowej lub zakładowej organizacji związkowej spółki z grupy kapitałowej,
- jej aktywność społeczna lub zarobkowa rodzi konflikt interesów wobec działalności Spółki.

Mandaty członków Zarządu wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie z działalności Banku i sprawozdanie finansowe Banku za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu. Mandat członka Zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Zarządu.

W przypadku wystąpienia wakatów na stanowisku członka Zarządu, w tym w sytuacjach nagłych i niespodziewanych oraz w celu zapobieżenia ryzyku wystąpienia w krótkim okresie kilku wakatów w Zarządzie Banku, Rada Nadzorcza – po dokonaniu oceny w zakresie konieczności uzupełnienia składu Zarządu, w wyniku której stwierdzono zagrożenie braku spełnienia pozytywnej oceny odpowiedniości kolegialnej Zarządu bądź w przypadku nieodpowiedniej liczby członków w składzie Zarządu – niezwłocznie wszczyna postępowanie kwalifikacyjne oraz do czasu jego rozstrzygnięcia:

- może skorzystać z uprawnienia wynikającego z art. 22d ust. 3 ustawy Prawo bankowe, tj. delegować członka/członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członka zarządu, i/lub
- może powołać do składu Zarządu osobę pełniącą kluczową funkcję w Banku, identyfikowaną na podstawie kryteriów wynikających z Rekomendacji Z KNF. Osoba, o której mowa w zdaniu pierwszym, może tymczasowo pełnić funkcję członka Zarządu, wyłącznie po uzyskaniu pozytywnej oceny odpowiedniości, która zostanie przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami.

Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone innym organom Banku. Zgodnie z postanowieniami Statutu, Zarząd Banku w szczególności:

- reprezentuje Bank wobec sądów, organów administracji państwowej i osób trzecich,
- uchwała strategię działania Banku oraz roczne plany finansowe Banku,
- podejmuje uchwały w sprawie struktury organizacyjnej Banku oraz tworzenia i likwidacji jednostek organizacyjnych Banku,
- podejmuje uchwały o nabyciu i zbyciu nieruchomości lub udziału w nieruchomości,
- opracowuje projekty przepisów wewnętrznych, których wydawanie należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- podejmuje decyzje w sprawach dotyczących zaciągnięcia zobowiązań lub rozporządzenia aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5 % funduszy własnych Banku, z zastrzeżeniem § 20 ust. 11 pkt 15 Statutu (przyznającego Radzie Nadzorczej kompetencje do zatwierdzania wniosków Zarządu Banku w sprawach nabywania akcji i udziałów w spółkach o wartości nominalnej przekraczającej łącznie z już posiadanymi przez Bank akcjami i udziałami tych spółek równowartość 5% kapitału zakładowego Banku, z wyłączeniem akcji spółek dopuszczonych do publicznego obrotu),
- uchwała zasady polityki informacyjnej Banku obejmującej ujawnienia,
- uchwała strategię zarządzania Bankiem i strategię zarządzania ryzykiem,
- określa akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- gospodaruje funduszami specjalnymi,
- uchwała tryb powołania i odwołania osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zgodności, a także określa wysokość wynagrodzenia tych osób,
- uchwała politykę wynagrodzeń,
- uchwała politykę identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz oceny odpowiedniości kandydatów do pełnienia kluczowych funkcji w Banku i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku,
- uchwała politykę zgodności Banku,
- uchwała polityki w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego,
- ustala wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie Banku,
- uchwała regulamin komórki audytu wewnętrznego (Kartę audytu wewnętrznego) oraz opiniuje plan audytu wewnętrznego,
- uchwała regulamin komórki do spraw zgodności oraz roczne plany jej działań,
- uchwała przepisy wewnętrzne mające na celu prawidłowe wykonywanie przez Bank obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- zarządza procesem kontroli wewnętrznej w Banku,
- uchwała zasady etyki określające normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność,
- uchwała politykę zarządzania konfliktami interesów,
- uchwała politykę dywidendową Banku,
- uchwała politykę zatwierdzania nowych produktów,
- uchwała regulamin Zarządu, określający sprawy, które wymagają kolegialnego podejmowania uchwał oraz sprawy proceduralne i formalne związane z odbywaniem posiedzeń, a także szczegółowy tryb podejmowania uchwał.

Decyzje o emisji lub wykupie akcji są podejmowane przez Bank zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych.

Kompetencje i zadania Zarządu określa Statut Banku, a także Regulamin Zarządu (dokumenty są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”).

4. Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, który funkcjonuje w ramach systemu zarządzania i definiuje elementy struktury i organizację systemu kontroli wewnętrznej w Banku oraz określa cele i zadania, a także tryb i sposób funkcjonowania głównych elementów systemu kontroli wewnętrznej w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.

System kontroli wewnętrznej wspiera Radę Nadzorczą, Komitet Audytu Wewnętrznego, Zarząd, kierownictwo i pracowników Banku w prawidłowym, efektywnym i skutecznym wykonywaniu obowiązków.

System kontroli wewnętrznej funkcjonuje w Banku w sposób zapewniający osiągnięcie celów, o których mowa w art. 9c ust. 1 Ustawy Prawo bankowe, tj.:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujące w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech niezależnych poziomach:

- na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- na drugi poziom składa się co najmniej:
 - zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w pkt 1,
 - działalność komórki do spraw zgodności;
- na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne, niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych oraz raportują w ramach przypisanej im funkcji kontroli.

W ramach trzypoziomowej struktury systemu kontroli wewnętrznej w Banku, o której mowa powyżej:

- funkcja kontroli jest realizowana na wszystkich trzech poziomach, w szczególności na pierwszym poziomie, tj. w ramach działalności operacyjnej Banku. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych i obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- komórka do spraw zgodności funkcjonuje na drugim poziomie, obok zarządzania ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych. Komórka do spraw zgodności ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
- komórka audytu wewnętrznego realizuje zadania na trzecim poziomie. Komórka audytu wewnętrznego ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.

Funkcjonujące w Banku mechanizmy kontrolne służą zapobieganiu materializacji ryzyka, wykrywaniu i korygowaniu niepożądanych zdarzeń, które już wystąpiły oraz likwidowaniu skutków zaistniałych zdarzeń.

Mechanizmy kontrolne są projektowane na etapie tworzenia przepisów wewnętrznych, jak również na etapie budowania aplikacji i systemów informatycznych oraz są w nie wbudowane.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje komórka do spraw zgodności, która w zakresie swojego działania realizuje funkcję związaną z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, w tym identyfikuje, ocenia, kontroluje ryzyko braku zgodności w Banku i Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. i jest organizacyjnie bezpośrednio podporządkowana Prezesowi Zarządu Banku.

W Banku funkcjonuje audyt wewnętrzny, który jest integralnym i niezależnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w Banku, usytuowanym na trzecim poziomie w strukturze tego systemu. Audyt wewnętrzny realizowany jest przez komórkę audytu wewnętrznego, wydzieloną w strukturze organizacyjnej Banku w sposób gwarantujący pełną jej niezależność i obiektywizm wykonywanych zadań, bezpośrednio organizacyjnie podporządkowaną Prezesowi Zarządu, nad którą nadzór merytoryczny sprawuje Komitet Audytu Wewnętrznego.

Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest niezależne i obiektywne badanie i ocena adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku (z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego) oraz podmiotów zależnych.

Komórka audytu wewnętrznego dokonuje oceny realizacji procesów i przyczynia się do ich usprawnienia, w tym w szczególności procesów biznesowych, procesów zarządzania ryzykiem i procesów zarządczych oraz stosowanych w ich przebiegu mechanizmów kontrolnych.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki audytu wewnętrznego oraz komórki do spraw zgodności, które zostały opisane w Uchwale Zarządu i Rady Nadzorczej dotyczącej „Systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A.”.

Rola organów Banku w systemie kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej, procedur anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych, a także ocenia ich adekwatność i skuteczność.

Rada Nadzorcza dokonuje, na podstawie opinii Komitetu Audytu Wewnętrznego, corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, komórkę do spraw zgodności oraz komórkę audytu wewnętrznego.

W ramach nadzoru nad działalnością Banku, Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego, Zarządu Banku oraz Komitetu Audytu Wewnętrznego.

Komitet Audytu Wewnętrznego sprawuje bezpośredni nadzór nad działalnością komórki audytu wewnętrznego oraz monitoruje adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej, w tym komórki audytu wewnętrznego i komórki do spraw zgodności i funkcji kontroli. Komitet Audytu Wewnętrznego wspiera Radę Nadzorczą w zakresie nadzoru nad systemem kontroli wewnętrznej.

Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie funkcjonowania w Banku adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, komórkę do spraw zgodności i komórkę audytu wewnętrznego oraz zapewnia niezależność komórki audytu wewnętrznego i komórki do spraw zgodności.

Zarząd Banku zapewnia funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w podmiotach zależnych.

Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności, komórką audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, przekazuje informację Radzie Nadzorczej o sposobie wypełnienia zadań, na podstawie której Rada Nadzorcza dokonuje oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej.

Kierujący komórką audytu wewnętrznego i kierujący komórką do spraw zgodności zobowiązani są do bieżącego współdziałania z Prezesem Zarządu, Zarządem Banku oraz Przewodniczącym Komitetu Audytu Wewnętrznego,

w tym w szczególności do bezzwłocznego powiadamiania o stwierdzonych istotnych zakłóceniach w działalności Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej BOŚ S.A., lukach i nieefektywnościach w funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem oraz przedkładania propozycji działań w celu usprawnienia systemów i wyeliminowania nieefektywności.

Mechanizmy kontrolne sporządzania sprawozdań finansowych

W celu zapewnienia rzetelności i poprawności funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych w Banku funkcjonuje szereg mechanizmów kontrolnych. Stanowią one element funkcjonalności systemów sprawozdawczych oraz regulacji wewnętrznych. Mechanizmy te polegają m.in. na ciągłej weryfikacji i rekonyliacji danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi, analitycznymi i innymi dokumentami, które są podstawą sporządzania sprawozdań finansowych oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w zakresie zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest poddawany weryfikacji, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Roczne sprawozdania finansowe podlegają przeglądowi przez Komitet Audytu Wewnętrznego i przyjęciu przez Radę Nadzorczą oraz są akceptowane do publikacji przez Zarząd BOŚ S.A.

Ponadto Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A, rocznego sprawozdania finansowego Banku oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności BOŚ S.A., w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym.

Do zadań Komitetu Audytu Wewnętrznego jest wsparcie Rady poprzez sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad systemem zarządzania Bankiem, tj. w szczególności systemem kontroli wewnętrznej oraz przebiegiem procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej.

Do głównych zadań KAW należą w szczególności monitorowanie:

- procesu sprawozdawczości finansowej,
- skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej.

Szczegółowy opis działania Komitetu Audytu Wewnętrznego został zamieszczony powyżej w pkt. 3.2.

5. Konflikt interesów w BOŚ S.A.

W Banku obowiązują przepisy dotyczące zarządzania konfliktami interesów, w tym zasady przeciwdziałania konfliktom interesów. Regulaminy Zarządu i Rady Nadzorczej określają zasady wyłączenia członków tych organów, z udziału w rozpatrywaniu spraw i podejmowaniu decyzji, z którymi związany jest konflikt interesów. W przypadku powstania lub możliwości wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów osoby, których taka sytuacja dotyczy, mają obowiązek ujawnić tę sytuację.

Ponadto w Banku obowiązują przepisy wewnętrzne dotyczące zasad przyjmowania korzyści lub prezentów, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu decyzji wobec klientów lub podmiotów współpracujących z Bankiem.

6. Polityka wynagrodzeń w BOŚ S.A.

6.1. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.

W celu wypełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach a także w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, Bank wdrożył Politykę wynagrodzeń BOŚ S.A., w tym w odniesieniu do osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.

Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje Politykę wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje wysokość wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku, opiniuje i monitoruje wysokość wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, kierowanie komórką do spraw zgodności oraz kierowanie komórką audytu wewnętrznego.

Wypełniając obowiązek informacyjny wynikający z postanowień rekomendacji nr 30.1. Rekomendacji Z KNF oraz Polityki wynagrodzeń, Bank Ochrony Środowiska S.A. informuje, że stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie 2023 roku do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie 2023 roku, wynosi 6,32 i tym samym nie przekracza ustalonej wartości.

Maksymalny poziom wynagrodzenia zmiennego każdej z osób zajmujących stanowisko kierownicze nie przekracza 100% wynagrodzenia stałego. Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. może wyrazić zgodę na zwiększenie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zmiennego w stosunku do wynagrodzenia stałego do 200%, zgodnie z procedurą przewidzianą w § 25 ust. 3 pkt 4) lit. b) i c) Rozporządzenia MFFiPR. Zwiększenie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zmiennego, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie dotyczy Członków Zarządu Banku.

W 2023 roku dokonano dwóch nowelizacji Polityki wynagrodzeń, w szczególności uwzględniając w nich poniższe zmiany:

- dodano zapisy regulujące kwestie odpraw i świadczeń o podobnym charakterze, w celu dostosowania polityki do wymagań wytycznych EUNB/GL/2021/04;
- dodano zapisy doprecyzowujące zakres informacji przekazywanych Akcjonariuszom Banku w ramach Raportu nt. oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania;
- uzupełniono zapisy dot. uprawnień i obowiązków Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji w zakresie kształtowania i realizacji tej polityki;
- dodano zapisy wskazujące Departament Audytu Wewnętrznego jako odpowiedzialny za przeprowadzanie okresowego (nie rzadziej niż raz w roku) niezależnego przeglądu wdrożonej w grupie polityki oraz zasad wynagradzania oraz określający zakres tego przeglądu;
- uwzględniono zapis, gwarantujący podawanie do publicznej wiadomości pracowników Tabeli minimalnych miesięcznych stawek zaszergowania oraz dedykowanych do poszczególnych obszarów/jednostek organizacyjnych regulaminów premiowania;
- usunięto zapis dot. rocznej nagrody uznaniowej, gdyż od momentu objęcia systemem premiowym wszystkich pracowników Banku taki składnik nie występuje;
- wprowadzono zapis gwarantujący, że przyczyna wstrzymania, ograniczenia lub odmówienia wypłaty wynagrodzenia zmiennego dla pracowników zajmujących stanowiska kierownicze będzie miała odzwierciedlenie w wyniku dokonanej oceny odpowiedniości;
- wprowadzono zapis zobowiązujący Departament HR Banku do dokonywania przeglądu polityki wynagrodzeń co najmniej raz w roku, w szczególności dokonania przeglądu i oceny niniejszego dokumentu

pod względem jego adekwatności i zgodności z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi przepisami Banku.

W okresie sprawozdawczym rozliczono także wynagrodzenie zmienne osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w szczególności:

- po zakończeniu okresu retencyjnego, dokonano przeliczenia na gotówkę i wypłaty akcji fantomowych, przyznanych w ramach II transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok dla członków Zarządu, w ramach przyznanej III transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2018 rok, oraz części nieodroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2021 rok, w łącznej wysokości 619,53 tys. zł brutto (67 457 sztuk akcji fantomowych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego, tj. 9,1840 zł);
- przyznano i po okresie sprawozdawczym rozliczono trzecią (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki roku 2019; całkowity koszt wyniósł 127,4 tys. zł brutto, w tym przyznano płatności w akcjach fantomowych stanowiące świadczenie krótkoterminowe, które zostało wypłacone po upływie okresu retencyjnego, tj. po okresie 6 miesięcy liczonego od dnia przyznania zmiennego składnika wynagrodzenia po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego - 7 070 sztuk akcji oraz wypłacono w gotówce 48,4 tys. zł brutto stanowiące świadczenie krótkoterminowe;
- przyznano, pierwszą (z pięciu) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki roku 2021; przewidywany całkowity koszt wyniesie 93,7 tys. zł brutto, w tym przyznano płatności w akcjach fantomowych stanowiące świadczenie krótkoterminowe, które zostanie wypłacone po upływie okresu retencyjnego, tj. po okresie 6 miesięcy liczonego od dnia przyznania zmiennego składnika wynagrodzenia po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego - 5 271 sztuk akcji oraz wypłacono w gotówce 47 tys. zł brutto stanowiące świadczenie krótkoterminowe;
- po okresie sprawozdawczym, tj. po zakończeniu okresu retencyjnego, dokonano przeliczenia na gotówkę i wypłaty akcji fantomowych w odniesieniu do dwóch Członków Zarządu (w tym dla jednego byłego Członka Zarządu), w łącznej wysokości 32,9 tys. zł brutto (2 945 sztuk akcji fantomowych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego, tj. 11,1720 zł);
- członkom zarządu zostało naliczone wynagrodzenie zmienne za wyniki roku 2022 w łącznej wartości 1 651,8 tys. zł brutto. 60% naliczonego wynagrodzenia zmiennego podlegało rozliczeniu w 2022 roku, natomiast 40% naliczonego wynagrodzenia zmiennego (tj. 660,7 tys. zł brutto) zostało odroczone na kolejne 5 lat. 50% z wynagrodzenia nieodroczonego rozliczonego w 2022 roku zostało wypłacone w gotówce (łącznie kwota 495,6 tys. zł brutto), natomiast pozostałe 50% przyznano w akcjach fantomowych stanowiących świadczenie krótkoterminowe, które zostaną wypłacone po upływie okresu retencyjnego, po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego - 56 003 sztuk akcji;
- po okresie sprawozdawczym, tj. po zakończeniu okresu retencyjnego, dokonano przeliczenia na gotówkę i wypłaty akcji fantomowych w odniesieniu do dwóch Członków Zarządu (w tym dla jednego byłego Członka Zarządu), w łącznej wysokości 371 tys. zł brutto (33 205 sztuk akcji fantomowych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego, tj. 11,1720 zł);
- 33 osobom zajmującym stanowiska kierownicze zidentyfikowane jako mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku (z wyłączeniem Członków Zarządu), z uwagi na spełnienie obu warunków niezbędnych do naliczenia wynagrodzenia zmiennego oraz brak stwierdzonych znaczących nieprawidłowości czy zastrzeżeń w wykonywaniu powierzonych obowiązków, zostało naliczone i wypłacone wynagrodzenie zmienne, w łącznej wysokości 2 326,5 tys. zł brutto;
- 4 osobom zajmującym stanowiska kierownicze zidentyfikowane jako mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku (z wyłączeniem Członków Zarządu), została wypłacona nagroda pieniężna w łącznej wysokości 17 tys. zł brutto za realizację poszczególnych projektów realizowanych w 2022 roku.

Zgodnie z postanowieniami Rozdziału IV par. 14 ust. 4 Polityki wynagrodzeń Banku Ochrony Środowiska S.A. (z wyłączeniem Członków Zarządu) naliczone i wypłacone w 2023 roku wynagrodzenie zmienne nie podlegało mechanizmowi odraczania i wypłaty części wynagrodzenia w akcjach.

Wynagrodzenie zmienne za wyniki roku 2023 nie zostało jeszcze rozliczone i przyznane.

6.2. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych

W 2023 i 2022 roku w Banku nie było programu akcji pracowniczych.

6.3. Informacja na temat wynagrodzeń i zobowiązań wobec kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.

Informacje na temat wynagrodzeń kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A. oraz o wszelkich zobowiązaniach Banku wobec obecnych i byłych osób zarządzających oraz nadzorujących zamieszczono w nocie 51. Rocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku.

Bank nie ma zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.

6.4. Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających

Umowy zawarte z ww. osobami zarządzającymi, zawierały zasady rekompensat. W tym zakresie obowiązywały następujące zapisy:

- w przypadku rozwiązania albo wypowiedzenia umowy przez Bank z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy, przewidziano możliwość przyznania nie więcej niż 3-krotność wynagrodzenia stałego, pod warunkiem pełnienia powierzonej funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza, kierując się nakładem świadczonych usług, ich wydajnością i jakością w ciągu ostatnich 3 lat pełnienia funkcji oraz oceną efektów świadczonych usług zarządzania, wyników finansowych Banku i nadzorowanej linii biznesowej;
- w zamian za powstrzymanie się od zajmowania się bezpośrednio lub pośrednio interesami konkurencyjnymi wobec Banku po ustaniu pełnienia funkcji, w przypadku pełnienia funkcji co najmniej 3 miesiące, przewidziano odszkodowanie, wypłacane co miesiąc po ustaniu pełnienia funkcji w wysokości 50% wynagrodzenia stałego otrzymanego bezpośrednio przed ustaniem pełnienia funkcji – przez okres 6 miesięcy.

Powyższymi zasadami objętych było: w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 7 lutego 2023 roku trzech Członków Zarządu, w okresie od 8 lutego 2023 roku do 30 kwietnia 2023 roku czterech Członków Zarządu, w okresie 1 maja 2023 roku do 23 czerwca 2023 roku trzech Członków Zarządu, w okresie 24 czerwca 2023 roku do 29 czerwca 2023 roku jeden Członek Zarządu, w okresie od 29 czerwca 2023 roku do 9 lipca 2023 roku dwóch Członków Zarządu, zaś w okresie od 10 lipca 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku trzech Członków Zarządu.

6.5. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie z przekazanymi do Banku informacjami, żaden z członków Zarządu, a także żaden z Członków Rady Nadzorczej nie posiadał w dniu 31 grudnia 2023 roku:

- akcji Banku ani uprawnień do nich,
- akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku.

Wiceprezes Arkadiusz Garbarczyk na koniec grudnia 2023 roku posiadał 22 308 szt. akcji fantomowych, przyznanych w ramach systemu wynagrodzeń zmiennych.

VII. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych stanowi **Raport ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2023 rok.**

1. List Prezesa Zarządu

GRI [2-22]
ESRS 2 (BP-1)

Szanowni Państwo,

mam przyjemność przedstawić Państwu Raport ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2023 rok. Dokument ten stanowi kompendium wiedzy na temat wpływu naszych działań na otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania BOŚ w ochronę środowiska, działań na rzecz pracowników, poszanowania interesów różnych grup interesariuszy oraz dochowania najwyższych standardów ładu korporacyjnego. Niniejszy raport zawiera także podsumowanie realizacji celów założonych w Strategii ESG na lata 2021-2023, oraz przedstawia najważniejsze kierunki działań i ambicje banku w tym obszarze, które zostały zawarte w opublikowanej w grudniu 2023 roku Strategii ESG na lata 2024-2026.

Ubiegły rok to okres pełen wyzwań dla naszego banku, jak i całej polskiej gospodarki. Mimo utrzymujących się ryzyk geopolitycznych, zmienności rynkowej, spowolnienia gospodarczego oraz obciążeń nakładanych na sektor bankowy, Grupa BOŚ zakończyła 2023 rok solidnymi wynikami finansowymi. Jednocześnie konsekwentnie podążaliśmy kierunkiem wyznaczonym w 2021 roku, realizując cele strategii ESG na lata 2021-2023. W rezultacie, w 2024 rok weszliśmy silni, z mocnymi fundamentami oraz jasnym planem na dalszy rozwój BOŚ w erze zielonej transformacji.

Spośród 23 kluczowych działań (KPI) zawartych w dotychczasowej Strategii ESG, które przypadają do realizacji w 2023 roku, w pełni zrealizowaliśmy 17, przy czym niektóre z nawiązką, a następne zostaną osiągnięte już niebawem. Strategia ESG na lata 2024-2026 stanowi ambitną kontynuację głównych założeń poprzedniczki. Zakłada ona m.in. osiągnięcie neutralności klimatycznej Grupy Kapitałowej BOŚ w zakresie 1 i 2 do 2030 roku i jestem przekonany, że nam się to uda.

Skuteczność i konsekwencja BOŚ została potwierdzona przez Morningstar Sustainalytics. Bank trzeci rok z rzędu poddał się ocenie tej agencji ratingowej, ponownie poprawiając swój wynik. W kolejnych badaniach BOŚ otrzymał ocenę ESG Risk na poziomie 19,9 w 2021 roku, 14,2 w 2022 roku i 12,2 w 2023 roku. Coraz niższe noty oznaczają systematyczną poprawę w obszarze ryzyka ESG – każdorazowo zostało ono uznane za niskie („Low Risk”). Uzyskany w ostatnim roku wynik plasuje BOŚ wśród 6% najlepiej ocenionych banków w ujęciu globalnym, na ponad tysiąc przebadanych instytucji finansowych i zarazem w czołowych 5% spośród blisko 15,8 tys. wszystkich firm na całym świecie poddanych badaniu przez Morningstar Sustainalytics. Dla nas to oczywisty powód do satysfakcji, ale przede wszystkim obiektywne potwierdzenie, że BOŚ rozwija się w sposób zrównoważony, skutecznie łącząc cele ESG z celami biznesowymi, także w niesprzyjających warunkach rynkowych.

Jako bank wyspecjalizowany w finansowaniu i wspieraniu zielonej transformacji, zamierzamy być bankiem pierwszego wyboru dla firm realizujących inwestycje proekologiczne. Osiągniemy to poprzez dalszy rozwój zielonych produktów finansowych, oferowanych przy merytorycznym wsparciu inżynierów ekologów, będących wyróżnikiem BOŚ na rynku.

Jako świadoma organizacja będziemy ograniczać ślad węglowy całej Grupy Kapitałowej BOŚ, a także rozwijać inicjatywy edukacyjne i promujące postawy proekologiczne. W centrum uwagi pozostaną nasi pracownicy, których będziemy wspierać w rozwoju zawodowym, samorealizacji oraz na polu aktywności wolontariackiej.

Nasze cele biznesowe zamierzamy realizować dbając o transparentność prowadzonej działalności, zachowanie najwyższych standardów etyki biznesowej oraz budowę wokół BOŚ zrównoważonego łańcucha wartości.

Z wyrazami szacunku

Paweł Trętowski

Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego
pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego
pracami Zarządu Banku

2. Grupa Kapitałowa BOŚ

GRI [2-1] [2-6]
ESRS 2 [BP-1] [SBM – 1]

2.1. Wizja i misja

Bank Ochrony Środowiska S.A. to polski bank wyspecjalizowany w finansowaniu szerokorozumianych przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Proekologiczna misja, wpisana w statut Banku od samego początku jego istnienia, czyli od 1991 r., przyświeca działaniom zarówno biznesowym jak i edukacyjnym.

MISJA

Kompleksowo finansujemy i wspieramy zieloną transformację

WIZJA

BOŚ specjalistycznym bankiem pierwszego wyboru dla firm, które chcą realizować inwestycje proekologiczne.
Jesteśmy wartościowym partnerem w usługach bankowych.

BOŚ działa zgodnie z Ustawą Prawo bankowe, Kodeksem spółek handlowych, przepisami prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz na podstawie zezwoleń uprawniających do wykonywania czynności bankowych obciążających ryzykiem środki powierzone pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym.

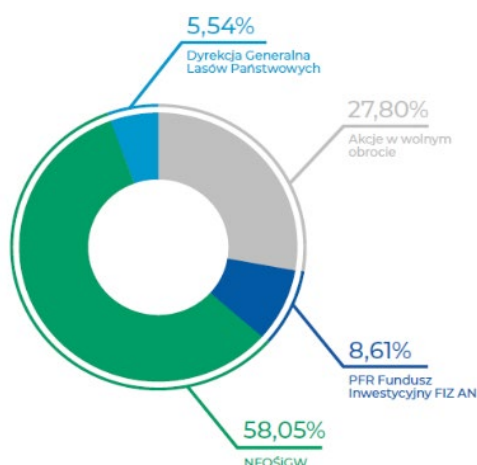
Główna siedziba Banku znajduje się przy ulicy Żelaznej 32 w Warszawie. Działalność operacyjna prowadzona jest na terenie Polski. Bank posiada sieć 54 placówek, w tym 16 centrów biznesowych i 38 oddziałów operacyjnych. Dodatkowo Bank posiada 4 POK, stanowiące zamiejscowe komórki organizacyjne oddziałów operacyjnych.

BOŚ kompleksowo finansuje zieloną transformację, oferując unikatowe produkty, wsparcie zaangażowanych ekspertów i różnorodne instrumenty finansowe. Oferta Banku wpływa na rozwój inwestycji wywierających pozytywny wpływ: społeczny, gospodarczy i środowiskowy. Klientom korporacyjnym oferowane są preferencyjne kredyty na przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska i zarazem wspierające rozwój ich biznesu. W okresie trzech dziesięcioleci na finansowanie przedsięwzięć ekologicznych udzielono kredytów w łącznej kwocie 28,9 mld zł.

Depozyty zgromadzone w BOŚ posiadają gwarancje Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Od 1997 r. akcje BOŚ są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

2.2. Struktura akcjonariatu

Więcej na stronie internetowej Banku – Akcjonariat

<https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/relacje-inwestorskie/akcjonariat>

2.3. BOŚ w liczbach

GRI [2-6]

	2023	2022	2021
Łączna liczba pracowników Banku [etaty]	1 268	1 210	1 158
Łączna liczba pracowników w spółkach Grupy BOŚ	320	316	275
Łączna liczba pracowników w Grupie BOŚ	1 588	1 526	1 433
Łączna liczba jednostek biznesowych	4	4	4
Liczba klientów Banku (tys.)	154,0	160,5	176,4
Przychody odsetkowe (dane skonsolidowane) [tys. zł]	1 598 700	1 205 878	430 640
Suma aktywów (dane skonsolidowane) [tys. zł]	22 032 451	22 006 181	20 229 559
Łączna wartość rynkowa akcji BOŚ S.A. [tys. zł]	1 044 732	784 478	845 824

2.4. Wyniki finansowe

GRI [201-1]

Dane skonsolidowane GRUPY BOŚ	2023	2022	2021	Zmiana % 2023/2022
Wynik z tytułu odsetek [mln zł]	811	758	374	+7,0%
Wynik z tytułu opłat i prowizji [mln zł]	132	128	142	+3,1%
Zysk netto [mln zł]	78	128	47	-30,5%
Kredyty i inne należności od klientów stan na koniec roku [mld zł]	10,8	11,1	11,5	-2,8%
Saldo udzielonych kredytów proekologicznych stan na koniec roku [mld zł]	4,9	5,1	4,8	-5,9%
Kwota udzielonych kredytów w okresie roku [mld zł]	5,2	3,7	4,2	+40,5%
Kwota udzielonych kredytów proekologicznych w okresie roku [mld zł]	2,2	1,6	1,7	+37,5%

Więcej na stronie internetowej Banku – Raporty bieżące i okresowe

2.5. Historia BOŚ

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest jedynym polskim bankiem, którego główną misją od początku istnienia jest wspieranie inwestycji przyjaznych środowisku. Został powołany z inicjatywy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W latach 90-tych był odpowiedzią na ówczesne wyzwania kompleksowej transformacji – ustrojowej, gospodarczej i społecznej. W 1991 r. BOŚ został wpisany do rejestru handlowego. W pierwszym roku działalności zatrudniono pierwszego ekologę, co podkreśla profil działalności Banku. Podpisano również umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotyczącą zasad udzielania kredytów preferencyjnych na cele związane z ochroną środowiska. Od 1997 r. akcje Banku są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Szczegółowe kalendarium ważnych wydarzeń jest dostępne na <https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/o-banku>

Od ponad 30 lat BOŚ specjalizuje się w finansowaniu zielonej transformacji w Polsce, oferując swoim klientom atrakcyjną ofertę produktów, wsparcie ekspertów i różnorodne instrumenty finansowe.

Efekty ekologiczne zadań finansowanych przez BOŚ zakończonych w latach 1991-2023 r.:

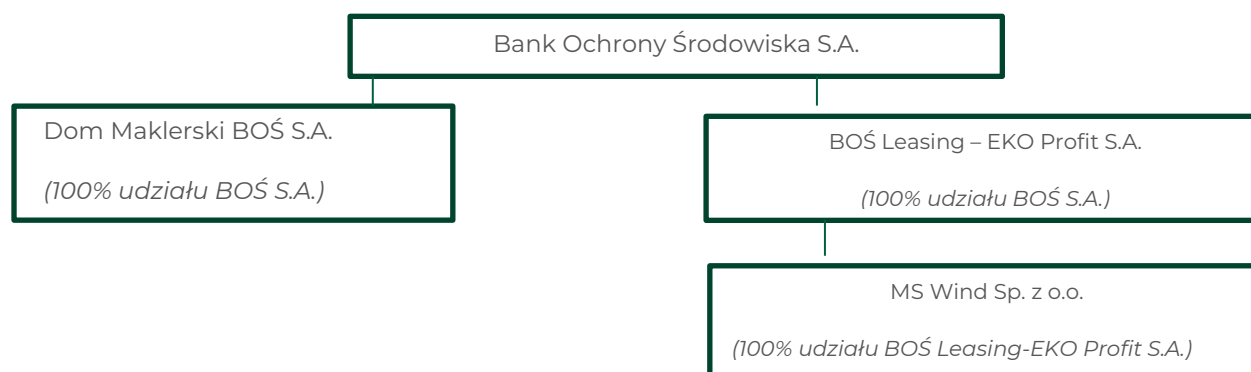
Efekty ekologiczne	Jednostka	Dane wg stanu na 31.12.2023
Produkcja energii z OZE	[MWh rocznie]	3,3 mln
Odpady unieszkodliwione lub surowce odzyskane	[ton rocznie]	7,3 mln
Długość sieci kanalizacyjnej	[km]	9,5 tys.
Przepustowość oczyszczalni ścieków	[m ³ /dobę]	2,6 mln
Redukcja emisji:		
- pyłu	[ton rocznie]	140 tys.
- SO ₂	[ton rocznie]	0,5 mln
- NO _x	[ton rocznie]	49 tys.
- CO ₂	[ton rocznie]	4,3 mln

2.6. Grupa BOŚ

GRI [2-1] [2-2] [2-6]

ESRS 2 [BP-1]

Grupa Kapitałowa Banku Ochrony Środowiska S.A. (zamiennie zwana „Grupą BOŚ”)

Bank Ochrony Środowiska S.A. (zamiennie zwany „BOŚ” lub „Bank”) podmiot dominujący grupy jest spółką akcyjną notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych. Jednostkami bezpośrednio zależnymi od BOŚ S.A. są: Dom Maklerski BOŚ S.A. oraz BOŚ Leasing- EKO Profit S.A., a jednostką zależną w sposób pośredni MS Wind Sp. z o.o.

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. (zamiennie zwany DM BOŚ) działa na rynku kapitałowym od 1995 roku. Jest jednym z najdłużej działających domów maklerskich w Polsce i wiodącym podmiotem na rynku usług maklerskich, najczęściej wybieranym przez inwestorów ze względu na bogatą ofertę i jakość oferowanych usług. DM BOŚ jest polskim brokerem, z polskim kapitałem, który zapewnia klientom i partnerom kompleksową ofertę produktową. DM BOŚ oferuje klientom indywidualnym i instytucjonalnym wysokiej jakości produkty m.in. z giełdy polskiej i rynków zagranicznych, pozagiełdowego rynku OTC, zarządzania aktywami, zabezpieczenia emerytalnego IKE/IKZE. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku DM BOŚ bierze aktywny udział w emisjach zielonych obligacji jako organizator i prowadzący emisję.

BOŚ Leasing- EKO Profit S.A. (zamiennie zwany BLEP S.A.) uzupełnia ofertę grupy BOŚ w zakresie pełnej oferty usług leasingowych, oferując między innymi finansowanie urządzeń pozwalających zmniejszyć oddziaływanie przedsiębiorstw na środowisko. Spółka ma w ofercie także rozwiązania dla rolników oraz leasing wielu innych maszyn i urządzeń, w tym środków transportu.

MS Wind Sp. z o.o. to jednostka pośrednio zależna (100% zaangażowanie BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.), będąca właścicielem farmy wiatrowej i prowadząca działalność wytwarzania energii elektrycznej.

W 2009 roku Zarząd Banku wyszedł z inicjatywą założenia fundacji, której działalność wpisze się w misję organizacji. Tak powstała **Fundacja BOŚ**. Jest to pierwsza fundacja w bankowości działająca na rzecz ochrony środowiska, promowania ekologii oraz zrównoważonego rozwoju.

Fundacja BOŚ jest organizacją pozarządową i oddzielną instytucją od Banku Ochrony Środowiska, który jednak pozostaje jej głównym Fundatorem.

Fundacja BOŚ realizuje własne programy i projekty, współpracuje z organizacjami pozarządowymi, rozwija wolontariat pracowniczy, angażuje się w rozwój i realizację strategii społecznej odpowiedzialności Banku oraz finansowo wspiera wybrane przedsięwzięcia innych podmiotów.

3. STRATEGIA I MODEL BIZNESOWY

GRI [2-6]

Filarem działalności BOŚ jest wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska naturalnego. Obecnie, gdy zielona transformacja stanowi jeden z priorytetów gospodarczych, doświadczenie i kompetencje BOŚ są jeszcze bardziej cenne.

Koncentrujemy się na kliencie – identyfikujemy i adresujemy jego potrzeby, co napędza przychody Banku. Skupiamy się na priorytetach, efektywności i zyskowności organizacji, mając na uwadze środowisko naturalne i środowisko pracy.

Ważną zaletą naszego Banku jest dynamiczna adaptacja do warunków rynkowych. Przejawia się to przede wszystkim w ofercie produktowej BOŚ, która jest stale dostosowywana do wymogów regulacyjnych i rynkowych, tak aby spełniać najważniejsze potrzeby klientów przy zachowaniu priorytetu ochrony środowiska.

Dostarczamy klientom Banku **atrakcyjne produkty finansowe** w nowoczesnej formie, poprzez dedykowane kanały dystrybucji. W swojej ofercie posiadamy **produkty depozytowe, kredytowe i rozliczeniowe dla wszystkich grup klientów**, jak również **produkty wyspecjalizowane** dla wybranych grup klientów.

Bank dąży do osiągnięcia trwale rentownego modelu pod względem biznesowym oraz operacyjnym, który w każdym roku obowiązywania Strategii biznesowej pozwala na poprawę wszystkich najważniejszych wskaźników (ROE, WNDB, C/I, NPL, Zielone Aktywa, wzrost zaangażowania pracowników).

3.1. Strategia Biznesowa

GRI [2-6] [2-23] [2-24]
ESRS 2 [SBM – 1] [SBM – 3]

W kwietniu 2023 roku zaakceptowane zostały zmiany w zakresie wskaźników finansowych i mierników strategicznych w „Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023 – aktualizacja”. Punktem wyjścia wprowadzanych zmian do przedmiotowej Strategii były zmiany w otoczeniu zewnętrznym Banku, m.in. uwarunkowania prawne i z tym związane ryzyka przekładające się na wzrost obciążeń sektora bankowego, otoczenie geopolityczne i jego wpływ na sytuację makroekonomiczną.

Kontynuowane były działania skoncentrowane na:

- dynamicznym i kompleksowym wsparciu klientów w zielonej transformacji;
- bankowości korporacyjnej poprzez proaktywną obsługę firm MŚP, jak również wspieranie zielonych inwestycji w dużych firmach i JST; wspieranie sektorów i technologii, z uwzględnieniem ich wpływu na redukcję emisji gazów cieplarnianych oraz możliwości wykorzystania podaży środków publicznych (krajowych i unijnych) – koncentracja na sektorze energetycznym, transporcie, budownictwie oraz przemyśle, jak również sektorze samorządowym;
- bankowości detalicznej w dwóch grupach produktowych: kredytach oraz depozytach terminowych w formie cyfrowej;
- utrzymaniu niezależnej oceny ryzyka ESG Banku na poziomie niskim, potwierdzającym zrównoważony rozwój Banku, w szczególności jego zaangażowanie w ochronę środowiska naturalnego oraz troskę o pracowników i poszanowanie interesów wszystkich interesariuszy.

Niewątpliwym atutem BOŚ jest ekologiczna marka. Nazwa Banku jednoznacznie kojarzy się z ochroną środowiska, a nasze zaangażowanie w ekologię podkreślamy szeregiem działań, takich jak np. mierzenie i redukcja śladu węglowego.

Odzwierciedleniem naszych aspiracji jest opublikowana 15 grudnia 2023 roku nowa „Strategia Banku Ochrony Środowiska S. A. na lata 2024-2026”. Założono w niej koncentrację na wsparciu klientów w zielonej transformacji, skupiając się priorytetowo na klientach firmowych. Wśród działań priorytetowych na najbliższe lata są m.in. optymalizacje procesowe, produktowe i digitalizacja, prowadzące do zwiększenia efektywności i rentowności Banku.

Więcej na stronie internetowej Banku: https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0017/51731/Strategia-Banku-Ochrony-srodowiska-na-lata-2024-2026.pdf

3.2. Strategia ESG

GRI [2-6] [2-12] [2-23] [2-24]
ESRS 2 [SBM – 1] [SBM – 3] [MDR-A] [MDR-M] [MDR-T]

Strategia ESG Banku Ochrony Środowiska S.A. jest kompleksowym dokumentem regulującym podejście Banku do zrównoważonego rozwoju. Trzy filary Strategii ESG obejmują działania istotne z perspektywy wpływu BOŚ na ochronę środowiska, troskę o społeczeństwo oraz najwyższe standardy ładu korporacyjnego. Cele strategii są zgodne z kryteriami ESG i odzwierciedlają dążenie Grupy BOŚ do odpowiedzialnego kierowania własną działalnością w sposób stabilny, z poszanowaniem społeczności i zasobów naturalnych.

Bank konsekwentnie realizuje i na bieżąco monitoruje Strategię ESG w zakresie dotrzymania przyjętych zobowiązań, wskaźników i terminów. Raporty z realizacji Strategii ESG przedkładane są w okresach kwartalnych na posiedzenia Komitetu ESG i Zarządu Banku, a w okresach półrocznych dodatkowo Komitetowi ds. Ekologii i na posiedzenia Rady Nadzorczej.

Rodzaj i opis realizacji LRI i LRRI w 2023 r.

LRI i LRRI	Różnica realizacji działań	LRI i LRRI	Różnica realizacji działań	LRI i LRRI	Różnica realizacji działań
Kalkulacja i ogłoszenie planu zmniejszenia emisyjności portfela kredytowego w 2023 r.		Zwiększenie wskaźnika zaangażowania pracowników do co najmniej 46%**	n.d.	Do końca 2023 r. zmniejszenie śladu węglowego o 20% względem 2020 r.	
Podwojenie sprzedaży kredytów dla MŚP z dopłatą/premią w 2023 r.		Do 2023 r. zwiększenie wskaźnika pozytywnego postrzegania BOŚ o 8 p.p. jako marki wśród pracowników**	n.d.	Przegląd systemu zarządzania ryzykiem Banku w zakresie ryzyk ESG	
Wprowadzenie systemu zarządzania odpadami uwzględniającego odpady niebezpieczne, gospodarkę papierem i plastikiem do 2023 r.		Zwiększanie liczby programów Fundacji o co najmniej 2 rocznie		Ocena portfela uwzględniająca ryzyka ESG	
Do 2023 r. udział zielonych kredytów dla segmentu bankowości instytucjonalnej w wolumenie kredytów ogółem powyżej 50%		Działania edukacyjne w ramach inicjatywy „BOŚmy pełni zielonej energii” – (publikacje, warsztaty, inicjatywy angażujące partnerów w regionach itp.)		100% nowych transakcji z klientami instytucjonalnymi objętych oceną ryzyka ESG od 2023 r.	
Wypracowanie standardów środowiskowych dla placówek w 2023 r.		Raportowanie zgodnie ze standardami GRI – Publikacja Raportu ESG raz w roku		Zapewnienie ekspertyzy ekologa w każdym centrum biznesowym	
75% udział źródeł światła energooszczędnego od 2023 r.		Wdrożenie ujawnień zgodnych z wytycznymi TCFD i najlepszymi praktykami rynkowymi w raporcie ESG w 2023 r.		Stworzenie Przewodnika dla rynku w zakresie zasad zrównoważonego finansowania	
Coroczny przegląd płac		Uzyskanie lepszej oceny ratingu ESG w 2023 r. (aktualizacja wewnętrzna – utrzymanie oceny na poziomie niskiego ryzyka ESG)		Stworzenie standardu komunikacji marketingowej z uwzględnieniem elementów edukacji ekologicznej	
Coroczna Konferencja BOŚ*	n.d.	Dążenie do neutralności klimatycznej (30% pojazdów hybrydowych lub elektrycznych we flocie Banku do końca 2023 r.)			

* w 2023 r. Bank zrezygnował z organizacji własnej Konferencji

** realizację badania umożliwiającego pomiar wskaźników przesunięto na 2024 r.

W grudniu 2023 roku Bank opublikował Strategię ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. na lata 2024–2026, która stanowi kontynuację zobowiązań i przedstawia zestaw działań podejmowanych z punktu widzenia wpływu Banku na ochronę środowiska, troskę o społeczeństwo oraz najwyższe standardy ładu korporacyjnego.

Cele strategii wpisują się w założenia „Agendy 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju”, przygotowanej przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Strategia ESG na lata 2024–2026 zakłada m.in. dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej Grupy Kapitałowej BOŚ w zakresie 1 i 2 do 2030 roku, zwiększenie wskaźnika zaangażowania pracowników do 58% w 2026 roku oraz utrzymanie Ratingu ESG na poziomie niskiego ryzyka.

Cele Strategii ESG są mierzalne i umożliwiają monitorowanie jej realizacji, a przygotowujący co roku Raport ESG pozwala te postępy oceniać.

W 2023 r. BOŚ poddał się ocenie ESG agencji **Morningstar Sustainalytics**² trzeci rok z rzędu. W 2021 roku osiągnęliśmy bardzo dobry rating na poziomie 19,9 („Low Risk”), z kolei w 2022 roku uzyskaliśmy ocenę 14,2 („Low Risk”).

W 2023 roku Bank ponownie awansował w ratingu ESG i uzyskał ogólną ocenę ESG Risk na poziomie 12,2 („Low Risk”), a tym samym znalazł się w gronie 6% najlepiej ocenionych banków i jednocześnie w gronie 5% wiodących firm w ujęciu globalnym. „Low Risk”, oznacza niewielkie ryzyko doświadczenia negatywnego wpływu finansowego z przyczyn związanych z czynnikami ESG (tj. ochroną środowiska, odpowiedzialnością społeczną i ładem korporacyjnym). Więcej na stronie internetowej Banku: <https://www.bosbank.pl/ESG/esg/strategia-i-raport-esg>

² Copyright © [2023] Morningstar Sustainalytics. Wszelkie prawa zastrzeżone. Niniejsza [publikacja] zawiera informacje opracowane przez Sustainalytics (www.sustainalytics.com). Informacje te stanowią własność Sustainalytics i/lub jej zewnętrznych dostawców („Dane Osób Trzecich”) i przekazywane są wyłącznie w celach informacyjnych. Nie stanowią one rekomendacji produktów lub przedsięwzięć ani porady inwestycyjnej. Nie ma gwarancji, że są one kompletne, aktualne, poprawne lub przydatne do określonych celów. Warunki korzystania z nich znajdują się pod adresem <https://www.sustainalytics.com/legal-disclaimers>.

3.3. Kontrybucja do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ

GRI [2-23] [2-24]

ESRS 2 [MDR-A] [MDR-M]

FILAR	CELE STRATEGII ESG NA LATA 2024-2026	DZIAŁANIA I KPI	GLOBALNE CELE ONZ
Lider zielonej zmiany	<p>Wspieramy zieloną transformację Konsekwentnie rozwijamy nasz proekologiczny portfel. Dbamy, aby nasza oferta finansowa odpowiadała na wyzwania związane z ochroną środowiska w Polsce. Naszym klientom zapewniamy eksperckie wsparcie, które pozwala na osiąganie pozytywnych rezultatów dla środowiska.</p> <p>Zielone zmiany zaczynamy od siebie Najwyższe wymagania w zakresie środowiska stawiamy nie tylko naszym klientom i partnerom biznesowym, ale także jako organizacja dążymy do stałej redukcji naszego oddziaływania na środowisko.</p>	<p>Działania zewnętrzne Aktywnie angażujemy się w finansowanie zrównoważonych inwestycji</p> <p>KPI: Powyżej 50% udział proekologicznych aktywów* w portfelu klientów firmowych Banku.</p> <p>* według wewnętrznych Zasad Kwalifikacji Transakcji do Portfela Proekologicznego</p> <p>Działania wewnętrzne Wdrażamy najwyższe standardy zarządzania naszym oddziaływaniem na środowisko.</p> <p>KPI: Walidacja, ogłoszenie i realizacja planu dekarbonizacji Grupy Kapitałowej zgodnego z celem Porozumienia Paryskiego w ramach inicjatywy Science Based Targets w 2024 roku.</p>	
Bank aktywny społecznie	<p>Promujemy zrównoważony rozwój Inwestujemy w edukację i rozwój naszych klientów, zapewniając im dostęp do odpowiedniej wiedzy i ekspertyz. Nasze działania na rzecz społeczeństwa realizujemy z myślą o pozytywnym oddziaływaniu nie tylko na klientów, lecz również na potrzebujących. Szereg ważnych działań społecznych realizujemy poprzez programy Fundacji BOŚ.</p> <p>Tworzymy zrównoważoną organizację</p>	<p>Działania zewnętrzne Naszą misję realizujemy poprzez edukację i udział w partnerstwach wspierających zrównoważony rozwój</p> <p>KPI: Coroczny wzrost zaangażowania pracowników Grupy BOŚ w działania realizowane w ramach wolontariatu.</p> <p>Działania wewnętrzne</p>	

	<p>Tworzymy przyjazne, angażujące miejsce pracy w Banku z proekologiczną misją. Zapewniamy naszym pracownikom możliwość stałego rozwoju. Szanujemy i wspieramy różnorodność, dobrostan i równowagę życia prywatnego i zawodowego.</p>	<p>Tworzymy angażujące i przyjazne miejsce pracy, zapewniając jasne zasady zatrudnienia, poszanowanie różnorodności i wsparcie rozwoju pracowników.</p> <p>KPI: Zwiększenie wskaźnika zaangażowania pracowników do 58% w 2026 roku.</p>	
<p>Świadoma organizacja</p>	<p>Integrujemy transparentność z odpowiedzialnością Udoskonalamy praktyki w zakresie transparentności i efektywnie dostosowujemy się do nowych regulacji. Jesteśmy otwarci na zewnętrzną ocenę ESG i chcemy w kolejnych latach utrzymać dobrą pozycję w ratingu ESG.</p> <p>Odpowiedzialnie zarządzamy ESG Uwzględniając dynamikę zmian otoczenia, w którym prowadzimy działalność, zapewniamy najlepsze rozwiązania w zakresie zarządzania ryzykiem, a także stale poprawiamy nasze wewnętrzne rozwiązania wspierające zrównoważony rozwój.</p>	<p>Działania zewnętrzne Swoją działalność prowadzimy w sposób transparentny, z wykorzystaniem najlepszych rynkowych praktyk w zakresie ESG.</p> <p>KPI: Rating ESG – utrzymanie niezależnej oceny ryzyka ESG Banku na poziomie niskiego ryzyka.</p> <hr/> <p>Działania wewnętrzne Efektywnie zarządzamy ryzykiem ESG.</p> <p>KPI: Włączenie celów zrównoważonego rozwoju do systemów motywacyjnych Zarządu i wszystkich pracowników.</p>	

3.4. Struktura zarządzania ESG

GRI [2-12] [2-13] [2-23]
ESRS 2 [GOV-1] [GOV-2]

Nadzór nad kwestiami ESG, w tym nad realizacją celów strategicznych jest realizowany na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej Banku:

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza przyjętą przez Zarząd Banku Strategię ESG, a także polityki Banku: klimatyczną i środowiskową oraz sprawuje nadzór nad ich realizacją.

Komitet ds. Ekologii, o charakterze konsultacyjno-doradczym wspiera Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku w rozwoju działalności proekologicznej Banku oraz identyfikacji obszarów jego aktywności w obszarze ekologii, wspomagając realizację statutowej misji BOŚ S.A. poprzez wydawane rekomendacje i opinie dotyczące kierunków dalszego rozwoju BOŚ w obszarze ekologii.

Zarząd Banku wprowadza zasady Polityki klimatycznej i Polityki środowiskowej oraz innych regulacji wewnętrznych oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ESG. Zagadnienia ESG są raportowane bezpośrednio do członka Zarządu nadzorującego Obszar Zarządczy, w którym znajduje się Pion Analiz, Strategii i Ekologii. Działania związane z zarządzaniem ryzykiem ESG nadzoruje Wiceprezes Zarządu Banku odpowiedzialny za Obszar Ryzyka.

Komitet ESG i Zielonych Projektów, w skład którego wchodzi Prezes Zarządu Banku pełniący funkcję Przewodniczącego Komitetu ESG oraz dyrektorzy, którzy reprezentują kluczowe dla realizacji strategii ESG obszary w BOŚ. Komitet ESG i Zielonych Projektów:

- sprawuje nadzór strategiczny nad działaniami Banku w zakresie ESG;
- pełni funkcję konsultacyjno-doradczą dla Zarządu Banku;
- monitoruje realizację strategii ESG Banku;
- opiniuje harmonogram aktualizacji strategii ESG oraz harmonogram wdrożenia nowej strategii ESG;
- przedstawia Zarządowi Banku stanowisko odnośnie do rekomendowanych kierunków dalszego rozwoju strategicznego w obszarach objętych zakresem strategii ESG Banku;
- opiniuje projekt nowej strategii ESG bądź projekt aktualizacji dotychczasowej strategii ESG;
- przedstawia Zarządowi opinie dotyczące: opracowywanej strategii ESG bądź jej aktualizacji; realizacji przyjętych celów strategicznych, w ramach kwartalnego procesu raportowania; przesłanek do aktualizacji strategii ESG Banku; priorytetowych działań w zakresach ESG; projektów polityk i regulacji wewnętrznych dotyczących realizacji zagadnień ujętych w Strategii ESG i w Raporcie ESG;
- na wniosek Zarządu Banku podejmuje inne zadania wspierające realizację przyjętej strategii ESG Banku;

Jednostki organizacyjne, odpowiadające za identyfikację, pomiar, monitorowanie, kontrolę i redukcję ryzyka ESG oraz jednostki biznesowe, odpowiedzialne są za bieżące zarządzanie ESG w ramach modelu ustalonego przez Zarząd Banku;

Komórką organizacyjną odpowiedzialną za koordynację działań w zakresie Strategii i Ratingu ESG jest **Departament Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii (DPT)**.

DPT raportuje realizację Strategii ESG:

- kwartalnie – Zarządowi Banku i Komitetowi ESG i Zielonych Projektów;
- półrocznie – Radzie Nadzorczej Banku i Komitetowi ds. Ekologii.

3.5. Główne polityki i dokumenty określające nasze podejście do ESG w raportowanym okresie

GRI [2-13] [2-23]
ESRS 2 [MDR-P] ESRS [E1-2]

Główne dokumenty i regulacje dotyczące zagadnień ESG obowiązujące w BOŚ i Spółkach Grupy Kapitałowej

<p>Strategia ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. na lata 2024-2026 https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0029/57575/Strategia-ESG_15122023_.pdf</p>	<p>Strategia ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. na lata 2024-2026 jest kompleksowym dokumentem regulującym podejście całej organizacji do zrównoważonego rozwoju. Jest zgodna ze strategią biznesową. Trzy filary Strategii ESG obejmują działania istotne z perspektywy wpływu BOŚ na ochronę środowiska, troskę o społeczeństwo oraz najwyższe standardy ładu korporacyjnego. Cele strategii – mierzalne i umożliwiające monitorowanie postępów wraz z upływem czasu – są zgodne z kryteriami ESG i odzwierciedlają dążenie Grupy BOŚ do odpowiedzialnego kierowania własną działalnością w sposób stabilny, z poszanowaniem społeczności i zasobów naturalnych. Strategia ESG wpisuje się w założenia „Agendy 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju”, przygotowanej przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Bank jest jednym z sygnatariuszy Partnerstwa na rzecz realizacji celów zrównoważonego rozwoju w Polsce. (https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/partnerstwo-na-rzecz-realizacji-celow-zrownowazonego-rozwoju-w-polsce)</p>
<p>E – ŚRODOWISKO</p>	<p>LIDER ZIELONEJ ZMIANY</p>
<p>Polityka klimatyczna Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0013/40333/Polityka-klimatyczna_14.12.2023_PL.pdf</p>	<p>Polityka klimatyczna wytycza kierunki działań Banku Ochrony Środowiska S.A. zmierzających do przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do zmian klimatu oraz osiągnięcia przez Bank celów w zakresie redukcji emisji zgodnie z zapisami Strategii ESG. Polityka wspomaga wdrażanie zadań wynikających z dokumentów dotyczących zrównoważonego finansowania i raportowania informacji związanych z klimatem. Polityka klimatyczna BOŚ uwzględnia postanowienia Porozumienia Paryskiego oraz pakietów legislacyjnych Unii Europejskiej takich jak m.in. Europejski Zielony Ład, Fit for 55 oraz krajowych dokumentów strategicznych.</p> <p>Cele polityki będą realizowane poprzez działania skoncentrowane na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczaniu śladu węglowego Banku, • wspieraniu transformacji klimatycznej klientów, • ograniczaniu finansowania sektorów i projektów wysokoemisyjnych, • zarządzaniu ryzykiem związanym ze zmianami klimatu, • wykorzystaniu szans i ewentualnych pozytywnych skutków zmian klimatu.
<p>Polityka środowiskowa Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0016/40336/Polityka-srodowiskowa_13.12.2023_PL.pdf</p>	<p>Polityka środowiskowa odnosi się do wpływu Banku na środowisko naturalne, określa zamierzenia i zobowiązania, które mają minimalizować zagrożenia płynące z nieodpowiedniego korzystania z zasobów naturalnych. Polityka uwzględnia aspekty ESG w decyzjach biznesowych oraz regularne monitorowanie śladu węglowego Banku.</p> <p>Polityka definiuje zobowiązania BOŚ dotyczące m.in. spełniania wymagań prawnych związanych z ochroną środowiska, które dotyczą Banku, promowania zrównoważonego rozwoju wśród klientów, zapobiegania zanieczyszczeniom, stosowania dobrych praktyk rynkowych w zakresie ochrony środowiska oraz propagowania wiedzy ekologicznej wśród interesariuszy.</p>
<p>S - SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ</p>	<p>BANK AKTYWNY SPOŁECZNIE</p>
<p>Polityka różnorodności Banku Ochrony Środowiska S.A.</p>	<p>Polityka różnorodności określa zasady niedopuszczania do jakiegokolwiek dyskryminacji w zatrudnieniu. Dbałość o różnorodność w Banku oznacza niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio</p>

<p>https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0015/4/0335/Polityka-roznorodnosci_.pdf</p>	<p>ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację seksualną, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia, podstawę zatrudnienia oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne.</p> <p>Polityka różnorodności dotyczy wszystkich pracowników Banku, niezależnie od zajmowanego stanowiska.</p> <p>W Banku Ochrony Środowiska wspieramy różnorodność poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne przeciwdziałanie mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu oparte na wdrożonej „Wewnętrznej Polityce Antymobbingowej”, • prowadzenie procesu rekrutacji w sposób dający równe szanse kandydatom ubiegającym się o to samo stanowisko zgodnie z wewnętrznym <i>Regulaminem Rekrutacji</i>, • wspieranie zatrudniania osób z niepełnosprawnością, • przejrzystą politykę wynagradzania, która zapewnia równe traktowanie wszystkim pracownikom, • system oceny pracowniczej.
<p>Polityka różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0022/4/2268/Polityka-Roznorodnosci-w-odniesieniu-do-czlonkow-Zarzadu_.pdf</p>	<p>Polityka różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu określa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promowanie wyboru członków Zarządu Banku przy uwzględnianiu zasady różnorodności; • wspieranie realizacji celów strategicznych Banku poprzez realizację zasady różnorodności członków Zarządu; • zapewnienie wyboru do składu Zarządu Banku osób posiadających szeroki zestaw cech i kompetencji, takich jak: zróżnicowane umiejętności, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, wiedzę, płeć i wiek.
<p>Polityka ochrony praw człowieka w Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0014/4/0334/Polityka-ochrony-praw-czlowieka..pdf</p>	<p>Polityka Ochrony Praw Człowieka określa sposoby wspierania przestrzegania praw człowieka poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niedyskryminowanie, • wolność zrzeszania się, • sprzeciw wobec pracy przymusowej, • odpowiednie warunki pracy i płacy, • bezpieczeństwo i higienę pracy, • integralność, • poszanowanie prywatności, • wdrożenie Whistleblowing. <p>W ramach przestrzegania praw człowieka BOŚ identyfikuje, ocenia, zapobiega i ogranicza ryzyko naruszeń praw człowieka, stosując właściwe działania niezwłocznie, gdy takie zdarzenia będą miały miejsce.</p> <p><i>Bank przyjmuje odpowiedzialność za poszanowanie i ochronę fundamentalnych praw człowieka oraz zobowiązuje się do ich respektowania zgodnie z zasadami określonymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ, oraz w innych uznanych międzynarodowych normach i standardach. W BOŚ respektuje się m.in. przyjęte przez Międzynarodową</i></p>

	Organizację Pracy konwencje, w szczególności konwencję nr 111 odnoszącą się do dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu.
Standardy postępowania dla dostawców Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0018/4/0338/Standardy-postepowania-dla-dostawcow-Banku-Ochrony-srodowiska_.pdf	Zobowiązanie do tworzenia zrównoważonego łańcucha dostaw zaowocowało wdrożeniem od 1 grudnia 2021 roku „Standardów postępowania dla dostawców Banku Ochrony Środowiska SA”. Od tego dnia każdy nowy dostawca, który zamierza realizować umowy z Bankiem Ochrony Środowiska, zobowiązuje się działać zgodnie ze standardami oraz dążyć do tego, aby jego podwykonawcy również ich przestrzegali, deklarując przestrzeganie zasad w nich zawartych poprzez złożenie stosownego oświadczenia. W 2022 roku treść Standardów została rozszerzona w zakresie przestrzegania podstawowych praw pracowniczych w taki sposób, że dodano zapisy odnośnie płacy minimalnej oraz maksymalnych godzin pracy.
Deklaracja budowania relacji z otoczeniem społecznym oraz minimalizowania negatywnego wpływu na społeczeństwo w Banku Ochrony Środowiska S.A.	W ramach społecznej odpowiedzialności i utrzymywania dobrych relacji z otoczeniem, w grudniu 2022 roku Bank przyjął Deklarację budowania relacji z otoczeniem społecznym oraz minimalizowania negatywnego wpływu na społeczeństwo w Banku Ochrony Środowiska S.A. Celem Deklaracji jest: <ul style="list-style-type: none"> • określenie odpowiedzialności Banku za wpływ podejmowanych decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko; • zapewnienie przejrzystych i etycznych zasad postępowania w zakresie oddziaływania na otoczenie, co przyczyni się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju, m.in. dzięki uwzględnieniu oczekiwań Interesariuszy.
G – ŁAD KORPORACYJNY	ŚWIADOMA ORGANIZACJA
Strategia Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023 https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0017/51731/BOS-SA_Strategia_aktualizacja-19.04.2023_.pdf	Plan rozwoju Banku w latach 2021-2023 uwzględniał gospodarcze następstwa pandemii COVID-19, wojny w Ukrainie oraz unijne i krajowe projekty dążące do osiągnięcia neutralności klimatycznej. BOŚ kładł nacisk na kompetencje doradcze i specjalizację w proekologicznych produktach finansowych, a także kompleksowe wspieranie zielonej transformacji polskich firm i samorządów. Oferta dla klientów detalicznych skoncentrowana została wokół finansowania prośrodowiskowych inwestycji.
Strategia Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2024-2026 https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0017/51731/Strategia-Banku-Ochrony-srodowiska-na-lata-2024-2026.pdf	<u>Strategia Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2024-2026</u> określa <ul style="list-style-type: none"> • Misję Banku: „Kompleksowo finansujemy i wspieramy zieloną transformację” • Wizję Banku: „BOŚ specjalistycznym bankiem pierwszego wyboru dla firm, które chcą realizować inwestycje proekologiczne. Jesteśmy wartościowym partnerem usług bankowych” <p>Nowa strategia zakłada wsparcie klientów w zielonej transformacji, skupiając się priorytetowo na klientach firmowych. Wśród działań priorytetowych na najbliższe lata są m.in. optymalizacje procesowe, produktowe i digitalizacja, prowadzące do zwiększenia efektywności i rentowności Banku.</p>
Polityka zarządzania ryzykiem ESG w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Polityka zarządzania ryzykiem ESG w Banku Ochrony Środowiska S.A. określa system zarządzania ryzykiem ESG, który jest dostosowany do specyfiki, wielkości i złożoności Banku. Polityka definiuje ryzyko ESG, określa cele zarządzania ryzykiem ESG, określa organizację systemu zarządzania ryzykiem ESG, ustala proces zarządzania ryzykiem ESG, tolerancję na ryzyko ESG oraz proces kontroli i oceny ryzyka ESG.

<p>Zasady oceny klientów pod kątem ryzyk ESG</p>	<p>Uwzględniając dynamikę zmian otoczenia, Bank zapewnia najlepsze rozwiązania w zakresie zarządzania ryzykiem. W 2021 roku do procesu oceny ryzyka kredytowego wprowadzono zasady oceny ryzyk ESG występujących u potencjalnych kredytobiorców. Przed podjęciem decyzji w sprawie finansowania przedsiębiorców oraz jednostek samorządu terytorialnego ocenia się, czy klient w ramach prowadzonej działalności realizuje działania związane z ESG. Odpowiednie regulacje wewnętrzne Banku zostały wprowadzone w zakresie ryzyka, jak i w zapisach produktowych, które zobowiązują klientów do przedstawienia Bankowi stosownych informacji w tym zakresie.</p> <p>W ocenie ryzyk ESG bierze się pod uwagę takie czynniki jak: czy prowadzona działalność jest zgodna z prawem w zakresie ochrony środowiska, czy działalność nie prowadzi do zanieczyszczenia środowiska, czy przestrzegane są prawa pracownicze, czy działalność nie wpływa negatywnie na lokalne stosunki społeczne, czy występują procesy korupcyjne, czy dane klientów są chronione etc.</p> <p>Zgodnie z wprowadzonymi zasadami, Bank nie finansuje klientów, jeżeli zidentyfikuje ryzyko w tych obszarach i oceni je jako krytyczne tj. skutek zmaterializowania lub ujawnienia może dojść do utraty zdolności kredytowej lub może negatywnie wpłynąć na wizerunek Banku. Podejście to znajduje odzwierciedlenie w postanowieniach obowiązującej <i>Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym</i>, która stanowi, że w obszarze kredytowania Bank podejmuje działania wspierające osiągnięcie globalnych celów w zakresie ograniczania wpływu zmian klimatycznych, w pełni świadom potrzeb uwzględniania czynników środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego (czynników ESG), które bierze pod uwagę w podejściu do zarządzania ryzykiem i lokowania kapitału.</p>
<p>Kodeks etyki https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0011/40331/Kodeks_Etyki_11_22.pdf</p>	<p>Kodeks Etyki, stanowi zbiór zasad, jakimi kierują się wszyscy pracownicy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych oraz opisuje związane z tym podstawowe zasady współpracy z partnerami biznesowymi i kontrahentami.</p> <p>Bank Ochrony Środowiska S.A. jako spółka notowana na giełdzie przykładą dużą wagę do prowadzenia swojej działalności w sposób zrównoważony i etyczny, uznając te czynniki za najważniejsze zasady swojego funkcjonowania, które wynikają bezpośrednio z misji Banku.</p> <p>Bank jako instytucja zaufania publicznego prowadzi działalność w oparciu o obowiązujące regulacje prawne, najlepsze praktyki rynkowe i niniejszy Kodeks Etyki. Bank przestrzega również „Zasad Dobrej Praktyki Bankowej”, przyjętych przez Związek Banków Polskich.</p>
<p>Polityka przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0020/49430/STRESZCZENIE_Polityka-konflikt_V1.pdf</p>	<p>Polityka określa działania z zakresu identyfikowania, diagnozowania, zarządzania i eliminacji konfliktów interesów konieczne do podjęcia przy tworzeniu, opracowywaniu, projektowaniu, współtworzeniu, aktualizowaniu lub wdrażaniu do dystrybucji instrumentów finansowych, usług doradczych oraz produktów ubezpieczeniowych, przy zawieraniu umów outsourcingu, a także pozostałej działalności Banku.</p>
<p>Polityka antykorupcyjna Banku Ochrony Środowiska S.A. https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0024/55509/Polityka-antykorupcyjna.pdf</p>	<p>BOŚ stosuje politykę zerowej tolerancji wobec korupcji we wszystkich aspektach swojej działalności. Dbamy o wizerunek, renomę oraz zaufanie klientów i partnerów biznesowych, między innymi poprzez prowadzenie działań mających na celu skuteczne przeciwdziałanie wszelkim przejawom korupcji.</p> <p>Celem Polityki antykorupcyjnej Banku Ochrony Środowiska S.A. jest zapewnienie dochowywania przez Bank najwyższych standardów prawości, uczciwości i sprawiedliwości we wszystkich działaniach wewnętrznych i zewnętrznych.</p>

REGULACJE BLEP S.A.	
Kodeks etyki	<p>Kodeks Etyki, stanowi zbiór zasad, jakimi kierują się wszyscy pracownicy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych oraz opisuje związane z tym podstawowe zasady współpracy z partnerami biznesowymi i kontrahentami.</p> <p>BOŚ Leasing - EKO Profit S.A., w swojej działalności kieruje się przepisami prawa oraz zasadami uczciwości, profesjonalizmu, rzetelności i należytej staranności. Buduje powszechne zaufanie i tworzy swój wizerunek poprzez promowanie i przestrzeganie standardów etycznych obowiązujących w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.</p>
Polityka antykorupcyjna BOŚ Leasing – EKO Profit S.A.	<p>BLEP S.A. stosuje politykę zerowej tolerancji wobec korupcji we wszystkich aspektach swojej działalności. BLEP S.A. dba o wizerunek, renomę oraz zaufanie klientów i partnerów biznesowych, między innymi poprzez prowadzenie działań mających na celu skuteczne przeciwdziałanie wszelkim przejawom korupcji.</p> <p>Celem Polityki antykorupcyjnej jest zapewnienie dochowywania najwyższych standardów prawości, uczciwości i sprawiedliwości we wszystkich działaniach wewnętrznych i zewnętrznych.</p>
REGULACJE DM BOŚ	
Polityka różnorodności w składzie Zarządu Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A..	<p>Polityka różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu DM BOŚ określa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promowanie wyboru członków Zarządu przy uwzględnianiu zasady różnorodności; • wspieranie realizacji celów biznesowych i strategicznych poprzez realizację zasady różnorodności członków Zarządu; • zapewnienie wyboru do składu Zarządu osób posiadających szeroki zestaw cech i kompetencji, takich jak: zróżnicowane umiejętności, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, wiedzę, płeć i wiek.
Polityka wynagrodzeń pracowników w Domu Maklerskim Banku Ochrony Środowiska S.A..	<p>Celem Polityki jest zapewnienie spójnego i efektywnego wdrożenia obecnych wymogów prawnych dotyczących zapobiegania powstawaniu konfliktu interesów lub zachęt, które mogłyby skłaniać pracowników do przedkładania własnych interesów lub interesów Domu Maklerskiego z potencjalną szkodą dla jakiegokolwiek klienta, a także zapewnienie ochrony inwestorom oraz rzetelnego traktowania Klientów DM BOŚ.</p> <p>Polityka ma również na celu zapewnienie, aby sposób wynagradzania pracowników w DM BOŚ oraz sposób oceny pracy świadczonej przez te osoby na rzecz DM BOŚ nie powodował ich działania w sposób nierzetelny i nieprofesjonalny, niezgodnie z najlepiej pojętymi interesami Klientów DM BOŚ.</p>
Procedura dotycząca wyboru i weryfikacji osób wchodzących w skład Zarządu i Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A.	<p>Celem procedury jest określenie zasad wyboru i weryfikacji osób wchodzących w skład Zarządu i Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A., w tym zasad oceny wypełniania przez te osoby wymogu odpowiedniości (ocena odpowiedniości), zarówno w sposób indywidualny, jak i kolegalny.</p>
Strategia Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2024-2026	<p><u>Strategia DM BOŚ S.A. na lata 2024-2026</u> określa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Misję: „Świadczenie usług maklerskich w sposób profesjonalny i innowacyjny z korzyścią dla Klientów”

	<ul style="list-style-type: none"> Wartości: poszanowanie środowiska; uczciwość biznesowa; odpowiedzialność; jasne zasady działalności; satysfakcja i zaufanie klienta.
Polityka antykorupcyjna Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A.	<p>DM BOŚ stosuje politykę zerowej tolerancji wobec korupcji we wszystkich aspektach swojej działalności.</p> <p>DM BOŚ dba o wizerunek, renomę oraz zaufanie klientów i partnerów biznesowych, między innymi poprzez prowadzenie działań mających na celu skuteczne przeciwdziałanie wszelkim przejawom korupcji.</p> <p>Celem Polityki antykorupcyjnej Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A. jest zapewnienie dochowywania przez DM BOŚ najwyższych standardów prawości, uczciwości i sprawiedliwości we wszystkich działaniach wewnętrznych i zewnętrznych.</p>
Regulamin zarządzania konfliktami interesów w Domu Maklerskim Banku Ochrony Środowiska S.A.,	Regulamin określa działania z zakresu identyfikowania, zarządzania i eliminacji konfliktów interesów konieczne do podjęcia podczas świadczenia przez Dom Maklerski usług.
Polityka przeciwdziałania misselingowi (chybionej sprzedaży)	Celem wdrożenia polityki jest uregulowanie procesów sprzedażowych podejmowanych w ramach usług świadczonych przez DM BOŚ, tak aby były one realizowane w sposób rzetelny, profesjonalny oraz w zgodzie z najlepiej pojętym interesem klienta.

3.6. Interesariusze BOŚ i relacje z otoczeniem

GRI [2-29]

ESRS 2 [SBM-2]

Interesariusze to osoby lub organizacje, na które Bank wpływa i które oddziałują na Bank. BOŚ uwzględnia potrzeby interesariuszy i korzysta z ich opinii w swojej działalności. Bank dąży do najwyższych standardów w zakresie komunikacji z rynkiem kapitałowym i przykłada szczególną wagę do rzetelności informacji, transparentności oraz do równego traktowania wszystkich interesariuszy, oraz przestrzegania wszystkich zapisów prawa w zakresie obowiązków informacyjnych spółek notowanych na giełdzie.

GRUPA INTERESARIUSZY	PODEJŚCIE
Akcjonariusze Inwestorzy Analitycy rynku kapitałowego Agencje ratingowe	Bank dba o to, aby wszyscy interesariusze rynku kapitałowego mieli szeroki dostęp do informacji o Banku. Utrzymujemy stały kontakt i organizujemy kwartalne spotkania z Zarządem przy okazji publikacji wyników finansowych. Więcej na stronie internetowej Banku – Raporty bieżące i okresowe https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/relacje-inwestorskie/raporty-biezace-i-okresowe
Instytucje nadzoru i organizatorzy rynku regulowanego	Bank ściśle współpracuje z instytucjami nadzoru i organizatorami rynku regulowanego. Regularnie sporządzane są materiały informacyjne i raporty przeznaczone dla organów nadzorujących.
Media	Bank na bieżąco odpowiada na pytania, które kierują do nas dziennikarze. Bank dystrybuuje informacje prasowe, udziela wypowiedzi eksperckich do materiałów przygotowywanych przez dziennikarzy, publikuje artykuły o wymiarze edukacyjnym. Więcej na stronie internetowej Banku – Serwis prasowy https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/centrum-prasowe/serwis-prasowy
Pracownicy i współpracownicy	Bank poznaje opinie pracowników, m.in. poprzez cykliczne badania satysfakcji. W tym celu wykorzystane są wszystkie narzędzia komunikacji wewnętrznej oraz bezpośrednie spotkania i rozmowy. Do pracowników Banku wysyłane są mailing z dedykowanej skrzynki komunikacja@bosbank.pl . Informacje przekazywane są również: <ul style="list-style-type: none"> • w Intranecie, • w newsletterze, • za pomocą tablic informacyjnych, plakatów i ulotek.
Klienci indywidualni i instytucjonalni	Bank kontaktuje się z klientami podczas bezpośrednich spotkań i rozmów telefonicznych. Wszystkie opinie klientów na temat jakości obsługi i oferowanych przez nas produktów i usług podlegają wnikliwej analizie. Naszym klientom udostępniane są różne kanały komunikacji: <ul style="list-style-type: none"> • Strony www (formularz kontaktowy, bankowość internetowa) • Contact Center • Badanie satysfakcji klientów • Konta w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram i LinkedIn. Bank prowadzi kampanie informacyjno-promocyjne, edukacyjne, konkursy promujące ekologiczne postawy.
Kontrahenci i dostawcy	Bank dba o bieżący kontakt z partnerami biznesowymi i dostawcami. Buduje i utrzymuje relacje oparte na uczciwości, zaufaniu i współodpowiedzialności za praktyki biznesowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, praw człowieka, etyki w biznesie, troski o pracowników oraz dbałości o środowisko naturalne na wszystkich etapach działalności.
DM BOŚ i BOŚ Leasing - EKO Profit	Bank prowadzi bieżącą komunikację wewnętrzną pomiędzy spółkami.

3.7. Kluczowe partnerstwa

GRI [2-28]

BOŚ aktywnie uczestniczy w dialogu dotyczącym ochrony środowiska i zrównoważonego finansowania m.in. poprzez uczestnictwo w pracach zespołów roboczych tworzonych przez podmioty administracji publicznej jak np. Ministerstwo Klimatu i Środowiska czy Związek Banków Polskich. Członkowie Zarządu oraz eksperci Banku występują w tematycznych konferencjach poświęconych zagadnieniom ekologii i klimatu, jak również w licznych targach branżowych.

Chcąc efektywnie zmieniać otaczający nas świat, promować zrównoważony rozwój, przedstawiać dobre praktyki i edukować otoczenie społeczne, niezbędne jest nawiązywanie partnerstw z instytucjami sektora finansowego i ponadsektorowych.

Od 2021 roku BOŚ uczestniczy w czterech porozumieniach sektorowych, przygotowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska we współpracy z inwestorami, uczelniami, administracją publiczną i instytucjami finansowymi. Są to:

- Porozumienie sektorowe na rzecz rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce,
- Polskie porozumienie wodorowe,
- Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju sektora biogazu i biometanu,
- Porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju sektora fotowoltaiki.

Celem porozumień jest szeroka współpraca na rzecz rozwoju poszczególnych sektorów, m.in. poprzez wspieranie inwestorów i przedsiębiorców tworzących łańcuchy dostaw, wsparcie w rozwoju produkcji i eksportu.

BOŚ jest członkiem następujących stowarzyszeń:

- Executive Club
- Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami
- Związek Banków Polskich*
- Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
- Polski Związek Faktorów
- Forum Odpowiedzialnego Biznesu
- UN GLOBAL COMPACT NETWORK POLAND w ramach programu „Climate Positive”***
- Fundacja Warszawski Instytut Bankowości w ramach projektu „Bakcył”

*W ramach ZBP Bank jest członkiem: Arbitrażu Konsumenckiego, Komitetu ds. Zrównoważonego Finansowania, Komitetu ds. Jakości Usług Finansowych, Komitetu ds. Diversity and Inclusion, Systemu Standardów Kwalifikacyjnych, Rady Bankowości Elektronicznej, Komitetu Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa. Pod auspicjami ZBP w 2023 roku Bank uczestniczył w pracach Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych, w tym – w realizacji kampanii edukacyjno - informacyjnej. BOŚ brał również udział w takich kampaniach jak: kampania informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE, Bankowcy dla CyberEdukacji oraz realizowanej w związku z wyrokiem TSUE C-520/21, kampanii Ugoda lepsza niż proces.

** W 2021 roku BOŚ przystąpił do **United Nations Global Compact (UNGC)**, największej na świecie inicjatywy skupiającej biznes działający na rzecz zrównoważonego rozwoju. BOŚ bierze aktywny udział w Programie Climate Postive, którym inicjatorem jest UN Global Compact Network Poland. Program łączy środowisko biznesowe z administracją krajową i międzynarodową, światem nauki oraz instytucjami badawczymi. Celem działań podejmowanych w ramach Climate Postive jest wspólne wypracowanie rozwiązania wspierającego budowanie zrównoważonej gospodarki oraz wdrażanie sprawiedliwej transformacji. Program realizuje również projekty na rzecz klimatu i wspiera firmy w przygotowaniu do raportowania ESG w części dotyczącej środowiska.

BOŚ uczestniczy w następujących programach:

- Agenda 2030 – Partnerstwo na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju w Polsce
- Science Based Targets Initiative (SBTi)***
- Koalicja Włącz czystą energię dla Polski

- Program Czyste Powietrze
- Program Mój Elektryk
- Program ELENA

***W grudniu 2021, BOŚ jako pierwszy polski bank, dołączył do **inicjatywy Science Based Targets (SBTi)** skupiającej spółki dążące do neutralności klimatycznej. Science Based Targets jest międzynarodowym partnerstwem pomiędzy Carbon Disclosure Project (CDP), programem ONZ „Global Compact” (UNGC), Światowym Instytutem Zasobów (WRI) i Światowym Funduszem na rzecz Przyrody (WWF), którego celem jest promocja działań zmierzających do ochrony klimatu, w tym do obniżenia śladu węglowego.

3.8. Nagrody i wyróżnienia przyznane w 2023 roku

Realizowane przez BOŚ inicjatywy proekologiczne, aktywność w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu, wszelkie podejmowane kroki, by być coraz lepszym pracodawcą oraz jakość usług bankowych zostały docenione licznymi nagrodami oraz wyróżnieniami.

W styczniu 2023 roku Bank Ochrony Środowiska – po raz pierwszy – otrzymał wyjątkowe wyróżnienie jakim jest tytuł **Top Employer 2023 Polska**. Nagrodę tę otrzymują, firmy, które tworzą angażujące miejsca pracy. Jest to potwierdzenie, że BOŚ skutecznie wdraża strategię mające na celu doskonalenie środowiska pracy, dbając jednocześnie o zadowolenie i potrzeby pracowników. BOŚ chce być pracodawcą godnym zaufania, troszczącym się o pracowników, realizującym praktyki HR zgodne z ich potrzebami i najnowszymi trendami. Top Employer Institute docenił Bank m.in. za: zieloną misję Banku, wartości, działania na rzecz zrównoważonego rozwoju i ekologii, troskę o środowisko, zaangażowanie społeczne, zasady funkcjonowania Banku w obszarze etyki, strategię HR, rozwój przywództwa, działania EB, proces rekrutacji, różnorodność, onboarding oraz rozwój pracowników.

W marcu 10 placówek BOŚ otrzymało indywidualne wyróżnienia i tytuł **„Najlepszej placówki bankowej w Polsce”** w ramach rankingu Instytucji Roku. Ósma edycja rankingu była realizowana przez 4 kwartały 2022 roku i swoim zasięgiem objęła 13 banków. Nagrodzone oddziały BOŚ to: Bielsko-Biała, ul. 11 Listopada 23; Gdańsk, Al. Grunwaldzka 50; Gliwice, ul. Zwycięstwa 32; Katowice, Al. Korfanteo 2; Kraków, ul. Królewska 82; Lublin, ul. Nałkowskich 107; Łódź, ul. Piotrkowska 166/168; Olsztyn, ul. Kopernika 38; Rzeszów, ul. Sokoła 6a; Warszawa, ul. Żelazna 32.

Również w marcu duet ekonomistów BOŚ - Łukasz Tarnawa i Aleksandra Świątkowska, po raz kolejny otrzymali **tytuł „Najlepszego Ekonomisty”** w tegorocznej edycji konkursu prognostycznego „Byki i niedźwiedzie” organizowanym przez „Parkiet”. Ich prognozy i szacunki dotyczące gospodarki w trudnym 2022 roku okazały się najtrafniejsze. W konkursie brane były pod uwagę szacunki dotyczące tego, jak miesiące i kwartały 2022 roku uwidoczniły się w oficjalnych danych – wyjątkiem były zmienne rynkowe, gdzie oceniano krótkoterminowe prognozy.

W kwietniu 2023 roku **8 praktyk BOŚ wyróżniano w raporcie „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2022. Dobre praktyki”**. Przygotowany corocznie przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu raport to największy w Polsce przegląd aktywności firm, które zgłosiły swoje działania w zakresie CSR i zrównoważonego rozwoju z podziałem na 7 kategorii. W jego 21. edycji zaprezentowano 1705 działań podjętych przez 272 firmy. Wyróżnione praktyki realizowane w ramach działań Fundacji BOŚ to: Zielona Ławeczka, Tradycyjny Sad, Postaw na Słońce, Pomagam cały rok, Mikrodotacje, BrudnoTu, Zdrowo jem, więcej wiem, Świat oczami młodych.

Tego samego miesiąca BOŚ stanął ponownie na podium rankingu najlepszych bankowych profili na FB. Instytut Badań Internetu i Mediów Społecznościowych przygotował raport pokazujący zaangażowanie na bankowych profilach na Facebooku w marcu 2023 roku. Profil BOŚ na Facebooku zajął 2. miejsce wśród najbardziej angażujących profili bankowych. Ponadto osiągnęliśmy największą liczbę udostępnień naszych postów (1,1 tys.). Z kolei w rankingu TOP postów na profilach banków na Facebooku w marcu 2023 roku nasz post o rozpoczęciu konkursu z okazji dnia wiosny zajął trzecie miejsce.

W czerwcu BOŚ ponownie został nagrodzony Srebrnym Listkiem CSR Polityki. Organizatorzy konkursu, czyli Tygodnik POLITYKA we współpracy z firmą doradcą Deloitte oraz Forum Odpowiedzialnego Biznesu,

przeanalizowali działania firm związane z takimi obszarami jak: ład korporacyjny, prawa człowieka, zachowania wobec pracowników, ochrona środowiska naturalnego, dbałość o klienta, uczciwość biznesowa, zaangażowanie społeczne.

Również w czerwcu BOŚ został wyróżniony w konkursie Polskie Nagrody Różnorodności. Bank otrzymał nominację do pierwszych Polskich Nagród Różnorodności w kategorii: WIEK. BOŚ wyróżniono wraz z 4 innymi firmami odznaczającymi się działaniami na rzecz polityki senioralnej, „silver economy” oraz dialogu międzypokoleniowego w miejscu pracy. Polskie Nagrody Różnorodności to przyznawane przez redakcję „My Company Polska” wyróżnienia dla firm, organizacji i osób, które w swojej działalności promują różnorodność, równość i inkluzywność zarówno wewnątrz organizacji, jak i w odniesieniu do otoczenia biznesowego.

W czerwcu 2023 roku BOŚ otrzymał po raz kolejny tytuł laureata programu Liderzy Społecznej Odpowiedzialności. To już XVI edycja tego projektu organizowanego przez redakcję Forum Biznesu i portal branżowy SpołecznieOdpowiedzialni.info. Bank otrzymał tytuł laureata programu Liderzy Społecznej Odpowiedzialności 2023 aż w 3 kategoriach: Dobry Pracodawca 2023, EKO Firma 2023, Dobra Firma 2023.

W lipcu doceniono Bank Ochrony Środowiska w raporcie INDEX 500 Home&Market. BOŚ znalazł się pośród 500 firm – które w ocenie magazynu – podejmują działania wpisujące się w ideę społecznej odpowiedzialności biznesu. Celem zestawienia było zaprezentowanie firm, dla których szeroko rozumiana społeczna odpowiedzialność biznesu jest priorytetem. O ile w poprzednich publikacjach w głównej mierze skupiono się na działaniach i projektach CSR (BOŚ również był obecny), tak w bieżącym wydaniu przy tworzeniu INDEX 500 H&M kierowano się w znacznym stopniu czynnikami z całego zakresu ESG.

W październiku BOŚ otrzymał tytuł „Instytucja finansowa przyjazna mediacji” BOŚ znalazł się w gronie 14 wyróżnionych krajowych instytucji finansowych – ubezpieczycieli i banków. Wśród wyróżnionych banków znalazły się również: BNP, ING oraz PKO BP. Przyznany tytuł promuje wśród instytucji finansowych polubowne metody rozwiązywania sporów z klientami. BOŚ uruchomił program ugód 31 stycznia 2022 roku, tym samym był jednym z pierwszych banków, który przystąpił do programu ugód zainicjowanego przez profesora Jacka Jastrzębskiego, Przewodniczącego KNF.

Tego samego miesiąca BOŚ został wyróżniony w plebiscycie Najlepszy Partner w Biznesie 2023. Bank Ochrony Środowiska otrzymał nagrodę „Najlepszy partner w biznesie 2023” w kategorii BANK. Jest ona przyznawana przez czytelników i redakcję Home&Market. Tytuł ten potwierdza, że BOŚ od lat z powodzeniem realizuje swoją zieloną misję, a klientom detalicznym i korporacyjnym oferuje nowoczesne i efektywne rozwiązania finansowe.

W listopadzie BOŚ znalazł się po raz kolejny w zestawieniu „Najlepszy pracodawca 2023”. Wyróżnienie dla Banku Ochrony Środowiska zostało przyznane przez Gazetę Finansową, która zwróciła uwagę na podejmowane przez Bank działania oraz inicjatywy związane ze wspieraniem rozwoju pracowników. BOŚ doceniono m.in. za: dostęp do rozwoju – realizacja szkoleń, kursów oraz dofinansowanie do studiów; „Przystanek Wellbeing” zachęcający do troski o zdrowie fizyczne i psychiczne; możliwość przeznaczenia 3 dni w roku na wolontariat; dostęp do Legimi; stabilne warunki zatrudnienia i możliwość pracy hybrydowej; zieloną misję realizowaną wspólnie z pracownikami. Gazeta Finansowa definiuje najlepszych pracodawców jako tych, którzy: są otwarci na różnorodne potrzeby pracowników, wspierają inkluzywność, wzorowo wdrażają pracę hybrydową oraz sprzyjają awansom wewnątrz organizacji.

Również w listopadzie, w trakcie konferencji „Inwentaryzacja przyszłości Optics Web 2023 w chmurze MS Azure” organizowanej przez OPTIDATA, BOŚ otrzymał **nagrodę za pierwsze wdrożenie technologii RFID (Radio-Frequency Identification).** RFID wykorzystuje fale radiowe do przesyłania danych oraz zasilania elektronicznego układu stanowiącego etykietę obiektu przez czytnik. Dzięki niej można odczytywać oraz zapisywać układ RFID. W BOŚ używana jest j m.in. do identyfikacji składnika majątku.

W listopadzie siedziba BOŚ ponownie otrzymała certyfikat Green Office. Niezależni audytorzy z międzynarodowej Fundacji dla Edukacji Ekologicznej trzeci raz z rzędu uznali BOŚ za organizację posiadającą ekologiczne standardy zarządzania biurem. Tym samym certyfikat Green Office dla Centrali został przedłużony o kolejne 2 lata. Bank spełnia kryteria techniczne takie jak np.: odpowiednie zarządzanie

zużyciem energii elektrycznej i wody; segregowanie odpadów; minimalizowanie i ponowne wykorzystywanie odpadów, np. ponowne wykorzystanie materiałów biurowych; nieodpłatne przekazywanie organizacjom pożytku publicznego część sprzętu komputerowego, sprzętu AGD i wyposażenia meblowego; ograniczanie zużycie papieru i wydruków w kolorze; dbanie o edukację ekologiczną pracowników, dostawców i klientów; tworzenie przyjaznego środowiska pracy. Dzięki certyfikatowi Green Office Bank może monitorować jakość działań, dzięki którym racjonalnie gospodaruje zasobami oraz podnosi świadomość ekologiczną. Po raz pierwszy BOŚ uzyskał certyfikat Green Office w 2019 roku.

W grudniu 2023 roku BOŚ – już po raz trzeci – otrzymał tytuł Friendly Workplace 2023. To dowód na to, że zaangażowanie w tworzenie przyjaznego środowiska pracy oraz filozofia „People First!” są nie tylko słowami, ale realnymi działaniami. Bank został doceniony jako pracodawca, ponieważ stawia na: Edukację i rozwój: Inicjatywy takie jak EduSfera 2.0, program szkoleniowy z wykorzystaniem kwestionariusza DISCD3, czy Akademia Menedżera świadczą o zaangażowaniu w ciągłe uczenie się i doskonalenie. Dzięki temu pracownicy Banku mogą dzielić się doświadczeniem i najlepszymi praktykami. Work-Life Balance: Programy takie jak „Dwie godziny dla rodziny” czy #KrótkaPrzerwa pokazują, jak ważna jest w BOŚ równowaga między życiem zawodowym a prywatnym. Dzięki nim pracownicy mogą cieszyć się lepszą jakością życia. Ekologię w pracy: Bank konsekwentnie dąży do realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Programy takie jak „BOŚmy Zieloni” czy „GreenLetter” są dowodem na to, że ekologia to coś więcej niż tylko misja — to sposób na życie i pracę. Przyjazną rekrutację: BOŚ dba o to, aby proces rekrutacyjny był komfortowy i oparty na wzajemnym szacunku. Stale doskonalone metody przyciągają i zatrzymują najlepsze talenty na rynku pracy. Nagroda „Friendly Workplace” jest dużym wyróżnieniem i dowodem na to, że podejmowane działania w BOŚ przynoszą efekty.

W tym samym miesiącu BOŚ oraz Fundacja BOŚ zostali wyróżnieni za najciekawsze inicjatywy CSR. Konkurs „Świat oczami młodych” to działanie, które zostało zauważone i docenione w ramach inicjatyw CSR. Odpowiada on na globalne wyzwania, takie jak zmiany klimatu, ochrona środowiska, bioróżnorodność i odnawialne źródła energii. Poprzez atrakcyjne i przystępne formy artystyczne, zachęca do zapoznania się z ważnymi dla środowiska zagadnieniami.

Nagrody i wyróżnienia DM BOŚ:

Od początku swojej działalności DM BOŚ otrzymuje prestiżowe nagrody i wyróżnienia w rankingach inwestorskich, od instytucji rynku kapitałowego oraz mediów finansowych. W 2023 roku DM BOŚ otrzymał najwyższą ocenę trzech gwiazdek w 20. edycji Rankingu Domów Maklerskich 2022 organizowanym przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych w ramach Ogólnopolskiego Badania Inwestorów. Pozycję lidera w tym rankingu DM BOŚ utrzymuje niezmiennie od początku prowadzenia badania i rankingu.

Ponadto Towarowa Giełda Energii przyznała DM BOŚ statuetkę Platynowy Megawat za aktywny udział w pracach na rzecz rozwoju produktów giełdowych w roku 2022, a Giełda Papierów Wartościowych doceniła nagrodą za najwyższą aktywność na rynku kontraktów terminowych akcyjnych.

Po raz kolejny, na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród klientów biura przez Fundację Obserwatorium Zarządzania, DM BOŚ otrzymał tytuł Firma Przyjazna Klientowi. Dodatkowo DM BOŚ uzyskał tytuł Najlepsze Miejsce Pracy w IT w ramach badania Audit.

3.9. Transparentność i dialog z klientem

GRI [2-25] [2-29] [3-3]

ESRS 2 [SBM-2]

ESRS [S4-2] [S4-3] [S4-5]

Klienci oczekują wygodnego dla siebie sposobu komunikacji z Bankiem i coraz chętniej korzystają ze zdalnych kanałów. Bank udostępnia możliwość kontaktu nie tylko z doradcami w oddziałach, ale także kontaktu zdalnego poprzez: infolinię, bankowość elektroniczną, e-mail, formularz kontaktowy dostępny na

stronie internetowej Banku. Niezależnie jednak od wybranego sposobu kontaktu Bank dba o wysoką jakość komunikacji.

Spośród udostępnionych zdalnych form kontaktu z Bankiem, w 2023 roku klienci najchętniej wybierali rozmowę telefoniczną. Dzięki zaangażowaniu pracowników Contact Center oraz Zespołu Sprzedaży Zdalnej zapewniono bieżącą obsługę klientów na wysokim poziomie.

Obsługa		2023	2022	2021
Contact Center – Serwisowe	Połączenia przychodzące	111 067	121 244	122 781
	Połączenia wychodzące	15 133	18 578	23 379
	Wiadomości elektroniczne	37 040	50 775	55 383
Zespół Sprzedaży Zdalnej	Połączenia przychodzące	12 438	15 000	6 800
	Połączenia wychodzące	17 577	13 655	5 800
	Wiadomości elektroniczne	9 565	10 500	9 700

Pracownicy Contact Center są kompetentni, życzliwi i otwarci na potrzeby klientów. Klienci BOŚ to potwierdzają w badaniach satysfakcji z obsługi telefonicznej 97% klientów wskazało, że w rozmowie konsultant był kompetentny i rozwiązał sprawę lub wyjaśnił, jak ją rozwiązać. Wskaźnik NPS (Net Promoter Score) czyli wskaźnik lojalności klientów mierzonej oceną jakości obsługi przez Contact Center w 2023 roku wyniósł 87% (w porównaniu do 85% w roku 2022). Podczas badania satysfakcji klienci mogą przekazać swoje uwagi i opinie, które na bieżąco są analizowane. Regularny monitoring rozmów telefonicznych oraz korespondencji elektronicznej, jest prowadzony szczególnie pod kątem jakości obsługi oraz przyczyn kontaktu. Dzięki uzyskanym informacjom Bank utrzymuje wysoki poziom obsługi klientów w Contact Center.

Zarówno w rozmowach jak i w korespondencji elektronicznej Bank używa prostego języka. Ułatwia to współpracę i budowanie wzajemnych relacji z klientami. Zrealizowano projekt - Prosty język w BOŚ pod nazwą #ToRozumiem. Do współpracy przy projekcie zaproszono językoznawców z Uniwersytetu Wrocławskiego. Z ich pomocą zrealizowano:

- webinary dla kadry menadżerskiej, w których uczestniczyli: członkowie Zarządu, dyrektorzy zarządzający, dyrektorzy departamentów i biur oraz menadżerowie zespołów,
- obowiązkowe warsztaty dla: prawników, pracowników Departamentu Zgodności oraz inspektorów ochrony danych osobowych,
- szkolenia dla wszystkich chętnych, którzy przygotowują pisma, komunikaty, materiały oraz dokumenty dla klientów.

Wszyscy pracownicy Banku mieli obowiązek zrealizować e-learning z Dobrych praktyk prostej komunikacji bankowej. We wszystkich aktywnościach związanych z projektem #ToRozumiem uczestniczyło blisko 900 osób.

Badamy satysfakcję i jakość obsługi klientów

Bank bada satysfakcję klientów z obsługi:

- w oddziałach operacyjnych;
- w centrach biznesowych;

w formie telefonicznej ankiety satysfakcji z klientami indywidualnymi i korporacyjnymi.

Sprawdzana jest także jakość obsługi potencjalnych klientów, którzy są zainteresowani ofertą Banku. Badanie realizowane jest metodą tajemniczego klienta we wszystkich oddziałach operacyjnych.

Zarządzanie reklamacjami

Bank jest świadomy, że nawet najwyższe standardy nie uchronią przed popełnieniem błędu. Jeśli popełniono błąd, nasi klienci mogą złożyć reklamację/skargę. Wszystkie otrzymane zgłoszenia rejestrujemy w jednej aplikacji. Proces obsługi reklamacji/skarg jest:

- scentralizowany, co zapewnia nam właściwą jakość zarządzania otrzymanymi zgłoszeniami,
- na bieżąco monitorowany w samej aplikacji (np. czasy rozpatrywania reklamacji) oraz w ramach testów poziomych i pionowych.

Na stronie www Banku <https://www.bosbank.pl/kontakt/formularz-reklamacyjny> zamieszczono:

- Zasady przyjmowania i rozpatrywania reklamacji w BOŚ S.A.;
- Zasady przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń nieautoryzowanych transakcji płatniczych w BOŚ S.A. oraz udostępniono formularz reklamacyjny.

Na podstawie zebranych danych w aplikacji opracowane raporty pozwalają zidentyfikować najczęstsze powody powstawania reklamacji i podejmować działania naprawcze.

Raporty są analizowane m.in. przez Komitet Ryzyka Operacyjnego i przekazywane do wiadomości członków Zarządu. Prezentowane wnioski i podsumowania są wykorzystywane w innych raportach – compliance, ryzyka operacyjnego czy raportach biznesowych. Ważnym elementem zarządzania tym procesem było wprowadzenie trybu pozasądowego rozwiązywania sporów. W przypadku negatywnego rozpatrzenia reklamacji, klienci mogą zwrócić się do Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego, Arbitra Bankowego oraz Rzecznika Finansowego.

Liczba reklamacji przyjętych w latach 2021-2023 z podziałem na kategorie/produkty.

kategoria/produkt	2023	2022	2021
Kredyty	2412	2932	1449
ROR	864	1072	1647
Karty	463	695	851
Pożyczki	202	266	251
Rachunki oszczędnościowe	191	194	124
Kanały elektroniczne	169	329	401
Nieautoryzowane transakcje płatnicze PSD II	157	152	142
Rachunek bieżący	153	157	182
Lokaty	146	564	217
Jakość obsługi	126	348	267
Urząd (reklamacje z instytucji zewnętrznych, p.: UKNF, Rzecznik Finansowy)	76	66	81
Inne	50	26	34
Inne rachunki	48	66	88
Wypłata spadku*	33	0	0
Reklamacje wielowątkowe	27	37	57
Działalność DM BOŚ	2	0	5
Fundusze Inwestycyjne DM BOŚ (AFI)	1	10	32
Skrytki sejfowe	1	1	11
Produkty skarbowe	1	0	0
Faktoring	0	0	2
Ubezpieczenie Bank Pośrednik (reklamacje, które dotyczą ubezpieczeń)	0	2	0
razem	5 122	6 917	5 841

* Nowa kategoria w aplikacji Reklamacje.

3.10. Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych

GRI [3-3] [417-1]
ESRS [S4-1] [S4-4]

Bank kieruje się zasadą odpowiedzialnej polityki produktowej wobec wszystkich klientów, z zachowaniem wysokich standardów zarządzania jakością zarówno w sprzedaży, komunikacji z klientem, obsłudze i funkcjonowaniu dostarczanych rozwiązań. Bank rzetelnie i sumiennie (odpowiedzialnie) wycenia produkty i usługi oraz rozlicza transakcje, wspierając klientów profesjonalną obsługą posprzedażową.

Produkty Banku przygotowane są zgodnie z normami prawnymi, rekomendacjami organów nadzorczych, branżowymi praktykami oraz wymogami wewnętrznymi Banku.

Najważniejsze ramy formalne w tym zakresie stanowią:

- Prawo bankowe, ustawa o kredycie konsumenckim, ustawa o kredycie hipotecznym;
- Rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego: S, T, U, Z;
- Wytyczne EBA dotyczące udzielania i monitorowania kredytów;
- Wytyczne ESMA dotyczące wymogów w zakresie zarządzania produktami zgodnie z MIFID II;
- „Zasady tworzenia produktów bankowych oraz zarządzania nimi w BOŚ SA”;
- Inne dokumenty normujące zasady naliczania oprocentowania, prowizji i opłat dla poszczególnych grup klientów.

Przy tworzeniu nowych produktów i usług Bank dąży do ochrony interesów klientów przed potencjalnymi szkodami, w szczególności poprzez konsultację z merytorycznymi jednostkami Banku w celu zapewnienia najwyższych standardów w zakresie zgodności z regulacjami prawnymi.

W Banku obowiązują trzy regulacje wewnętrzne, które regulują obszar wdrażania i zarządzania produktami:

- Polityka Zatwierdzania Nowych Produktów w Banku Ochrony Środowiska S.A., zawierająca zasady i wytyczne odnośnie do rozwoju nowych produktów, usług i rynków oraz istotnych zmian dotychczasowych produktów, usług i rynków;
- Zasady tworzenia produktów bankowych oraz zarządzania nimi w Banku Ochrony Środowiska S.A., opisujące szczegółowe informacje dotyczące trybu wprowadzenia, zmian, wycofania produktów, a także zasady zarządzania produktami. Zgodnie z Zasadami przygotowanie koncepcji produktu wymaga wskazania, jaki wpływ społeczny może mieć wprowadzenie bądź zmiana produktu. Każde okoliczności związane z produktem, które mogą mieć negatywny wpływ na korzystanie z tego produktu przez klientów natychmiast są łagodzone, a wprowadzane mechanizmy zapobiegają wystąpieniu ponownie tego typu zdarzenia. Każdy klient, który miał styczność z takim produktem jest informowany o działaniach naprawczych;
- Uchwała w sprawie powołania Komitetu Produktowego i Inicjatywy JESSICA w Banku Ochrony Środowiska S.A., który nadzoruje proces zarządzania produktem i działalnością biznesową w Banku. Komitetowi przedkładane są cykliczne raporty oceny ryzyk w funkcjonowaniu produktów z uwzględnieniem m.in. wpływu społecznego.

Jednym z etapów wprowadzenia/zmiany/wycofania produktu bankowego jest przygotowanie koncepcji produktu. Do każdej koncepcji przygotowany jest arkusz oceny ryzyka braku zgodności. Dokumenty te przekazywane są do uzgodnienia z Departamentem Zgodności.

W koncepcji produktu przeprowadza się m.in.: analizę wpływu wprowadzenia/zmiany/wycofania produktu na profil/poziom ryzyk.

W oparciu o arkusz oceny ryzyka braku zgodności (arkusz) przeprowadzana jest identyfikacja ryzyka braku zgodności produktu z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i przyjętymi przez Bank standardami postępowania. Ponadto na podstawie arkusza głównie ocenianymi kategoriami zdarzeń ryzyka braku zgodności są w szczególności:

- naruszenia zasad ochrony danych osobowych,
- naruszenia obowiązków informacyjnych wobec klientów,
- nieuczciwej lub nierzetelnej reklamy,
- stosowania praktyk rynkowych wprowadzających w błąd,
- stosowania niedozwolonych klauzul umownych,
- niewłaściwej praktyki biznesowej lub rynkowej,
- niezgodności działalności Banku (procesów/przepisów wewnętrznych) z przepisami prawa.

3.11. Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż

GRI [3-3] [417-1] [417-2] [417-3]

ESRS [S4-4]

Za przygotowanie materiałów marketingowych o ofercie produktowej Banku odpowiada Departament Marketingu.

Zgodnie z „Zasadami zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank Ochrony Środowiska S.A. standardami postępowania w obszarze działalności marketingowej Banku” materiały marketingowe nie powinny:

- zawierać nierzetelnych informacji o ograniczonym w czasie oferowaniu danego produktu, w celu nakłonienia klienta do podjęcia szybkiej decyzji;
- pomijać informacji o ograniczeniach preferencyjnych warunków, na jakich udostępniany jest dany produkt lub usługa;
- wprowadzać w błąd bądź stwarzać możliwości wprowadzenia klienta w błąd, w szczególności co do korzyści, które można osiągnąć dzięki produktowi lub usłudze;
- zachęcać klienta do korzystania z produktu lub usługi poprzez odwołanie się do nieprawdziwych, nieudokumentowanych lub nieaktualnych wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub bez podania źródła prezentowanych informacji;
- kreować negatywnego wizerunku innych podmiotów działających na rynku finansowym.

Materiały marketingowe uzgadniane są pod względem merytorycznym z właściwymi komórkami organizacyjnymi Centrali oraz pod względem formalno-prawnym z kancelarią prawną. Założenia do kampanii marketingowych są dodatkowo konsultowane pod kątem możliwości wystąpienia zdarzeń mogących mieć wpływ na poziom ryzyka utraty reputacji przez Bank. BOŚ zapewnia klientom swobodne zapoznanie się ze wszystkimi treściami dotyczącymi produktu lub usługi, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniami i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu marketingowego.

Odpowiedzialność społeczna Banku w obszarze informowania klientów o sposobach unikania ryzyka przejawia się m. in. poprzez wprowadzanie do regulacji bankowych treści dotyczących:

- postępowania zmierzającego do ograniczenia ryzyka rynkowego/ finansowego;
- reagowania w sytuacji, kiedy ryzyko takie może się materializować.

Przed podpisaniem umowy o kredyt klienci Banku są informowani o możliwości wystąpienia ryzyk charakterystycznych dla danego rodzaju umowy, w szczególności w zakresie:

- ryzyka zmiennej stopy procentowej i związanych z tym wzrostu kosztów obsługi kredytu;
- ryzyka spadku wartości zabezpieczeń i konieczność złożenia dodatkowego zabezpieczenia;
- ryzyka walutowego oraz wpływie spreadu walutowego dla kredytów w walucie obcej, w szczególności kredytów hipotecznych.

Klientom zainteresowanym finansowaniem, na stronie internetowej udostępniony jest wzór oświadczenia o podwyższonym ryzyku:

https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0017/37700/Oswiadczenie-ryzyko.pdf

W przypadku powstania ryzyka Bank umożliwia klientowi zgłoszenia tego faktu w drodze reklamacji. Szczegółowy tryb składania oraz rozpatrywania reklamacji został określony w Zasadach przyjmowania i rozpatrywania reklamacji w Banku Ochrony Środowiska S.A., które są dostępne w każdej placówce Banku oraz na stronie internetowej naszego Banku: <https://www.bosbank.pl/kontakt/formularz-reklamacyjny>

W celu zapewnienia klientom odpowiedniego poziomu ochrony inwestycyjnej, Bank dokonuje oceny adekwatności oferowanych instrumentów finansowych. Proces oceny adekwatności przeprowadzany jest zawsze przed podpisaniem umowy dotyczącej instrumentu finansowego. Celem oceny jest ustalenie czy instrument finansowy jest adekwatny dla klienta biorąc pod uwagę jego wiedzę i doświadczenie w obszarze zawierania transakcji na instrumentach finansowych, tzn. czy klient rozumie mechanizmy działania instrumentów finansowych, zna ryzyka z nimi związane oraz zasady wykonywania transakcji oraz posiada doświadczenie wystarczające do podejmowania decyzji inwestycyjnych.

Przed podpisaniem umowy dotyczącej transakcji podlegających regulacjom MIFID, Bank przekazuje klientowi opis instrumentów finansowych wraz ze wskazaniem ryzyk z nimi związanych, w tym:

- ryzyko niedopasowania, które może zaistnieć w przypadku niedopasowania rzeczywistych przepływów klienta z jego zobowiązaniami wynikającymi z transakcji;
- ryzyko obowiązku złożenia lub podwyższenia kwoty zabezpieczenia;
- ryzyko prawne i podatkowe związane z możliwością zmian uregulowań dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, przepisów dotyczących spółek, prowadzenia działalności gospodarczej, przepisów podatkowych, celnych i innych;
- ryzyko rynkowe, które może zaistnieć w wyniku niekorzystnych (innych od oczekiwań klienta) zmian wartości parametrów otoczenia rynkowego;
- ryzyko wyceny, gdy w trakcie trwania zawartej transakcji ceny odbiegają znacząco od cen, po której została zawarta;
- ryzyko kontrahenta, które może zaistnieć w sytuacji, gdy Bank nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w stosunku do klienta;
- ryzyko płynności np. w sytuacji istotnych zakłóceń w funkcjonowaniu rynku walutowego lub gdy ceny papierów wartościowych mogą podlegać wahaniom w zależności od kształtowania się relacji podaży do popytu;
- ryzyko kredytowe emitenta.

Na stronie Banku w zakładce *Produkty skarbowe*: <https://www.bosbank.pl/korporacje-i-JST/produkty-skarbowe>, w części *Ważne informacje* przedstawiane są *Ryzyka* związane z poszczególnymi produktami skarbowymi.

Bank zapewnia regularne szkolenia w zakresie oferowania produktów skarbowych. Zapewnienie odpowiedniego udziału pracowników w doskonaleniu zawodowym lub szkoleniach w zakresie świadczenia usług finansowych wynika zarówno z wymogów zewnętrznych (*Rekomendacja A KNF dotycząca zarządzania przez banki ryzykiem związanym z działalnością na instrumentach pochodnych*) jak i wewnętrznych (*Polityka Banku Ochrony Środowiska S.A. w zakresie skarbowych instrumentów pochodnych*). Aby wypełnić powyższe wymogi, autoryzowani pracownicy Banku obowiązkowo muszą uzyskać certyfikację upoważniającą do zawierania transakcji ze szczególnym uwzględnieniem wymogów MIFID. Szkolenie przeprowadzane jest raz w roku, kończy się testem i skutkuje otrzymaniem odpowiedniego certyfikatu. Certyfikat (wydawany przez *Warszawski Instytut Bankowości*) potwierdza zdobycie umiejętności - kluczowe efekty ukończenia szkolenia, wynikające z MiFID II dla pracowników świadczących usługę doradztwa inwestycyjnego.

W 2023 roku nie odnotowano żadnego przypadku niezgodności zasad komunikacji marketingowej z normami prawnymi, branżowymi praktykami lub wymogami wewnętrznymi Banku.

4. LIDER ZIELONEJ ZMIANY (E)

Wspieramy zieloną transformację

Konsekwentnie rozwijamy nasz proekologiczny portfel. Dbamy, aby nasza oferta finansowa odpowiadała na wyzwania związane z ochroną środowiska w Polsce. Naszym klientom zapewniamy eksperckie wsparcie, które pozwala na osiągnięcie pozytywnych rezultatów dla środowiska.

Zielone zmiany zaczynamy od siebie

Najwyższe wymagania w zakresie środowiska stawiamy nie tylko naszym klientom i partnerom biznesowym, lecz także jako organizacja dążymy do stałej redukcji naszego negatywnego oddziaływania na środowisko.

4.1. Wsparcie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

GRI [2-6] [3-3] [203-1]

Bank wspiera swoich klientów ekspercką wiedzą i doświadczeniem na każdym etapie realizacji projektów inwestycyjnych. W strukturze organizacyjnej Banku w Obszarze Zarządzania funkcjonuje Pion Analiz, Strategii i Ekologii, w którym działa Departament Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii. W skład zespołu eksperckiego BOŚ wchodzi inżynierowie – ekolodzy oraz eksperci doświadczeni w doradztwie z zakresu projektów zielonej transformacji. Dzięki unikalnej wiedzy eksperckiej, Bank kompleksowo doradza klientom w procesie transformacji. Inżynierowie ekolodzy bezpłatnie wspierają klientów tak, aby inwestycje, które powstają przy współfinansowaniu Banku Ochrony Środowiska, mogły być jak najbardziej zrównoważone i ekologiczne.

W 2023 roku Bank uruchomił nową wersję swojej platformy wiedzy ekologicznej dla przedsiębiorców – Przystanek **EkoBiznes**. Jest to portal internetowy, na którym eksperci Banku dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniami, wspierając małych i średnich przedsiębiorców w wyborze optymalnych rozwiązań dla ich biznesu i będących jednocześnie przyjaznych dla środowiska. Treści publikowane na portalu mają służyć budowaniu wiedzy i świadomości klientów na temat rozwiązań proekologicznych oraz wyzwań, jakie stoją przed sektorem MSP w zakresie wdrażania regulacji związanych z zieloną transformacją. Platforma daje jednocześnie możliwość nawiązania kontaktu z ekologami Banku, z którymi będzie można omówić pomysły i możliwości finansowania planowanej inwestycji.

Przystanek EkoBiznes znajduje się pod adresem <https://www.bosbank.pl/EKO>.

4.2. Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi

GRI [2-6] [3-3] [304-2]

ESRS [S4-1] [S4-2]

BOŚ konsekwentnie rozwija ekologiczną ofertę finansowania, a klientom zapewnia eksperckie wsparcie, które pozwala na osiągnięcie pozytywnych rezultatów prośrodowiskowych. Naszym klientom oferowane jest wsparcie merytoryczne w zakresie ekologii, programów wsparcia, finansowania i komercjalizacji projektów ekologicznych. BOŚ jest świadomy swojej roli i odpowiedzialności w zakresie ochrony klimatu.

W portfelu produktowym Banku znajduje się szeroka gama produktów, których cel kredytowania pozwala na zakwalifikowanie ich jako proekologiczne, a przyjęte przez Bank metodologie dokumentowania inwestycji realizowanych przez klientów, pozwalają na realizację pomiaru realnego wpływu na środowisko.

Bank oferuje gamę produktów kredytowych z przeznaczeniem na realizację inwestycji klientów mających bezpośredni wpływ na środowisko naturalne. W przypadku wszystkich produktów kredytowych z przeznaczeniem ekologicznym, wymaga się od klientów udokumentowania ekologicznego charakteru inwestycji, z precyzyjnym wskazaniem:

- przedmiotu inwestycji – klient przedstawia fakturę z określeniem co do rodzaju nabytego przedmiotu np.: instalacja pv z podaniem mocy instalacji,
- udokumentowania wykonania – klient przedstawia np. dowód zapłaty, protokół odbioru lub przyłączenia do sieci, potwierdzenie odbioru odpadów niebezpiecznych przez służby gminne,
- certyfikatów sprzętu/produktu – jeżeli zakupiony z kredytu przedmiot/inwestycja muszą spełniać minimalne normy, są one dokumentowane przedłożeniem w Banku stosownego certyfikatu.

Bank wdrożył do sprzedaży produkt kredytowy pozwalający klientowi jednocześnie złożyć wniosek kredytowy wraz z wnioskiem o dotację z rządowego programu „Czyste Powietrze”. Konstrukcja oferty, jak również zastosowany proces gwarantują zgodność przeznaczenia środków z kredytu z realizowanym celem ekologicznym. Na etapie obsługi wniosku kredytowego Bank zapewnia klientom nieodpłatne doradztwo pracowników Banku w zakresie odpowiedniej klasyfikacji oraz wsparcie przy realizacji inwestycji.

Kluczowe do powodzenia zielonej transformacji jest zaangażowanie i prośrodowiskowe nastawienie jednostek samorządu terytorialnego, dlatego też BOŚ stara się wspierać doświadczeniem partnerów z miast, gmin wiejskich czy powiatów. Bank jest gotów do wdrażania/dostosowywania usług bankowych do projektów ekologicznych realizowanych centralnie czy przez samorządy terytorialne.

BOŚ nieustannie pracuje nad rozwijaniem produktów oraz poszukuje nowych możliwości wspierania klientów w realizacji proekologicznych inwestycji. Jednym z wykorzystywanych instrumentów jest grant ze środków Inicjatywy ELENA, przyznany BOŚ przez Europejski Bank Inwestycyjny. Grant umożliwia pokrycie 90% kosztów dokumentacji technicznej, niezbędnej do realizacji inwestycji zwiększających efektywność energetyczną (do końca 2023 roku prawie 40 inwestycji zostało wspartych z grantu).

W celu poszerzenia oferty finansowania inwestycji ekologicznych, od listopada 2023 roku BOŚ przystępuje do publikowanych przez BGK przetargów na wybór Partnerów Finansujących, którzy na terenie poszczególnych województw będą udzielali preferencyjnych pożyczek ze środków powierzonych w ramach polityki spójności na lata 2021-2027. W grudniu 2023 roku Bank został wybrany do pełnienia roli Partnera Finansującego w celu wdrażania "Pożyczki na wspieranie odnawialnych źródeł energii" na terenie Województwa lubelskiego.

Udzielone kredyty proekologiczne w podziale na sektory*

Sektory	2023	2022	2021
energetyka i gospodarka komunalna	31%	34%	39%
przemysł	13%	34%	26%
budownictwo	40%	29%	24%
transport i logistyka	10%	2%	7%
inne	6%	1%	4%
razem	2 150 mln zł	1 622 mln zł	1 670 mln zł

* zgodnie wewnętrznymi zasadami kwalifikacji transakcji do portfela kredytów proekologicznych

Klienci instytucjonalni

W bankowości korporacyjnej Bank skupia się na obsłudze firm MŚP i wspiera wybrane zielone inwestycje w dużych korporacjach i jednostkach samorządu terytorialnego. BOŚ stosuje selektywne podejście do wspieranych sektorów i technologii z uwzględnieniem ich potencjału dochodowego, poziomu uzyskiwanych efektów ekologicznych oraz możliwości wykorzystania środków publicznych (krajowych i unijnych).

W zakresie produktów dla klientów instytucjonalnych oferta Banku zawiera rozwiązania pozwalające wspierać klientów, którzy chcą w ramach swojej działalności dążyć do realizacji celów, w szeroko pojętym obszarze ESG.

Oferta produktów kredytowych dla klientów instytucjonalnych zawiera:

- finansowanie obrotowe (w tym faktoring);
- finansowanie inwestycyjne, w tym przeznaczone na:
 - zakup i montaż maszyn i urządzeń służących ochronie środowiska,
 - finansowanie przedsięwzięć o charakterze proekologicznym, np. kredyt „EkoOszczędny” przeznaczony na finansowanie inwestycji ekologicznych, których celem jest uzyskanie oszczędności wynikających z zastosowania np. odnawialnych źródeł energii, zmniejszenie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, wykonanie instalacji mającej na celu wytwarzanie energii na własne potrzeby, lub uzyskanie oszczędności z tytułu zmiany źródła energii, lub zmiany sposobu zaopatrzenia w energię etc., które to oszczędności są źródłem spłaty kredytu;
- montaż finansowe wykorzystujące programy partnerów, m.in. NFOŚiGW, WFOŚiGW czy BGK oraz kredyty Banku;
- programy gwarancyjne wspierające innowacyjne inwestycje ekologiczne (gwarancja BiznesMax);
- kredyty inwestycyjne dostosowane parametrami do określonych branż i potrzeb klientów, w tym finansowania spółek celowych OZE;
- kredyty na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów;
- preferencyjne kredyty oferowane we współpracy z WFOŚiGW (oferty lokalne);
- kompleksową ofertę finansowania potrzeb JST przeznaczoną na:
 - finansowanie inwestycyjne i obrotowe,
 - finansowanie preferencyjne,
 - finansowanie uzupełniające do oferty NFOŚiGW, WFOŚiGW.

Klienci indywidualni

Oferta bankowości detalicznej BOŚ jest skoncentrowana na dwóch grupach produktowych:

- kredyty na zakup i instalację proekologicznych technologii;
- depozyty terminowe, które będą oferowane głównie w kanale cyfrowym.

W obszarze budownictwa BOŚ zamierza angażować się przede wszystkim w projekty dotyczące zrównoważonego mieszkalnictwa. Kredyty te będą oferowane zarówno bezpośrednio przez Bank, w tym online, jak i przez dbające o środowisko firmy deweloperskie. Oferta produktów kredytowych dla klientów indywidualnych zawiera:

- Ekologiczny Kredyt Hipoteczny na finansowanie nieruchomości w budownictwie energooszczędnym. Inwestycja finansowana przez Bank:
 - nie może być zasilana własnym węglowym źródłem ciepła, oraz
 - musi spełniać określone kryteria efektywności energetycznej; lub
 - legitymować się certyfikatem typu LEED, BREEAM, HQE, DGNB, WELL, ITB EKO, „Zielony Dom”, itp. (udokumentowanie nadanym certyfikatem po zakończeniu inwestycji),
- pożyczkę gotówkową z przeznaczeniem na realizację celów ekologicznych usystematyzowanych w pięciu grupach: odnawialne źródła energii, efektywność energetyczna/termomodernizacje, gospodarka odpadowa, gospodarka wodna/mała retencja, elektromobilność. Każda realizacja wykonana przez klienta dokumentowana jest przedłożeniem w Banku dowodów zakupu z określeniem przedmiotu i protokołów odbioru;
- kredyt PV stanowiący bezpośrednie wsparcie realizowanych przez klienta inwestycji w instalację fotowoltaiczną pozwalającą na pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnego źródła jakim jest energia słoneczna. Klient dokumentuje wydanie środków pochodzących z kredytu poprzez przedłożenie w Banku potwierżeń zakupu, protokołów odbioru lub przyłączenia urządzeń do sieci energetycznej;
- kredyt Czyste Powietrze, wspierający transformację energetyczną pozwalający klientom na jednoczesne złożenie wniosku o środki finansowe z kredytu i dotację w ramach realizowanego programu wsparcia rządowego;
- kredyty na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów;
- preferencyjne kredyty oferowane we współpracy z WFOŚiGW (oferty lokalne);
- kredyt inwestycyjny dla osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą (JDG), w tym kredyty proekologiczne.

Współpraca z NFOŚiGW i WFOŚiGW

Tym, co wyróżnia BOŚ jest współdziałanie z kluczowymi instytucjami tworzącymi polski system finansowania ochrony środowiska i mającymi znaczącą rolę w działaniach na rzecz zapobiegania negatywnym skutkom zmian klimatycznych. Są to: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bank Gospodarstwa Krajowego i Polski Fundusz Rozwoju.

Współpraca BOŚ z dysponentami środków na ochronę środowiska przekłada się nie tylko na możliwość oferowania preferencyjnych kredytów, ale również zapewnia harmonijne działanie podejmowane w ramach polityki ekologicznej państwa. Nasza oferta stanowi uzupełnienie programów priorytetowych NFOŚiGW i WFOŚiGW.

Przykładem takiej współpracy są realizowane przez Bank programy „Czyste Powietrze” i „Mój Elektryk”.

Od 6 lipca 2021 roku Bank Ochrony Środowiska jako jeden z pierwszych banków w Polsce, rozpoczął udzielanie kredytów w ramach tzw. ścieżki bankowej rządowego programu „Czyste Powietrze”. Z tego programu mogą skorzystać właściciele lub współwłaściciele jednorodzinnych budynków mieszkalnych czy wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Do końca 2023 roku klienci zawarli z BOŚ 581 umów o kredyt Czyste Powietrze na łączną kwotę około 30 mln zł.

Kolejnym programem realizowanym przez Bank we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest program „Mój elektryk”, którego celem jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia paliw emisyjnych w transporcie. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oferuje w tym celu wsparcie zakupu lub leasingu pojazdów zeroemisyjnych. W ramach programu, Bank Ochrony Środowiska S.A., we współpracy z firmami leasingowymi, udziela dopłat do leasingu samochodów zeroemisyjnych (w tym elektrycznych) ze środków powierzonych przez NFOŚiGW, zgodnie z umową zawartą z Funduszem we wrześniu 2021 roku.

Do 31 grudnia 2023 roku BOŚ S.A. przeanalizował łącznie ponad 13,5 tys. wniosków o dotacje na kwotę ponad 442 mln zł. Na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przyznał dotacje do prawie 13 tys. pojazdów na łączną kwotę blisko 426 mln zł.

Bank posiada 6 czynnych umów o współpracy zawartych z regionalnymi WFOŚiGW, dotyczących udzielania preferencyjnych kredytów na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Preferencja polega na niższym od rynkowego oprocentowaniu kredytów lub dopłatach do spłaty kapitału kredytu. Umowy te określają przedmiot kredytowania i rodzaje podmiotów przewidzianych do kredytowania. Przedmiotem finansowania są zadania dotyczące:

- ochrony atmosfery, w tym: źródła ciepła, OZE, termomodernizacja;
- ochrony wód, w tym: oczyszczalnie ścieków, kanalizacja;
- ochrony ziemi, w tym: zagospodarowanie odpadów, usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających m.in. azbest i ksylamid.

Rozwój bankowości internetowej

Bank konsekwentnie stawia na rozwój kanałów zdalnych oraz zwiększenie roli bankowości elektronicznej w realizowaniu transakcji i komunikacji z klientami.

Regularnie przyrasta liczba użytkowników oraz dyspozycji realizowanych za pośrednictwem aplikacji mobilnej BOŚBank24.

Poprzez bankowość elektroniczną Bank prowadzili aktywny marketing by klienci na bieżąco poznawali ofertę depozytową Banku i tworzyli lokaty na nowe środki, co było odpowiedzią na potrzeby klientów.

4.3. Działalność proekologiczna Spółek

GRI [2-6]

Dom Maklerski BOŚ (DM BOŚ) aktywnie angażuje się w działalność proekologiczną Grupy Kapitałowej BOŚ. W 2023 roku DM BOŚ aktywnie wspierał rozwój rynku finansowania inwestycji ekologicznych. W ubiegłym roku DM BOŚ pełnił funkcję wyłącznego organizatora emisji zielonych obligacji Banku Ochrony Środowiska S.A. o wartości 100 mln zł oraz spółki wchodzącej w skład Grupy WMC PV o wartości ponad 81 mln zł. Obie emisje związane są z realizacją zielonych projektów, które wspierają zrównoważony rozwój i spełniają kryteria określone w Green Bond Principles.

W ofercie Domu Maklerskiego BOŚ jest m.in. pośrednictwo w obrocie prawami majątkowymi wynikającymi z tzw. „kolorowych certyfikatów”. Z oferty tej korzystają przede wszystkim wytwórcy energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (farmy wiatrowe, małe elektrownie wodne, fotowoltaika itp.).

BOŚ Leasing – EKO Profit S.A. (BLEP S.A.) jest spółką z Grupy BOŚ świadczącą usługi finansowania w formie leasingu operacyjnego, finansowego oraz pożyczki leasingowej.

W ramach swojej działalności finansuje wiele inicjatyw, które wpisują się w strategiczne dla Grupy Kapitałowej obszary, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i wsparcia rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii. Współpracuje z klientami zainteresowanymi finansowaniem farm fotowoltaicznych, biogazowni, a także projektów dotyczących odpowiedzialnej gospodarki odpadami. Poprzez spółkę zależną MS Wind Sp. z o.o., BLEP S.A. sprawuje kontrolę nad działalnością farmy wiatrowej (6 MW) w gminie Pełczyce.

W ostatnim roku Spółka finansowała wiele inwestycji poprawiających efektywność energetyczną i ograniczających emisję dwutlenku węgla do atmosfery. Jednym z przykładów zrealizowanych z sukcesem inwestycji w tym obszarze, jest modernizacja ciepłowni jednego z klientów z branży energetycznej. Likwidacja dwóch węglowych kotłów parowych i zastąpienie ich wysokowydajnymi kotłami na biomasę, zasilanych odpadami z produkcji drzewnej spółki zależnej Kontrahenta, bezpośrednio przełoży się na obniżenie kosztów produkcji energii nawet o 70%. Nie tylko zoptymalizuje gospodarkę odpadami w grupie kontrahenta, ale również przyczyni się do ograniczenia emisji CO₂ do atmosfery.

BLEP S.A. wspiera również ekologiczną transformację polskich przedsiębiorstw. Warty przykładem jest sfinansowanie projektu zakładającego montaż instalacji fotowoltaicznych na dachach łącznie ponad 40 sklepów dużej sieci delikatesów w południowo-wschodniej Polsce. Zamontowane instalacje będą zaopatrywać sklepy w energię elektryczną i ciepło. Współpraca z klientami Spółki zorientowana na poprawę efektywności energetycznej i promowanie ekologicznych rozwiązań pozwala na realizację strategicznych celów BOŚ Leasing – EKO Profit S.A., jak również wspiera wypełnianie misji zielonej transformacji Grupy BOŚ.

4.5. Taksonomia (systematyka) UE

GRI [201-1] [203-1]

Wdrożenie wymogów regulacyjnych dotyczących systematyki zielonych aktywów jest szczególnie istotne dla BOŚ S.A., który został utworzony w 1991 r. jako jeden z ważnych elementów systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce. Na przestrzeni ponad trzydziestu lat działalności, Bank nieustannie dba o to, aby jego oferta finansowania odpowiadała na bieżące wyzwania ochrony środowiska w kraju. Jest pierwszym bankiem w Polsce, który zapewnił klientom eksperckie wsparcie inżynierów ekologów. To oni dbają, aby finansowane przez BOŚ przedsięwzięcia nie tylko spełniały wszelkie wymogi regulacyjne, ale także przynosiły jak największe efekty ekologiczne z jednoczesną korzyścią ekonomiczną.

Kompleksowe finansowanie i wspieranie zielonej transformacji jest misją i zobowiązaniem wynikającym ze Strategii Banku Ochrony Środowiska S. A. na lata 2024-2026 oraz komplementarnej do niej Strategii ESG Grupy Kapitałowej BOŚ na lata 2024-2026.

W ramach Strategii ESG na lata 2024-2026 Grupa Kapitałowa BOŚ zobowiązuje się do transparentności ujawnień i raportowania informacji niefinansowych zgodnie z wymogami regulacyjnymi i najlepszymi praktykami, a także do realizacji sprawozdawczości niefinansowej zgodnie z harmonogramem regulacyjnym w odniesieniu do wymogów dyrektywy CSRD i taksonomii.

W celu dostosowania do wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 oraz powiązanych z nim aktów prawnych, Bank wdrożył Metodykę kwalifikacji i sprawozdawczości zgodnie z Taksonomią (Systematyką) UE, a także dostosował procedury obejmujące identyfikację Klientów, ocenę kwalifikowalności i zgodności z taksonomią, oraz zasady monitorowania Klientów. Wdrożono dedykowane rozwiązania w systemach Banku. Metodyka będzie podlegać cyklicznemu przeglądowi i aktualizacji, aby na bieżąco dostosowywać się do nowych wytycznych oraz interpretacji, a także udoskonalać procesy.

Z uwagi na skalę i profil działalności, głównym segmentem klientów Banku wśród przedsiębiorstw niefinansowych, są firmy małe i średnie, nieobjęte obowiązkami raportowania zgodnie z dyrektywą NFRD, co bardzo istotnie wpływa na poziom raportowanych wskaźników systematyki.

W niniejszym raporcie uwzględniono wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088, Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2178 oraz wymogi Rozporządzeń Delegowanych Komisji (UE) 2023/2486 oraz 2023/2485 oraz aktów prawnych powiązanych z wyżej wymienionymi.

Wskaźnik GAR (ang. Green Asset Ratio) przedstawia udział aktywów finansujących działania kwalifikowalne do systematyki (ang. taxonomy eligible) oraz zgodne z systematyką (ang. taxonomy alignment) w odniesieniu do aktywów Banku ogółem, wg stanu na 31.12.2023 r.

W ramach prezentowanych ujawnień GAR, Bank zidentyfikował ekspozycje wobec przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi sprawozdawczości niefinansowej zgodnie z Dyrektywą NFRD (ang. Nonfinancial Disclosure Reporting Directive). Identyfikacji dokonano na podstawie danych ze sprawozdań finansowych Klientów Banku zbieranych w drodze monitoringu oraz oświadczeń zebranych od Klientów Banku dotyczących Taksonomii. W celu dochowania należytej staranności, listę zidentyfikowanych Klientów zweryfikowano pod kątem zgodności z bazą opracowaną przez podmiot zewnętrzny.

W przypadku grup kapitałowych objętych obowiązkiem raportowania systematyki UE, w ujawnieniach obowiązkowych Banku wzięto pod uwagę wyłącznie spółki dominujące. Jako, że grupy kapitałowe w swoich sprawozdaniach za rok 2022 r. nie wyodrębniały KPI dla poszczególnych podmiotów, zastosowanie do oceny spółek zależnych KPI Grupy nie oddałoby rzeczywistego odniesienia do Taksonomii. Podejście będzie w kolejnych latach modyfikowane zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.

Ze względu na obowiązek publikowania raportów instytucji finansowych oraz podmiotów niefinansowych w tym samym czasie, przedstawione w raporcie informacje dotyczące wskaźników oraz dokonane na ich podstawie wyliczenia, uwzględniają dane z najnowszych dostępnych sprawozdań niefinansowych Klientów, tj. za rok 2022.

W Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2023/2485 wprowadzono nowe rodzaje działalności w odniesieniu do dwóch celów tj. łagodzenia zmian klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu. W Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2023/2486 określono kryteria dotyczące pozostałych 4 celów środowiskowych. Przedsiębiorstwa niefinansowe będą raportować te informacje w roku 2024 r. (za rok 2023 r.) Dlatego w raporcie uwzględniono nowe cele tylko dla kredytów inwestycyjnych podlegających ocenie taksonomicznej przez Bank.

W przypadku kredytów obrotowych, udział środków kwalifikowalnych do systematyki został ustalony na podstawie informacji ze sprawozdań niefinansowych Klientów, w oparciu o wskaźnik działalności kwalifikowalnych do Taksonomii i zgodnych z systematyką (na podstawie tabel pn. „Udział procentowy obrotu z tytułu produktów lub usług powiązanych z działalnością gospodarczą zgodną z systematyką” oraz

„Udział procentowy nakładów inwestycyjnych (CAPEX) z tytułu produktów lub usług powiązanych z działalnością gospodarczą zgodną z systematyką”).

Kredyty inwestycyjne zostały włączone do wskaźnika GAR na podstawie przeprowadzonej indywidualnej oceny, w oparciu o kryteria wskazane w art. 3 Taksonomii tj.:

- 1) wnoszenie istotnego wkładu w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych określonych w Taksonomii;
- 2) niewyrządzanie poważnych szkód dla żadnego z tych celów środowiskowych (DNSH);
- 3) prowadzenie działalności zgodnie z tzw. minimalnymi gwarancjami.

Oceny istotnego wkładu oraz niewyrządzania szkód dokonano w oparciu o techniczne kryteria kwalifikacji zawarte w aktach delegowanych do rozporządzenia o Taksonomii, na podstawie dostępnej dokumentacji transakcji potwierdzającej spełnienie wymaganych kryteriów. Ocenę zgodności z taksonomią wykonują zatrudnieni w banku inżynierowie ekolodzy, posiadający odpowiednią wiedzę techniczną i merytoryczną. Dla działalności kwalifikujących się do Taksonomii określono możliwe ryzyka fizyczne związane z klimatem oraz zbadano ich istotność dla danej działalności. Ocena ryzyka fizycznego została przeprowadzona z użyciem opracowanego narzędzia, które pozwala na określenie ryzyk klimatycznych oraz ich wpływu na daną działalność zależnie od lokalizacji inwestycji.

W przypadku braku dokumentów lub wątpliwości co do bezsprzecznego potwierdzenia danego kryterium technicznego kwalifikacji, ze względów ostrożnościowych oceniano ekspozycje jedynie jako kwalifikujące się do systematyki.

Zgodność z minimalnymi gwarancjami została oceniona na podstawie uzyskanych od podmiotów oświadczeń potwierdzających właściwe działania w czterech podstawowych obszarach:

- 1) prawa człowieka, w tym prawa pracownicze;
- 2) praktyki antykorupcyjne;
- 3) zgodność z przepisami podatkowymi;
- 4) uczciwa konkurencja.

Wiarygodność potwierdzono poprzez odniesienie informacji z oświadczeń do raportów niefinansowych podmiotów za 2022 r.

W ramach prezentowanych ujawnień GAR w odniesieniu do gospodarstw domowych, Bank zidentyfikował ekspozycje związane z kredytami na nieruchomości (kredyty hipoteczne), kredytami na renowacje (w tym na termomodernizację, zakup i montaż urządzeń zwiększających efektywność energetyczną, zakup i montaż urządzeń do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE - określonych w kryteriach dla działalności 7.2-7.6 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2139) oraz kredytami na pojazdy silnikowe.

W przypadku oceny taksonomicznej portfela zabezpieczonego na nieruchomościach, celem weryfikacji kryterium istotnego wkładu w realizację celu mitygacji zmian klimatu, wykorzystano dane ze świadectw charakterystyki energetycznej dostępnych w Centralnym Rejestrze Charakterystyki Energetycznej Budynków³. Dla nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, tam gdzie było to możliwe, przypisano wartości EP⁴.

Przyjęto za spełniające kryteria techniczne Taksonomii nieruchomości, dla których wartość EP jest mniejsza lub równa 58,5 kWh/m²/rok dla mieszkań i 63 kWh/m²/rok dla domów jednorodzinnych w przypadku nieruchomości, dla których świadectwa charakterystyki energetycznej wydano po 31.12.2020 roku oraz 76,59 kWh/m²/rok w przypadku budynków ze świadectwami wydanymi przed 31.12.2020 roku.

Przyjęte podejście wynika z ograniczonej dostępności danych o roku budowy nieruchomości. W rozporządzeniu 2021/2139 wskazano, że dla budynków wzniesionych przed 31.12.2020 r. budynek spełnia kryteria, gdy należy do 15 % najbardziej efektywnych budynków w kraju lub regionie pod względem

³ Centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków - Ministerstwo Rozwoju i Technologii - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

⁴ EP - wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną

zapotrzebowania na energię pierwotną (PED)⁵, która to dana została określona na stronach Ministerstwa Rozwoju i Technologii na podstawie dowodów wynikających z ww. wykazu świadectw⁶. Dla budynków wzniesionych po 31.12.2020 r. budynek spełnia kryteria, gdy jego zapotrzebowanie na energię pierwotną (PED) jest przynajmniej o 10 % mniejsze niż próg określony w odniesieniu do wymagań dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w środkach krajowych. W Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami⁷ wskazano, że dla budynków zbudowanych od 31 grudnia 2020 r. dla mieszkań maksymalne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną wynosi 65 kWh/m²*rok, a dla domów jednorodzinnych 75 kWh/m²*rok. Przyjęto próg 10% od tych wartości jako spełniający kryteria techniczne Taksonomii. Wartość jest potencjalnie zaniżona w stosunku do kryteriów taksonomicznych wobec niektórych nieruchomości wybudowanych przed 2021 rokiem, ale ze względu na niedostępność dokumentów potwierdzających rok budowy jest podejściem ostrożnościowym i nie powoduje zawyżania liczby nieruchomości uznanych za zgodne z kryteriami. Celem oceny DNSH dla tych nieruchomości oceniono również narażenie na ryzyka fizyczne. Oceniono narażenie na suszę, powódź, cyklony, huragany i tajfuny (na podstawie rocznej siły wiatru). Zagrożenia te wybrano ze względu na ich wpływ na ten rodzaj działalności, a jednocześnie ze względu na dostępność danych pozwalających na ich ocenę. Za ekspozycje zgodne z Taksonomią uznano tylko te, gdzie przypisano Świadectwo Charakterystyki Energetycznej, a w ślad za nim odpowiednio zweryfikowany próg EP oraz dla których jednocześnie wpływ wybranych ryzyk fizycznych był nieistotny lub ryzyka nie występowały.

W przypadku braku powyższych danych lub gdy ryzyka fizyczne dla danej ekspozycji uznano za istotne, ekspozycje zostały uznane za kwalifikowalne, ale niezgodne z Taksonomią.

W przypadku ujawnień wobec działalności uwzględniającej kredyty na renowacje, dokonano oceny na podstawie dostępnej dokumentacji. W przypadku braku dokumentów lub wątpliwości co do potwierdzenia danego kryterium, ze względów ostrożnościowych przypisywano ekspozycje jedynie jako kwalifikującą się do systematyki.

W zakresie kredytów na pojazdy silnikowe w Banku nie ma dedykowanych produktów, dlatego nie zidentyfikowano w portfelu Banku takich ekspozycji i nie są one przedmiotem raportu.

W ramach obligatoryjnych ujawnień ocenie taksonomicznej podlegały ekspozycje jednostek samorządu terytorialnego (JST). W przypadku JST, w zakresie finansowania mieszkalnictwa oraz innego finansowania samorządów terytorialnych, ocena odbywała się na zasadach przyjętych do oceny taksonomicznej podmiotów niefinansowych. Kredyty inwestycyjne podlegały ocenie zgodnie z Kryteriami Technicznymi Kwalifikacji oraz DNSH. Dla ekspozycji, co do których Bank dysponował dokumentami potwierdzającymi spełnienie kryteriów, takie ekspozycje uznano za zgodne z Taksonomią. JST nie publikują swoich KPI, dlatego kredyty obrotowe nie podlegały ocenie taksonomicznej.

Przyjęto, że wszystkie JST w Polsce spełniają minimalne gwarancje. Zasadę oparto na podejściu rekomendowanym w ostatecznym raporcie Platformy Zrównoważonych Finansów dot. Minimalnych Gwarancji. Podejście zaleca ocenę danego państwa przy pomocy wskaźników i ocen dostarczanych przez wiarygodne organizacje pozarządowe o charakterze międzynarodowym zajmujące się prawami człowieka i obywatela. Podejście uzupełniono o stanowisko zgodnie z którym można uznać, że jednostki samorządu w kraju spełniają minimalne gwarancje, jeśli dane państwo przyjęło lub ratyfikowało znaczące umowy międzynarodowe dotyczące praw człowieka. Raport wymienia podstawowe konwencje ONZ dot. praw człowieka:

- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (ICPR);
- Międzynarodowy Pakt Gospodarczy i Społeczny i Prawa Kulturalne (IESC);
- Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji Kobiety (CEDAW);
- Konwencję w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karnania (CAT);

⁵ Akt delegowany KE dotyczący Klimatu 2022/2139

⁶ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/Taksonomia-zrownowazonego-finansowania-inwestycji-budynki>

⁷ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20020750690>

- Konwencję o prawach dziecka (CRC).

Polska ratyfikowała wszystkie te umowy międzynarodowe.

Tabele zamieszczone w tym rozdziale prezentują wyniki Banku zgodnie z wytycznymi rozporządzenia delegowanego 2023/2486⁸ Załącznik VI i rozporządzenia delegowanego 2022/1214 dla energii jądrowej i gazowej Załącznik XII.

W Tabelach zaprezentowano jedynie dane dla dwóch pierwszych celów środowiskowych, ze względu na brak danych Klientów dla pozostałych celów za rok 2023 r.

Wskaźniki zostały obliczone na bazie danych skonsolidowanych ostrożnościowo, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz firm inwestycyjnych (z późniejszymi zmianami) i są zgodne z raportowaną przez Bank sprawozdawczością FINREP. Na dzień 31 grudnia 2023 roku Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej stanowią: Bank Ochrony Środowiska S.A. (jednostka dominująca) oraz Dom Maklerski BOŚ S.A. i BOŚ Leasing – EKO Profit S.A. (jednostki bezpośrednio zależne od Banku).

Wskaźnik zielonych aktywów (GAR) w oparciu o obrót wyniósł 0,04% sumy aktywów ogółem Banku oraz w oparciu o nakłady inwestycyjne 0,03%. Całkowity GAR obejmuje wskaźniki dla dwóch celów związanych z klimatem tj. łagodzenie zmian klimatu oraz adaptacja do zmian klimatu.

W ramach oceny kwalifikowalności do Taksonomii dla pozostałych 4 celów oraz nowych działalności dla celów 1 i 2 wskazanych w rozporządzeniach delegowanych 2023/2585 i 2023/2586 zidentyfikowano w portfelu Banku głównie działalność dla celów 3 i 4 - zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich oraz przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w ramach kredytów inwestycyjnych udzielonych JST. Przedsiębiorstwa niefinansowe nie opublikowały do czasu opracowania tego raportu swoich danych dla powyższych działalności, dlatego nie zostały ujęte w ujawnieniach. Udział w portfelu Banku działalności dla celu 3 i 4 wynosi odpowiednio 0,005% oraz 0,06%.

Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2022/1214 Bank przedstawił wyniki w zakresie ekspozycji związanych z energią jądrową i gazem ziemnym wg wzoru Tabeli z Załącznika XII.

Powyższe ujawnienia zostały przygotowane w oparciu o najlepszą posiadaną w Banku wiedzę i stanowią wypełnienie obowiązku raportowania w zakresie Taksonomii dla instytucji kredytowych zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2023/2486 z dnia 27 czerwca 2023 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę lub w ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem któregośkolwiek z innych celów środowiskowych, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej. Na dalszym etapie zwiększania dostępności danych oraz zmian regulacyjnych nie wyklucza się zmian w przedstawionych ujawnieniach.

⁸ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2023/2486 z dnia 27 czerwca 2023 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę lub w ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem któregośkolwiek z innych celów środowiskowych, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178

GAR_0 Podsumowanie kluczowych wskaźników wyników, które mają być ujawniane przez instytucje kredytowe zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie systematyki

		Zrównoważona środowiskowo działalność ogółem (Obrót)	Zrównoważona środowiskowo działalność ogółem (CapEx)	Kluczowy wskaźnik wyników (Obrót)	Kluczowy wskaźnik wyników (CapEx)	% pokrycia (względem aktywów ogółem)	% aktywów wyłączonych z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (art7 ust.2 i 3 oraz sekcja 1.1.2 załącznika V)	% aktywów wyłączonych z mianownika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (art7 ust.2 i 3 oraz sekcja 1.1.4 załącznika V)
Główny wskaźnik efektywności	Wskaźnik zielonych aktywów w odniesieniu do stanu	37,34	27,83	0,27	0,20	60,07	47,27	39,93
	Wskaźnik zielonych aktywów (przepływ)	1,55	1,26	0,04	0,03	42,69	38,73	57,31
Dodatkowe kluczowe wskaźniki wyników	Portfel handlowy							
	Gwarancje finansowe	12,23	11,04	11,15	10,06			
	Zarządzane aktywami	0,00	0,00	0,00	0,00			
	Przychody z tytułu opłat i prowizji							

GAR_1.1 Aktywa na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie obrotów

mIn zł	Całkowita wartość bilansowa (brutto)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓLEM (CCM + CCA)				
		W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)				W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)				
			w tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					w tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)				w tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)			
				w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca
Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczenia wskaźnika zielonych aktywów	2 938,74	1 989,96	30,66	0,00	0,00	1,18	47,84	6,69	0,00	0,00	2 037,79	37,34	0,00	0,00	1,18
Przedsiębiorstwa finansowe	502,06	0,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	1,21	0,00	0,00	0,00	0,00
Institucje kredytowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00
Inne instytucje finansowe	502,06	0,70				0,00	0,50				1,21	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym firmy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00
w tym spółki zarządzające aktywami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00

w tym zakłady ubezpieczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Przedsiębiorstwa niefinansowe	418,27	91,95	10,50	0,00	0,00	1,18	45,39	5,67	0,00	0,00	137,34	16,18	0,00	0,00	0,00	1,18
Kredyty i zaliczki	316,93	82,62	1,18			1,18	45,39	5,67			128,01	6,85	0,00	0,00	0,00	1,18
Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy	101,34	9,32	9,32								9,32	9,32	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Gospodarstwa domowe	1 962,75	1 876,24	13,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 876,24	13,13	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	1 689,45	1 688,60	12,68								1 688,60	12,68	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym kredyty na renowację budynków	273,30	187,64	0,45								187,64	0,45	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym kredyty na pojazdy silnikowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansowanie samorządów terytorialnych	55,66	21,07	7,03	0,00	0,00	0,00	1,95	1,01	0,00	0,00	23,01	8,04	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansowanie mieszkalnictwa											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne finansowanie samorządów terytorialnych	55,66	21,07	7,03				1,95	1,01			23,01	8,04	0,00	0,00	0,00	0,00
Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktywa wyłączone z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (uwzględnione w mianowniku)	10 856,68															
Przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe	9 214,70															
MŚP oraz przedsiębiorstwa niefinansowe (niebędące MŚP) nie podlegające obowiązkowi ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	9 161,70															
Kredyty i zaliczki	7 601,16															
w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	4 159,35															
w tym kredyty na renowację budynków	126,90															
Dłużne papiery wartościowe	1 453,91															
Instrumenty kapitałowe	106,63															
Kontrahenci z państw nie będących członkami UE niepodlegający obowiązkowi ujawniania informacji	53,00															

niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej																
Kredyty i zaliczki	52,97															
Dłużne papiery wartościowe																
Instrumenty kapitałowe	0,03															
Instrumenty pochodne	15,56															
Pożyczki międzybankowe na żądanie	143,51															
Środki pieniężne i aktywa związane ze środkami pieniężnymi	18,10															
Inne kategorie aktywów (wartość firmy, towary itp.)	1 464,81															
AKTYWA WSKAŹNIKA ZIELONYCH AKTYWÓW OGÓŁEM	13 795,42	1 989,96	30,66	0,00	0,00	1,18	47,84	6,69	0,00	0,00	2 037,79	37,34	0,00	0,00	1,18	
Aktywa nie uwzględnione przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów	9 171,37															
Rządy centralne i emitenci ponadnarodowi	5 139,42															
Ekspozycje wobec banków centralnych	3 862,45															
Portfel handlowy	169,49															
AKTYWA OGÓŁEM	22 966,78	1 989,96	30,66	0,00	0,00	1,18	47,84	6,69	0,00	0,00	2 037,79	37,34	0,00	0,00	1,18	
Ekspozycje pozabilansowe - Przedsiębiorstwa podlegające obowiązkowi ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej																
Gwarancje finansowe	109,65	80,41	5,01		0,06	4,00	7,22	7,22		2,74	87,63	12,23	0,00	0,06	6,74	
Zarządzane aktywa											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
z czego dłużne papiery wartościowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
z czego instrumenty kapitałowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

GAR_1.2 Aktywa na potrzeby obliczania wskaźnika zielonych aktywów - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie nakładów inwestycyjnych kontrahenta

mIn zł	Całkowita wartość bilansowa (brutto)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)					OGÓLEM (CCM + CCA)				
		W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)					W tym wobec sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikujące się do systematyki)				
			w tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					w tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)					w tym zrównoważone środowiskowo (zgodne z systematyką)			
				w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagając ^a			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagając ^a			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagając ^a
Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się na potrzeby obliczenia wskaźnika zielonych aktywów	2 938,74	2 021,73	26,81	0,00	0,00	0,08	173,21	1,01	0,00	0,00	2 194,93	27,83	0,00	0,00	0,08	
Przedsiębiorstwa finansowe	502,06	29,52	0,00	0,00	0,00	0,00	125,06	0,00	0,00	0,00	154,58	0,00	0,00	0,00	0,00	
Instytucje kredytowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00	
Inne instytucje finansowe w tym firmy inwestycyjne	502,06	29,52					125,06				154,58	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kredyty i zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00	
w tym spółki zarządzające aktywami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00		0,00	0,00	
w tym zakłady ubezpieczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kredyty i zaliczki											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

	Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy Instrumenty kapitałowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	418,27	94,90	6,66	0,00	0,00	0,08	46,20	0,00	0,00	0,00	141,10	6,66	0,00	0,00	0,08
	Kredyty i zaliczki	316,93	84,36	0,89			0,08	46,20				130,56	0,89	0,00	0,00	0,08
	Dłużne papiery wartościowe w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy Instrumenty kapitałowe	101,34	10,54	5,78								10,54	5,78	0,00	0,00	0,00
	Gospodarstwa domowe	1 962,75	1 876,24	13,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 876,24	13,13	0,00	0,00	0,00
	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	1 689,45	1 688,60	12,68								1 688,60	12,68	0,00	0,00	0,00
	w tym kredyty na renowację budynków	273,30	187,64	0,45								187,64	0,45	0,00	0,00	0,00
	w tym kredyty na pojazdy silnikowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Finansowanie samorządów terytorialnych	55,66	21,07	7,03	0,00	0,00	0,00	1,95	1,01	0,00	0,00	23,01	8,04	0,00	0,00	0,00
	Finansowanie mieszkalnictwa											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	55,66	21,07	7,03				1,95	1,01			23,01	8,04	0,00	0,00	0,00
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Aktywa wyłączone z licznika przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów (uwzględnione w mianowniku)	10 856,68														
	Przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe	9 214,70														
	MŚP oraz przedsiębiorstwa niefinansowe (niebędące MŚP) nie podlegające obowiązkowi ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	9 161,70														
	Kredyty i zaliczki	7 601,16														
	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	4 159,35														
	w tym kredyty na renowację budynków	126,90														
	Dłużne papiery wartościowe Instrumenty kapitałowe	1 453,91														
		106,63														

Kontrahenci z państw nie będących członkami UE niepodlegający obowiązkowi ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	53,00															
Kredyty i zaliczki	52,97															
Dłużne papiery wartościowe																
Instrumenty kapitałowe	0,03															
Instrumenty pochodne	15,56															
Pożyczki międzybankowe na żądanie	143,51															
Środki pieniężne i aktywa związane ze środkami pieniężnymi	18,10															
Inne kategorie aktywów (wartość firmy, towary itp.)	1 464,81															
AKTYWA WSKAŹNIKA ZIEŁONYCH AKTYWÓW OGÓŁEM	13 795,42	2 021,73	26,81	0,00	0,00	0,08	173,21	1,01	0,00	0,00	2 194,93	27,83	0,00	0,00	0,08	
Aktywa nie uwzględnione przy obliczaniu wskaźnika zielonych aktywów	9 171,37															
Rządy centralne i emitenci ponadnarodowi	5 139,42															
Ekspozycje wobec banków centralnych	3 862,45															
Portfel handlowy	169,49															
AKTYWA OGÓŁEM	22 966,78	2 021,73	26,81	0,00	0,00	0,08	173,21	1,01	0,00	0,00	2 194,93	27,83	0,00	0,00	0,08	
Ekspozycje pozabilansowe - Przedsiębiorstwa podlegające obowiązkowi ujawniania informacji niefinansowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej																
Gwarancje finansowe	109,65	72,60	5,91		0,48	5,37	5,13	5,13		1,79	77,73	11,04	0,00	0,48	7,16	
Zarządzane aktywa											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
z czego dłużne papiery wartościowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
z czego instrumenty kapitałowe											0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

GAR_2_1 Informacje sektorowe na temat wskaźnika zielonych aktywów - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie obrotów

Podział według sektorów 4 cyfrowy poziom NACE (kod i etykieta)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)				Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓLEM (CCM + CCA)			
	Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej)		MŚP oraz inne przedsiębiorstwa niefinansowe niepodlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej)		MŚP oraz inne przedsiębiorstwa niefinansowe niepodlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej)		MŚP oraz inne przedsiębiorstwa niefinansowe niepodlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	
	Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)	
	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo
Ogółem	91,81	10,50	0,00	0,00	45,39	5,67	0,00	0,00	137,20	16,18	0,00	0,00
2016-Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych	13,84								13,84	0,00		
2892-Produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa	9,32	9,32							9,32	9,32		
4120-Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	54,45								54,45	0,00		
4675-Sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych					45,39	5,67			45,39	5,67		
4690-Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	0,02								0,02	0,00		
6130-Działalność w zakresie telekomunikacji satelitarnej	14,16	1,18							14,16	1,18		
7010-Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych	0,01								0,01	0,00		

GAR_2_2 Informacje sektorowe na temat wskaźnika zielonych aktywów - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie nakładów inwestycyjnych kontrahenta

Podział według sektorów - 4 cyfrowy poziom NACE (kod i etykieta)	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)				Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓLEM (CCM + CCA)			
	Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej)		MŚP oraz inne przedsiębiorstwa niefinansowe niepodlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej)		MŚP oraz inne przedsiębiorstwa niefinansowe niepodlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej		Przedsiębiorstwa niefinansowe (podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej)		MŚP oraz inne przedsiębiorstwa niefinansowe niepodlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej	
	Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)		Wartość bilansowa (brutto)	
	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo	mln PLN	w tym zrównoważona środowiskowo
Ogółem	94,76	6,66	0,00	0,00	46,20	0,00	0,00	0,00	140,96	6,66	0,00	0,00
2016-Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych	13,84								13,84	0,00		
2892-Produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa	10,54	5,78							10,54	5,78		
4120-Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	54,39								54,39	0,00		
4675-Sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych					46,20				46,20	0,00		
4690-Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	10,62								10,62	0,00		
6130-Działalność w zakresie telekomunikacji satelitarnej	5,18	0,84							5,18	0,84		
7010-Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych	0,18	0,04							0,18	0,04		

GAR_3_1 Kluczowy wskaźnik wyników dotyczący wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do stanu - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie obrotów

Udział %	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓŁEM (CCM + CCA)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)						Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)								
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					
			w tym przeznaczenie	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca	
Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się do wyliczenia wskaźnika zielonych aktywów	67,71	1,04	0,00	0,00	0,04	1,63	0,23	0,00	0,00	69,34	1,27	0,00	0,00	0,04	12,80
Przedsiębiorstwa finansowe	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	2,19
Instytucje kredytowe															
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
Instrumenty kapitałowe															
Inne instytucje finansowe w tym firmy inwestycyjne	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	2,19
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															

Instrumenty kapitałowe																
w tym spółki zarządzające																
Kredyty i zaliczki																
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy																
Instrumenty kapitałowe																
w tym zakłady ubezpieczeń																
Kredyty i zaliczki																
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy																
Instrumenty kapitałowe																
Przedsiębiorstwa niefinansowe	21,98	2,51	0,00	0,00	0,28	10,85	1,36	0,00	0,00	32,83	3,87	0,00	0,00	0,28	1,82	
Kredyty i zaliczki	26,07	0,37	0,00	0,00	0,37	14,32	1,79	0,00	0,00	40,39	2,16	0,00	0,00	0,37	1,38	
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy	9,20	9,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,20	9,20	0,00	0,00	0,00	0,44	
Instrumenty kapitałowe																
Gospodarstwa domowe	95,59	0,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95,59	0,67	0,00	0,00	0,00	8,55	
w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	99,95	0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	99,95	0,75	0,00	0,00	0,00	7,36	
w tym kredyty na renowację budynków	68,66	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68,66	0,17	0,00	0,00	0,00	1,19	
w tym kredyty na pojazdy silnikowe																
Finansowanie samorządów terytorialnych	37,85	12,62	0,00	0,00	0,00	3,50	1,82	0,00	0,00	41,35	14,44	0,00	0,00	0,00	0,24	
Finansowanie mieszkalnictwa																
Inne finansowanie samorządów terytorialnych	37,85	12,62	0,00	0,00	0,00	3,50	1,82	0,00	0,00	41,35	14,44	0,00	0,00	0,00	0,24	
Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych																
AKTYWA WSKAŹNIKA ZIELONYCH AKTYWÓW OGÓŁEM	14,42	0,22	0,00	0,00	0,01	0,35	0,05	0,00	0,00	14,77	0,27	0,00	0,00	0,01	60,07	

GAR_3_2 Kluczowy wskaźnik wyników dotyczący wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do stanu - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie nakładów inwestycyjnych kontrahenta

Udział %	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓLEM (CCM + CCA)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					
			w tym przeznaczenie	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca	
Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się do wyliczenia wskaźnika zielonych aktywów	68,80	0,91	0,00	0,00	0,00	5,89	0,03	0,00	0,00	74,69	0,95	0,00	0,00	0,00	12,80
Przedsiębiorstwa finansowe	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	24,91	0,00	0,00	0,00	30,79	0,00	0,00	0,00	0,00	2,19
Instytucje kredytowe															
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
Instrumenty kapitałowe															
Inne instytucje finansowe	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	24,91	0,00	0,00	0,00	30,79	0,00	0,00	0,00	0,00	2,19
w tym firmy inwestycyjne															
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
Instrumenty kapitałowe															
w tym spółki zarządzające															

	Kredyty i zaliczki															
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
	Instrumenty kapitałowe															
	w tym zakłady ubezpieczeń															
	Kredyty i zaliczki															
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
	Instrumenty kapitałowe															
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	22,69	1,59	0,00	0,00	0,02	11,05	0,00	0,00	0,00	33,73	1,59	0,00	0,00	0,02	1,82
	Kredyty i zaliczki	26,62	0,28	0,00	0,00	0,03	14,58	0,00	0,00	0,00	41,19	0,28	0,00	0,00	0,03	1,38
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy	10,40	5,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,40	5,70	0,00	0,00	0,00	0,44
	Instrumenty kapitałowe															
	Gospodarstwa domowe	95,59	0,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95,59	0,67	0,00	0,00	0,00	8,55
	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	99,95	0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	99,95	0,75	0,00	0,00	0,00	7,36
	w tym kredyty na renowację budyneków	68,66	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68,66	0,17	0,00	0,00	0,00	1,19
	w tym kredyty na pojazdy silnikowe															
	Finansowanie samorządów terytorialnych	37,85	12,62	0,00	0,00	0,00	3,50	1,82	0,00	0,00	41,35	14,44	0,00	0,00	0,00	0,24
	Finansowanie mieszkalnictwa															
	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	37,85	12,62	0,00	0,00	0,00	3,50	1,82	0,00	0,00	41,35	14,44	0,00	0,00	0,00	0,24
	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych															
	AKTYWA WSKAŹNIKA ZIELONYCH AKTYWÓW OGÓŁEM	14,66	0,19	0,00	0,00	0,00	1,26	0,01	0,00	0,00	15,91	0,20	0,00	0,00	0,00	60,07

GAR_4_1 Kluczowy wskaźnik wyników dotyczący wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do przepływu - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie obrotów

Udział %	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓLEM (CCM + CCA)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					
			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca	
Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się do wyliczenia wskaźnika zielonych aktywów	22,29	0,40	0,00	0,00	0,30	0,04	0,00	0,00	0,00	22,33	0,40	0,00	0,00	0,30	3,96
Przedsiębiorstwa finansowe	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	1,46
Institucje kredytowe															
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
Instrumenty kapitałowe															
Inne instytucje finansowe	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	1,46
w tym firmy inwestycyjne															
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															

	Instrumenty kapitałowe															
	w tym spółki zarządzające															
	Kredyty i zaliczki															
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
	Instrumenty kapitałowe															
	w tym zakłady ubezpieczeń															
	Kredyty i zaliczki															
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
	Instrumenty kapitałowe															
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	8,52	0,71	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00	0,00	8,52	0,71	0,00	0,00	0,71	1,68
	Kredyty i zaliczki	8,52	0,71	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00	0,00	8,52	0,71	0,00	0,00	0,71	1,68
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
	Instrumenty kapitałowe															
	Gospodarstwa domowe	90,82	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,82	0,47	0,00	0,00	0,00	0,80
	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	100,00	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	1,35	0,00	0,00	0,00	0,28
	w tym kredyty na renowację budynków	85,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,52
	w tym kredyty na pojazdy silnikowe															
	Finansowanie samorządów terytorialnych	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
	Finansowanie mieszkalnictwa															
	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych															
	AKTYWA WSKAŹNIKA ZIELONYCH AKTYWÓW OGÓŁEM	2,07	0,04	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,04	0,00	0,00	0,03	42,69

GAR_4_2 Kluczowy wskaźnik wyników dotyczący wskaźnika zielonych aktywów w odniesieniu do przepływu - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie nakładów inwestycyjnych kontrahenta

Udział %	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)					Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓLEM (CCM + CCA)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					
			Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział % aktywów finansujących sektory istotne dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział % aktywów finansujących sektory istotne dla systematyki (zgodna z systematyką)			
			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca	
Kredyty i zaliczki, dłużne papiery wartościowe i instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu kwalifikujące się do wyliczenia wskaźnika zielonych aktywów	24,86	0,32	0,00	0,00	0,02	9,17	0,00	0,00	0,00	34,03	0,32	0,00	0,00	0,02	3,96
Przedsiębiorstwa finansowe	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	24,91	0,00	0,00	0,00	30,79	0,00	0,00	0,00	0,00	1,46
Instytucje kredytowe															
Kredyty i zaliczki															
Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy															
Instrumenty kapitałowe															
Inne instytucje finansowe	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	24,91	0,00	0,00	0,00	30,79	0,00	0,00	0,00	0,00	1,46
w tym firmy inwestycyjne															
Kredyty i zaliczki															

	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy Instrumenty kapitałowe																
	w tym spółki zarządzające																
	Kredyty i zaliczki																
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy Instrumenty kapitałowe																
	w tym zakłady ubezpieczeń																
	Kredyty i zaliczki																
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy Instrumenty kapitałowe																
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	9,59	0,53	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	9,59	0,53	0,00	0,00	0,05	1,68	
	Kredyty i zaliczki	9,59	0,53	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	9,59	0,53	0,00	0,00	0,05	1,68	
	Dłużne papiery wartościowe, w tym deklaracja o wykorzystaniu funduszy Instrumenty kapitałowe																
	Gospodarstwa domowe	90,82	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,82	0,47	0,00	0,00	0,00	0,80	
	w tym kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	100,00	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	1,35	0,00	0,00	0,00	0,28	
	w tym kredyty na renowację budynków	85,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,52	
	w tym kredyty na pojazdy silnikowe																
	Finansowanie samorządów terytorialnych	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	
	Finansowanie mieszkalnictwa																
	Inne finansowanie samorządów terytorialnych	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	
	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych																
	AKTYWA WSKAŹNIKA ZIELONYCH AKTYWÓW OGÓŁEM	2,31	0,03	0,00	0,00	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00	3,16	0,03	0,00	0,00	0,00	42,69	

GAR_5_1 Kluczowy wskaźnik wyników dotyczący ekspozycji pozabilansowych - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie obrotów

Udział % - ekspozycje pozabilansowe	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)				Adaptacja do zmian klimatu (CCA)				OGÓŁEM (CCM + CCA)					
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					
		Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)				
			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia		w tym wspomagająca		w tym przeznaczenie wpływów		w tym wspomagająca		w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca
Gwarancje finansowe (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący gwarancji finansowych)	73,33	4,57	0,00	0,05	3,65	6,58	6,58	0,00	2,50	79,91	11,15	0,00	0,05	6,15
Zarządzane aktywa (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący zarządzanych aktywów)														

GAR_5_2 Kluczowy wskaźnik wyników dotyczący ekspozycji pozabilansowych - ekspozycje zakwalifikowane na podstawie nakładów inwestycyjnych kontrahenta

Udział % - ekspozycje pozabilansowe	Łagodzenie zmian klimatu (CCM)				Adaptacja do zmian klimatu (CCA)			OGÓŁEM (CCM + CCA)								
	Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (kwalifikująca się do systematyki)					
			Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)					Udział % uwzględnionych aktywów ogółem przeznaczonych na finansowanie sektorów istotnych dla systematyki (zgodna z systematyką)			
			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym wspomagająca			w tym przeznaczenie wpływów	w tym na rzecz przejścia	w tym wspomagająca		
Gwarancje finansowe (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący gwarancji finansowych)	66,21	5,39	0,00	0,44	4,90	4,68	4,68	0,00	1,63	70,89	10,06	0,00	0,44	6,53		
Zarządzane aktywa (kluczowy wskaźnik wyników dotyczący zarządzanych aktywów)																

ŽĀNĀČŽŅĪĻĀĪĀ Āōzr ōržādzēnē Āēlēģōwānē Āōn ī jĪĀĒ) 2022/1214 – ĀjāwŅiēnā Āōtōčzācē ĀēnērgiĪ Āādrōwēj Āgāzūāiēn nēģō

1.	<p>Rržēd' ĪzčĪōr' t'wōĀ rōwādzĪ Āāđānā, Āōz'wōj, Āiēn ōn' t'rāčj3 Ā rōžn' iē' žcžēnē ĀnōwācĳjŅyčĀn' tālācĳĪ Āwytwārzānā ĀēnērgiĪ Ā ēlēktrĳcžēj ĀwytwārzācĳyčĀ ēnērgi3 Āw rān' āčĀ rōcē' ōwĀ ādrōwēj Ā rzyĀn' īnĪn' ālŅējĀ ŀōščĪ Āōdr āđōwĀ cĳklūĀ ālĪwōwēģō, Ā fiŅān' ūjē Ā3 ĀziārlŅōščĀ ŀūcĀ Ā āĀāĀiā Āēk' r ōžĳc3.</p>	NĪĒ
2.	<p>Rržēd' ĪzčĪōr' t'wōĀ rōwādzĪ Āūdōw3 Ā cēzr iēcžnā Āēk' r lōāťācĳ3 Ā ōwōjch Āōc iēkťōw Āādrōwēj Āw cēlū Āwytwārzānā ĀēnērgiĪ Ā ēlēktrĳcžēj Ā ŀūcĀ Āiēr rā ĀēčĥŅōģiģicžēģō, Āw tųn' ĀāĀ ōt'ržēcĳyĀ! tēn ūĀiēr rōwŅiēcžēģō Ā ŀūcĀ rōcē' ōwĀ ržēn' y' rōwōjch, Ā tākĪch ĀākĀ rōđūkcĳā Āwōđōrū, Ā tākōē ĀčĀn' ōdērnĪžācĳ3 Ā ōđĀkātēn' Āēzr iēcžēn' t'wā, Ā wųkōrzy' t'āŅiēn' ĀājĪēr' r žyčĀ Āō' t3 r ŅyčĀ ēčĥŅōģiģi, ĀiŅān' ūjē Ā3 ĀziārlŅōščĀ ŀūcĀ Ā āĀāĀiā Āēk' r ōžĳc3.</p>	NĪĒ
3.	<p>Rržēd' ĪzčĪōr' t'wōĀ rōwādzĪ Āēzr iēcžnā Āēk' r lōāťācĳ3 Ā tŅiējācĳyčĀ Āōc iēkťōw Āādrōwēj ĀwytwārzācĳyčĀ ēnērgi3 Ā ēlēktrĳcžēj Ā ŀūcĀ Āiēr rā ĀēčĥŅōģiģicžēģō, Āw tųn' ĀāĀ ōt'ržēcĳyĀ! tēn ūĀiēr rōwŅiēcžēģō Ā ŀūcĀ rōcē' ōwĀ ržēn' y' rōwōjch, ĀākĪch Ā jākĀ rōđūkcĳā Āwōđōrū Ā ēnērgiĪ āādrōwēj, Ā tākōē ĀčĀn' ōdērnĪžācĳ3 Ā ōđĀkātēn' Āēzr iēcžēn' t'wā, ĀiŅān' ūjē Ā3 ĀziārlŅōščĀ ŀūcĀ Ā āĀāĀiā Āēk' r ōžĳc3.</p>	NĪĒ
<p>ĀziārlŅōščĀ wĪzānā Ā gāžēn' Āiēn nųn</p>		
4.	<p>Rržēd' ĪzčĪōr' t'wōĀ rōwādzĪ Āūdōw3 Ā ŀūcĀ Āēk' r lōāťācĳ3 Ān' tālācĳĪ Āō Āwytwārzānā ĀēnērgiĪ Ā ēlēktrĳcžēj Ā wųkōrzy' t'āŅiēn' Ā gāžōwōjch Ā ālĪwĀkōr ālŅyčĀ, ĀiŅān' ūjē Ā3 ĀziārlŅōščĀ ŀūcĀ Ā āĀāĀiā Āēk' r ōžĳc3.</p>	NĪĒ
5.	<p>Rržēd' ĪzčĪōr' t'wōĀ rōwādzĪ Āūdōw3, Ā ōdērnĪžācĳ3 Āēk' r lōāťācĳ3 Ān' tālācĳĪ Āō Ākōjāržōnēģō Āwytwārzānā ĀēnērgiĪ Ā cĪēr Īnējčĥ rōđŅiēcžēj Ā ēnērgiĪ ēlēktrĳcžēj Ā wųkōrzy' t'āŅiēn' Ā gāžōwōjch Ā ālĪwĀkōr ālŅyčĀ, ĀiŅān' ūjē Ā3 ĀziārlŅōščĀ ŀūcĀ Ā āĀāĀiā Āēk' r ōžĳc3.</p>	NĪĒ
6.	<p>Rržēd' ĪzčĪōr' t'wōĀ rōwādzĪ Āūdōw3, Ā ōdērnĪžācĳ3 Āēk' r lōāťācĳ3 Ān' tālācĳĪ Āō Āwytwārzānā Āiēr rā ĀwytwārzācĳyčĀ ēnērgi3 Āiēr Īnāčĥ rōđŅiēcžēj Ā wųkōrzy' t'āŅiēn' Ā gāžōwōjch Ā ālĪwĀkōr ālŅyčĀ, ĀiŅān' ūjē Ā3 ĀziārlŅōščĀ ŀūcĀ Ā āĀāĀiā Āēk' r ōžĳc3.</p>	NĪĒ

Ujawnienia dobrowolne

Bank Ochrony Środowiska od wielu lat definiuje i raportuje rozwój portfela transakcji proekologicznych w oparciu o wewnętrzne Zasady Kwalifikacji Transakcji do Portfela Transakcji Proekologicznych (ZKTE). ZKTE określają zasady kwalifikacji produktów bankowych i finansowanych projektów do portfela transakcji proekologicznych oraz zadania związane z tą kwalifikacją, sposób postępowania Banku umożliwiające identyfikację ryzyka ekologicznego portfela transakcji proekologicznych oraz sposoby jego monitorowania, kontrolowania i raportowania.

ZKTE pozwalają na ocenę i kwalifikację do portfela proekologicznego Banku transakcji w każdym segmencie klientów, w różnych rodzajach działalności gospodarczej. Głównym kryterium uznania produktu lub projektu za proekologiczny, jest generowanie efektu ekologicznego, oznaczającego korzyść dla środowiska naturalnego, w szczególności uzyskaną w wyniku realizacji Projektu proekologicznego z dziedziny ochrony powietrza (w tym odnawialnych źródeł energii, budownictwa zrównoważonego, efektywności energetycznej), gospodarki wodnej i ochrony wód, gospodarki odpadami, ochrony przyrody i innych dziedzin ochrony środowiska.

Zasady i kryteria oceny przedsięwzięć i działalności podlegają systematycznemu przeglądowi, rozwojowi i dostosowaniu do zmieniających się regulacji zewnętrznych i warunków rozwoju rynku i technologii.

W ZKTE zdefiniowano rodzaje produktów kredytowych podlegających kwalifikacji do portfela proekologicznego Banku oraz szczegółowe zasady oceny w podziale na 4 klasy:

- Klasa 1: Produkty Kredytowe inwestycyjne przeznaczone na: finansowanie Projektów proekologicznych, lub nabycie aktywów istniejących Projektów proekologicznych;
- Klasa 2: Produkty Kredytowe obrotowe w rachunku kredytowym (odnawialne i nieodnawialne), w rachunku bieżącym, pożyczki hipoteczne, wykup wierzytelności, faktoring, obligacje, gwarancje, linie wielocelowe, akredytywy, transakcje skarbowe IRS, FX Forward, FX Spot;
- Klasa 3: Produkty Kredytowe, z wyłączeniem Produktów Kredytowych inwestycyjnych wymienionych w Klasie 1, jeśli finansowanie związane jest z realizacją Projektów proekologicznych spełniających kryteria Klasy 1
- Klasa 4: Dedykowane Produkty Kredytowe dla osób fizycznych.

Transakcje z Klientami Instytucjonalnymi podlegają indywidualnej ocenie, która każdorazowo jest opracowywana i odpowiednio dokumentowana przez inżyniera ekologa. Każdy z projektów zakwalifikowanych do portfela proekologicznego Banku podlega monitoringowi i weryfikacji w całym cyklu życia projektu.

W zakresie produktów detalicznych, Bank zalicza do portfela kredytów proekologicznych przede wszystkim produkty:

- w ramach dedykowanych programów donatorów wspierających cele proekologiczne - NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK;
- przeznaczone na ekologiczne budownictwo mieszkaniowe - ekologiczne kredyty hipoteczne, dla budynków spełniających kryteria dotyczące charakterystyki energetycznej lub posiadających właściwe certyfikaty wielokryterialne dla budownictwa zrównoważonego;
- o jasno określonym celu finansowania, tzn. przeznaczone na zakup i montaż urządzeń ochrony środowiska, w tym OZE (np. Ekokredyt PV, EkoPożyczka z celem ekologicznym).

Efekty finansowanych projektów sprawozdawane są dzięki wewnętrznemu systemowi monitorowania efektów ekologicznych w Banku.

Efekty ekologiczne projektów współfinansowanych przez Bank, zrealizowanych w latach 2020-2023

Efekty ekologiczne w obszarach:	Jednostka miary	2023	2022	2021	2020
produkcja energii w OZE	GWh/rok	81,3	82,7	62,7	56,9
zmniejszenie zużycia i strat ciepła w wyniku zrealizowanych inwestycji	tys. GJ/rok	571,3*	26,5	58,3	12,2
redukcja emisji dwutlenku węgla	tys. ton/rok	84,1	89,6	183,1	69,2
redukcja emisji pyłu	ton/rok	22,0	40,0	35,2	27,6
ilość unieszkodliwionych odpadów lub odzyskanych surowców wtórnych	tys. ton/rok	2,2	69,2	94,7	36,3

* znaczny wzrost w wyniku finansowania dużej modernizacji zakładu produkcyjnego

Przez 30 lat działalności Bank zawarł ponad 92 tys. transakcji proekologicznych w łącznej kwocie 28,9 mld zł, które pozwoliły na zrealizowanie w tym czasie inwestycji o wartości 58,7 mld zł.

W celu zachowania ciągłości ujawnień oraz możliwości monitorowania realizacji założeń strategicznych, dodatkowo do ujawnień w zakresie systematyki UE, Bank raportuje postępy w zakresie portfela proekologicznego definiowanego zgodnie z wewnętrznymi zasadami ZKTE. Taksonomia standaryzuje podejście do zrównoważonego finansowania, dlatego Bank będzie dążył systematycznie do całkowitego uspołnienienia obu rodzajów ujawnień. Zwiększenie dostępności i jakości danych umożliwiających pełną ocenę zgodności z taksonomią oraz osiągnięcie dojrzałości regulacji i rynku w zakresie zrównoważonego finansowania pozwoli na pełną integrację sposobu raportowania przez Bank.

Saldo kredytów proekologicznych (zgodnie z wewnętrznymi zasadami kwalifikacji)

Saldo kredytów proekologicznych na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 4 923 mln zł i spadło o 3,3% w stosunku do 31 grudnia 2022 roku. Udział kredytów proekologicznych stanowi 41% salda kredytów ogółem w Banku (na 31 grudnia 2022 udział ten również wynosił 41%).

	tys. zł	31-12-2023	31-12-2022	Zmiana
Saldo kredytów proekologicznych udzielonych klientom instytucjonalnym		4 513 330	4 633 835	-2,6%
Saldo kredytów proekologicznych udzielonych klientom detalicznym		409 739	454 832	-9,9%
SALDO KREDYTÓW PROEKOLOGICZNYCH RAZEM		4 923 069	5 088 668	-3,6%

*wg wartości kapitału

Sprzedaż kredytów proekologicznych (zgodnie z wewnętrznymi zasadami kwalifikacji)

	tys. zł	2023	2022	Zmiana
Kredyty udzielone klientom instytucjonalnym		2 098 504	1 581 444	32,7%
Kredyty udzielone klientom detalicznym		51 959	40 865	27,1%
KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE		2 150 462	1 622 309	32,6%

Wartość nowych kredytów proekologicznych w 2023 roku wyniosła 2 150 mln zł i była o 32,7% wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W zdecydowanej większości (kwotowo) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów instytucjonalnych (98%). Największy udział miały środki wypłacone na zadania z sektora budownictwa (40% wolumenu ogółem kredytów proekologicznych).

Sektor odnawialnych źródeł energii stanowi ważny element portfela proekologicznego Banku i wpisuje się w działalność kwalifikującą się i zgodną z Taksonomią, dlatego Bank realizuje dobrowolnie dodatkową analizę w celu oceny zgodności inwestycji z zakresu farm wiatrowych i fotowoltaicznych (w tym podmiotów nie objętych NFRD) obejmującą spełnienie minimalnych gwarancji. W ramach oceny wg stanu na 31.12.2023 r., ponad połowa klientów – spółek realizujących inwestycje w farmy wiatrowe lub fotowoltaiczne – potwierdziła zgodność z minimalnymi gwarancjami w ramach złożonych oświadczeń. Oznacza to zgodność w taksonomią ekspozycji w kwocie 469, 367 mln zł.

4.5. Odpowiedzialne podejście do ochrony środowiska

GRI [2-12]

„Polityka Środowiskowa Banku Ochrony Środowiska SA” oraz „Polityka klimatyczna Banku Ochrony Środowiska S.A.” obejmuje szereg zobowiązań nastawionych na minimalizację wpływu działalności Banku na środowisko. Szczególne znaczenie mają:

- ograniczenie śladu węglowego Banku, w tym planowane wdrożenie systemu monitorowania i zarządzania śladem węglowym oraz działania mające na celu zwiększenie ilości i jakości danych
- stała redukcja zużycia energii (energooszczędne urządzenia i oświetlenia, w tym reklamowe); czujniki zmierzchu; automatyczne czujki oświetleniowe w kuchniach i łazienkach Centrali Banku, inteligentne sterowanie klimatyzacją i systemami grzewczo - wentylacyjnymi, niskoemisyjna flota firmowa; szkolenia z eko-drivingu;
- stała redukcja zużycia wody i ścieków (m.in. perlatory, dwufunkcyjne spłuczki);
- segregacja odpadów i umowy z profesjonalnymi firmami, które zagospodarowują odpady;
- edukacja pracowników (np. w kwestii konieczności gaszenia świateł, ograniczenia liczby wydruków, zużytej wody czy ilości wytwarzanych odpadów, w tym plastiku).

4.6. Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii

GRI [3-3] [302-1] [305-1] [305-2]

ESRS [E1-5]

Zgodnie z przyjętą Strategią ESG, Grupa BOŚ zobowiązuje się do maksymalizacji udziału energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE). GK BOŚ planuje objąć gwarancjami pochodzenia z OZE lub umową PPA z OZE do 2026 r. 100% zużywanej energii elektrycznej.

Całkowite zużycie energii elektrycznej przez Bank w 2023 roku wyniosło 2 897,7 MWh i zostało w 100% pokryte certyfikatami potwierdzającymi pochodzenie energii z OZE, wystawionymi przez dostawców energii bądź zakupionych przez Bank od wytwórcy OZE. Dla GK BOŚ zużycie energii elektrycznej w 2023 r. wynosiło 6 557,6 MWh i zostało w 63,5% pokryte certyfikatami potwierdzającymi pochodzenie energii z OZE.

Zużycie energii elektrycznej [MWh]	2023	2022	2021
Bank	2 897,7	3 234,2	2 094,0
Grupa BOŚ (w tym Fundacja BOŚ)	6 557,7	n.d*	n.d.*

*we wcześniejszych latach raportowano wyłącznie dane dotyczące Banku

Bank przykładą dużą wagę do poprawy efektywności energetycznej. Spadek zużycia energii w 2023 roku wynika przede wszystkim z wymiany oświetlenia w placówkach Banku na oświetlenie LED.

Zakres i sposoby obliczeń zużycia energii w placówkach Banku:

- wg zużycia energii w danej placówce - podstawą do obliczeń zużycia energii w placówkach Banku są faktury za użytą energię. Wykorzystując dane dotyczące liczby placówek o znanym wolumenie zużycia energii, wolumenu zużytej w nich energii elektrycznej oraz liczby zatrudnionych pracowników obliczono wskaźnik zużycia energii na jednego pracownika Banku;
- z uwzględnieniem wskaźnika zużycia energii - wykorzystano dane dotyczące liczby placówek, liczby zatrudnionych pracowników w poszczególnych lokalizacjach oraz wyznaczonego wcześniej wskaźnika zużycia energii na jednego pracownika;
- w ramach wykazanych danych dotyczących zużycia energii elektrycznej przez Grupę Kapitałową uwzględniono szacunkowe zużycie związane z aktywami finansowanymi leasingiem operacyjnym przez BLEP.

		Emisja CO ₂ w GK BOŚ	Emisja CO ₂ wynikająca ze zużycia energii elektrycznej w Banku		
Metoda	Jednostka miary	2023	2023	2022	2021
Location-based	[Mg]	4 367,4	1 929,8	2 154,0	1 365,3
Market-based	[Mg]	1 594,4	0	0	0

Metodologia: oszacowanie emisji przeprowadzono dla działalności Banku jako instytucji finansowej obejmującej funkcjonowanie centrali Banku, centrów biznesowych i oddziałów z uwzględnieniem średniej liczby zatrudnionych pracowników: 1170 osób w 2021 r. 1204 osoby w 2022 r. i 1235 osób w 2023 r. oraz średniej liczby zatrudnionych w GK BOŚ: 1577 osób w 2023 r. (uśredniona liczba etatów na dany rok)

Bank stale dąży do redukcji zużycia energii. W budynku Centrali, w pomieszczeniach kuchni, łazienek oraz na klatkach schodowych, włączniki światła zostały zastąpione czujkami ruchu i zmiernicami. W placówkach zainstalowano oświetlenie LED zamiast klasycznych żarówek i świetlówek. Wymieniono stare oświetlenie w zewnętrznych kasetonach reklamowych na oświetlenie w technologii LED, posiadające specjalne zegary, co pozwala na ustawienie optymalnego zakresu godzinowego świecenia.

Zużycie ciepła

Ogrzewania placówek BOŚ	Jednostka miary	GK BOŚ	Bank		
		2023	2023	2022	2021
Zużycie ciepła netto	[GJ]	9 399,7	6 705,6	4 836,4	6 371,3
Emisja CO ₂ z tytułu zużycia energii cieplnej	[Mg]	944,9	674,0	493,5	620,9

Zużycie ciepła sieciowego dotyczy ogrzewania placówek Grupy BOŚ. Dane o zużyciu ciepła obliczono na podstawie faktur oraz poprzez szacunki przedstawiające wartość zużytego ciepła (wyrażone w GJ) w poszczególnych placówkach.

4.7. Ślad węglowy

GRI [305-1] [305-2] [305-3] [305-4] [305-5]
ESRS [E1-6]

BOŚ zobowiązał się do corocznej kalkulacji emisji gazów cieplarnianych oraz do niezależnej weryfikacji obliczeń. Pierwsze oszacowanie wielkości emisji gazów cieplarnianych związanej z działalnością operacyjną Banku dotyczyło roku 2007.

Obliczeń za 2023 rok dokonano zgodnie z protokołem GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard. Wyniki uzyskano na podstawie zebranych danych w każdym z trzech zakresów. Grupa nie dysponuje pełnym zakresem danych rzeczywistych, dlatego też część obliczeń śladu węglowego została oszacowana. Oprócz danych z faktur oraz rozliczeń przekazanych przez zarządców budynków w celu oszacowania prawidłowej wartości emisji, wykorzystano rynkowe wskaźniki emisyjne, dostępne w literaturze przedmiotu oraz branżowych bazach danych. Zestawienie wyników, zastosowane metodyki i wskaźniki zostały zweryfikowane i potwierdzone przez niezależną firmę. Zgłoszone korekty zostały uwzględnione w ostatecznej wersji Raportu. Wyliczenia śladu węglowego za 2023 rok zostały dokonane przez pracowników Banku (DPT), natomiast w poprzednich latach korzystano z usług podmiotów zewnętrznych.

I zakres - emisje bezpośrednie pochodzące z

- ulotnych czynników chłodniczych,
- paliw wykorzystywanych w budynkach,
- paliw wykorzystywanych w pojazdach (przejazdy samochodami służbowymi Banku), w tym szacunkowe zużycie związane z aktywami finansowanymi leasingiem operacyjnym przez BLEP

II zakres - emisje pośrednie pochodzące ze:

- zużytej energii elektrycznej, szacunkowe zużycie związane z aktywami finansowanymi leasingiem operacyjnym przez BLEP,
- zużytego ciepła sieciowego.

III zakres - inne pośrednie emisje

- zakupione produkty i usługi (papier, woda),
- emisje związane z energią i paliwem, nieujęte w zakresie I i II (np. przesył energii),
- transport i dystrybucja (usługi kurierskie),
- odpady w działalności,
- podróże służbowe,
- dojazdy pracowników,
- aktywa w leasingu (tj.: wynajem samochodów od podmiotów zewnętrznych).

W tabeli i na wykresie przedstawiono dane dotyczące obliczeń emisji w latach 2019-2023. Obliczenia dotyczące zakresu II (zużycie energii elektrycznej i ciepła) prezentowane są z rozróżnieniem metod:

- metoda location-based opiera się na wskaźniku emisji średnim dla danego kraju, co obrazuje faktyczną wielkość emisji powstałych w danym regionie na skutek produkcji energii elektrycznej lub ciepłej zakupionej przez organizację,
- w metodzie market-based zużycie energii elektrycznej mnożone jest przez wskaźniki emisji opublikowane przez konkretnych sprzedawców energii, co przedstawia wpływ decyzji zakupowych firmy na wielkość śladu węglowego.

W przypadku, gdy zakupiona energia pokryta jest Gwarancjami Pochodzenia OZE, to wskaźnik emisji w metodzie market-based wynosi 0, niezależnie od publikowanej przez sprzedawcę struktury paliw.

Poziom emisji Banku i GK BOŚ dla poszczególnych zakresów raportowania śladu węglowego w poszczególnych latach:

Rok	GK BOŚ	Bank			
	2023	2023	2022	2021	2020
Jednostka miary	[Mg CO₂eq]				
Zakres I	529,5	40,8	48,3	211,1	170,7
Zakres II (metoda location based)	5 312,3	2 603,9	2 647,4	1 986,3	4 092,4
Zakres II (metoda market based)	2 539,3	674,0	493,5	620,9	2 725,3
Zakres III	2 864,8	1 779,4	1 094,5	682,7	976,8
Razem (location based)	8 706,6	4 424,2	3 790,1	2 880,0	5 239,9
Razem (market based)	5 933,7	2 494,3	1 636,3	1 514,7	3 872,7

Metodologia: oszacowanie emisji przeprowadzono dla działalności Banku jako instytucji finansowej obejmującej funkcjonowanie centrali Banku, centrów biznesowych i oddziałów z uwzględnieniem średniej liczby zatrudnionych pracowników: 1170 osób w 2021 r. 1204 osoby w 2022 r. i 1235 osób w 2023 r. oraz średniej liczby zatrudnionych w GK BOŚ: 1577 osób w 2023 r. (uśredniona liczba etatów na dany rok)

Grupa Kapitałowa stale dąży do polepszenia jakości i zakresu pozyskiwanych danych, udoskonalania metodologii obliczeń i wykorzystywanych narzędzi, co wpływa na fluktuację i ograniczoną porównywalność wyliczanych poziomów emisji w poszczególnych latach.

Wskaźniki emisyjności dotyczące wydajności dla emisji obliczonych metodą market-based dla BOŚ z zakresu 1 i 2:

Emisje	Jednostka	GK BOŚ	Bank		
		2023	2023	2022	2021
na pracownika	[kg CO ₂ eq/os]	1 952,0	578,8	449,9	711,1
na klienta	[kg CO ₂ eq/os]	9,1	4,6	3,8	5,5
na 1 mln zł aktywów	[kg CO ₂ eq/1 mln zł aktywów]	124,3	32,5	24,7	40,6
na 1 mln zł przychodów	[kg CO ₂ eq/1 mln zł przychodów]	1 596,6	428,9	422,8	1 641,0
na 1 mln USD przychodów	[kg CO ₂ eq/1 mln \$ przychodów]	6 282,6	1 687,8	1 861,0	8 000,6

4.8. Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu

GRI [3-3]
ESRS [E1-1] [E1-3] [E1-4]

Grupa BOŚ konsekwentnie pracuje nad rozwiązaniami, które pozwalają minimalizować negatywny wpływ na zmiany klimatu.

Zgodnie ze Strategią ESG i Polityką klimatyczną, Grupa BOŚ ma ambicję osiągnięcia neutralności klimatycznej rozumianej jako zerowa emisja netto obliczana w zakresach I i II do 2030 roku. Będąc uczestnikiem inicjatywy SBTi, Grupa BOŚ zobowiązała się do opracowania, walidacji i publikacji celów dekarbonizacji, zgodnych z wiedzą naukową, obejmujących również emisje portfela, w 2024 roku.

Działalność Banku nie ma istotnego, bezpośredniego wpływu na zmiany klimatu. Pośredni wpływ Banku na zmiany klimatyczne można identyfikować głównie poprzez finansowane przedsięwzięcia. Dlatego ważne jest finansowanie przedsięwzięć przyczyniających się do ograniczania wpływu i adaptacji do zmian klimatu oraz ograniczenie finansowania dla branż i projektów przyczyniających się do negatywnych zmian klimatu. Bank spiera transformację klimatyczną klientów i partnerów poprzez:

- finansowanie projektów proekologicznych;
- oferowanie produktów dedykowanych finansowaniu przedsięwzięć wspierających przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptację do zmian klimatu oraz sprawiedliwą transformację podmiotów z branż wysokoemisyjnych i energochłonnych w kierunku ograniczania emisji;
- współpracę z organizacjami zaangażowanymi w działania na rzecz klimatu oraz wdrażanie porozumień i deklaracji klimatycznych;
- działalność edukacyjną oraz udział w dialogu rynkowym dotyczącym zrównoważonego finansowania, w tym dzielenie się wiedzą ekspertów Departamentu Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii;
- ograniczenie finansowania sektorów wysokoemisyjnych, w tym brak nowego finansowania wydobycia węgla energetycznego i nowych bloków węglowych, zgodnie z Polityką Klimatyczną BOŚ.

Działania i zasoby w odniesieniu do Polityki klimatycznej

Działania w zakresie Polityki klimatycznej są realizowane na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej Banku.

Rada Nadzorcza Banku, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności, nadzoruje realizację Polityki klimatycznej.

Zarząd Banku projektuje i wprowadza zasady Polityki klimatycznej oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem.

Bank posiada dedykowane komitety, w tym:

- Komitet ESG i Zielonych Projektów, który opiniuje projekty Polityki klimatycznej oraz monitoruje i raportuje Zarządowi Banku realizację celów strategicznych ESG, w tym kwestii klimatycznych;

- Komitet ds. Ekologii, który wspiera Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku, opiniując projekty Polityki klimatycznej i wspomagając realizację statutowej misji BOŚ.

Jednostki odpowiadające za identyfikację, pomiar, monitorowanie, kontrolę i redukcję ryzyka oraz jednostki biznesowe, odpowiedzialne są za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego, w tym ryzykiem ESG w ramach modelu ustalonego przez Zarząd Banku.

W BOŚ komórką organizacyjną odpowiedzialną za przegląd, aktualizację, koordynację i monitorowanie realizacji Polityki klimatycznej jest Departament Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii (DPT).

Wymierne cele w zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmiany klimatu

Cele Banku w zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmiany klimatu określa Polityka klimatyczna Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Strategia ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. na lata 2024-2026.

Cele będą realizowane poprzez działania skoncentrowane na:

- ograniczaniu śladu węglowego Banku poprzez kontrolę zużycia zasobów i poziomu emisji we wszystkich obiektach Grupy BOŚ i wdrożenie systemu zbierania, monitorowania i zarządzania danymi na potrzeby kalkulacji emisji Grupy BOŚ w 2025 roku;
- dążeniu do neutralności klimatycznej w zakresach I i II do 2030 roku poprzez m.in.: objęcie 100% zużywanej energii elektrycznej przez Grupę, gwarancjami pochodzenia z OZE lub umową PPA z OZE w 2026 roku oraz udział pojazdów hybrydowych lub elektrycznych we flocie Grupy powyżej 90% do 2026 roku;
- redukcji wymaganej dokumentacji papierowej o 50% do 2026 roku;
- poprawie efektywności energetycznej i zmniejszaniu zużycia mediów, m.in. poprzez wprowadzenie 100% oświetlenia LED we wszystkich placówkach Grupy BOŚ w 2025 roku;
- wspieraniu transformacji klimatycznej klientów, w tym w kierunku niskoemisyjności działalności gospodarczej, poprzez preferencyjną ofertę finansowania, promującą realizację celów dekarbonizacji przedsiębiorstw;
- ograniczaniu finansowania sektorów i projektów wysokoemisyjnych, w tym brak nowego finansowania wydobycia węgla energetycznego i nowych bloków węglowych;
- rozwoju regulacji wewnętrznych z zakresu zarządzania ryzykiem klimatycznym;
- wykorzystaniu szans i ewentualnych pozytywnych skutków zmian klimatu.

4.9. Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe

GRI [303-5] [306-3]

ESRS [E3-4] [E5-2] [E5-5]

Potwierdzeniem utrzymania ekologicznych standardów zarządzania biurem jest otrzymany w 2023 roku, trzeci raz z rzędu, certyfikat Green Office. Więcej na ten temat w pozycji: 2.8 Nagrody i wyróżnienia przyznane w 2023 roku.

Wypracowanie standardów środowiskowych dla placówek było jednym z KPI Strategii ESG Banku Ochrony Środowiska na lata 2021-2023. W ramach realizowanych zadań opracowano projekt standardów środowiskowych dla placówek i Centrów Biznesowych Banku, który obejmuje m.in. kwestie zużycia energii (energooszczędności, oświetlenia, sprzętu IT i AGD), zużycia wody, ograniczania ilości odpadów i zieleni znajdującej się w placówkach. Następnie zweryfikowano wyjściowy poziom wdrożenia standardów środowiskowych w placówkach Banku. W wyniku analizy stwierdzono pewne deficyty w wybranych placówkach w kontekście standardów środowiskowych, dotyczące m.in. pojemników do segregacji odpadów, zasad segregacji odpadów, oznakowania odnośnie oszczędzania zasobów, a także wyposażenia placówek w naturalną zielen, miejsce przyjazne dla zwierząt z miską wody czy oświetlenie energooszczędne. Wskazane niedobory w placówkach zostały uzupełnione do końca 2023 r., a tym samym zrealizowano zadania w ramach wypracowania standardów środowiskowych zaplanowane na 2023 r.

Rozwiązania zmniejszające zużycie wody

Bank stale dokłada starań w celu zmniejszenia ilości zużywanej wody. Wszystkie placówki Banku wyposażone są w urządzenia zapobiegające nadmiernemu zużyciu wody, jak dwufunkcyjne spłuczki oraz perlatory.

	Rok	Zużycie wody netto [m ³]	Emisja CO ₂ [Mg CO ₂ eq]
GK BOŚ	2023	8 597,1	1,52
BOŚ	2023	6 543,6*	1,17
	2022	13 356,8	1,99
	2021	12 534,2	2,51

* różnice w zużyciach wody za rok 2023 w stosunku do lat poprzednich wynikają ze zmiany metodyki oraz dostępności narzędzi

Drugie życie sprzętów (dobra praktyka)

Wszystkie elementy wyposażenia oraz sprzętu elektronicznego (komputery PC, laptopy i telefony), z których nie korzystają pracownicy, przekazywane są do wtórnego obiegu – oferowany jest ich zakup, w atrakcyjnych cenach, pracownikom lub firmom zewnętrznym. Wycofane z eksploatacji składniki majątku rzeczowego mogą podlegać nieodpłatnemu przekazaniu (darowiźnie) podmiotom zewnętrznym - placówkom nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, charytatywno-opiekuńczym, ochrony środowiska, porządku i bezpieczeństwa publicznego, w tym organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2018 poz.450 j.t.) na cele określone w art. 4 tej ustawy.

Ilość sprzętu IT skierowaną do wtórnego użytku w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Odsprzedane sprzęty	Liczba sztuk w 2023	Liczba sztuk w 2022	Liczba sztuk w 2021
Telefony komórkowe	167	153	1 044*
Notebooki	54	195	121
Zestawy komputerowe	107 (w tym 4 szt. przekazane nieodpłatnie)	99 (w tym 26 szt. przekazanych nieodpłatnie)	225 (16 szt. przekazanych nieodpłatnie)
Ipad, Tablet	5	6	47
Karty modemowe	2	6	129
Monitory	30	-	-

*Istotna różnica w liczbie przekazanych telefonów w 2021 roku wynikała z likwidacji rezerwy amortyzowanych, pogwarancyjnych telefonów.

Paperless - redukcja zużycia papieru

Niezbędne wydruki w BOŚ wykonywane są dwustronnie, a wydruki kolorowe ogranicza się do absolutnego minimum. Dzięki tym działaniom udało się zmniejszyć zużycie papieru o:

- około 13,4% w 2021 roku w porównaniu do 2020 roku;
- około 40% w 2022 roku w porównaniu do 2021 roku (w 2022 roku nie było potrzeby realizacji dużej wysyłki, dotyczącej zmian w regulaminach, stąd istotna redukcja zużycia papieru).

W 2023 roku nastąpił około 2,7 % wzrost zużycia papieru w stosunku do 2022 roku. Wpływ na ten wynik miała wysyłka regulaminów która nie odbyła się w 2022 roku.

Bank ogranicza także liczbę ulotek reklamowych, realizując wersje elektroniczne materiałów. Do druku ulotek reklamowych wykorzystywany jest papier z makulatury pochodzącej z przerobu papieru produkowanego z drewna certyfikowanego Forest Stewardship Council (FSC).

Niezbędne wydruki w Centrali Banku oraz placówkach realizowane są na papierze ekologicznym z certyfikatami EU Ecolabel.

BOŚ odpowiedzialnie dokonuje zakupów gadżetów marketingowych i materiałów biurowych

Bank systematycznie dąży do tego, aby materiały promocyjno-reklamowe oraz biurowe wytwarzane były w sposób zrównoważony, pochodziły z materiałów ekologicznych lub z recyklingu.

W roku 2023, podobnie jak w poprzednich latach, zakupione gadżety reklamowe miały spełniać jedno z kryteriów, umożliwiających zakwalifikowanie ich jako materiały o charakterze ekologicznym:

- produkt został wykonany z ekologicznego surowca (m.in. notes oraz długopisy w korkowej oprawie, kalendarze biurowe z papieru z certyfikatem Forest Stewardship Council (FSC), urządzenia elektroniczne w obudowie z drewna);
- produkt z racji swojej funkcji użytecznej zwraca uwagę na ochronę zasobów naturalnych (m.in. butelki na wodę wielokrotnego użytku, parasole wykonane w technologii oszczędzającej wodę, torby na zakupy wielokrotnego użytku z bawełny pozyskanej z recyklingu).

Wycofane materiały promocyjne są zbierane do odpowiednich pojemników (szczególnie dotyczy to druków papierowych, które były przygotowywane pod konkretne warunki oferty handlowej).

Utrzymano niskie zużycie folii reklamowej na powierzchni szyb przeznaczonych do wyklejenia reklamą w witrynach oddziałów. W roku 2023 średnia powierzchnia folii na jedną placówkę Banku wyniosła 6,42 m² (w roku 2022 było to 6,32 m²).

Nowe placówki Banku wyposażane są w część mebli z kolekcji, której elementy wykonane są z materiałów pochodzących z recyklingu. Oprócz mebli z recyklingu, w naszych oddziałach zamontowane są sufity, składające się przynajmniej w 40% z materiałów recyklingowanych.

5. BANK AKTYWNY SPOŁECZNIE (S)

Promujemy zrównoważony rozwój

Inwestujemy w edukację i rozwój naszych klientów, zapewniając im dostęp do odpowiedniej wiedzy i ekspertyzy. Nasze działania na rzecz społeczeństwa realizujemy z myślą o pozytywnym wpływie społecznym. Szereg ważnych działań społecznych realizujemy poprzez programy Fundacji BOŚ.

Tworzymy zrównoważoną organizację

Tworzymy przyjazne, angażujące miejsce pracy w Banku z proekologiczną misją. Zapewniamy naszym pracownikom możliwość stałego rozwoju. Szanujemy i wspieramy różnorodność, dobrostan i równowagę życia prywatnego i zawodowego.

5.1. Wspólny wysiłek w budowie zrównoważonego rozwoju

GRI [2-12] [413-1]

W opinii Banku, solidarność międzypokoleniowa, polegająca na znajdowaniu rozwiązań gwarantujących stały i sprawiedliwy wzrost przy włączeniu wszystkich grup społecznych, zapewni przyszłym pokoleniom spokojną i stabilną przyszłość. Nasz Bank wraz z Fundacją BOŚ od wielu lat inwestuje w działania z zakresu szeroko rozumianej społecznej odpowiedzialności biznesu. Co roku realizowanych jest kilkadziesiąt inicjatyw skierowanych do pracowników Banku i całej Grupy Kapitałowej BOŚ, partnerów biznesowych i lokalnych społeczności.

5.2. Wspólne cele, wspólne zaangażowanie

GRI [2-28]

Od lat BOŚ angażuje się w inicjatywy na rzecz wzrostu świadomości społecznej w zakresie ekologii i ochrony środowiska, biorąc udział w debatach i dyskusjach w gronie przedstawicieli instytucji legislacyjnych, samorządów oraz reprezentantów świata biznesu i nauki. Inżynierowie ekolodzy Banku chętnie uczestniczą w targach, seminariach i konferencjach tematycznych oraz udzielają komentarzy w mediach. BOŚ dba o edukację ekologiczną pracowników, proponując dedykowane webinary i akcje ekologiczne m.in. pod hasłem „BOŚmy pełni zielonej energii i” oraz zachęcając do udziału w wolontariatach. Pracownicy BOŚ mają możliwość wykorzystania 3 dni pracy w roku na działania wolontariackie. Nasi pracownicy są świadomi swojego wpływu na otoczenie, dlatego szczególnie dbają o jakość dostarczanych produktów i usług oraz dzielenie się ekologiczną wiedzą z klientami.

W 2023 roku eksperci Banku uczestniczyli łącznie w 41 kongresach i konferencjach. Były to m.in.: Samorządowy Kongres Finansowy, Samorządowy Kongres Gospodarczy, PSEW 2023, II Kongres ESG- Polska Moc Biznesu, a także: XV Międzynarodowe Forum Finansowo-Bankowe (MFFB) Wyzwania dla finansów w okresie turbulencji gospodarczych i środowiskowych, Green Gas Poland i Banking Forum.

Podczas wydarzeń branżowych przedstawiciele BOŚ wypowiadali się najczęściej w sprawach dotyczących transformacji energetycznej i finansowania inwestycji ekologicznych, ESG i zrównoważonego rozwoju oraz programów i narzędzi wsparcia dla samorządów, miast i regionów.

Media społecznościowe są istotnym i stale wykorzystywanym przez Bank kanałem komunikacji. BOŚ aktywnie działa na Facebooku, LinkedIn, Twitterze i YouTube. W kanałach social media publikowane są inspirujące treści dla odbiorców, które pokazują doświadczenie i działalność BOŚ oraz informacje o charakterze edukacyjnym. W 2023 roku na portalach kontynuowano edukację ekologiczną oraz promowanie produktów Banku. Publikowano dalej cykle postów identyfikowane hasztagami: #EKOporady; #EKOwiedza; #EKOcuda, #EKOaktywni oraz #BEZPIECZNIzBOŚ. Zwrócono też uwagę odbiorców na treści z zakresu cyberbezpieczeństwa. Na naszym kanale na You Tube Bank zamieszcza przede wszystkim filmy korporacyjne i reklamowe.

5.3. Fundacja Banku Ochrony Środowiska

GRI [203-1] [413-1]

ESRS [S3-2] [S3-4]

Od ponad 14 lat Fundacja BOŚ jest zaangażowana w realizację istotnych dla Banku projektów, których celem jest edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i promocji zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

W 2023 roku, darowizny od fundatorów, Fundacja BOŚ przeznaczyła na prowadzenie stałych programów edukacyjnych i realizację dwóch nowych projektów (Filmeko, Organizacje społeczne na rzecz klimatu).

Więcej na stronie internetowej fundacji: fundacjabos.pl

Programy Fundacji BOŚ

Nazwa i edycja projektu, strona www	Opis	Projekt w liczbach w 2023 r.:
<p>Postaw na Słońce</p> <p>9. i 10. edycja</p> <p>postawnaslonce.pl</p>	<p>Projekt promuje Odnawialne Źródła Energii (OZE), a szczególnie fotowoltaikę. Projekt prowadzony od 2014 roku skierowany jest do młodzieży z klas 7-8 ze szkół podstawowych i młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.</p> <p>Uczestnicy zdobywają wiedzę w zakresie mikroinstalacji OZE i przygotowują projekty instalacji PV dla domów jednorodzinnych i budynków szkolnych. Następnie dzielą się wiedzą ze społecznością lokalną. 9. edycja projektu trwała od października 2022 r. do czerwca 2023 r. W październiku 2023 r. uruchomiono 10. edycję projektu. Rejestracja trwała do 30 listopada 2023 r.</p>	<p>9. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 242 zgłoszone zespoły uczniowskie 1 317 uczestników 304 projekty mikroinstalacji PV <p>10 edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 262 zgłoszone zespoły uczniowskie
<p>Filmeko</p> <p>1. i 2. edycja w nowej odsłonie</p> <p>filmeko.pl</p>	<p>Konkurs filmowy wydzielono z projektu „Postaw na Słońce” i w październiku 2022 r. pod nową nazwą „Filmeko” uruchomiono go w nowej formule. Jego zakres tematyczny rozszerzono na wszelkie zagadnienia związane z ochroną środowiska. Mogą w nim brać udział szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, ośrodki kultury, a także inne instytucje o charakterze edukacyjnym i kulturalnym.</p> <p>Pierwsza edycja konkursu w nowej formule zakończyła się w czerwcu 2023 r. W efekcie nagrodzono 6 filmów, które opublikowano na stronie konkursu oraz na kanale YouTube.</p> <p>W październiku 2023 r. uruchomiono 2. edycję konkursu. Rejestracja trwała do 15 grudnia 2023 r.</p>	<p>1. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 300 zgłoszonych zespołów uczniowskich 937 uczestników 80 nakręconych filmów edukacyjnych 6 nagrodzonych filmów <p>2. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 413 zgłoszonych zespołów uczniowskich
<p>Zielona Ławeczka</p> <p>9. edycja</p> <p>zielonalaweczka.pl</p>	<p>„Zielona Ławeczka” to ogólnopolski projekt grantowy, który jest adresowany do mieszkańców otwartych osiedli zarządzanych przez spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe lub samorządy w miastach powyżej 10 tysięcy mieszkańców. Umożliwia przemianę zaniedbanych terenów na osiedlach w zielone zakątki w postaci miniogrodów z ławką. Mieszkańcy mogą ożywić miejsca wokół bloków, stworzyć przestrzeń do odpoczynku i spotkań. Projekt pokazuje mieszkańcom, jak ważne jest wspólne działanie i jakie można osiągnąć dzięki temu efekty. Projekt wspiera merytorycznie ekspertka z Katedry Architektury Krajobrazu IiŚ SGGW w Warszawie. W marcu 2023 r. uruchomiono 9. edycję projektu. Zespoły mogły otrzymać dofinansowanie w wysokości do 3 000 zł. Na przełomie stycznia i lutego 2024 r. zostanie uruchomiona 10. edycja konkursu.</p>	<p>9. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 295 zgłoszonych zespołów sąsiedzkich 44 wnioski 16 zwycięskich projektów* 15 przekazanych grantów łącna wartość grantów: 40 446 zł 15 nowych miniogrodów <p>*Jeden projekt nie przyjął grantu</p>
<p>Brudno Tu</p> <p>brudnotu.fundacjabos.pl</p>	<p>Celem projektu jest wsparcie samorządów terytorialnych w walce z nielegalnym składowaniem śmieci. Fundacja stworzyła bezpłatną aplikację „Brudno Tu”, która jest dostępna w Google Play i App Store – dzięki niej każdy może zgłosić miejsce, w którym zauważy nielegalnie pozostawione śmieci w lasach, parkach i innych ogólnodostępnych miejscach w całej Polsce. System lokalizuje automatycznie każde zgłoszenie i przesyła informację do właściwego samorządu i jednostki, która</p>	<p>451 zgłoszeń dzikich wysypisk śmieci</p>

	<p>w jego imieniu odpowiada za usuwanie odpadów. Na początku roku zaktualizowano aplikację do najnowszych standardów i wprowadzono nowe funkcjonalności – użytkownicy mogą zgłaszać wysypiska z dowolnej lokalizacji, a administratorzy zyskali możliwość weryfikacji zgłoszeń przed przekazaniem do gminy.</p>	
<p>Tradycyjny Sad 6. edycja tradycjynysad.pl</p>	<p>Celem konkursu grantowego „Tradycyjny Sad” jest przywracanie i promocja tradycyjnych odmian drzew owocowych. Zwiększanie różnorodności biologicznej służy ochronie ekosystemów przyrodniczych. Zadaniem uczestników jest stworzenie minisadu z co najmniej pięcioma drzewami, na ogólnodostępnym terenie, np. przy szkole.</p> <p>W grudniu 2022 r. uruchomiono 6. edycję projektu „Tradycyjny Sad”, która zakończyła się w październiku 2023 r. Uczestnicy mogli też wziąć udział w tworzeniu Pomologicznej Mapy Polski i pomóc w zlokalizowaniu historycznych odmian drzew owocowych w swojej okolicy.</p>	<p>6. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 211 zgłoszonych szkół • 1 455 uczestników • 120 przekazanych grantów • 120 stworzonych minisadów, • 924 drzew owocowych starych odmian
<p>Świat oczami młodych 6. edycja oczamimlodych.pl</p>	<p>„Świat Oczami Młodych” to konkurs kreatywny. Od 2022 r. uczestnicy mogą otrzymać grant na stworzenie ekomuralu.</p> <p>Konkurs kierowany jest do szkół wszelkiego typu: podstawowych, ponadpodstawowych oraz wyższych, a także do ośrodków kultury, bibliotek i innych placówek o charakterze edukacyjnym lub kulturalnym.</p> <p>6. edycja, którą została uruchomiona w lutym 2023 r., była poświęcona zagrożonym gatunkom roślin, zwierząt i grzybów w Polsce.</p> <p>Komisja konkursowa złożona z artystów i przedstawicieli Fundacji wyłoniła pięć najlepszych projektów, które otrzymały dofinansowanie do 15 000 zł na realizację murali. Wszystkie murale powstały zgodnie z planem.</p>	<p>6. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 452 projekty murali • 5 przyznanych grantów • Łączna wartość grantów: 71 185 zł • 5 zrealizowanych murali
<p>Akademia Fundacji BOŚ 1. i 2. edycja akademia.fundacijabos.pl</p>	<p>Akademia Fundacji BOŚ to ogólnopolski konkurs grantowy skierowany do grup młodzieżowych i kół naukowych działających w obszarze ochrony środowiska. Na podstawie swoich dotychczasowych działań i pomysłów na przyszłość mogą się ubiegać o granty o łącznej wartości 100 000 zł. Przewidziano 10 grantów po 5 tys. zł dla grup młodzieżowych i 5 grantów po 10 tys. zł dla kół naukowych. Dodatkowo w każdej edycji 3 zespoły, których sprawozdania będą oceniane najlepiej, otrzymają gwarantowany grant w kolejnej edycji. W październiku 2023 r. została uruchomiona 2. edycja. W styczniu 2024 r. zostaną ogłoszone wyniki. W ramach projektu Fundacja współpracuje z Centrum Nauki Kopernik. Udzielane jest wsparcia Klubom Młodego Odkrywcy, którym przekazano 36 zestawów dydaktycznych „Moduł Jakość Powietrza”.</p>	<p>1. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 111 wniosków • 15 przyznanych grantów • łączna wartość grantów: 99 916,25 zł <p>2. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 148 wniosków
<p>Organizacje Społeczne na rzecz klimatu klimat.forumdarczynow.pl</p>	<p>Fundacja została partnerem wspierającym inicjatywy Forum Darczyńców „Organizacje społeczne na rzecz klimatu”.</p> <p>Inicjatywa składała się z cyklu warsztatów, w których aktywnie uczestniczyli pracownicy Fundacji, wspólnie omawiając, co zmiany klimatu oznaczają dla beneficjentów Fundacji i jak skutecznie wesprzeć ich w obliczu kryzysu klimatycznego.</p> <p>W efekcie powstała Deklaracja Klimatyczna, która została ogłoszona 12 grudnia 2023 r. Fundacja jest jej sygnatariuszem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 7 warsztatów • Uczestnicy z 40 organizacji pozarządowych • 20 organizacji podpisało Deklarację

<p>Zdrowo jem, więcej wiem 13. i 14. edycja zdrowojem.fundacjabos.pl</p>	<p>Projekt „Zdrowo jem, więcej wiem” kierowany jest do najmłodszych uczniów (zerówki i klasy I-III szkół podstawowych). Projekt realizowany od 14 lat, trwa przez cały rok szkolny, z podziałem na dwa etapy. Głównym celem projektu jest wykształcenie u dzieci postaw prozdrowotnych poprzez uczenie zasad zdrowego odżywiania. Zespoły konkursowe realizują zadania dotyczące zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, muszą też przekazać zdobytą wiedzę uczniom w swoich szkołach i swoim rodzicom. Od 7. edycji projekt corocznie obejmuje patronatem honorowym Małżonka Prezydenta RP, Pani Agata Kornhauser-Duda. We wrześniu 2022 r. uruchomiono 13. edycję projektu, która zakończyła się w czerwcu 2023 roku. We wrześniu 2023 roku uruchomiono 14. edycję projektu. Zgłoszenia przyjmowane są do 1 lutego 2024 r.</p>	<p>13. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 651 zgłoszonych zespołów konkursowych, • ponad 50 000 zgłoszonych uczniów i nauczycieli • 130 000 osób, które zostały objęte edukacją przez uczestników • 25 nagrodzonych zespołów • 37 nagrodzonych nauczycielek • 537 nagrodzonych uczniów <p>14. edycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1800 zgłoszonych zespołów konkursowych (zgłoszenie są dalej przyjmowane)
<p>PlanujeGotuje.pl</p>	<p>PlanujeGotuje.pl jest internetową książką kucharską dla miłośników gotowania, w której zebrano wszystkie przepisy, które powstały podczas realizacji projektów fundacji. Na stronie zamieszczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przepisy z podliczoną wartością kaloryczną i odżywczą, • diety przygotowane przez dietetyków, • kreator, w którym można zaplanować jadłospis na 7 dni. 	
<p>Aktywniepozdrowie.pl</p>	<p>Aktywniepozdrowie.pl stanowi bazę wiedzy o zdrowym odżywianiu, aktywności fizycznej i ekologii. W ten sposób Fundacja merytorycznie wspiera uczestników projektów. Artykuły na stronie zostały opracowane przez naukowców z wiodących polskich ośrodków badawczych i uczelni.</p>	

5.4. Wolontariat pracowniczy

GRI [413-1]

ESRS [S3-2] [S3-4]

Jednym z głównych filarów działania BOŚ i Fundacji BOŚ jest aktywny wolontariat jako element polityki społecznej odpowiedzialności biznesu, a także jeden z ważniejszych elementów kultury organizacji, pogłębiający relacje między współpracownikami.

Bank od lat angażuje się w inicjatywy na rzecz wzrostu świadomości społecznej w zakresie ekologii i ochrony środowiska.

W 2023 roku BOŚ był partnerem wspierającym akcję „**Operacja Czysta Rzeka**” – to już trzeci rok udziału Banku w tym projekcie. W ramach tej inicjatywy wolontariusze BOŚ organizowali się w lokalne sztaby. Wspólnymi siłami posprzątałyśmy w 2023 roku okolice Bystrzycy, brzegi rzeki Bzura i Liwiec, tereny wokół Świdra oraz Nidy.

Wspólnie z **Lasami Państwowymi Bank prowadzi akcję „Sadzimy Lasy”**. Inicjatywa wpisała się na stałe w kalendarz aktywności wolontariuszy BOŚ. Od października 2021 roku pracownicy Banku zasadzili już kilka tysięcy drzew w lokalizacjach wskazanych przez Lasy Państwowe. W 2023 roku – w ramach akcji wiosennej sadzenia drzew – zawitano do Nadleśnictwa Drewnica, nieopodal Zielonki, gdzie grupa 70 osób posadziła około 4500 sadzonek sosny. Natomiast jesienią 69 wolontariuszy BOŚ wybrało się do Nadleśnictwa Siedlce. W efekcie udało się posadzić w leśnictwie Stok Wiśniewski 2 400 sadzonek 3-letniego dębu bezszypułkowego na obszarze 0,5 hektara.

Pracownicy Centrali wzięli udział również w **akcji „Sprzątanie świata”**. Z terenów leśnych w Otwocku zebrano 30 worków odpadów. W październiku natomiast pracownicy Centrum Biznesowego oraz Oddziału Operacyjnego w Rzeszowie zorganizowali i skutecznie przeprowadzili akcję sprzątania lasu, a dokładnie ścieżki przyrodniczej przy Zalewie Maziarnia należącej do Nadleśnictwa Kolbuszowa. Takie działania wspierają zachowanie bioróżnorodności i idealnie wpisują się w misję Banku.

Pomaganie jest wpisane w kulturę organizacyjną Banku, dlatego w sierpniu pracownicy Centrali wyruszyli do **schroniska Pegasus** – pierwszego w Polsce „farm sanctuary”, azylu dla zwierząt gospodarskich. Wolontariusze malowali boksy dla koni, czyścili i odświeżali wybiegi dla psów oraz pomagali przy budowie ogrodzenia dla lisa.

W okresie świątecznym, zorganizowano kolejne akcje charytatywne: „**BOŚ paka dla zwierzaka**” – zebrano pokaźną ilość karmy i artykułów higienicznych dla podopiecznych schroniska Pegasus. Przeprowadzono także świąteczną zbiórkę dla **Domu Samotnej Matki w Chyliczkach imienia Teresy Strzembosz**.

Fundacja BOŚ organizuje wolontariat dla pracowników GK BOŚ w ramach projektów Mikrodotacji i Pomagam cały rok.

Mikrodotacje są projektem Fundacji BOŚ, w którym pracownicy Grupy BOŚ mogą ubiegać się o środki finansowe na działania wolontariackie. Podejmowane inicjatywy służą społecznościom lokalnym i są prowadzone we współpracy z organizacjami pozarządowymi lub placówkami publicznymi. W roku 2023 odbyły się dwie edycje: wiosenna i jesienna. Pracownicy Grupy BOŚ zgłosili łącznie 15 projektów wolontariackich. Pozytywnie rozpatrzono 13 wniosków, 12 otrzymało środki na realizację, 1 został wycofany z powodu rezygnacji beneficjenta projektu.

Projekty Mikrodotacji zrealizowane w 2023 roku:

Usiądź i posłuchaj dźwięków natury – wolontariuszki, wspólnie ze Stowarzyszeniem „Z TRZECH STRON”, zamontowały ławki wokół drzewa w miejscu aktywności społecznej i przeprowadziły warsztaty ekologiczne zachęcające do montażu domków i karmników dla ptaków w gospodarstwach domowych. Centrala BOŚ, liczba wolontariuszek: 3, liczba godzin pracy: 51 h.

Zaulek relaksu – wolontariusze i wolontariuszki wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 13 w Zielonej Górze stworzyli strefę relaksu – miejsce do wypoczynku dla uczniów i uczennic na korytarzu szkolnym.

Centrum Biznesowe w Poznaniu/Zielonej Górze, liczba wolontariuszy(-ek): 5, liczba godzin pracy: 53 h.

Motylarnia na świeżym powietrzu przy Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku – wolontariuszki, wspólnie z Stowarzyszeniem "Dobrze Być Razem", przearanżowały część terenu rekreacyjnego DPS na motylarnię. Dzięki wspólnej inicjatywie powstało miejsce przyciągające różne gatunki motyli, doskonałe do relaksu, wyciszenia się i obcowania z naturą dla mieszkańców DPS oraz społeczności lokalnej.

Centrum Biznesowe w Białymstoku, liczba wolontariuszek: 3, liczba godzin pracy: 15 h.

Dzień pieczonego ziemniaka – DPS Goślice – wolontariuszki i wolontariusz, we współpracy z Domem Pomocy Społecznej w Goślicach, pomogli osobom z niepełnosprawnościami podczas wydarzenia integrującego lokalną społeczność. Zapewnili poczęstunek i asystowali osobom potrzebującym wsparcia podczas atrakcji.

Oddział Operacyjny w Płocku, liczba wolontariuszy(-ek): 3, liczba godzin pracy: 15 h.

BOŚ remontuje dla bezdomniaków – drzwi do lepszego życia psiaków - wolontariusze i wolontariuszki wspólnie ze Stowarzyszeniem Młodych Naukowców pomogli w lubelskim schronisku. Wymienili klamki w boksach, wykonali prace porządkowe oraz zabrali zwierzęta na spacer.

Centrum Biznesowe w Lublinie, liczba wolontariuszy(-ek): 7, liczba godzin pracy: 70 h.

Schronisko w Zamościu – prace nad wybiegiem – wolontariuszki we współpracy ze Schroniskiem dla bezdomnych zwierząt w Zamościu kupiły potrzebne narzędzia i wzięły udział w budowie placu edukacyjnego/zabaw dla zwierząt. Zabraly również psy na spacer.

Dom Maklerski BOŚ – Centrala, liczba wolontariuszek: 3, liczba godzin pracy: 20 h.

Projekty Mikrodotacji w trakcie realizacji:

Samorząd ma moc! – wolontariuszki wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 341 im. Twórców Literatury Dziecięcej w Warszawie angażują dzieci i młodzież w zajęcia plastyczne, teatralne oraz sportowe. Projekt ma na celu wzmocnienie roli samorządu szkolnego w organizacji działań mających na celu integrację i aktywizację społeczności szkolnej, poprzez sztukę.

Centrala BOŚ, liczba wolontariuszek: 3, liczba godzin pracy: ok. 120 h.

Wspólne przygotowanie paczek świątecznych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Koszalina – wolontariuszki wspólnie ze Stowarzyszeniem Mama w Mieście Koszalin przygotowywały paczki świąteczne dla osób potrzebujących. Przeprowadziły również warsztaty edukacyjne i plastyczne dla dzieci na temat oszczędzania.

Oddział operacyjny w Koszalinie, liczba wolontariuszek: 3, liczba godzin pracy: ok. 48 h.

Ciepłe Ciapkowo – wolontariusze i wolontariuszki we współpracy z OTOZ Animals Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt Ciapkowo w Gdyni zorganizowali zbiórkę rzeczy potrzebnych dla zwierząt i kupili specjalistyczną karmę. Pomogli również w sprzątnięciu pomieszczeń i zaangażowali się w zabawy i spacer z pupilami.

Centrum Biznesowe Gdańsk, liczba wolontariuszy i wolontariuszek: 10, liczba godzin pracy: ok. 84 h.

Wszystkie dzieci są artystami – wolontariusze i wolontariuszki wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 13 w Zielonej Górze przekształcili salę lekcyjną w salę pracy twórczej dzieci i młodzieży.

Centrum Biznesowe w Poznaniu/Zielonej Górze, liczba wolontariuszy i wolontariuszek: 6, liczba godzin pracy: 60 h.

Turniej unihokeja dla klas 1-3 – wolontariuszki wspólnie z Uczniowskim Klubem Sportowym „Chynów” przy Zespole Edukacyjnym nr 1 w Zielonej Górze zorganizują turniej unihokeja dla dzieci. Rozgrywki mają na celu rozwój i propagowanie sportu wśród młodych ludzi oraz zdrowego stylu życia.

Oddział Operacyjny w Zielonej Górze, liczba wolontariuszek: 4, liczba godzin pracy: ok. 40 h.

Zielone przedszkole w Jabłonowie Pomorskim – wolontariuszki i wolontariusze wspólnie z Przedszkolem Samorządowym im. Ireny Nowickiej w Jabłonowie Pomorskim przygotowali teren przedszkola na utworzenie ekoogrodu dla dzieci.

Centrala BOŚ, liczba wolontariuszek i wolontariuszy: 8, liczba godzin pracy: ok. 40 h.

Mikrodotacje 2023 w liczbach*:

- Liczba dofinansowanych projektów: 12.
- Środki przekazane na realizację projektów wolontariackich: 35 990 zł.
- Liczba odbiorców (beneficjentów): 4 040 osób.
- Liczba wolontariuszy i wolontariuszek BOŚ: 55 osób.
- Liczba godzin pracy wolontariuszy i wolontariuszek BOŚ: 615 h.

*Podane wartości są szacunkowe - część projektów jest w trakcie realizacji

Strona projektu: mikrodotacje.fundacjabos.pl

„Pomagam Cały Rok” to projekt regularnej filantropii pracowników BOŚ. Powstał w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby osób zatrudnionych w BOŚ, chcących zaangażować się w pomoc koleżeńską dla swoich współpracowników, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji losowej oraz w zbiórkę funduszy na cele dobroczynne.

Dzięki pracownikom BOŚ w ramach projektu są przyznawane również stypendia dla zdolnej młodzieży z niezamożnych rodzin. W roku szkolnym 2022/2023 wsparcie otrzymało troje uczniów podopiecznych Fundacji Świętego Mikołaja, z którą Fundacja współpracuje od kilku lat.

Jesienią 2023 roku Fundacja wybrała 2 nowych stypendystów oraz ogłosiła nabór wniosków dla pracowników Banku w trudnej sytuacji życiowej. Nabór wniosków o pomoc finansową trwał do 11 grudnia 2023 roku. Wpłynęło 12 wniosków. Komisja wszystkie rozpatrzyła i przyznała pomoc 4 osobom.

Łączna liczba godzin/dni przeznaczonych na działania wolontariackie pracowników Banku w latach 2021-2023:

	2023	2022	2021
Liczba godzin	2024	1208	606
Liczba dni	253	151	76

5.5. Darowizny i sponsoring BOŚ

Przekazywanie darowizn to przede wszystkim satysfakcja z możliwości wsparcia tych, którzy najbardziej tego potrzebują oraz poprawa jakości życia naszych lokalnych społeczności a także promowanie działań związanych z szeroko pojętą ochroną środowiska i zdrowiem społeczeństwa.

Bank Ochrony Środowiska co roku przekazuje darowiznę na rzecz Fundacji BOŚ, których wartość w kolejnych latach wyniosła:

	2023	2022	2021
Wartość darowizny Banku na Fundację BOŚ	1 500 tys. zł	1 650 tys. zł	900 tys. zł

W 2023 roku BOŚ był sponsorem ważnych inicjatyw związanych z nauką, kulturą i sportem:

- wspierał młodych sportowców - skoczków narciarskich, podopiecznych klubu sportowego RUTKOWSKI oraz zawodniczki w piłce nożnej kobiet AZS UW;
- sponsorował XII Noc Biologów, 49. Zawody Finałowe Olimpiady Geograficznej oraz UFO - Unikatowy Festiwal Offowy, organizowany przez Fundację Społeczności Liceum Batorego;
- wsparł organizację konferencji poświęconej pracy z pacjentami dotkniętymi chorobami nowotworowymi, współpracując z Narodowym Instytutem Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy, stanowiącym największą tego typu placówką w Polsce;
- wspomagał podopiecznych fundacji „Pasja Życia” im. S. Józefy Menendez - osoby będące w trudnej sytuacji życiowej oraz dotknięte problemem uzależnień;
- dofinansował projekt edukacyjny realizowany przez Towarzystwo Edukacji Patriotycznej im. gen. Karola Ziemskiego, dotyczący poszerzania wiedzy z zakresu ekologii oraz zasobów naturalnych polskich parków narodowych wśród młodzieży białoruskiej o polskich korzeniach;
- kontynuował akcję „Porozmawiaj z ankierem BOŚ i pomóż zwierzętom”. W każdym kwartale wspierano organizacje, które opiekują się zwierzętami. Za każdą ankietę satysfakcji, którą przeprowadzono z klientem, przekazano złotówkę dla podopiecznych w schroniskach. W 2023 roku blisko **6 tys. zł** w formie darowizny skierowano do:
 - Fundacja Zwierzęca Kraina
 - Fundacja Psierociniec
 - Fundacja Bo Ja Kocham Psy
 - Schronisko Pegasus

Darowizny Banku w ostatnich trzech latach (łącznie z Fundacją BOŚ)	2023	2022	2021
	1 546 tys. zł	1 788 tys. zł	1 032 tys. zł

Działania Banku związane z wojną w Ukrainie

W związku z trudną sytuacją humanitarną w Ukrainie, od 2022 roku Bank zorganizował kilka zbiórek rzeczowych wśród pracowników. Ponadto Fundacja BOŚ uruchomiła dedykowane konto: Pomoc Ukrainie, na które można było przekazywać środki na wsparcie Ukrainy i jej obywateli. W Intranecie powstała strona „Pomoc Ukrainie”, która nadal funkcjonuje. Pracownicy Banku mogą przysyłać na dedykowany adres mailowy propozycje inicjatyw na rzecz ofiar wojny w Ukrainie i tematyczne ogłoszenia.

5.6. Przyjazne miejsce pracy

BOŚ Bank to marka odpowiedzialna społecznie z otwartą społecznością pracowników, którzy wspólnie budują klimat różnorodności i przyjaznych relacji – firma, o której z pełnym przekonaniem można powiedzieć jako o dynamicznym i angażującym miejscu pracy.

BOŚ jest pracodawcą, który doskonale rozumie, że sukces firmy to przede wszystkim ludzie i ich zaangażowanie. Podejmowane liczne działania skierowane do naszych pracowników, tworzą przyjazne miejsce pracy, w którym łączy się zaangażowanie, profesjonalizm i szacunek. Bank stawia na rozwój pracowników, wdrażając wiele działań i aktywności budujących zaangażowanie. Dalszy wzrost organizacji jest możliwy tylko dzięki działaniu wspólnoty osób dzielących te same wartości.

Bank promuje odpowiedzialne podejście do work – life – balance, prowadząc szereg działań dla pracowników, które mają wpływać na ich dobrostan.

BOŚ jest Bankiem z zieloną misją, upowszechnia ideę zrównoważonego rozwoju, umożliwiając poszerzanie wiedzy i zdobywanie umiejętności z obszaru ochrony środowiska.

Oferty pracy w Banku Ochrony Środowiska i zasady rekrutacji są na stronie Banku w zakładce Kariera: <https://www.bosbank.pl/kariera/kariera-w-bos>

BOŚ Leasing - EKO Profit S.A. (BLEP S.A.) tworzy przyjazne miejsce pracy poprzez wspólnotę profesjonalistów, która dba o dobre relacje, wzajemny szacunek oraz otwarte partnerskie relacje, także między pracownikami, a kadrą kierowniczą. BLEP S.A. zapewnia komfortowe warunki pracy w biurze, brak biurowego dress code oraz możliwość pracy hybrydowej.

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. (DM BOŚ) jest również przyjaznym miejscem pracy. Wizją i celem organizacji jest tworzenie dobrego, uznanego i konkurencyjnego na rynku miejsca pracy. W tym celu stale wdrażane są programy, rozwiązania i udoskonalenia, które mają przekładać się na zadowolenie pracowników w zakresie ich komfortu w pracy, realizacji potrzeb rozwojowych oraz tych związanych z potrzebą zachowania równowagi pomiędzy życiem zawodowym, a prywatnym. Organizację tworzą przede wszystkim ludzie i to oni są największym jej potencjałem. Dlatego też DM BOŚ przywiązuje wielką wagę do procesu rekrutacji i wdrożenia do pracy. W DM BOŚ podejmowanych jest szereg działań związanych z bieżącym weryfikowaniem zadowolenia, opinii i uwag pracowników w wielu obszarach.

Oferty pracy w DM BOŚ S.A. i zasady rekrutacji: <https://bossa.pl/o-nas/kariera>

5.7. Wartości BOŚ

GRI [2-23]

ESRS [S1-2]

Kultura organizacyjna jest jednym z filarów strategii firmowej BOŚ, która wspiera realizację strategicznych założeń. Bank stawia na kulturę opartą na wartościach, w ramach której pracownicy mogą rozwijać swoje kompetencje i realizować się zawodowo.

W pracy Bank kieruje się następującymi wartościami:

	<p>zaangażowanie – proaktywna realizacja zadań oraz podchodzenie do wyzwań z otwartością i kreatywnością.</p>
	<p>współpraca - współdziałanie w zespołach na rzecz osiągnięcia wspólnych celów Banku.</p>
	<p>profesjonalizm - stałe doskonalenie kompetencji zawodowych, słuchanie partnerów i klientów w celu dostarczania optymalnych rozwiązań.</p>
	<p>szacunek dla innych i ekologii - troska o siebie i innych oraz dbanie o środowisko naturalne.</p>

Wartości Banku promowane są w komunikacji, działaniach rozwojowych i aktywnościach, które realizowane są w ciągu roku dla pracowników i klientów.

Od 2022 roku w Banku funkcjonuje ocena pracowników, a jednym z jej elementów jest roczna ocena postawy pracownika oparta właśnie na naszych wartościach.

Podczas procesu adaptacyjnego wszyscy nowi pracownicy Banku przechodzą szkolenie „BOŚmy Zieloni”, które podejmuje tematykę proekologiczną.

Od ponad 3 lat, pracownicy BOŚ regularnie otrzymują wewnętrzny biuletyn „GreenLetter”, informujący o najważniejszych wydarzeniach, dostępnych raportach i opracowaniach analitycznych. Uzupełnieniem tych informacji są opisy dobrych praktyk dot. finansowania przedsięwzięć proekologicznych.

W 2023 roku w ramach projektu „Wartościowa Jesień”, którego celem jest promowanie wartości Banku, zwrócono szczególną uwagę na **współpracę**, w tym jak:

- prawidłowo udzielać informacji zwrotnej?
- rozwiązywać konflikty?
- budować wzajemne zrozumienie i zaangażowanie w zespole?
- zmienić swoje podejście na bardziej kooperacyjne?
- prowadzić analizę interesariuszy i dlaczego tak ważne jest myślenie kategoriami drugiej strony?

Odpowiedzi na te pytania nasi pracownicy mogli znaleźć w materiałach na wewnętrznej platformie elearningowej w postaci pigułek wiedzy, filmów i prezentacji. Zorganizowano również webinar o głównych ideach Porozumienia bez Przemocy.

5.8. Działania w zakresie zarządzania zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami

GRI [3-3]

ESRS [S1-4] [S1-5]

Ponieważ dla Banku opinia pracowników jest istotna, jesienią 2022 roku, przeprowadzono Badanie Opinii Pracowników mierzące zaangażowanie pracowników Banku. Na jego podstawie został opracowany raport wskazujący obszary doceniane przez pracowników oraz obszary, które wymagają poprawy. W 2023 roku na podstawie wyników badania odbyły się spotkania focusowe z pracownikami Banku, podczas których wypracowano działania, których wdrożenie pozwoli zwiększyć zaangażowanie pracowników Banku.

Bank cyklicznie informuje Radę Nadzorczą o ocenie ryzyka w obszarze HR, w ramach następujących raportów:

- comiesięcznej informacji nt. istotnych zdarzeń w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi w Banku;
- informacji dot. obszaru zarządzania zasobami ludzkimi w BOŚ S.A. za okres roku poprzedniego;
- informacji o ryzyku związanym z zarządzaniem zasobami ludzkimi w BOŚ S.A. w okresie kwartalnym;
- Raport dla organu stanowiącego nt. oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w roku poprzednim wraz z opinią czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku;
- sprawozdania z realizacji polityki wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej i Zarządu BOŚ S.A. (raz na rok).

BLEP S.A. jako mała organizacja (27 osobowa załoga) tworzy przyjazne miejsce pracy, gdzie łączy się zaangażowanie, profesjonalizm, współpracę i szacunek. Szczególną uwagę Spółka zwraca na działania umacniające kulturę organizacji i atmosferę pracy. BLEP bezpośrednio komunikuje wszystkim pracownikom bieżące sprawy socjalno-pracownicze.

DM BOŚ jako przyjazne miejsca pracy stale monitoruje potrzeby i oczekiwania swoich pracowników. DM BOŚ organizuje spotkania i ankiety badające opinie pracowników, a dodatkowo pod koniec 2022 roku przeprowadził badanie satysfakcji zatrudnionych osób. Na podstawie wyników badania, w 2023 roku został stworzony plan działań i inicjatyw, których celem było zwiększenie zadowolenia pracowników z warunków ich pracy, formy zatrudnienia, relacji z zespołem pracowników i przełożonym, możliwości rozwoju zawodowego, benefitów pozapłacowych, właściwego obciążenia pracą, czasu pracy oraz równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym. Kultura organizacyjna DM BOŚ opiera się na profesjonalizmie zawodowym, zaangażowaniu w pracę i działalność firmy, współpracy na poziomie zespołów własnych i międzywydziałowej, wzajemnym szacunku, otwartości i zaufaniu. W oparciu o te wartości DM BOŚ wdrożył projekty takie jak:

- zasady spotkań, obejmujące aspekt czasu i kultury;

- usprawnienia onboardingu – zwrócenie uwagi na aspekt profesjonalizmu, życzliwości i przystępności dla nowych pracowników oraz efektywności wdrażania w nowe obowiązki i kulturę organizacyjną firmy;
- cykliczna prezentacja pracownikom głównych celów firmy, kierunków rozwoju, bieżącej działalności, trwających i planowanych projektów;
- cykliczne spotkania wszystkich pracowników z Zarządem organizacji;
- „Akademia Menedżera” - program szkoleń rozwijających kompetencje menedżerów wraz z pakietem szkoleń e-learningowych z zakresu kompetencji miękkich dla wszystkich pracowników, dodatkowo poszerzonych ofertę szkoleń językowych;
- program benefitów - wzbogacenie i ujednolicenie oferty benefitów pozapłacowych;
- komunikacja – wprowadzono w życie comiesięczny newsletter dla pracowników zawierający bieżące informacje pracowniczo-socjalne, a także dotyczące bieżącego życia organizacji.

Cele dotyczące istotnych zagrożeń i szans związanych z pracownikami

W Banku Ochrony Środowiska S.A. funkcjonuje Plan sukcesji, którego celem jest zapewnienie ciągłości działania Banku i obsady najważniejszych stanowisk, na wypadek odejścia pracownika pracującego na stanowisku kluczowym.

W Banku funkcjonują:

- Zasady systemu planowania kadry rezerwowej (planu sukcesji) na stanowiska kluczowe z obszarów IT, cyberbezpieczeństwa i bezpieczeństwa Banku Ochrony Środowiska S.A, których celem jest minimalizacja ryzyka związanego z ewentualnym odejściem z pracy kluczowych pracowników obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.
- Zasady planowania kadry rezerwowej (planu sukcesji) na stanowiska kluczowe w Banku Ochrony Środowiska S.A., których celem jest zapewnienie ciągłości obsady kadrowej, które w konsekwencji minimalizują ryzyko wynikające z ewentualnego odejścia z pracy kluczowych pracowników Banku.

Zgodnie z zasadami Bank:

- identyfikuje kluczowych pracowników, których odejście wiąże się ze znacznym ryzykiem dla działalności Banku;
- zapewnia, że czynności przypisane do kluczowych pracowników są okresowo realizowane przez inne osoby (np. w trakcie odpowiednio długich urlopów kluczowych pracowników);
- posiada opracowane programy sukcesji kluczowych pracowników;
- obejmuje informacją zarządczą istotne zdarzenia w zakresie kluczowych pracowników (w szczególności informacje o ich odejściach z pracy lub długotrwałych nieobecnościach).

5.9. Struktura zatrudnienia

GRI [2-7] [2-8] [2-30]

ESRS [S1-6] [S1-7] [S1-8] [S1-9] [S1-12]

Pracownicy Grupy BOŚ w podziale na płeć, osoby i etaty:

Liczba pracowników stan na 31.12.2023 r.	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem osoby	Liczba etatów
Bank	829	457	1286	1 267,63
Proporcja zatrudnienia	64%	36%	100%	
DM BOŚ	105	173	278	273,07
Proporcja zatrudnienia	38%	62%	100%	
BOŚ Leasing- EKO Profit S.A.	19	8	27	27
Proporcja zatrudnienia	70%	30%	100%	
Grupa BOŚ	953	638	1591	1 567,70
Proporcja zatrudnienia	60%	40%	100%	

Wiek pracowników Grupy BOŚ stan na 31.12.2023 r.	Bank	DM BOŚ	BLEP S.A.
Najdłuższy staż pracy (w latach)	32,5	29	8
Wiek najstarszego pracownika (lat)	73	70	56
Wiek najmłodszego pracownika (lat)	19	21	26,5
Średnia wieku pracownika (lat)	44	43	43
1) Na stanowiskach niższego szczebla	43,5	41	41
2) Na stanowiskach menedżerskich	47,2	48	48
3) Na stanowiskach zarządczych	48,8	56	58
Mediana (wiek) (w latach)	45	44	43
Dominanta (wiek) (w latach)	46	39	40

Zatrudnienie na umowę o pracę w **Banku** (w przeliczeniu na osoby), w podziale na rodzaj umowy i płeć

Liczba pracowników stan na 31 grudnia	2023			2022	2021
	Suma ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Suma ogółem	Suma ogółem
Na okres próbny	2	0	2	18	1
Na czas określony	313	186	127	332	234
Na czas nieokreślony	971	643	328	893	935
Suma	1 286	829	457	1 234	1 170

Zatrudnienie na umowę o pracę w **BLEP S.A. i DM BOŚ** (w przeliczeniu na osoby), w podziale na rodzaj umowy i płeć

Liczba pracowników Spółek stan na 31.12.2023 r.	BLEP S.A.			DM BOŚ		
	Suma ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Suma ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Na okres próbny	0	0	0	6	2	4
Na czas określony	6	3	3	18	11	7
Na czas nieokreślony	21	16	5	254	92	162
Suma	27	19	8	278	105	173

Skład kadry pracowniczej **Banku**, w podziale na wiek i płeć oraz mniejszości w latach 2021-2023

Skład kadry	2023			2022			2021
	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Ogółem
Łączna liczba pracowników	829	457	1286	793	441	1 234	1 170
≤ 30	71	50	121	65	48	113	100
30-50	523	290	813	520	280	800	773
50 ≤	236	116	352	208	113	321	297
Odsetek kadry pracowniczej Banku w podziale na płeć i wiek							
≤ 30	9%	11%	9%	8%	11%	9%	11%
30-50	63%	64%	63%	66%	63%	65%	64%
50 ≤	28%	25%	28%	26%	26%	26%	25%
w tym liczba niepełnosprawnych	6	8	14	6	10	16	8
Odsetek niepełnosprawnych w stosunku do liczby pracowników	1%	2%	1%	1%	2%	1%	2%

Metodologia- liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Wg stanu na dzień 31.12.2023 r.	BLEP S.A.			DM BOŚ		
	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Kobiety	Mężczyźni	Suma
Łączna liczba pracowników	19	8	27	105	173	278
≤ 30	1	1	2	11	14	25
30-50	16	4	20	66	109	175
50 ≤	2	3	5	28	50	78
Odsetek kadry pracowniczej w podziale na płeć i wiek						
≤ 30	5%	12%	7%	10%	8%	9%
30-50	84%	50%	74%	63%	63%	63%
50 ≤	11%	38%	19%	27%	29%	28%
w tym liczba niepełnosprawnych	0	0	0	0	3	3
Odsetek niepełnosprawnych w stosunku do liczby pracowników	0%	0%	0%	0%	1,7%	1,1%

Metodologia- liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Struktura zatrudnienia w Grupie BOŚ wg miejsca pracy w podziale na województwa

Województwo	BANK			2021 suma	2022 suma	BLEP S.A. 2023 suma	DM BOŚ 2023 suma	GRUPA BOŚ 2023 suma
	2023		suma					
	KOBIETY	MĘŻCZYŻNI	suma					
DOLNOŚLĄSKIE	11	10	21	29	29		3	24
KUJAWSKO - POMORSKIE	25	2	27	34	33	2		29
LUBELSKIE	20	6	26	33	36			26
LUBUSKIE	9	4	13	8	10			13
ŁÓDZKIE	8	6	14	22	19		3	17
MAŁOPOLSKIE	26	9	35	45	37		3	38
MAZOWIECKIE	583	388	971	763	834	24	233	1228
OPOLSKIE	7	2	9	6	10			9
PODKARPACKIE	18	7	25	26	24		2	27
PODLASKIE	11	4	15	25	21			15
POMORSKIE	21	4	25	30	32		3	28
ŚLĄSKIE	29	5	34	43	45	1	29	64
ŚWIĘTOKRZYSKIE	8		8	5	9			8
WARMIŃSKO - MAZURSKIE	17	5	22	26	23			22
WIELKOPOLSKIE	16	4	20	35	28		2	22
ZACHODNIOPOMORSKIE	20	1	21	24	28			21
TELEPRACA	6	8	14	16	16			14
SUMA	829	457	1286	1170	1234	27	278	1591

Liczba pracowników Banku w podziale na wiek (stan na 31 grudnia 2023 r.)

	Zarząd i dyrektorzy *			Pracownicy na stanowiskach kierowniczych			Pozostali pracownicy administracyjni		
	KOBIETY	MĘŻCZYŻNI	SUMA	KOBIETY	MĘŻCZYŻNI	SUMA	KOBIETY	MĘŻCZYŻNI	SUMA
WIEK ≤ 29	0	0	0	0	0	0	71	50	121
WIEK 30-50	23	18	41	32	26	58	468	247	715
WIEK 51 ≤	8	14	32	23	8	31	206	96	302
SUMA	31	32	63	55	34	89	745	393	1138
Odsetek	49%	51%	100%	62%	38%	100%	65%	35%	100%

* Zarząd (4 osoby) oraz Dyrektorzy: Zarządzający, Departamentów, Biur i Centrów Biznesowych

Liczba pracowników **BLEP S.A.** w podziale na wiek (stan na 31 grudnia 2023 r.)

	Zarząd i dyrektorzy *			Pracownicy na stanowiskach kierowniczych			Pozostali pracownicy administracyjni		
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA
WIEK ≤ 29	0	0	0	0	0	0	1	1	2
WIEK 30-50	3	0	3	0	0	0	13	4	17
WIEK 51 ≤	1	1	2	0	0	0	1	2	3
SUMA	4	1	5	0	0	0	15	7	22
Odsetek	80%	20%	100%	-	-	-	68%	32%	100%

Liczba pracowników **DM BOŚ** w podziale na wiek (stan na 31 grudnia 2023 r.)

	Zarząd i dyrektorzy *			Pracownicy na stanowiskach kierowniczych			Pozostali pracownicy administracyjni		
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA
WIEK ≤ 29	0	0	0	1	1	2	10	13	23
WIEK 30-50	7	19	26	9	15	24	50	75	125
WIEK 51 ≤	6	22	28	9	4	13	13	24	37
SUMA	13	41	54	19	20	39	73	112	185
Odsetek	24%	76%	100%	49%	51%	100%	39%	61%	100%

Osoby współpracujące z **Bankiem**

Rodzaj umowy	2023	2022	2021	Zakres prac
Umowa zlecenie	10	11	3	Głównie ocena wniosków o dotacje
Umowa o zarządzanie	4	4	5	Zarządzanie
B2B	28	21	21	Wsparcie prawne Wsparcie informatyczne

Osoby współpracujące z **BLEP S.A. i DM BOŚ** (2023 r.)

Rodzaj umowy	BLEP S.A.	Zakres prac	DM BOŚ	Zakres prac
Umowa zlecenie	8	Wsparcie centrala	5	Doraźne pomoce, sprzątanie biura
Umowa o zarządzanie	1	Zarządzanie	2	Zarządzanie
B2B	12	11 osób – Sprzedaż, 1-Windykacja	20	Obszar IT

W 2023 roku w Grupie BOŚ nie funkcjonował w pełni zawiązany układ zbiorowy pracy.

5.10. Rotacja w Grupie BOŚ

GRI [401-1]

Liczba nowozatrudnionych i liczba osób, które zakończyły pracę w Banku w latach 2021 - 2023 roku.

	2023	Kobiety (2023)			Mężczyźni (2023)			2022	2021
wiek -->	suma	≤ 29	30-50	51 ≤	≤ 29	30-50	51 ≤	suma	suma
Liczba nowozatrudnionych pracowników	331	35	124	36	20	95	21	299	354
procent nowozatrudnionych pracowników	100%	11%	37%	11%	6%	29%	6%		
Liczba odejść pracowników	271	24	89	38	12	77	31	263	307
Procent odejść pracowników	100%	9%	33%	14%	5%	28%	11%		

Wskaźnik rotacji w Grupie BOŚ:

	2023			2022	2021
	BANK	BLEP S.A.	DM BOŚ	BANK	BANK
Ogółem	22%	52%*	4%	26%	23 %
Centrala	21%	-	-	21%	17 %
sieć	23%	-	-	37%	32 %

Metodologia: liczba odejść w 2023 r./stan zatrudnienia na 01.01.2023 r. *100%

* Wysoki poziom rotacji w BLEP S.A. wynika ze zmian organizacyjnych spółki i presji konkurencyjnej ze strony większych pracodawców.

5.11. Polityki dotyczące pracowników

GRI [3-3] [405-1]

ESRS [S1-1] [S1-3]

Dbałość o różnorodność oznacza dla Banku niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację seksualną, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia, podstawę zatrudnienia oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne. W zakresie wspierania różnorodności w zatrudnieniu funkcjonują w Banku:

Regulamin Pracy Banku Ochrony Środowiska S.A., który ustala organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników zatrudnionych w Banku.

Polityka Różnorodności dotyczącą wszystkich pracowników Banku, niezależnie od zajmowanego stanowiska, dostępna jest na stronie internetowej Banku:

https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0015/40335/Polityka-roznorodnosci_.pdf

Polityka różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu BOŚ S.A., dostępna jest na stronie internetowej Banku:

https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0022/42268/Polityka-Roznorodnosci-w-odniesieniu-do-czlonkow-Zarzadu_.pdf

Polityka Ochrony Praw Człowieka, która określa sposoby wspierania przestrzegania praw człowieka, dostępna jest na stronie internetowej Banku:

https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0014/40334/Polityka-ochrony-praw-czlowieka_.pdf

Za wdrażanie i przegląd polityk różnorodności odpowiada Departament HR. Wyniki przeglądu wraz z rekomendacją działań przedstawiane są Zarządowi Banku.

Bank dąży do zapewnienia pracownikom przyjaznego środowiska pracy, tworzenia kultury organizacyjnej opartej na wzajemnym szacunku i przeciwdziałania wszelkim przejawom dyskryminacji i mobbingu, poprzez:

- Whistleblowing i Politykę Antymobbingową;
- proces rekrutacji, prowadzony w sposób dający równe szanse kandydatom zgodnie z Regulaminem Rekrutacji;
- wsparcie zatrudniania osób z niepełnosprawnością (program „Bank otwarty na niepełnosprawnych”);
- przejrzystość polityki wynagradzania;
- system oceny pracowniczej zapewniający wszystkim pracownikom równe traktowanie.

W ramach programu „Różnorodność mamy w naturze”, BOŚ dba o edukację swoich pracowników w zakresie różnorodności. Wybrane aspekty różnorodności przybliżane są pracownikom w formie webinarów i szkoleń. W 2023 roku w ramach akcji "Maj – europejski miesiąc różnorodności!" Bank zorganizował webinar „Komunikacja i współpraca międzypokoleniowa”, podczas którego przyglądano się potrzebom i wartościom przedstawicieli różnych pokoleń, poznano narzędzia skutecznej komunikacji międzypokoleniowej oraz korzyści, jakie wynikają z wielopokoleniowych zespołów. Dodatkowo dla wszystkich pracowników Bank udostępnił szkolenie e-learningowe „Różnorodność mamy w naturze”, w którym przybliżyła pojęcia związane z budowaniem kultury włączającej.

Kultura firmowa Banku oparta jest na wzajemnym szacunku. Bank tworzy przyjazne miejsce pracy dla wszystkich pracowników, wolne od wszelkich przejawów ewentualnej dyskryminacji i mobbingu. Ważne jest, żeby potrafić rozpoznawać niewłaściwe zachowania i im przeciwdziałać. W 2023 roku przeprowadzono stacjonarne szkolenia dla wyższej kadry menedżerskiej z zakresu przeciwdziałania mobbingowi. Podczas szkolenia menedżerowie uczyli się jak odróżnić od siebie mobbing, dyskryminację i molestowanie seksualne oraz jak reagować i im przeciwdziałać.

Polityki dotyczące pracowników spółek Grupy BOŚ:

BLEP S.A.: Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Pracy w Spółce, BLEP S.A. szanuje godność i inne dobra osobiste pracownika, przeciwdziała dyskryminacji w zatrudnieniu i nie dyskryminuje pracowników, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie oraz orientację seksualną, a także ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy. BLEP S.A. przeciwdziała mobbingowi oraz gwarantuje równe traktowanie pracowników wykonujących jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości.

DM BOŚ: Działalność w zakresie zarządzania potencjałem pracowniczym uregulowana jest w wielu wewnętrznych politykach i procedurach w takich obszarach jak m.in.: ogóle zasady związane z prawami i obowiązkami pracowników i pracodawcy, sposobie i zasadach rekrutowania pracowników, szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, monitorowaniu, sprawdzeniu wiedzy i kompetencji naszych pracowników, a także zasadach ich wynagradzania.

Regulamin Pracy DM BOŚ zawiera zapisy dotyczące zasad niedyskryminowania pracowników ze względu na ich pochodzenie, kolor skóry, płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, wiek, religię, poglądy polityczne oraz wszelkie inne formy dyskryminacji.

DM BOŚ posiada dostępną dla swoich pracowników platformę well-beingową „Mindgram”, na której znajdują publikacje, webinary, szkolenia, porady związane z szeroko pojętym dobrostanem i zdrowiem psychicznym, sposobami radzenia sobie ze stresem, z sytuacjami trudnymi, ze zdrowiem fizycznym i dbałością o nie. Dodatkowo każdy z pracowników może skorzystać z bezpłatnych porad fachowców w wielu różnych dziedzinach życia, a także odbywać nielimitowane i bezpłatne konsultacje online z psychoterapeutą.

5.12. Różnorodność organów zarządzających

GRI [2-17] [405-1]

ESRS [S1-9]

W 2023 roku skład organu zarządzającego i nadzorującego w Banku był zróżnicowany pod względem wieku, wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego. Zgodnie z *Polityką Różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.*, Bank będzie dążył w kolejnych latach do osiągnięcia docelowego wskaźnika w obszarze różnorodności płci na poziomie nie niższym niż 30%.

Życiorysy zawodowe członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej Banku są zamieszczone na stronie internetowej Banku.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej w podziale na płeć – stan na 31 grudnia 2023 r.

	liczba członków	liczba kobiet	% udział kobiet
Rada Nadzorcza Banku	9	1	11%
Zarząd Banku	4	1	25%

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej w podziale na wiek – stan na 31 grudnia 2023 r.

	liczba członków	wiek do 50 lat	wiek powyżej 50 lat
Rada Nadzorcza	9	3	6
Zarząd Banku	4	2	2

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej według wykształcenia* – stan na 31 grudnia 2023 r.:

	ochrona środowiska	prawo	ekonomia, bankowość i finanse	elektrotechnika	nauki ścisłe	zarządzanie	inżynieria lądowa
Rada Nadzorcza	1	3	1	-	-	3	1
Zarząd Banku	1	-	-	1	1	1	-

* w tabeli podano wykształcenie na poziomie magistra i doktora - wykształcenie członków Zarządu i Rady Nadzorczej jest jeszcze bardziej zróżnicowane, jeżeli uwzględni się studia podyplomowe, jak m.in. stosunki międzynarodowe, zarządzanie, rachunkowość i controlling, zarządzanie ryzykiem w instytucjach finansowych itp.

Różnorodność organów zarządzających spółek Grupy BOŚ:

Dla spółek Grupy BOŚ dbałość o różnorodność oznacza niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację seksualną, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia, podstawę zatrudnienia oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej w podziale na płeć – stan na 31 grudnia 2023 r.:

	BLEP S.A.			DM BOŚ		
	liczba członków	liczba kobiet	% udział kobiet	liczba członków	liczba kobiet	% udział kobiet
Rada Nadzorcza	4	1	25%	6	3	50%
Zarząd	1	0	0%	2	1	50%

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej w podziale na wiek – stan na 31 grudnia 2023 r.:

	BLEP S.A.			DM BOŚ		
	liczba członków	Wiek do 50 lat	Wiek powyżej 50 lat	liczba członków	Wiek do 50 lat	Wiek powyżej 50 lat
Rada Nadzorcza	4	4	0	6	4	2
Zarząd	1	0	1	2	0	2

5.13. Zasady wynagradzania

GRI [2-19] [2-20] [2-21] [3-3] [202-1] [405-2]

ESRS [S1-10] [S1-16]

Zasady wynagradzania w sektorze bankowym są regulowane wytycznymi organów europejskich EBA – European Banking Authority, ESMA oraz regulatora krajowego, którym jest Komisja Nadzoru Finansowego. W przypadku członków Rady Nadzorczej i Zarządu w ramach polityki wynagradzania muszą być uwzględnione przepisy ustaw i rozporządzeń, w tym w szczególności ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

Polityka wynagrodzeń Rady Nadzorczej:

Wynagrodzenie całkowite członka Rady Nadzorczej składa się z wynagrodzenia miesięcznego z tytułu członkostwa w Radzie Nadzorczej i przysługuje niezależnie od częstotliwości posiedzeń Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej nie mają prawa do wynagrodzenia zmiennego.

Polityka wynagrodzeń Zarządu:

Wynagrodzenie całkowite członka Zarządu składa się z:

- określonej kwotowo części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne. Wynagrodzenie stałe poszczególnych członków Zarządu ustala się z uwzględnieniem skali działalności Banku, w szczególności wartości aktywów, osiąganych przychodów i wielkości zatrudnienia oraz sytuacji finansowej Banku;
- części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie zmienne za rok obrotowy Banku. Wynagrodzenie zmienne przyznawane jest w formie gotówki oraz akcji Banku. Wynagrodzenie zmienne dla poszczególnych członków Zarządu ustala się w oparciu o wyniki Banku uwzględniając między innymi koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyko płynności w perspektywie długoterminowej.

Warunki wynagrodzeń członków Zarządu, są zgodne z postanowieniami art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami oraz uwzględniają skalę działalności Banku, oraz jego sytuację finansową.

W 2023 r. jednym z celów Zarządu wskazanym przez Radę Nadzorczą Banku było utrzymanie oceny ratingowej ESG BOŚ na poziomie niskim. Cel ten został skaskadowany na menadżerów komórek organizacyjnych Banku.

Szczegółowe zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku określa Polityka wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. dostępna na stronie Banku:

https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0031/55975/Polityka-wynagrodzen-RN-ZAZ_BOS.pdf

W celu wypełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, a także w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/878 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającą dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do podmiotów zwolnionych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału, Bank wdrożył Politykę wynagrodzeń, która obejmuje osoby zajmujące stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.

Polityka wynagrodzeń Banku Ochrony Środowiska S.A. jest dostępna na stronie Banku:
https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0030/55974/Polityka-wynagrodzen_BOŚ.pdf

Szczegółowe zasady wynagradzania zmiennej kadry kierowniczej określa Regulamin zmiennych składników wynagrodzeń dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Ochrony Środowiska S.A., z wyłączeniem osób sprawujących funkcje w organach statutowych Banku.

Wszyscy pozostali pracownicy objęci są uchwalonym przez Zarząd Banku Regulaminem wynagradzania pracowników Banku Ochrony Środowiska S.A., który określa zasady wynagradzania pracowników, którzy nie są przypisani do organów zarządczych oraz tych, których działalność ma istotny wpływ na poziom ryzyka Banku.

Zasady obowiązujące w Banku w zakresie przyjętej polityki wynagradzania mają na celu:

- adekwatne wynagradzanie pracowników za wykonaną pracę, motywowanie ich do osiągnięcia wysokich wyników oraz realizacji celów strategicznych Banku;
- przyciąganie oraz zatrzymywanie wykwalifikowanych pracowników, których doświadczenie, wiedza i kompetencje budują przewagę konkurencyjną Banku;
- zapewnienie, by system wynagradzania nie stanowił zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku apetyt na ryzyko lub niewłaściwej sprzedaży produktów, a uwzględniał prawa i interesy klientów ograniczając konflikt interesów;
- zapewnienie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i neutralności pod względem płci, wieku, niepełnosprawności, stanu zdrowia, rasy, narodowości, pochodzenia etnicznego, religii, wyznania, bezwyznaniowości, przekonań politycznych, przynależności związkowej, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej, statusu rodzinnego, stylu życia oraz innych okoliczności, które mogą narazić na zachowania dyskryminacyjne.

Odpowiednie płace

Wynagrodzenie za pracę ustalane jest tak, aby odzwierciedlało wymagane na danym stanowisku kompetencje, zakres odpowiedzialności, doświadczenie zawodowe oraz odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także odzwierciedlało wpływ stanowiska na wynik finansowy Banku. Wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia określonego na podstawie odrębnych przepisów prawa.

W Banku żaden z pracowników zatrudnionych na 31 grudnia 2023 roku nie otrzymywał wynagrodzenia poniżej minimalnej krajowej.

Mediana wynagrodzenia pracowników Banku najniższego szczebla w stosunku do płacy minimalnej w Polsce w latach 2021-2023

2023			2022	2021
Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Ogółem	Ogółem
206%	256%	222%	233%	214%

Stosunek rocznego całkowitego wynagrodzenia najlepiej zarabiającego pracownika do mediany rocznego wynagrodzenia wszystkich pozostałych pracowników Banku w 2023 roku wynosi: **427%** i jest niższy od osiągniętego poziomu z 2022 roku, który wynosił 617%.

Stosunek procentowego wzrostu rocznego całkowitego wynagrodzenia najlepiej zarabiającego pracownika Banku do mediany procentowego wzrostu rocznego całkowitego wynagrodzenia wszystkich pozostałych pracowników Banku w 2023 roku wynosi 55%.

Wszyscy pracownicy Spółek: **BLEP S.A. i DM BOŚ** otrzymują odpowiednie wynagrodzenie, zgodne z wartościami referencyjnymi jak np. płaca minimalna na szczeblu krajowym. Wysokość wynagrodzenia odzwierciedla wymagane na danym stanowisku kompetencje, złożoność pracy, zakres odpowiedzialności i doświadczenie zawodowe oraz praktykę stosowaną na adekwatnych rynkach odniesienia.

Gender Pay Gap w Banku - Wskaźnik wynagrodzeń i luka płacowa

Problem luki płacowej kobiet i mężczyzn jest badany w Banku. Corocznie jesteśmy zobowiązani do przekazania informacji na ten temat do UKNF.

W 2022 roku zostały podjęte działania w obszarze wynagrodzeń, których wynikiem było zmniejszenie Gender Pay Gap w ramach większości struktur organizacji. W 2023 roku podjęto dalsze działania, których celem było podwyższenie wynagrodzeń kobiet i zmniejszenie dysproporcji w obszarze wynagrodzeń w ramach płci.

Polityka wynagrodzeń Banku Ochrony Środowiska S.A. jest neutralna pod względem płci.

Relacja mediany wynagrodzenia mężczyzn do wynagrodzenia kobiet w kategoriach BOŚ

Kategoria struktury organizacji	zmiana 2023/2022	2023	2022	2021
Informatyka	7 p.p.	103%	110%	108%
Operacje	0 p.p.	92%	92%	100%
Ryzyko	- 5 p.p.	106%	101%	106%
Sprzedaż i Ekologia	- 2 p.p.	135%	133%	162%
Wsparcie	-2 p.p.	117%	115%	107%
Kadra kierownicza	21 p.p.	114%	135%	145%

Stosunek średniego wynagrodzenia zasadniczego mężczyzn do kobiet w podziale na grupy pracownicze.

Grupa pracownicza	zmiana 2023/2022	2023	2022	2021
Wyższa kadra	- 2 p.p.	108%	106%	110%
Średnia kadra	2 p.p.	114%	116%	117%
Pozostali pracownicy	-1 p.p.	119%	118%	124%
Bank	2 p.p.	122%	124%	135%

Stosunek średniego wynagrodzenia wypłaconego mężczyzn do kobiet w podziale na grupy pracownicze.

Grupa pracownicza	zmiana 2023/2022	2023	2022	2021
Wyższa kadra	- 9 p.p.	119%	110%	113%
Średnia kadra	14 p.p.	104%	118%	117%
Pozostali pracownicy	10 p.p.	112%	122%	129%
Bank	12 p.p.	116%	128%	140%

Stosunek mediany wynagrodzenia zasadniczego mężczyzn do kobiet w podziale na grupy pracownicze.

Grupa pracownicza	zmiana 2023/2022	2023	2022	2021
Wyższa kadra	- 5 p.p.	111%	106%	103%
Średnia kadra	- 11 p.p.	127%	116%	133%
Pozostali pracownicy	- 6 p.p.	124%	118%	136%
Bank	- 1 p.p.	125%	124%	133%

Stosunek mediany wynagrodzenia wypłaconego mężczyzn do kobiet w podziale na grupy pracownicze.

Grupa pracownicza	zmiana 2023/2022	2023	2022	2021
Wyższa kadra	- 15 p.p.	125%	110%	120%
Średnia kadra	2 p.p.	116%	118%	124%
Pozostali pracownicy	13 p.p.	109%	122%	134%
Bank	10 p.p.	118%	128%	137%

Bazą dla wyliczenia powyższych wskaźników było wynagrodzenie zasadnicze oraz całkowite wypłacone pracownikom w latach 2021 -2023.

Bank prowadzi comiesięczny monitoring wynagrodzeń pod względem różnic w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn. tzw. GPG - ogólny dla Banku, w podziale na grupy stanowisk - specjaliści, średnia kadra zarządzająca, wyższa kadra zarządzająca.

Informacja na temat luki płacowej jest uwzględniana w ramach decyzji kadrowych związanych z zatrudnianiem nowych pracowników lub zmianą stanowiska pracy.

5.14. Urlopy rodzicielskie i Wskaźnik równowagi między życiem zawodowym a prywatnym

GRI [3-3] [401-3]

ESRS [S1-15]

W 2023 roku 27 osób było uprawnionych do urlopu rodzicielskiego (w tym ojcowskiego), z czego 27 osób (100%) skorzystało z prawa do niego, w tym:

- urlop ojcowski wykorzystało 5 mężczyzn;
- urlop macierzyński wykorzystały 22 kobiety.

W 2023 roku 15 osób wróciło do pracy po wykorzystaniu urlopu rodzicielskiego (w tym ojcowskiego), a 19 osób, które wróciły z urlopu w 2022 roku, było zatrudnione przez kolejne 12 miesięcy.

W 2023 roku 1 osoba rozwiązała umowę o pracę po powrocie z urlopu rodzicielskiego.

Wskaźnik utrzymania zatrudnienia przez 12 miesięcy w odniesieniu do osób, które wróciły z urlopu rodzicielskiego w 2023 roku wyniósł 96%.

W 2023 – 7,41 % uprawnionych kobiet rozpoczęło urlop wychowawczy. Mężczyźni nie korzystali z urlopów wychowawczych.

W 2023 roku 19 uprawnionych kobiet skorzystało z urlopu wychowawczego.

Urlopy rodzicielskie i Wskaźnik równowagi między życiem zawodowym a prywatnym w Spółkach:

W **BLEP S.A.** w 2023 roku 3 osoby były uprawnione do urlopu rodzicielskiego (w tym ojcowskiego), z czego 3 osoby (100%) skorzystało z prawa do niego, w tym:

- urlop ojcowski wykorzystał 1 uprawniony mężczyzna;
- urlop macierzyński wykorzystały 2 uprawnione kobiety.

W **DM BOŚ** w 2023 roku 14 osób było uprawnionych do urlopu rodzicielskiego (w tym ojcowskiego), z czego 13 osób skorzystało z prawa do niego, w tym:

- urlop ojcowski wykorzystało 8 uprawnionych mężczyzn;
- urlop macierzyński wykorzystało 5 uprawnionych kobiet.

5.15. Komunikacja z pracownikami

GRI [2-29]

ESRS [S1-2] [S1-3] [S1-8]

W trosce o aktualny i transparentny przepływ informacji wewnątrz organizacji, Bank prowadzi bieżącą komunikację z pracownikami, za którą w 2023 roku odpowiadało Biuro Komunikacji i Relacji Inwestorskich (BKR). Znaczna większość komunikatów adresowanych jest do wszystkich pracowników, niekiedy również do wybranych grup z poszczególnych obszarów biznesowych czy regionów. Informacje dotyczące Banku powinny docierać do pracowników BOŚ z tzw. „pierwszej ręki”, za pośrednictwem kanałów i narzędzi

komunikacji wewnętrznej, takich jak: intranet, newslettery, mailingi. Treści, które Bank przekazuje, dotyczą m.in. spraw kadrowych, aktualnych zdarzeń, bezpieczeństwa, aktualnych informacji dotyczących działalności BOŚ, regulaminów, procedur, relacji z wydarzeń oraz tych informacji, które komórki organizacyjne Centrali uznają za ważne dla funkcjonowania innych departamentów.

Równoległe zachęca się pracowników do przekazywania do BKR informacji na temat swoich osiągnięć oraz podejmowanych przez nich inicjatyw, związanych zarówno z ich działalnością biznesową, jak i sportową, czy wolontariatem.

W 2023 roku BKR przekazał do pracowników w sumie:

- 624 informacji w intranecie;
- ponad 550 wiadomości ze skrzynki komunikacja@bosbank.pl.

Pracowników zachęca się do interakcji w ramach komunikacji wewnętrznej poprzez konkursy i akcje specjalne, np. zdjęcia z wakacji w EKOstylu czy zaproszenie do wystąpienia w filmach z życzeniami świątecznymi.

W 2023 roku przeprowadzono sześć konkursów mających na celu promocję wartości BOŚ wśród pracowników, ze szczególnym naciskiem na szacunek dla ekologii:

- styczeń: „Podzielcie się swoimi EKO-postanowieniami na 2023 rok”;
- marzec: „Oznaki wiosny. Wiosna budzi się ze snu” (połączone z Dniem Wiosny);
- maj: „Czym jest dla Ciebie różnorodność?”;
- czerwiec: „Dziecięca EKOradość” (połączone z Dniem Dziecka);
- wrzesień: „#BOŚdlaPLANETY – działaj razem z nami!” (połączone z Dniem Sprzątania Świata);
- listopad: „Konkurs mikołajkowy #ZawszeEKO” (wyniki ogłoszone w Mikołajki).

Konkursy mobilizowały naszych pracowników do aktywności oraz pogłębiały więź z Bankiem.

Działamy razem

W roku 2023 Bank przeprowadził akcje specjalne, w tym m.in.:

- z okazji Dnia Doceniania Pracownika stworzono „kudosy”, czyli specjalne naklejki online. Zachęcano pracowników, aby doceniać za ich pomocą kolegów i koleżanki. Kudosy nawiązywały do wartości naszego Banku. Miłe słowa o swoim departamencie wraz z naklejkami były również wysyłane na skrzynkę komunikacji, a następnie publikowane w intranecie. Akcja cieszyła się tak dużym powodzeniem, że udostępniono w grudniu kudosy świąteczne;
- akcję fotograficzną dla pracowników – każdy mógł zaproponować zdjęcie na wygaszacz, które nawiązywało do wakacyjnych widoków. Na zdjęciu musiały być polskie pejzaże (jeziora, góry, morze, lasy itp.), które wywoływały skojarzenia z ekologią oraz pokazywały innym, jakie miejsca warto odwiedzić podczas wakacyjnych wojaży. Działanie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem;
- w ramach akcji „Operacja Czysta rzeka” drużyna BOŚ uczestniczyła w Triathlonie Krainy Bugu. Jeden z naszych pracowników wystąpił w kategorii bieg, a drugi – w kategorii kajak. Po ogłoszeniu naboru do drużyny, pracownicy zgłosili się bardzo szybko, dając dowód swojego zaangażowania i współpracy, które są jednymi z wartości naszego Banku;
- świąteczną akcję „BOŚlemy życzenia”, która polegała na nagraniu życzeń od pracowników dla pracowników. Zostało specjalnie przygotowane świąteczne tło, a do dyspozycji uczestników były bożonarodzeniowe akcesoria i dodatki. Udział w wydarzeniu wzięli chętni pracownicy. Materiał został udostępniony w świątecznym newsletterze.

W Banku są powołane zarówno związki zawodowe, rada pracownicza oraz przedstawiciel pracowników, co gwarantuje funkcjonowanie kanałów zgłaszania przez pracowników problemów dotyczących spraw pracowniczych.

5.16. Benefity dla pracowników

GRI [401-2] [403-6]

ESRS [S1-11]

Pracownicy Banku mają dostęp do różnorodnych programów, świadczeń i benefitów, standardowych (np. dofinansowanie z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych - ZFŚS), jak i autorskich rozwiązań. Świadczenia dodatkowe przysługują wszystkim pracownikom bez względu na wymiar czasu pracy oraz wymiar etatu.

Pracownicy mają zapewnioną prywatną opiekę medyczną, dzięki której mogą korzystać z sieci placówek w całym kraju oraz mają dostęp do szerokiego wachlarza specjalistów medycznych.

Pakiet najważniejszych benefitów Banku.

1	MyBenefit - dostarczenie pracownikom - częściowo ze środków ZFŚS - pełnej oferty świadczeń dodatkowych, tj. karta MultiSport a także wachlarz usług dla dzieci, turystyka, bilety do kin i teatrów (możliwość korzystania z powyższych świadczeń za pośrednictwem sklepów stacjonarnych i internetowych).
2	Enel-med - w ramach opieki medycznej w Enel-Med pracownicy oraz członkowie ich rodzin korzystają z placówek własnych, oraz z placówek medycznych współpracujących na terenie całego kraju. Pracownicy mają dostęp do szerokiego wachlarza pakietów medycznych dostosowanych do potrzeb indywidualnych, jak i potrzeb swojej rodziny.
3	Konsultacje psychologa – bezpłatne konsultacje mogą być realizowane w formie wizyty stacjonarnej, teleporady lub e-wizyty w placówkach własnych Enel-med, dostępne siedem dni w tygodniu w dogodnych godzinach, dla wszystkich pracowników BOŚ
4	Grupowe ubezpieczenie NNW - PZU życie S.A. - Pracownicy BOŚ mają możliwość skorzystania z grupowego ubezpieczenia NNW oferowanego przez PZU Życie S.A.
5	Legimi - nielimitowany dostęp do biblioteki, która zapewnia ponad 200 tysięcy e-booków oraz audiobooków o różnorodnej tematyce.
6	Sekcje sportowe - BOŚ S.A. wspiera pasje i zainteresowania pracowników, poprzez dofinansowanie do kosztów związanych z udziałem w treningach, udziałem w wydarzeniach sportowych, zakupem strojów sportowych i sprzętu niezbędnego do reprezentowania Banku w wydarzeniach sportowych, wynajmem obiektów i sprzętu sportowego celem prowadzenia treningów.
7	Praca zdalna i hybrydowa - możliwość korzystania przez pracowników z pracy zdalnej i hybrydowej zgodnie z preferencjami i możliwościami
8	Dostęp do pakietu MS Office 365 pro Plus dla pracowników - specjalnie dla pracowników BOŚ dostępny jest darmowy pakiet Office 365 pro Plus do użytku prywatnego, w ramach którego użytkownik otrzymuje nowe, ulepszone wersje aplikacji Word, Excel, PowerPoint, Outlook, OneNote, Publisher, Skype for Business.
9	Dostęp do platformy e-learningowej – możliwość skorzystania z pakietu szkoleń z zakresu kompetencji miękkich oraz wewnętrznych szkoleń związanych z działalnością firmy

W BOŚ każdy pracownik korzysta z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS).

W 2023 roku 997 pracowników objętych było prywatną opieką medyczną. Od 1 stycznia 2024 roku prywatną opieką medyczną objętych jest 1000 pracowników Banku.

Benefity w Spółkach:

W **BLEP S.A.** jest możliwość skorzystania z dodatkowych uprawnień pracowniczych:

1	Multisport - karta MultiSport Benefit Systems z 50% dopłatą Pracodawcy.
2	PZU Zdrowie – w ramach prywatnej opieki medycznej, z dopłatą Pracodawcy w wysokości 100 zł niezależnie od wybranego pakietu.

3	Dofinansowanie wypoczynku - świadczenia urlopowego, które przysługuje pracownikowi raz w roku pod warunkiem wykorzystania w tym roku urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych.
----------	--

W **DM BOŚ** pracownicy, a także w niektórych sytuacjach członkowie ich rodzin mogą korzystać z oferty wielu benefitów i programów zarówno ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych jak i innych środków firmy. Do pakietu tych benefitów dostęp ma każdy z pracowników DM BOŚ bez względu na rodzaj umowy o pracę, wymiar etatu, staż pracy, czy zajmowane stanowisko.

Poniższa tabela zawiera pakiet najważniejszych benefitów DM BOŚ:

1	Multisport - karta MultiSport z dostępem do sieci niezliczonych obiektów sportowych. Pracownicy mogą także posiadać na preferencyjnych warunkach finansowych karty Multisport obejmujące wybranych członków ich rodzin czy osób bliskich.
2	Lux med – w ramach prywatnej opieki medycznej, pracownicy mają możliwość korzystać z szerokiej sieci placówek medycznych w całym kraju. Każdy z pracowników, który podejmuje decyzję o przystąpieniu do programu opieki zdrowotnej może wybrać dla siebie rodzaj pakietu medycznego najbardziej odpowiadającego jego potrzebom. Dodatkowo pracownicy mają możliwość (w ramach korzystnych zasad wynikających z podpisanej umowy), zapewnienia opieki medycznej również dla członków swoich rodzin. Dodatkowo osoby o najdłuższym stażu pracy w DM BOŚ w ramach benefitu specjalnego mają przywilej korzystania z najwyższego pakietu medycznego Premium.
3	MINDGRAM – platforma zdrowia psychicznego i well-beingu, z której mogą korzystać wszyscy pracownicy. Dodatkowo udostępniona jest możliwość nielimitowanego i bezpłatnego korzystania z konsultacji online z psychoterapeutą.
4	Grupowe ubezpieczenie NNW - PZU życie S.A. - pracownicy mają możliwość skorzystania z grupowego ubezpieczenia NNW oferowanego przez PZU Życie S.A.
5	Legimi - nielimitowany dostęp do biblioteki, która zapewnia ponad 200 tysięcy e-booków oraz audiobooków o różnorodnej tematyce.
6	Dofinansowanie wypoczynku pracownika i dzieci, nauki języka angielskiego, biletów na wydarzenia kulturalne
7	Praca zdalna i hybrydowa - możliwość korzystania przez pracowników z pracy zdalnej i hybrydowej zgodnie z preferencjami i możliwościami
8	Dostęp do platformy e-learningowej – możliwość skorzystania z pakietu szkoleń z zakresu kompetencji miękkich oraz wewnętrznych szkoleń związanych z działalnością firmy

Wellbeing – troszczymy się o dobrostan pracowników

Tworząc strategię działań wellbeingowych, Bank opiera się na wynikach ankiet swoich pracowników, przeprowadzanych corocznie w ramach anonimowych badań. Na tej podstawie Bank realizuje program „Przystanek Wellbeing”, którego celem jest promocja zdrowego stylu życia, budowanie zdrowych nawyków, dbałość o relacje z innymi oraz o otoczenie i warunki pracy.

W 2023 roku w ramach programu Bank podjął następujące działania:

- zorganizował **Miesiąc Zdrowia** poświęcony profilaktyce chorób kręgosłupa, w tym konsultacje z fizjoterapeutą/ masażem w centrali i centrach biznesowych Banku; webinar „Ergonomia pracy biurowej” oraz e-learning „Zdrowy kręgosłup – Usiądź mądrze(j)”;
- przeprowadził 5-dniowe wyzwanie „Z ergonomią na Ty!” – pracownicy otrzymali dostęp do webinarów, artykułów i kart pracy;
- włączył się w działania na rzecz promowania profilaktyki nowotworowej i budowania zdrowych nawyków - **Różowy Październik i Movember**. Celem akcji było szerzenie wiedzy oraz praca nad wzrostem świadomości pracowników BOŚ w zakresie badań i kontroli zdrowia. Do rozmów o zdrowiu

zaproszono Fundację Kochasz Dopilnuj, która zorganizowała dwa cykle warsztatów samobadania na fantomach piersi i jąder oraz warsztat online „Profilaktyka ratuje życie”.

- zorganizował webinar „O choroba” - o tym, jak poradzić sobie z emocjami, które pojawiają się, gdy choroba dotyczy najbliższych lub znajomych z pracy.

Kultura efektywnych spotkań

Program #KrótkaPrzerwa – edukujący pracowników w tym, co zrobić, żeby zmniejszyć liczbę spotkań i poprawić ich efektywność oraz jak wygospodarować czas na przerwę i doładować energię w trakcie dnia:

- zmieniono ustawienia Outlooka dotyczące czasu trwania spotkań. Poza standardową opcją spotkania, które trwa 30 lub 60 minut każdy może wybrać krótszą opcję – 25 lub 50 minut;
- przygotowano rysunkowe one pagery z najważniejszymi zasadami prowadzenia efektywnych spotkań;
- uruchomiono szkolenie e-learning *Produktywne spotkania hybrydowe i online*;
- zaproszono pracowników do grywalizacji – za każdy wdrożony „w życie” nawyk dotyczący efektywności spotkań – pracownicy mogli zdobyć punkty, a na zwycięzców czekały nagrody.

Troska o relacje z bliskimi

Bank dołączył do kampanii „Dwie godziny dla rodziny”, której celem jest szerzenie świadomości wśród pracowników, jak ważne jest pielęgnowanie bliskości i odpowiednich relacji z drugim człowiekiem. Bank przeznaczył dodatkową godzinę więcej niż standardowe dwie godziny kampanii i każdy pracownik mógł jednorazowo skrócić dzień pracy o trzy godziny aby spędzić ten czas ze swoimi bliskimi.

Work – life balance

Kwestie równowagi pomiędzy życiem prywatnym a zawodowym uwzględniane są przy ocenie efektywności pracy menedżerów. Od kilku lat Bank określa i rozlicza cele roczne menedżerów związane z wykorzystaniem urlopów przez pracowników.

Sekcje sportowe

Bank działa społecznie na rzecz zwiększenia zaangażowania pracowników, tworząc przyjazne środowisko pracy, wspierając i promując m.in. aktywność sportową pracowników, poprzez koordynowanie od strony formalnej sekcji sportowych, w których zrzeszona jest liczna grupa pracowników.

W minionym roku było zarejestrowanych oraz aktywnych 7 sekcji sportowych: tenisa stołowego, kolarska, bowlingowa, strzelecka, siatkówki, piłki nożnej oraz górską – trekkingowa.

Drużyny działające w ramach sekcji sportowych osiągały liczne sukcesy, m.in. 1 miejsce w Garmin MTB Series Gdańsk 2023 na dystansie mini, 1 miejsce w sezonie jesiennym ELIT Ligi oraz wyróżnienie dla najlepszego bramkarza.

5.17. Szkolenia i rozwój

[GRI \[404-1\]](#) [\[404-2\]](#) [\[404-3\]](#)
[ESES \[S1-13\]](#)

Rozwój organizacji nie jest możliwy, bez rozwoju pracowników, którzy stanowią o jej sile. Bank nieustannie inwestuje we wzmacnianie kompetencji pracowników. Ma to odzwierciedlenie w kompleksowej polityce szkoleń i rozwoju.

Celem działań szkoleniowo-rozwojowych w Banku jest przede wszystkim:

- podnoszenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji celów określonych w strategii Banku oraz planach biznesowych poszczególnych obszarów działalności;
- wsparcie działań mających na celu wzmocnienie kultury organizacyjnej opartej na wartościach Banku;
- rozwój wiedzy i umiejętności menedżerskich niezbędnych do nowoczesnego i efektywnego zarządzania.

Zakres oferowanych szkoleń jest różnorodny - od tych, które dotyczą ekologicznej misji, poprzez szkolenia wewnętrzne przybliżające ofertę produktową oraz regulacje aż po wysoce specjalistyczne szkolenia zewnętrzne związane z biznesem i funkcjonowaniem Banku. Są również szkolenia miękkie, które są elementem wsparcia pracowników w rozwoju i przygotowaniu do nowych ról w organizacji, które mogą objąć np. w wyniku rekrutacji wewnętrznych.

Dzięki wszystkim działaniom rozwojowym, Bank buduje kulturę otwartą na zmiany i uczenie się. Udział w szkoleniach jest możliwy dla każdego pracownika Banku bez względu na staż zatrudnienia.

Narzędzia rozwojowe

Pracownicy Banku cenią sobie możliwość poszerzania wiedzy i rozwijania umiejętności w wybranych dziedzinach niezależnie od miejsca i czasu:

- **Platforma e-learningowa** - na platformie realizowane są szkolenia wynikające z obowiązujących regulacji, szkolenia produktowe oraz informacje rozwojowe jak materiały i nagrania odbytych szkoleń i webinarów dedykowanym wszystkim pracownikom;
- **Biblioteka cyfrowa Legimi** - pracownicy mogą swobodnie korzystać z ponad 200 tys. e-booków oraz audiobooków. W 2023 roku ponad 500 osób przeczytało ponad 3 mln stron;
- **Baza wiedzy** na stronach intranetowych Banku w zakresie różnych obszarów merytorycznych;
- **Lex – System Informacji prawnej** – dostęp do polskich aktów prawnych.

Stałe działania rozwojowe

Bank zapewnia pracownikom rozwój kompetencji menedżerskich i eksperckich poprzez stałe programy rozwojowe. Są to:

- **Akademia Zarządzania** - program, który rozwija kompetencje przywódcze, niezbędne do budowania zaangażowanych i efektywnych zespołów, uczy zarządzania strategicznego, motywowania oraz kształtowania i wzmacniania postaw zgodnych z wartościami Banku, przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji (w szkoleniu wzięło udział ok. 100 menedżerów).
- **Akademia Menedżera** - rozwój kompetencji menedżerskich nowo mianowanych menedżerów (w 2023 r. w szkoleniu wzięło udział 28 osób).
- **Witamy w Green Team – program onboardingowy** – określa podejście Banku do adaptacji nowych pracowników. Od pierwszego dnia pracy, Bank przekazuje najważniejsze informacje o Banku w uporządkowany sposób. Bank przeprowadza szkolenia adaptacyjne dla nowych pracowników prowadzone przez ekspertów wewnętrznych oraz e-learningi w zakresie m.in. AML, cyberbezpieczeństwa, RODO, zasad prostego języka.
- **EduSfera2.0** to kafeteria szkoleń prowadzonych przez wewnętrznych ekspertów. Inicjatywa daje szereg możliwości zdobywania wiedzy i podnoszenia kompetencji, a także dzielenia się wiedzą z innymi pracownikami. Jej celem jest promowanie w Banku podejścia do ciągłego uczenia się (lifelong learning). Pracownicy mają dostęp do treści rozwojowych w różnych formach, dostosowanych do ich potrzeb i możliwości. Z wewnętrznych szkoleń skorzystało w 2023 roku ponad 200 pracowników.
- **Warsztaty „Siła tkwi w naszych różnicach”** - to szkolenie dla zespołów oparte na metodologii DISC D3. Prowadzą je eksperci z działu HR, którzy uzyskali certyfikat DISC D3. Wszystkie certyfikaty zostały sfinansowane przez naszą organizację. W ramach tego projektu szkolimy zespoły, departamenty i obszary w zakresie współpracy, komunikacji oraz doceniania i wykorzystywania różnorodności w zespołach. W 2023 roku w warsztatach wzięło udział ok 200 osób.
- **Inicjatywy rozwojowe** skierowane do wszystkich pracowników Banku, których celem jest rozwój kompetencji merytorycznych w różnych obszarach. W 2023 roku były to m.in.: Program Edukacji ESG, Cyber Edukacja, Dni Ryzyka, Grywalizacja z zakresu modelowania statystycznego i machine learningu.
- **Szkolenia sprzedażowe** - program rozwojowy dla Doradców Korporacyjnych/Dyrektorów Sprzedaży, którego celem był rozwój umiejętności sprzedażowych oraz stworzenie przestrzeni na wymianę doświadczeń uczestników. W szkoleniu wzięło udział ponad 40 pracowników sprzedaży.

- **Studia podyplomowe** – w roku akademickim 2022/2023 BOŚ dofinansował w 50% studia podyplomowe 11 pracowników. Zakres merytoryczny kierunków związany jest z obszarami: Zarządzania projektami, Analizy Danych i Data Mining, Bankowości i Finansów, Gospodarki Nieruchomościami. Zarządzania i Utrzymania Nieruchomości, Analityki finansów, rynków i papierów wartościowych, Marketingu i Social Mediów.
- **Szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne** – w 2023 roku w szkoleniach udział wzięło łącznie 7 372 uczestników, w tym w szkoleniach zewnętrznych 3 777 a w wewnętrznych 3 595 uczestników⁹. Zakres szkoleń obejmował m.in. ESG, IT, bezpieczeństwo, prawo, ryzyko, sprzedaż, rozwój kompetencji miękkich.
- **Szkolenia e-learningowe** - z biblioteki szkoleń e-learningowych skorzystało łącznie 1 264 uczestników, przy czym wielu z nich brało udział w kilku szkoleniach i w takim ujęciu liczba uczestników aktywnie korzystających z biblioteki szkoleń e-learning to łącznie 10 232. Bank realizuje szkolenia e-learningowe m.in. z zakresu cyberbezpieczeństwa, AML, obsługi klienta, produktowe, obsługi systemów, RODO, zarządzania ryzykiem

Organizowane przez Bank szkolenia muszą spełniać wysokie standardy, dlatego na bieżąco oceniane są pod kątem efektywności, satysfakcji pracowników biorących w nich udział oraz poziomu zdobytej przez nich wiedzy i stale udoskonalane. Dotyczy to szkoleń stacjonarnych, jak i e-learningowych.

Eko-szkolenia w BOŚ

W trosce o rozwój pracowników, BOŚ stwarza możliwość rozwoju ich karier, dlatego pracownicy Banku obok szerokiej gamy webinarów i warsztatów edukacyjnych mają dostęp do szkoleń podnoszących wiedzę związaną z ochroną środowiska.

„**Wstęp do ekologii w BOŚ**” to jedno z pierwszych szkoleń adaptacyjnych, podczas którego nowi pracownicy zaznajamiani są z podstawową wiedzą ekologiczną i zagadnieniami związanymi z działalnością BOŚ w tym zakresie. Kolejnym krokiem, pogłębiającym wiedzę z zakresu ekologii jest obowiązkowy dla nowozatrudnionych pracowników e-learning przygotowany na podstawie autorskiego scenariusza BOŚ. Zakres tematyczny obejmuje nie tylko najważniejsze informacje związane z dziedzinami i technologiami ochrony środowiska, ale również zakres oferty produktów proekologicznych Banku i możliwości finansowania przedsięwzięć ekologicznych. „**Program edukacji ESG**” to cykl szkoleń i webinarów dot. zagadnień ESG skierowanych do pracowników Banku Ochrony Środowiska. Spotkania przeprowadzane są zarówno przez ekspertów z Zespołu Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii jak i przez partnerów zewnętrznych. Nagrania i prezentacje z webinarów zamieszczone są na platformie e-learningowej BOŚ, do której dostęp mają wszyscy pracownicy.

Tematyka webinarów z zakresu ekologii poruszana w 2023 roku:

- Plastik i mikroplastik;
- Ekożywność;
- Sytuacja prawno-rynkowa i systemy wsparcia w obszarze energetyki, w tym odnawialnych źródeł energii;
- Kluczowe aspekty rynku energetycznego (część 1, podstawowa);
- Kluczowe aspekty rynku energetycznego (część 2, zaawansowana);
- ESG i Zrównoważony Rozwój.

Pracownicy Banku mogą również korzystać z **EKO Biblioteki**, dzięki której mają dostęp do kilkudziesięciu książek oraz gier planszowych popularyzujących zagadnienia ekologii dla pracowników, a także ich rodzin.

Zdobyta podczas szkoleń wiedza uzupełniana jest za pomocą **GreenLettera**, który wysyłany jest do wszystkich pracowników Banku co najmniej dwa razy w miesiącu. Znajdują się w nim m.in. informacje o najnowszych raportach pojawiających się na rynku, ciekawych wydarzeniach czy opracowaniach analitycznych.

Elementem uzupełniającym edukację ekologiczną są Kartki z EKO Kalendarza prezentowane m.in. w kanałach social mediowych Banku, które przybliżają najważniejsze wydarzenia ekologiczne takie jak m.in.:

⁹ Gdy pracownik brał udział w kilku szkoleniach liczony jest wielokrotnie.

Międzynarodowy Dzień Lasów (21 marca), Światowy Dzień Wody (22 marca), Światowy Dzień Ziemi (22 kwietnia), Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej (22 maja), Światowy Dzień Ochrony Środowiska (6 czerwca), Międzynarodowy Dzień Psa (26 sierpnia), Międzynarodowa Noc Nietoperzy (27 sierpnia), Międzynarodowy Dzień Czystego Powietrza dla Błękitnego Nieba (7 września), Dzień Recyklingu Baterii (9 września), Dzień Bez Samochodu (22 września), czy Światowy Dzień Warzyw i Owoców (21 października).

Wskaźniki szkolenia i rozwoju umiejętności zatrudnionych

Liczba godzin szkoleniowych pracowników w podziale na kategorie zatrudnienia w 2021 - 2023 r.:

	2023			2022			2021
	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Łącznie
Zarząd i dyrektorzy	929	864	1 793	3 727	4 483	8 210	7 632
Stanowiska kierownicze wyższego i niższego szczebla	26 847	11 608	38 455	10 924	5 128	16 052	2 376
Pozostali pracownicy administracji	30 023	20 860	50 898	26 363	16 012	42 375	23 018
Łączna liczba godzin szkoleniowych	57 799	33 332	91 146	41 015	25 623	66 637	33 026

Metoda: w wyliczeniach ujęto szkolenia zewnętrzne, wewnętrzne, e-learning, konferencje, kongresy, kursy, seminaria, warsztaty dotyczące rozwoju pracowników bez studiów zwykłych, podyplomowych oraz MBA. Godzina - to godzina pracy (60 min). Do obliczenia godzin szkoleniowych nie uwzględniamy szkoleń wynikających z przepisów prawa, np.: ppoż, BHP.

Średnia liczba godzin szkoleniowych w 2021 - 2023 r. w podziale na kategorie zatrudnienia:

	2023			2022			2021
	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Kobiety	Mężczyźni	Suma	Łącznie
Zarząd i dyrektorzy	58	41	48	286,7	154,6	195,5	129
Stanowiska kierownicze wyższego i niższego szczebla	196	151	180	80,9	72,2	77,9	13
Pozostali pracownicy administracji	44	57	49	40,9	46,9	42,9	25
Łącznie	69	72	70	51,7	58,1	54	28,2

Metoda: Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadających na jednego pracownika to iloraz liczby godzin szkoleniowych pracowników w podziale na kategorie zatrudnienia w danym roku przez liczbę pracowników w adekwatnej kategorii zatrudnienia do końca roku

70 - Średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika w 2023 roku jest wyższa o 29,9% od średniej liczby godzin szkoleniowych w 2022 roku.

Uczestnictwo pracowników Banku w różnych rodzajach szkoleń (sumaryczna liczba uczestników szkoleń, jeśli dana osoba zatrudniona brała udział w kilku szkoleniach liczona jest tylko raz):

	Szkolenia zewnętrzne	Szkolenia wewnętrzne	Szkolenia e-learningowe
Liczba pracowników BOŚ 2023	961	750	1 264
Liczba pracowników BOŚ 2022	1 047	969	1 134
Liczba pracowników BOŚ 2021	739	1 175	1 170

5.18. Ocena pracownicza

GRI [404-3]

Proces oceny pracowniczej spełnia nie tylko rolę ewaluacyjną, ale również rozwojową. Od 2022 roku w Banku działa system okresowej oceny pracy pracowników #SOOP łączy nas cele. Proces oceny pracy #SOOP obejmuje ocenę realizacji celów oraz postawy opartej na wartościach Banku: współpraca, zaangażowanie, profesjonalizm, szacunek dla innych i ekologii. Bardzo ważne jest nie tylko to „czy” pracownik realizuje swoje cele, ale również „jak” to robi i jaka jest jego postawa.

Ponadto, w procesie oceny Bank stawia na regularny feedback między pracownikiem a menedżerem poprzez stały monitoring realizacji jego celów i prezentowanej postawy. Cały proces opiera się na partnerskiej relacji, w której zarówno menedżer, jak i pracownik, są odpowiedzialni za jakość realizowanych celów oraz codzienną postawę. Roczna ocena pracy pracownika powiązana jest z systemem premiowym dla pracowników.

Planując cele menedżerów uwzględnia się priorytety wyznaczone przez Zarząd Banku. W ramach dobrych praktyk, w 2023 roku jednym z priorytetów określonych w celach najwyższej kadry menedżerskiej były m.in. kwestie ESG.

Odsetek (%) pracowników, otrzymujących regularne oceny okresowe w 2022 roku:

	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Zarząd i dyrektorzy	92,9%	100,0%	96,4%
Stanowiska kierownicze wyższego i niższego szczebla	93,0%	92,4%	92,7%
Pozostali pracownicy administracji	94,3%	92,1%	93,2%
Łącznie	93,4%	94,8%	94,1%

Na dzień publikacji niniejszego raportu dane z oceny okresowej za 2023 rok są niedostępne. Ocena okresowa za 2023 rok zostanie przeprowadzona na początku II kwartału 2024 roku.

Ocena okresowa w DM BOŚ:

DM BOŚ nie posiada obowiązku tzw. oceny rocznej na poziomie całej organizacji, jednak dostrzega wiele korzyści w prowadzonych, cyklicznych, niesformalizowanych spotkaniach i rozmowach.

Ceniony jest dialog i wymiana informacji zwrotnych, między pracownikiem i przełożonym, podczas regularnych spotkań zespołowych i indywidualnych. Tematem rozmów są, między innymi, kwestie współpracy osiągniętych wyników, szans i możliwości dalszego rozwoju, wzajemnych potrzeb i oczekiwań.

Na tej podstawie przygotowywane są plany pracy i cele rozwojowe na kolejne miesiące.

Rezultatem jest zwiększenie zaangażowania, poczucie wsparcia i realizacji wspólnego celu oraz przynależność do jednego zespołu jakim jest DM BOŚ.

5.19. Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy

GRI [403-1] [403-2] [403-3] [403-4] [403-5] [403-9]

ESRS [SI-14]

Bank dba o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników oraz czuwa nad tym, aby zarządzanie BHP w Banku przebiegało zgodnie z obowiązującymi przepisami. Bezpieczeństwo w miejscu pracy jest obszarem, w którym trzeba zapewnić najwyższe standardy tak, aby mieć pewność, że pracownicy będą mogli pracować w komfortowych, bezpiecznych warunkach.

Zadania z zakresu BHP realizowane są przez wewnętrzny zespół ds. BHP, przy wsparciu specjalistów z firmy zewnętrznej.

Służby BHP realizują zalecenia określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy w obszarze:

- realizacji szkoleń wstępnych;
- okresowej oceny ryzyka zawodowego;
- analizy zdarzeń wypadkowych;
- bieżącej i okresowej kontroli BHP we wszystkich placówkach organizacji.

W 2023 roku nie zidentyfikowano żadnych zagrożeń, które mogłyby mieć negatywny wpływ w obszarze zdrowia i bezpieczeństwa pracy. Oceny ryzyka zawodowego dokonano metodą Risk Score, która objęła 100% stanowisk. Każda ocena podlega bieżącemu monitoringowi i okresowej weryfikacji.

Podstawowe zagrożenia to:

- upadki na tym samym poziomie (poślizgnięcia, potknięcia);
- upadki na niższy poziom (schody);
- nieodpowiednie oświetlenie lub zjawisko olśnienia przykrego;
- uderzenie o nieruchome przedmioty;
- przeciążenie układu ruchu, narządu wzroku (praca przy komputerze);
- porażenie prądem elektrycznym (obsługa urządzeń zasilanych prądem elektrycznym);
- wypadki komunikacyjne (załatwianie spraw służbowych);
- obciążenia psychiczne;
- zagrożenia pożarowe i wybuchowe;
- obciążenie narządu wzroku;
- agresja osób trzecich.

W Banku działa także Komisja ds. BHP jako organ doradczy i opiniodawczy. W skład komisji wchodzi w równej liczbie przedstawiciele pracodawcy – w tym pracownicy Zespołu ds. BHP i lekarz, który sprawuje profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami – oraz przedstawiciele pracowników.

W Banku przeprowadzane są obowiązkowe szkolenia BHP – wstępne i okresowe, w ramach których pracownicy uczą się prawidłowych zachowań przy pracy przed monitorem. Szkolenia odbywają się w nowej, przyjaznej dla pracowników formie – proces został zautomatyzowany. Podczas szkoleń omawiamy m.in.:

- wybrane regulacje prawne z zakresu prawa pracy i organizacji warunków pracy;
- okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- sposoby na zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, czyli profilaktykę;
- analizę ryzyka zawodowego;
- procedury postępowania w razie wypadku i w sytuacjach zagrożeń, np. w razie pożaru lub awarii.

Dodatkowo Bank dba o to, aby wyposażenie stanowisk pracy było ergonomiczne. Pracownicy, którzy pracują przed monitorami, mogą skorzystać z refundacji okularów korekcyjnych.

Wskaźnik częstości wypadków - liczba wypadków w miejscu pracy:

	2023		2022		2021	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Łączna liczba wypadków przy pracy	4	1	0	0	1	2
Liczba wypadków śmiertelnych	0	0	0	0	0	0
Liczba wypadków ciężkich	0	0	0	0	0	0
Całkowita liczba osób poszkodowanych w wypadkach	5		-		3	
Częstość wypadków I*	3,9		-		2,6	
Ciężkość wypadków II **	1,2		-		0	

*Wskaźnik częstości wypadków (IR, liczony jako całkowita liczba osób poszkodowanych w wypadkach/zatrudnienie x 1 000)

**Wskaźnik ciężkości wypadków (liczony jako liczba dni niezdolności do pracy z tytułu wypadku/liczba wypadków)

Bezpieczeństwo pracy w Spółkach:

BLEP S.A. dba o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników oraz czuwa nad tym, aby zarządzanie BHP przebiegało zgodnie z obowiązującymi przepisami. Bezpieczeństwo w miejscu pracy jest obszarem, w którym należy zapewnić najwyższe standardy tak, aby mieć pewność, że pracownicy będą mogli pracować w komfortowych, bezpiecznych warunkach. Szkolenie z zakresu BHP realizowane są przez firmę zewnętrzną. W 2023 roku BLEP S.A. nie odnotował wypadków przy pracy.

DM BOŚ zgodnie z obowiązującymi przepisami dba o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników oraz czuwa nad tym, aby zarządzanie BHP przebiegało zgodnie z obowiązującymi przepisami. Bezpieczeństwo w miejscu pracy jest obszarem, w którym należy zapewnić najwyższe standardy tak, aby mieć pewność, że pracownicy będą mogli pracować w komfortowych, bezpiecznych warunkach. Szkolenie z zakresu BHP realizowane są przez firmę zewnętrzną. W 2023 roku DM BOŚ nie odnotował wypadków przy pracy.

DM BOŚ jako jednostka organizacyjna w ramach Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. dba o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników oraz czuwa nad tym, aby zarządzanie BHP przebiegało zgodnie z obowiązującymi przepisami. Bezpieczeństwo w miejscu pracy jest obszarem, w którym należy zapewnić najwyższe standardy tak, aby mieć pewność, że pracownicy będą mogli pracować w komfortowych, bezpiecznych warunkach. Szkolenie z zakresu BHP realizowane są przez firmę zewnętrzną. W 2023 roku DM BOŚ nie odnotował wypadków przy pracy.

W latach 2022 i 2023 DM BOŚ nie zidentyfikował żadnych zagrożeń, które mogłyby mieć negatywny wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracy. Ocena ryzyka zawodowego objęła wszystkie stanowiska pracy oraz podlega okresowej weryfikacji.

W 2023 roku DM BOŚ nie odnotował żadnych zagrożeń, które mogłyby mieć negatywny wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracy. Ocena ryzyka zawodowego objęła wszystkie stanowiska pracy oraz podlega okresowej weryfikacji.

6. ŚWIADOMA ORGANIZACJA (G)

GRI [2-9] [2-10] [2-11] [2-17] [2-18]

ESRS 2 [GOV-1]

ESRS [G1-1]

Integrujemy transparentność z odpowiedzialnością

Udoskonalamy praktyki w zakresie transparentności i efektywnie dostosowujemy się do nowych regulacji. Jesteśmy otwarci na zewnętrzną ocenę ESG i chcemy w kolejnych latach utrzymać dobrą pozycję w ratingu ESG.

Odpowiedzialnie zarządzamy ESG

Uwzględniając dynamikę zmian otoczenia, w którym prowadzimy działalność, zapewniamy najlepsze rozwiązania w zakresie zarządzania ryzykiem, a także stale poprawiamy nasze wewnętrzne rozwiązania wspierające zrównoważony rozwój.

6.1. Ład korporacyjny

Obowiązujący w BOŚ ład korporacyjny wynika z przepisów prawa (w szczególności Kodeksu spółek handlowych, Prawa Bankowego i przepisów regulujących funkcjonowanie rynku kapitałowego) oraz zaleceń zawartych w dokumentach: Dobre praktyki spółek notowanych na GPW oraz Zasady Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

6.2. Zarząd Banku

Zarząd Banku jest organem zarządzającym i wykonawczym, który działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, Statutu Banku oraz Regulaminu Zarządu. Stosownie do postanowień Statutu BOŚ S.A., członkowie Zarządu są powoływani przez Radę Nadzorczą na wspólną trzyletnią kadencję. Liczby kadencji nie ogranicza się.

Od 1 stycznia 2023 r. do 30 kwietnia 2023 r. Zarząd Banku liczył czterech członków. Od 1 maja 2023 r. do końca XI kadencji, tj. do 23 czerwca 2023 r., Zarząd Banku liczył trzech członków. Zarząd nowej, XII kadencji, począwszy od 24 czerwca 2023 r. działał w składzie trzyosobowym, a od 10 lipca 2023 r. w składzie czteroosobowym.

Informacje dotyczące składu Zarządu na dzień 31 grudnia 2023 roku, zmian w składzie Zarządu Banku następujących w 2023 roku, zasad działania Zarządu Banku opisano w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2023 roku w Rozdziale VI. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO - 3. ORGANY BANKU - 3.3. Zarząd Banku.

6.3. Rada Nadzorcza

Stosownie do postanowień zawartych w Statucie Banku, Rada Nadzorcza składa się z osób fizycznych wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję, w liczbie przez nie ustalonej, nie mniejszej niż 5 osób i nie przekraczającej 11 osób. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Liczby kadencji nie ogranicza się. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

Wybór członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej regulują odpowiednie przepisy prawa oraz wewnętrzne przepisy Banku. Odbywa się on przy uwzględnieniu polityki różnorodności oraz polityki oceny odpowiedzialności.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach jego działalności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Rada Nadzorcza może powoływać komitety oraz ustalać ich skład osobowy.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Banku funkcjonowały następujące komitety Rady Nadzorczej:

- Komitet Audytu Wewnętrznego;
- Komitet ds. Ekologii;
- Komitet ds. Ryzyka;
- Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji.

Informacje dotyczące składu Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz zmian w składzie Rady Nadzorczej następujących w 2023 roku opisano w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2023 roku w Rozdziale VI. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO - 3. ORGANY BANKU - 3.2. Rada Nadzorcza Banku.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz wszyscy członkowie Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. spełniają wymogi wynikające z art. 22aa Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku: Prawo bankowe, dotyczące ograniczeń w liczbie pełnionych przez nich funkcji w zarządach i radach nadzorczych innych spółek.

Na 31 grudnia 2023 roku pięcioro członków Rady Nadzorczej spełniało kryteria niezależności a czterech członków Rady Nadzorczej było zależnych.

W 2024 roku do dnia publikacji niniejszego Raportu ESG skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

Więcej na stronie internetowej Banku – informacje o Banku:

<https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/o-banku>

6.4. Zasady wyboru organu zarządzającego

GRI [2-10]

W odniesieniu do wyboru kandydatów zarówno w skład Zarządu Banku, jak i Rady Nadzorczej, Bank stosuje odpowiednie Polityki różnorodności oraz odpowiedzialności.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie wyboru członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku, odpowiednio Rada Nadzorcza i Walne Zgromadzenie kierują się zapewnieniem wszechstronności w składzie Zarządu jak i Rady Nadzorczej poprzez wybór osób zapewniających różnorodność. Zasady różnorodności zostały wypracowane w Polityce różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Polityce różnorodności w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.

Wybór członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej dokonywany jest z uwzględnieniem aspektów niezależności oraz kompetencji istotnych dla działania Banku. Bank kieruje się kryteriami określonymi w Polityce oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. i Polityce oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej. Polityki są na bieżąco dostosowywane do wymagań organu nadzoru i zmian przepisów prawa czy wytycznych europejskich instytucji nadzoru bankowego.

Na mocy wyżej wskazanych dokumentów, przy wyborze kandydatów oraz przy ocenie okresowej już wybranych członków organów, Bank kieruje się między innymi zasadami niezależności, rękojmi, a także bada kompetencje członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, a w szczególności wykształcenie, doświadczenie, etyczność, reputację, wiarygodność, uczciwość, rzetelność oraz brak konfliktu interesów.

Zgodnie z przepisami prawa, w szczególności z Kodeksem spółek handlowych, członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku nie mogą łączyć stanowisk. Zakaz łączenia funkcji ma na celu niedopuszczenie do połączenia funkcji nadzoru i zarządzania przede wszystkim z punktu widzenia kompetencji Rady Nadzorczej. Członkowie Rady Nadzorczej BOŚ S.A. nie pełnią innych funkcji w Banku oprócz działań nadzorczych. Członkowie Zarządu Banku także pełnią jedynie funkcje zarządcze.

6.5. Wpływy polityczne i działalność lobbująca

GRI [3-3] [415-1]

ESRS [G1-5]

Zgodnie z przepisami Kodeksu Etyki, Bank prowadzi swoje relacje z instytucjami rządowymi, organami władzy i instytucjami publicznymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami etyki. Bank zachowuje neutralność polityczną. Bank nie udziela finansowania partiom politycznym.

6.6. Zgodność działalności z prawem i regulacjami

GRI [2-27]

BOŚ dba, aby jego działalność była zgodna z najlepszymi standardami transparentności oraz ESG. Bank działa zgodnie z przepisami prawa z zastosowaniem zasad uczciwości, rzetelności i należytej staranności. Pracownicy Banku zobowiązani są do przestrzegania przepisów prawa, wytycznych regulatorów nadrzędnych (w tym rekomendacji nadzorczych) oraz obowiązujących w BOŚ przepisów wewnętrznych.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank Ochrony Środowiska występował:

- jako powód w 951 sprawach na łączną kwotę: 173,18 mln zł;
- jako pozwany w 1721 sprawach na łączną kwotę: 661,43 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank nie prowadził istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności emitenta, tj. takich, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Informacje na temat postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego oraz organem administracji publicznej zostały opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2023 roku w Rozdziale 7. Informacja o postępowaniach sądowych oraz opis zmian otoczenia prawnego w zakresie mieszkaniowego portfela kredytowego w tym wakacje kredytowe i inne formy pomocy dla Klientów

Za monitorowanie zgodności działania Banku z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, rekomendacjami i wytycznymi zewnętrznych organów nadzoru, przepisami wewnętrznymi Banku i przyjętymi przez Bank standardami postępowania, a także wsparcie komórek organizacyjnych Centrali w zakresie realizowanych przez nie działań dostosowawczych odpowiada Departament Zgodności. Departamentem Zgodności kieruje Dyrektor, który odpowiada za realizację zadań i osiągnięcie wyznaczonych celów przez Departament Zgodności.

Wdrażane rozwiązania ładu korporacyjnego i compliance budują jasność procesów i wpływają na kulturę organizacyjną Banku. Ramy działań w tym zakresie wyznaczają „Polityka zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A.”, która określa podstawowe zasady zapewnienia zgodności działań z obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi BOŚ i standardami rynkowymi oraz „Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.”.

Informacje o ryzyku braku zgodności, w tym: identyfikacji ryzyka braku zgodności, oceny ryzyka braku zgodności, kontroli ryzyka braku zgodności, działaniach dostosowawczych, wyniku monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, podjętych lub planowanych działaniach naprawczych, są raportowane Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych, zgodnie z Zasadami zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A i Zasadami wykonywania kontroli wewnętrznej w Banku.

Zgodność z prawem i regulacjami w Spółkach:

BLEP S.A. i **DM BOŚ** działają zgodnie z przepisami prawa z zastosowaniem zasad uczciwości, rzetelności i należytej staranności. Pracownicy zobowiązani są do przestrzegania przepisów prawa oraz obowiązujących przepisów wewnętrznych.

W BLEP S.A. w okresach kwartalnych przygotowywane są informacje zakresu ryzyka braku zgodności, które przekazywane są do Zarządu i Rady Nadzorczej, a następnie do BOŚ S.A., gdzie ujmowane są w ramach zbiorczego raportowania ryzyka braku zgodności.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku DM BOŚ występował:

- jako powód w 12 sprawach na łączną kwotę: 80 729,61 zł;
- jako pozwany w 5 sprawach na łączną kwotę: 1 617 681,48 zł;

- nie prowadził istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wiarygodności emitenta, tj. takich, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Za monitorowanie zgodności działania DM BOŚ z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, rekomendacjami i wytycznymi zewnętrznymi organów nadzoru, przepisami wewnętrznymi domu maklerskiego i przyjętymi przez DM BOŚ standardami postępowania, a także wsparcie komórek organizacyjnych odpowiada Wydział Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem. Wydziałem kieruje Dyrektor, który jednocześnie pełni funkcję Inspektora Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem i odpowiada za realizację zadań.

Wdrażane przez DM BOŚ rozwiązania ładu korporacyjnego i compliance budują jasność procesów i wpływają na kulturę organizacyjną domu maklerskiego. Ramy działań w tym zakresie wyznacza przede wszystkim „Polityka zarządzania ryzykiem zgodności w Domu Maklerskim Banku Ochrony Środowiska S.A.”, która określa podstawowe zasady zapewnienia zgodności działań z obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi DM BOŚ i standardami rynkowymi.

Informacje o ryzyku braku zgodności, w tym: identyfikacji ryzyka braku zgodności, oceny ryzyka braku zgodności, kontroli ryzyka braku zgodności, działaniach dostosowawczych, wyniku monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, podjętych lub planowanych działaniach naprawczych, są raportowane Zarządowi Domu Maklerskiego, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych, zgodnie z „Polityką zarządzania ryzykiem zgodności w Domu Maklerskim Banku Ochrony Środowiska S.A.”.

6.7. Etyka

GRI [2-15] [2-16] [2-23] [2-25] [2-26] [3-3] [406-1]

ESRS 2 [MDR-P]

ESRS [SI-17] [G1-1]

BOŚ, będąc instytucją zaufania publicznego, szczególną wagę przykładają do zagadnień etycznych. Podstawowym dokumentem regulującym tę kwestię jest „Kodeks Etyki Banku Ochrony Środowiska S.A.”, który podkreśla istotną rolę pracowników BOŚ jako ambasadorów wartości Banku, którzy swoim zachowaniem i postawą odzwierciedlają kulturę organizacyjną. Dokument określa obowiązujące standardy etyki zawodowej i oczekiwane relacje międzyludzkie. Wskazuje m.in. na zasadę równego traktowania w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację seksualną, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia, podstawę zatrudnienia oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne.

Równocześnie w Banku obowiązuje wewnętrzna polityka antymobbingowa, której założenia są konsekwentnie realizowane, co pozwala wykazać zachowanie wysokiej staranności przy przeciwdziałaniu mobbingowi.

„Kodeks Etyki Banku Ochrony Środowiska S.A.” obowiązuje wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko i formę zatrudnienia, w tym członków Zarządu, jak również członków Rady Nadzorczej oraz osoby działające na rzecz lub w imieniu Banku. Nowo zatrudniane osoby zobowiązane są do zapoznania się z treścią dokumentu. Od grudnia 2022 roku Bank uruchomił obowiązkowe szkolenia dla wszystkich pracowników z zakresu Kodeksu Etyki. Szkolenie zakończone jest testem, który potwierdza zapoznanie się pracownika z wymaganiami Banku w zakresie etyki. W ten sposób Bank dąży, aby 100% pracowników przeszło szkolenia w tym zakresie. Stosowane się do zasad określonych w Kodeksie jest jednym z kryteriów systemu oceniania pracowników Banku, a nieprzebranie ich może skutkować wypowiedzeniem umowy o pracę przez Bank.

Ponadto BOŚ jest zaangażowany w prace Komisji ds. Etyki przy Związku Banków Polskich. Aby odpowiednio reagować na wszelkie przejawy nieetycznego zachowania, w banku wdrożono system anonimowego zgłaszania naruszeń norm i standardów etycznych, zapewniając ochronę osób dokonujących zgłoszeń.

Zgłoszenia naruszeń raportowane są w cyklach kwartalnych, zgodnie z obowiązującym w Banku Systemem Informacji Zarządczej. Informacja obejmująca zgłoszenia dotyczące naruszeń przepisów prawa i standardów etycznych dokonane w danym kwartale roku raportowana jest do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Jednostką odpowiedzialną za kwestie etyczne w Banku Departament Zgodności, a w zakresie polityki antymobbingowej – Departament HR.

W 2023 roku do Banku wpłynęły:

- 2 zgłoszenia w trybie procedury antymobbingowej, w związku z którymi pracodawca wszczął i prowadził postępowania wyjaśniające;
- 1 zgłoszenie dotyczące nieetycznych zachowań pracownika BLEP S.A., Spółka przeprowadziła postępowanie wyjaśniające; zarzuty nie zostały potwierdzone.

W pozostałych kategoriach w Grupie BOŚ nie odnotowano zgłoszeń naruszenia norm i standardów etycznych.

Etyka w Spółkach:

BLEP S.A., jako członek Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A., w swojej działalności kieruje się przepisami prawa oraz zasadami uczciwości, profesjonalizmu, rzetelności i należytej staranności. Buduje zaufanie i tworzy swój wizerunek poprzez promowanie i przestrzeganie standardów etycznych obowiązujących w Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. Zaangażowanie, współpraca, profesjonalizm oraz szacunek dla innych i środowiska stanowią normy postępowania wszystkich pracowników BLEP S.A. bez względu na stanowisko i pełnioną funkcję. Podstawowym dokumentem regulującym zagadnienia etyki w BLEP S.A. jest „Kodeks Etyki BOŚ Leasing – EKO Profit S.A.”.

DM BOŚ również dba o to, żeby wypracowane procesy i procedury spełniały najwyższe standardy. Kluczowe wartości DM BOŚ mają odzwierciedlenie w regulacjach wewnętrznych i są elementem kultury organizacyjnej.

DM BOŚ posiada politykę, która pozwala przeciwdziałać i zarządzać konfliktami interesów w związku z prowadzoną działalnością. Wdrożono też odpowiednie rozwiązania w celu zapobiegania wystąpieniu sytuacji, w której konflikty interesów negatywnie wpłyną na interesy klientów.

Aby zapewnić jak najlepszą znajomość regulacji dotyczących konfliktów interesów, DM BOŚ udostępnił pracownikom szkolenia, zakończone testem.

W DM BOŚ w roku 2023 nie wystąpiły zgłoszenia naruszeń norm i standardów etycznych.

6.8. Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki

GRI [2-15] [3-3] [205-2] [205-3]

ESRS 2 [MDR-P]

ESRS [G1-1] [G1-3] [G1-4]

Bank we wszystkich aspektach swojej działalności stosuje politykę zerowej tolerancji wobec korupcji i dba o wizerunek, renomę oraz zaufanie klientów i partnerów biznesowych, między innymi poprzez prowadzenie działań mających na celu skuteczne przeciwdziałanie wszelkim przejawom korupcji.

We wszystkich działaniach wewnętrznych i zewnętrznych Bank zachowuje najwyższe standardy prawości, uczciwości i sprawiedliwości. Zgodnie z przyjętą Polityką antykorupcyjną Banku Ochrony Środowiska S.A. i Kodeksem Etyki, członkowie organów Banku, pracownicy lub przedstawiciele Banku nie mogą bezpośrednio ani pośrednio wręczać, oferować, domagać się, obiecywać, zatwierdzać, żądać ani przyjmować

korzyści majątkowych lub jakichkolwiek innych korzyści w związku ze swoją pracą na rzecz Banku. Dla zwiększenia bezpieczeństwa naszych pracowników w zakresie przeciwdziałania korupcji wprowadzono "Zasady przyjmowania i przekazywania korzyści lub prezentów w Banku Ochrony Środowiska".

Bank zapewnia przeprowadzanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania korupcji, z uwzględnieniem obowiązków dotyczących wręczania i przyjmowania prezentów oraz zachęt:

- dla nowozatrudnionych pracowników – niezwłocznie po ich zatrudnieniu;
- dla każdego z pracowników – przypominających (okresowych) co najmniej raz w roku.

Każdorazowo po zmianie Polityki antykorupcyjnej wszyscy pracownicy Banku zobowiązani są do zapoznania się z jej treścią i złożenia stosowych oświadczeń.

Obowiązkowe, cykliczne, coroczne szkolenia dla wszystkich pracowników, dotyczące przeciwdziałania korupcji, które kończą się testem, zostały opracowane i uruchomione w II kwartale 2023 roku.

Osobą odpowiedzialną w Banku za procesy przeciwdziałania korupcji i łapówkarstwu jest kierujący Departamentem Zgodności.

Wszelkie zdarzenia propozycji korupcji zgłaszane są zgodnie z wewnętrznymi przepisami Banku, a osoby zgłaszające naruszenie podlegają ochronie i nie mogą być wobec nich stosowane działania o charakterze represyjnym w związku z dokonaniem zgłoszenia. Rejestr naruszeń prowadzi Departament Zgodności.

W 2023 roku nie zidentyfikowano przypadków korupcji zgłaszanych poprzez narzędzie funkcjonujące na stronie intranetowej Banku.

Przeciwdziałanie korupcji podlega ocenie i raportowaniu przez Departament Zgodności do Zarządu Banku, Komitetu Audytu Wewnętrznego i Rady Nadzorczej. Informacje o otrzymanych zgłoszeniach dotyczących przypadków korupcji, z uwzględnieniem statusów ich rozpatrywania oraz z zachowaniem ochrony danych osobowych zgłaszającego oraz osoby, której zarzuca się zachowanie korupcyjne, są przekazywane w ramach kwartalnego raportu ds. ryzyka braku zgodności.

Przeciwdziałanie korupcji w Spółkach:

Regulacje dotyczące przeciwdziałania korupcji funkcjonują również w **BLEP S.A.** Aktualnie obowiązuje Polityka antykorupcyjna wprowadzona przez Zarząd Spółki, która jest spójna z Polityką Banku.

W 2023 roku nie zidentyfikowano przypadków korupcji w BLEP S.A.

W **DM BOŚ** obowiązuje Polityka antykorupcyjna Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A. Osoby zatrudnione w DM BOŚ nie mogą bezpośrednio ani pośrednio wręczać, oferować, domagać się, obiecywać, zatwierdzać, żądać ani przyjmować korzyści majątkowych lub jakichkolwiek innych korzyści w związku ze swoją pracą na rzecz DM BOŚ. Szczegółowe zasady przyjmowania i przekazywania prezentów określono w Polityce identyfikacji i przekazywania informacji o przyjmowanych i przekazywanych świadczeniach pieniężnych i niepieniężnych oraz zasadach informowania klientów w DM BOŚ.

DM BOŚ zapewnia szkolenia z zakresu przeciwdziałania korupcji, z uwzględnieniem obowiązków dotyczących wręczania i przyjmowania prezentów oraz zachęt:

- dla nowozatrudnionych pracowników – niezwłocznie po ich zatrudnieniu;
- dla każdego z pracowników – przypominających (okresowych) co najmniej raz w roku.

W 2023 roku w Domu Maklerskim BOŚ nie zidentyfikowano przypadków korupcji oraz przekupstwa.

W 2023 roku w Grupie kapitałowej BOŚ nie zidentyfikowano przypadków korupcji.

6.9. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML)

GRI [2-23]

Bank Ochrony Środowiska S.A. jako instytucja obowiązana, zgodnie z ustawą z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, posiada kompleksowy proces przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Szczegółowe działania Banku polegające na stosowaniu wobec klientów środków bezpieczeństwa finansowego, zasad rozpoznawania i weryfikacji oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, zasad przechowywania dokumentów, rejestrowaniu i raportowaniu transakcji, typowaniu transakcji podejrzanych, współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej (GIIF), zasad kontroli ryzyka i raportowania, procesu realizacji zleceń zagranicznych przesłanych przez Klientów za pośrednictwem bankowości elektronicznej w zakresie AML i sankcji międzynarodowych określają wewnętrzne regulacje Banku, w tym w szczególności Metodyka przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w Banku Ochrony Środowiska S.A.

Osobą odpowiedzialną za realizację zadań Banku wynikających z Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest kierujący Biurem Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (BPP).

BPP, zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi, przygotowuje kwartalną informację dla Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej z realizacji Programu AML/CFT w Banku. BPP przygotowuje również roczne raporty z działalności w obszarze AML/CFT oraz Strategię działania Banku w obszarze AML/CFT.

Stosownie do obowiązującej Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, Bank wykonuje ocenę ryzyka instytucji obowiązanej, uwzględniając czynniki takie jak produkty i usługi, transakcje, kanały sprzedaży, czynniki geograficzne, relacje z klientami, jak również inne wcześniej niewymienione. Ostatnia ocena ryzyka Banku została wykonana pod koniec 2023 roku, z uwzględnieniem Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu opublikowanej przez GIIF.

Wszyscy pracownicy Banku objęci są programem szkoleń. Program szkoleń zakłada konieczność ukończenia szkolenia wstępnego przez każdego nowozatrudnionego pracownika Banku, niezależnie od charakteru wykonywanej pracy. Szkolenie wstępne swoim zakresem tematycznym obejmuje: sposoby identyfikacji transakcji mogących mieć związek z przestępstwem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, proces weryfikacji i identyfikacji klienta, zasady nadawania oceny ryzyka, a także zagadnienia związane z ochroną danych osobowych, zasadami postępowania w przypadku ujawnienia transakcji podejrzanej, zasadami raportowania transakcji, sankcji międzynarodowych.

Pracownicy realizujący czynności dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zarówno na pierwszej jak i na drugiej linii obrony, biorą udział w specjalistycznych szkoleniach wewnętrznych jak i zewnętrznych, dotyczących charakteru wykonywanych przez nich obowiązków, np. z sankcji międzynarodowych, analizy transakcji, identyfikacji i weryfikacji tożsamości klienta.

Szkolenia organizowane są niezwłocznie w każdym przypadku istotnej zmiany przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także w razie zaistnienia potrzeby pracowników Banku realizujących czynności w tym obszarze. Dla pracowników są organizowane cykliczne szkolenia doskonalące, odbywające się regularnie, nie rzadziej niż raz do roku. Zaliczenie testu szkolenia jest oświadczeniem potwierdzającym bieżącą znajomość przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, jak również znajomość przepisów wewnętrznych Banku w tym zakresie.

6.10. Komunikowanie kwestii krytycznych

GRI [2-16]

ESRS [S1-3]

W Banku istnieje możliwość zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na rzecz Banku naruszeń prawa lub etyki w Banku, poprzez:

- platformę elektroniczną, będącą specjalnym, niezależnym i autonomicznym kanałem komunikacji, umożliwiającym wysłanie zgłoszenia bez podania swej tożsamości (aplikacja umieszczona w portalu wewnętrznym Banku);
- w formie pisemnej, w szczególności w przypadkach braku dostępu do platformy elektronicznej, skierowanej do Prezesa Zarządu Banku albo Przewodniczącego Rady Nadzorczej, z oznaczeniem na kopercie wyrazów „anonimowe zgłoszenie naruszenia”.

Pracownicy, byli pracownicy Banku lub inne osoby, które wykonują lub wykonywały czynności na rzecz Banku na innej podstawie niż stosunek pracy, mogą zgłaszać naruszenia przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu bezpośrednio do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF).

Pracownicy oraz inne osoby wykonujące czynności na rzecz Banku, narażone na działania o charakterze represyjnym lub wpływające na pogorszenie ich sytuacji prawnej lub faktycznej lub polegające na kierowaniu wobec nich gróźb lub którym nie zapewniono należytej ochrony przed podejmowaniem takich działań, są uprawnieni do zgłoszenia do GIIF przypadków takich działań (w postaci elektronicznej pod wskazany przez GIIF adres poczty elektronicznej: sygnalisci.GIIF@mf.gov.pl albo w postaci papierowej pod wskazany przez GIIF adres do korespondencji).

Powyższe kwestie reguluje Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Ochrony Środowiska S.A. procedur i standardów etycznych. Wszystkie zgłoszenia raportowane są w cyklach kwartalnych, zgodnie z obowiązującym w Banku Systemem Informacji Zarządczej do Zarządu i Rady Nadzorczej.

6.11. System zarządzania ryzykiem

GRI [2-12] [2-13] [2-23]

ESRS 2 [GOV-5] [IRO-1]

Celem zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie bezpiecznego oraz zrównoważonego działania i rozwoju, poprzez ograniczenie i utrzymanie ryzyka na akceptowalnym poziomie. Obowiązujący w BOŚ system zarządzania ryzykiem zapewnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka oraz jego kontroli. Rozdzielenie to zostało określone w wewnętrznych przepisach Banku regulujących strukturę organizacyjną oraz zakres działania poszczególnych komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

Zarządzanie ryzykiem realizowane jest na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej:

- Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu;
- Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem;
- dedykowane komitety, jednostki odpowiedzialne za identyfikację, pomiar, monitorowanie, kontrolę i redukcję ryzyka oraz jednostki biznesowe, odpowiedzialne są za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd Banku.

W celu zapewnienia prawidłowego procesu zarządzania ryzykiem, zostały określone i podlegają systematycznemu udoskonalaniu:

- odpowiednia struktura organizacyjna;

- sformalizowane zasady, określające apetyt oraz oszacowaną wielkość podejmowanego ryzyka, a także procedury pozwalające na identyfikację, pomiar (szacowanie), kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku;
- ramy systemu sprawozdawczości zarządczej, pozwalającego na monitorowanie i raportowanie ryzyka na poszczególnych poziomach zarządczych.

W Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który jest istotnym narzędziem kontrolowania działalności Banku. Jego celem jest wspomaganie zarządzania Bankiem, usprawnienie realizacji jego zadań oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania. System informacji zarządczej wspiera Radę Nadzorczą, Zarząd i pracowników Banku w prawidłowym, efektywnym i skutecznym wykonywaniu obowiązków.

System informacji zarządczej Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej BOŚ i obejmuje Zarząd oraz Radę Nadzorczą, komitety funkcjonujące w Banku, komórki organizacyjne Centrali, centra biznesowe, oddziały operacyjne i inne jednostki organizacyjne Banku. System informacji zarządczej w BOŚ uwzględnia ściśle ze sobą powiązane wielostronne procesy kierowania i zarządzania wszystkimi obszarami działalności Banku i jest w sposób trwały i spójny wkomponowany w system zarządzania Bankiem.

System informacji zarządczej zawiera m.in.:

- raporty zarządcze;
- systemy informatyczne i aplikacje będące źródłami danych do raportów prezentowanych w ramach informacji zarządczej.

Częstotliwość przekazywania poszczególnych rodzajów raportów jest określona w przepisach wewnętrznych. Raportowanie do najwyższych organów zarządzających (Zarząd/Rada Nadzorczą) w większości przypadków odbywa się w cyklu miesięcznym lub kwartalnym.

Proces raportowania do najwyższych organów zarządzających obejmuje także przygotowywane w cyklu kwartalnym:

- raporty na temat realizacji Strategii ESG Banku;
- raporty o działalności proekologicznej BOŚ w zakresie finansowania inwestycji w ochronie środowiska.

W celu zapewnienia rzetelności i poprawności funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych, w Banku funkcjonuje szereg mechanizmów kontrolnych. Stanowią one element funkcjonalności systemów sprawozdawczych oraz regulacji wewnętrznych. Mechanizmy te polegają m.in. na ciągłej weryfikacji i rekonyliacji danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi, analitycznymi i innymi dokumentami, które są podstawą sporządzania sprawozdań finansowych oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w zakresie zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest poddawany weryfikacji, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Roczne sprawozdania finansowe podlegają przeglądowi przez Komitet Audytu Wewnętrznego i przyjęciu przez Radę Nadzorczą oraz są akceptowane do publikacji przez Zarząd Banku.

Zasady działania, kompetencje i zadania Zarządu Banku i Rady Nadzorczej określają: Statut; Regulamin Zarządu BOŚ S.A.; Regulamin Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. Dokumenty te są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”.

Proces identyfikacji ryzyk

Identyfikacja ryzyka oznacza rozpoznanie aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowanie jego wpływu na sytuację finansową Banku. Proces identyfikacji obejmuje opracowanie kryteriów uznawalności poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne. Została określona lista ryzyk podlegających monitorowaniu, które są stale istotne, stale nieistotne lub mogą być uznane za istotne w wyniku okresowej oceny istotności. Zasady oceny istotności poszczególnych rodzajów ryzyk oraz wyznaczania kapitału wewnętrznego podlegają weryfikacji i aktualizacji nie rzadziej niż raz w roku.

6.12. Zarządzanie ryzykiem ESG

Bank identyfikuje ryzyka ESG w szerokim ujęciu obejmującym zarówno bezpośredni wpływ czynników ESG na Bank, jak i wpływ pośredni, tj. poprzez kontrahentów i zainwestowane aktywa.

Bank dostrzega istotność ryzyk ESG i mając świadomość wyzwań związanych z zarządzaniem nimi, wynikających z ich cech, takich jak m.in.: niematerialność czy niepewność co do czasu pojawienia się skutków. W ocenie Banku potencjalna materializacja wpływu czynników ryzyka ESG dotyczy 5 kategorii ryzyk: kredytowego, operacyjnego, rynkowego, płynności i reputacji.

Bank udostępnia pracownikom na platformie e-learningowej Program edukacji ESG, w tym szkolenie w zakresie pomiaru ryzyk ESG.

Działania związane z zarządzaniem ryzykiem ESG są prowadzone przez jednostkę organizacyjną Banku odpowiedzialną za ryzyko operacyjne, którą nadzoruje Wiceprezes Zarządu Banku odpowiedzialny za Obszar Ryzyka.

W Banku została wprowadzona wiodąca regulacja dotycząca zarządzania ryzykiem ESG oraz regulacja wykonawcza do niej. Dokumenty te określają w szczególności cele i sposób organizacji systemu zarządzania ryzykiem ESG, w tym m. in. podział kompetencji, zasady raportowania, itp.

W ramach zarządzania ryzykiem ESG Bank:

- przeprowadza analizę występowania ryzyk ESG w ramach oceny ryzyka kredytowego klientów instytucjonalnych. W ocenie ryzyk ESG bierzemy pod uwagę ocenę kryteriów dotyczących:
 - realizacji strategii i polityki środowiskowej, zarządzania środowiskiem, wywiązywania się z zasad odpowiedzialności i troski o środowisko. Działania na rzecz środowiska szczególnie odnoszą się do takich kwestii, jak nakłady na jego ochronę, redukcja zanieczyszczeń, poziom emisji dwutlenku węgla i zużycie energii, czy udział energooszczędnych technologii w prowadzonej działalności,
 - czynników społecznych, dla których pod uwagę brana jest najczęściej sfera wewnętrzna przedsiębiorstwa, a więc jakość zatrudnienia, w tym różnorodność pod względem płci i pochodzenia, szkolenia pracownicze oraz sfera publiczna, czyli satysfakcja klientów, relacja z lokalną społecznością, relacje z udziałowcami rynku – dostawcami, klientami, partnerami. Istotnym czynnikiem są warunki pracy i przestrzeganie praw pracowniczych i zasad BHP. Prowadzona polityka jakości dotyczy zarówno procedur zarządzania, jak i jakości produktu. Oceniana jest również polityka informacyjna przedsiębiorstwa i jego transparentność,
 - czynników zarządczych i ładu korporacyjnego w zakresie: struktury zarządu przedsiębiorstwa, respektowania praw udziałowców, respektowania obowiązków informacyjnych względem wszystkich udziałowców, niezależności decyzyjnej oraz umiejętności zarządczych, zasad wynagrodzeń, występowania korupcji;
- zamieszcza w ofercie produktowej rozwiązania wspierające klientów, którzy chcą w ramach swojej działalności, dążyć do realizacji celów w szeroko pojętym obszarze ESG, stosuje preferencje cenowe w przypadku wybranych produktów o charakterze kredytowym oraz posiada w stałej ofercie produkty z przeznaczeniem m.in. na finansowanie inwestycji w odnawialne źródła energii, budownictwo ekologiczne, dedykowanych transformacji ekologicznej, termomodernizacji czy gospodarowaniu odpadami;
- w zakresie zarządzania adekwatnością kapitałową, wyznacza limit na ryzyko ESG uwzględniający jego niematerialny charakter wraz z oceną istotności, co przyczyni się do ograniczenia i kontroli ryzyka ESG. Istotność ryzyka ESG weryfikowana jest w cyklach kwartalnych. Bank uznaje ryzyko ESG za istotne w przypadku, gdy wpływ czynników ryzyka ESG zostanie oceniony jako wysoki. Zgodnie z przeprowadzoną weryfikacją istotności w 2023 roku, ryzyko ESG nie zostało uznane za istotne.

Zakres raportowania Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej pomiaru i monitorowania procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, w szczególności przyjętych limitów oraz spełnienia wymogów nadzorczych dodatkowo obejmuje między innymi informacje dotyczące poziomu ryzyk ESG dla transakcji udzielonych w kwartale w podziale na branże. Częstotliwość prezentacji informacji dodatkowej wynika z zaleceń rekomendacji KNF oraz oceny poziomu ryzyka w Banku i otoczeniu.

W Banku przeprowadzany jest okresowy audyt wewnętrzny funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem ESG, zgodnie z zakresem i częstotliwością określonymi w planach audytów i dostosowany do zidentyfikowanych obszarów ryzyka i poziomu jego istotności, mający na celu badanie i ocenę adekwatności i skuteczności funkcjonowania tego systemu.

6.13. Bezpieczeństwo naszych klientów i pracowników

GRI [3-3] [418-1]
ESRS [S1-17] [S4-3]

Nadrzędnym dokumentem regulującym funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa w Banku jest „Polityka bezpieczeństwa Banku Ochrony Środowiska SA”, która zapewnia adekwatny do potrzeb poziom bezpieczeństwa Banku, w tym:

- bezpieczeństwo informacji;
- bezpieczeństwo środowiska teleinformatycznego;
- bezpieczeństwo klientów i personelu Banku oraz jego mienia;
- zapewnienie kontynuowania działalności Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej;
- identyfikowanie i przeciwdziałanie przypadkom wykorzystywania Banku do działań niezgodnych z prawem lub mających na celu obejście prawa;
- bezpieczeństwo procesów wewnętrznych realizowanych w Banku;
- budowanie bezpiecznych relacji z klientami Banku i dostawcami usług.

Natomiast dostęp do obiektów Banku, zapewniający również bezpieczeństwo środowiskowe, określają „Zasady bezpieczeństwa fizycznego i środowiskowego w Banku Ochrony Środowiska S.A.”.

W Banku funkcjonuje system wykrywania nadużyć na szkodę Banku oraz zagrożeń powstaniem nadużycia, dostosowany do charakteru oraz skali działalności Banku. Jest on w sposób trwały i spójny wkomponowany w system funkcjonowania Banku jako całości. Wykrywanie nadużyć oraz zagrożeń ich powstawania odbywa się na każdym etapie działania Banku i czynności wykonywanych przez pracowników.

Każdy pracownik Banku jest odpowiedzialny za ochronę interesów oraz zasobów Banku i jego klientów, jak również jest w obszarze swojego działania zobowiązany do identyfikowania przypadków nadużycia lub zagrożenia powstaniem nadużycia.

Najważniejsze kwestie związane z funkcjonowaniem obszaru bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa, komunikowane są najwyższemu kierownictwu Banku w formie raportów okresowych (dwutygodniowe, półroczne i roczne).

W omawianym okresie, raportowane kwestie krytyczne, zgłaszane najwyższemu kierownictwu Banku, dotyczyły ryzyk związanych z wpływem konfliktu w Ukrainie na bezpieczeństwo i cyberbezpieczeństwo Banku i jego klientów.

Bezpieczeństwo danych osobowych

Dane osobowe klientów, pracowników i innych osób będących w relacji z Bankiem są przetwarzane przy wykorzystaniu środków technicznych i organizacyjnych niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa tych danych. Dane osobowe stanowią dla Banku jeden z najważniejszych zasobów, a ich bezpieczeństwo jest najwyższym priorytetem. Ustawicznie udoskonalane są stosowane środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzania danych osobowych, w szczególności zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym czy utratą. Zgodnie z wymaganiami RODO (Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych obowiązującego od 25 maja 2018 roku), dane osobowe są chronione poprzez systematyczne działania obejmujące aktualizację odpowiednich procesów, procedur i polityk, zmiany w zarządzaniu przepływem i przechowywaniem danych, odpowiednią komunikację oraz uwzględnianie wymagań RODO w projektach i w sposobie zarządzania systemami. Badany jest wpływ oferty usług i produktów Banku na prywatność klientów już na etapie tworzenia koncepcji nowych produktów bankowych. Zasada ochrony danych osobowych w fazie projektowania polega w szczególności na zapewnieniu:

- minimalnej ilości zbieranych danych osobowych;
- minimalnym zakresie przetwarzania danych osobowych;
- minimalnym okresie przechowywania danych osobowych;
- minimalizacji dostępu do danych;
- reglamentacji dostępu do danych.

Przez zasadę domyślnej ochrony danych osobowych należy rozumieć wdrożenie w ramach procesu ich przetwarzania takich środków technicznych i organizacyjnych w ustawieniach początkowych systemu informatycznego/aplikacji, które zapewnią ochronę prywatności. W związku z powyższym na etapie opiniowania prowadzący projekt wypełnia i przesyła do Inspektora Ochrony Danych (IOD) „Formularz ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych” zawierający:

- opis procesu przetwarzania danych osobowych;
- analizę ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą;
- analizę ryzyka bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych;
- wstępną ocenę skutków dla ochrony danych;
- ochronę danych w fazie projektowania i w fazie eksploatacji.

IOD, w terminie 5 dni roboczych, przesyła opinię wraz z ewentualnymi rekomendacjami, wypełniając część Formularza „Opinia i rekomendacje IOD”. Opiniowaniu w zakresie ochrony danych osobowych podlegają m.in. regulacje wewnętrzne oraz umowy i dokumenty kierowane do klientów.

Ochrona danych osobowych jest również przedmiotem prowadzonych w Banku działań kontrolnych, których efektem są czynności mające na celu wyeliminowanie występowania nieprawidłowości w przyszłości. Nasza procedura reakcji na incydenty naruszenia bezpieczeństwa zobowiązuje pracowników do terminowego zgłaszania informacji o naruszeniach do Inspektora Ochrony Danych.

Dwa razy w roku IOD przedstawia Komitetowi Ryzyka Operacyjnego (KRO) raport pt. Informacja o stanie bezpieczeństwa informacji chronionych.

Przepisy wewnętrzne Banku dotyczące bezpieczeństwa danych

Standardy ochrony danych w BOŚ określają liczne regulacje wewnętrzne. Wszystkie procesy związane z obszarem bezpieczeństwa danych, od 2018 roku są szczegółowo opisane w dokumencie „Zasady bezpieczeństwa informacji chronionych w Banku Ochrony Środowiska SA”. W zakresie przetwarzania danych osobowych Bank postępuje zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulacjami o ochronie danych osobowych, zwłaszcza RODO, a w szczególności zgodnie z „Polityką ochrony danych osobowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.”. Wypracowano również inne regulacje, takie jak – „Zasady powierzania i udostępniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. danych osobowych”, które określają szczegółowe procedury dotyczące powierzania oraz udostępniania innym podmiotom danych osobowych: klientów, pracowników lub innych osób fizycznych, w zakresie w jakim są przetwarzane przez nas jako administratora danych. Kolejnym istotnym dokumentem jest „Polityka retencji danych osobowych w Banku Ochrony Środowiska SA”, w której określone są zasady przetwarzania danych po osiągnięciu pierwotnych celów związanych z ich wykorzystaniem. W I połowie 2023 roku wdrożona została nowa regulacja „Zasady usuwania danych osobowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.” Wdrożenie „Zasad” ma na celu zapewnienie realizacji zasady „ograniczenia przechowywania” danych osobowych, zgodnie z którą dane osobowe mogą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do celów, dla których dane te zostały zebrane. „Zasady” stanowią zbiór przepisów dotyczących usuwania, w tym anonimizacji danych osobowych, które Bank przetwarza jako Administrator.

W związku z wdrożonymi regulacjami wszystkie wiodące standardy ochrony danych zostały wprowadzone w Banku. W wymienionych regulacjach BOŚ zobowiązał się do pozyskania danych użytkowników przy użyciu zgodnych z prawem i transparentnych środków za wyraźną zgodą osoby, której dane osobowe dotyczą oraz zobowiązał użytkowników do zbierania i przetwarzania danych wyłącznie w określonych celach. Użytkownicy składają oświadczenie, w którym zobowiązują się do przetwarzania danych tylko w określonych celach oraz przyjmują do wiadomości informacje o warunkach dotyczących przetwarzania danych. Bank w regulacjach wewnętrznych określił także warunki dotyczące zbierania, wykorzystywania, ujawniania i przechowywania danych użytkowników, w tym danych przekazywanych osobom trzecim. Nałożono na osoby trzecie, którym

ujawniono dane osobowe obowiązek przestrzegania polityki BOŚ. W Banku funkcjonuje także „Zobowiązanie do zachowania poufności dla pracowników firm zewnętrznych świadczących usługi na rzecz Banku oraz wzór umowy o poufności, w którym zawarte są zapisy zobowiązujące osoby trzecie do zachowania poufności.

Zmiany są stale analizowane, a procedury i regulacje wewnętrzne aktualizowane. W ramach Związku Banków Polskich Bank współpracuje z innymi bankami w celu wypracowania rozwiązań związanych z ochroną danych osobowych.

Inspektor Ochrony Danych

Nadzór nad prawidłowym przetwarzaniem danych osobowych w Banku sprawuje Inspektor Ochrony Danych (IOD), ponadto w BOŚ działa Zespół Inspektora Ochrony Danych, którego zadaniem jest wspieranie pracowników Banku przy wykonywaniu obowiązków w zakresie przetwarzania danych.

IOD podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.

Zarząd Banku zapewnia IOD niezależność w zakresie realizowanych zadań oraz zasoby i środki niezbędne do niezależnego ich wykonywania.

Od ponad 5 lat obowiązywania RODO zauważalne jest stale rosnące zainteresowanie tematem ochrony danych osobowych wśród naszych klientów a towarzyszącej temu świadomości istotności ochrony informacji. Na skrzynkę Inspektora Ochrony Danych nieustannie wpływają pisma i wnioski klientów o realizację praw wynikających z RODO. Bank odpowiada na wnioski w ustawowym terminie i z najwyższą starannością. Adres e-mailowy Inspektora Ochrony Danych dostępny jest na stronie internetowej Banku. Przyjmujemy setki wniosków klientów dotyczących ich praw wynikających z RODO, a także innych pytań w zakresie ochrony danych. Inspektor Ochrony Danych w ramach nadzoru nad prawidłowym przetwarzaniem danych osobowych przeprowadza kontrole na podstawie których dokonuje oceny ryzyka związanego z prywatnością, a także oceny technologii oraz praktyk stosowanych w BOŚ oraz wydaje stosowne rekomendacje. Ponadto w Banku obowiązuje „Procedura oceny skutków dla ochrony danych” oraz „Procedura uwzględniania ochrony danych w fazie projektowania”, na podstawie których BOŚ wykonuje oceny ryzyka związanego z prywatnością.

Skargi dotyczące naruszenia ochrony danych w 2023 roku

- Liczba skarg dotyczących naruszenia ochrony danych osobowych w 2023 roku – 42, w tym 3 zasadne;
- Liczba zakończonych postępowań przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO) – 0;
- Całkowita liczba naruszeń ochrony danych osobowych – 29, z czego 2 wymagające zaraportowania do PUODO.

Do końca 2023 roku Bank nie otrzymał decyzji administracyjnej UODO wskazującej, że Bank przetwarza dane niezgodnie z RODO.

Edukacja pracowników i budowanie świadomości w zakresie bezpieczeństwa danych

W celu podnoszenia świadomości i poziomu wiedzy, pracownicy są regularnie zapoznawani z comiesięcznymi komunikatami dotyczącymi ochrony danych osobowych i sfery bezpieczeństwa informacji. Uczestniczą również w obowiązkowych szkoleniach z zakresu ochrony danych osobowych zarówno stacjonarnych, jak i e-learningowych.

Departament HR w procesie realizacji szkoleń z tematyki ochrony danych osobowych odpowiada za:

- udostępnienie na bankowej platformie szkoleniowej nowo zatrudnionym pracownikom Banku, w terminie 1 miesiąca od dnia zatrudnienia, szkoleń e-learningowych zakończonych testem;
- przekazywanie do IOD co kwartał raportu dotyczącego statusu ukończenia szkolenia e-learningowego przez każdego nowo zatrudnionego pracownika Banku;
- udostępnienie okresowo, co dwa lata, obowiązkowego szkolenia e-learningowego z zakresu RODO dla wszystkich pracowników Banku jako szkolenia przypominającego i przekazywanie jego wyników w formie kwartalnego raportu do IOD;
- organizację szkoleń stacjonarnych w aplikacji MS Teams przeprowadzanych przez IOD dla nowo zatrudnionych pracowników Banku.

Prawa klientów w zakresie ochrony danych osobowych

Dane osobowe są przetwarzane m.in. w celu zawarcia umowy, wykonania szeregu obowiązków nałożonych na Bank, prowadzenia rachunków bankowych, bezpiecznego realizowania dyspozycji, a także by informować o nowych usługach i produktach. Bank – jako administrator danych – dokłada wszelkich starań, aby w jak najpełniejszym stopniu zrealizować wymogi Rozporządzenia 2016/679 o ochronie danych osobowych (RODO) i w ten sposób chronić dane osobowe.

Każda osoba ma zagwarantowaną możliwość ochrony i realizacji jej praw i wolności określonych w RODO, tj.:

- prawo dostępu do danych;
- prawo do otrzymania kopii danych;
- prawo do sprostowania danych;
- prawo do usunięcia danych;
- prawo do ograniczenia przetwarzania;
- prawo do przenoszenia danych;
- prawo do sprzeciwu.

Każdej osobie, której dane są przetwarzane, przysługuje prawo wystąpienia do Banku z wnioskiem o realizację uprawnień dotyczących zaprzestania przetwarzania danych. Bank gwarantuje szeroką dostępność dla klientów w zakresie formy złożenia wniosków, które mogą być składane:

- osobiście – w każdej jednostce organizacyjnej;
- listownie - poprzez wysłanie wniosku za pośrednictwem operatora pocztowego lub firmy kurierskiej;
- telefonicznie w Contact Center;
- elektronicznie po zalogowaniu się do bankowości elektronicznej.

6.14. Cyberbezpieczeństwo

W odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, BOŚ dbając o bezpieczeństwo swoich klientów realizuje działania zabezpieczające poufność, integralność, dostępność oraz autentyczność informacji zgodnie z Ustawą o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa z dnia 5 lipca 2018 r. z późn. zm., będącą implementacją dyrektywy NIS.

Polityka Bezpieczeństwa w BOŚ obejmuje wszystkie obszary bezpieczeństwa. Przegląd polityki odbywa się co najmniej raz w roku i potwierdzany jest raportem.

Funkcjonujące w Banku regulacje wewnętrzne, listy kontrolne, regulaminy oraz procedury przygotowano w oparciu o dokumenty krajowe (np. Narodowe Standardy Cyberbezpieczeństwa), rekomendacje KNF oraz międzynarodowe standardy i dobre praktyki (m.in. CISA, ENISA, SANS). Poziom bezpieczeństwa jest regularnie i cyklicznie potwierdzany testami, a także audytami realizowanymi przez wewnętrznych oraz zewnętrznych specjalistów posiadających stosowne kwalifikacje. W BOŚ funkcjonują przepisy, polityki, procedury, standardy i zasady bezpieczeństwa informacji oraz bezpieczeństwa fizycznego, które zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa danych, klientów jak i pracowników. Przepisy są cyklicznie rewidowane i aktualizowane zgodnie ze zmieniającymi się zaleceniami organów nadzorczych, przepisami prawa oraz czynnikami zewnętrznymi generującymi ryzyko.

W infrastrukturze Banku został wprowadzony system służący do szyfrowania danych poufnych, zabezpieczenia i ochrony informacji cyfrowych.

Przedstawiciele Departamentu Cyberbezpieczeństwa aktywnie uczestniczą w wymianie informacji dotyczących bieżących zagrożeń poprzez udział w trzech forach współdzielenia informacji o zagrożeniach funkcjonujących w ramach Związku Banków Polskich. Ponadto Bank korzysta z dostępnych w ramach sektora bankowego systemów wymiany informacji o zagrożeniach (w tym MISP - Malware Information Sharing Project). W 2022 roku rozpoczęto proces dołączenia do sieci Trusted Introducer, pozytywnie zakończony w lutym 2023 roku. Dalszy proces rozwoju skutkowało pozyskaniem akredytacji w czerwcu 2023 roku. Potwierdza to właściwy poziom kompetencji w zakresie obsługi incydentów cyberbezpieczeństwa w standardzie europejskich zespołów CSIRT.

Na życzenie naszych partnerów biznesowych Bank udostępnia szersze informacje dotyczące programu cyberbezpieczeństwa Banku.

Poszczególne komórki organizacyjne z powodzeniem wypełniają codzienne obowiązki związane z monitoringiem, bezpieczeństwem i ciągłością działania. Dedykowana komórka DIT-HOUSTON funkcjonująca w Departamencie Informatyki i Telekomunikacji monitoruje systemy teleinformatyczne pod kątem ciągłości działania w trybie 24/7. Niezależnie od tego, również w trybie 24/7 komórka Security Operations Center, funkcjonująca w Departamencie Cyberbezpieczeństwa monitoruje środowisko pod kątem bezpieczeństwa teleinformatycznego Banku.

Każdy pracownik, zgodnie z funkcjonującą w Banku procedurą, ma obowiązek zgłosić potencjalny incydent cyberbezpieczeństwa za pośrednictwem jednego z kanałów: e-mail (w tym w sposób zautomatyzowany), telefon lub osobiście.

Bank nieustannie podnosi swoje kompetencje w zakresie reagowania na incydenty w celu osiągnięcia zgodności z najlepszymi międzynarodowymi praktykami w tym obszarze. W odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia aktualizuje i modernizuje systemy.

Edukacja w zakresie cyberbezpieczeństwa jest stałym procesem w BOŚ dlatego pracownicy podlegają obowiązkowemu szkoleniu wstępnemu. Dalszą naukę wspierają obowiązkowe szkolenia e-learningowe realizowane w cyklach nie rzadszych niż raz do roku. Stałym elementem edukacji są regularne ćwiczenia odporności na phishing.

Obecnie obserwowany jest niepokojący wzrost liczby cyberataków na sektor bankowy. Monitorując bezpieczeństwo transakcji elektronicznych korzystamy z narzędzi umożliwiających ocenę stanu bezpieczeństwa urządzenia, z którego loguje się klient do bankowości elektronicznej, zarówno poprzez stronę www jak i aplikację mobilną. Informacje na temat urządzenia klienta są gromadzone i odpowiednio korelowane, a wykryte anomalie w zakresie np. zmiany urządzenia, wykrytego szkodliwego oprogramowania zainstalowanego na urządzeniu są analizowane przez specjalnie wyodrębnioną w Banku komórkę.

Bank edukuje klientów w zakresie cyberbezpieczeństwa. Na stronie www Banku regularnie publikowane i aktualizowane są komunikaty dotyczące bezpieczeństwa. W pilnych przypadkach, takich jak np. kampanie phishingowe, na stronie BOŚ wyświetlany jest alert z rzucającymi się w oczy ostrzeżeniami.

Klienci mogą dowiedzieć się o najnowszych zagrożeniach cyberbezpieczeństwa na stronie internetowej Banku w zakładce Bezpieczeństwo <https://www.bosbank.pl/wazne-informacje/bezpieczenstwo>, gdzie obok podstawowych zasad bezpieczeństwa udostępniono materiały edukacyjne w przyjaznej, filmowej formie. Mogą również zgłosić incydent cyberbezpieczeństwa bezpośrednio do Departamentu Cyberbezpieczeństwa poprzez dedykowany formularz na stronie internetowej Banku.

Przez cały okres trwania pandemii COVID-19 wszystkie działania koordynowane były przez powołany w tym celu zespół. W roku 2022 Computer Security Incident Response Team (CSIRT BOŚ) nie odnotował poważnych incydentów i oszustw.

Odpowiedzialność za obszar cyberbezpieczeństwa warunkują dokumenty wewnętrzne. Departamentem Cyberbezpieczeństwa zarządza dyrektor, który podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.

6.15. Łańcuch dostaw

GRI [2-6] [3-3] [204-1] [308-1] [414-1]
ESRS [S2-1] [G1-2] [G1-6]

Zakupy w Banku realizowane są zgodnie z „Zasadami realizacji zakupów w Banku Ochrony Środowiska S.A.”. Zakupy powyżej 20 000 zł brutto prowadzone są przez Zespół Zakupów. Postępowania zakupowe do 20 tys. zł brutto prowadzone są samodzielnie przez komórki organizacyjne Centrali. Mają one obowiązek ich raportowania zgodnie z regułami określonymi w Zasadach, o których mowa powyżej.

W grudniu 2021 roku Bank wprowadził „Standardy ESG dla dostawców Banku Ochrony Środowiska S.A.”. Wyznaczają one ramy działania zgodnego z przyjętymi przez nas wartościami oraz zasadami społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju dla dostawców, które określiliśmy w przyjętej Strategii ESG. Dokument zawiera przejrzysty, spójny i kompleksowy zestaw standardów postępowania, w szczególności w zakresie ochrony środowiska, wpływu działalności na społeczeństwo, a także przestrzegania zasad etyki oraz respektowania warunków pracy, spełnienia kryteriów społecznych oraz praw człowieka, itd. W 2022 roku do standardów dodane zostały zapisy w zakresie przestrzegania podstawowych praw pracowniczych w taki sposób, że dodano zapisy odnośnie do płacy minimalnej oraz maksymalnych godzin pracy. Dokument wprowadza również działania kontrolne i przesłanki do ich stosowania, a także pozwala na podejmowanie działań umożliwiających wykluczenie dostawców niespełniających naszych wymagań. Przestrzeganie standardów obowiązuje cały łańcuch dostaw, czyli wszystkich dostawców, a także ich podwykonawców, bez względu na miejsce prowadzenia działalności.

Każdy dostawca produktu lub usługi, który bierze udział w procesie zakupowym lub realizujący umowy, zobowiązuje się działać zgodnie ze standardami. Nowo podpisywane umowy oraz zamówienia z dostawcami zawierają obowiązkowe klauzule uwzględniające wymagania określone w standardach. Wymaganie to ma przyczynić się do tego, że dostawca świadomie podejmuje decyzję o współpracy z Bankiem, a takie podejście będzie zachętą do podejmowania lub doskonalenia działań związanych z ograniczaniem negatywnego oddziaływania na środowisko i umacniania społecznej odpowiedzialności.

BOŚ stosuje najlepsze praktyki kupieckie, takie jak zachowanie obiektywności i najwyższych standardów etycznych. Przy wyborze dostawców, oprócz doświadczenia, umiejętności, jakości, terminowości, warunków dostaw i możliwości finansowych ocenie podlega również możliwość stosowania kryteriów środowiskowych, społecznych i jakościowych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku w Banku przeprowadzono 283 postępowania z około 160 dostawcami o wartości powyżej 20 tys. zł brutto. Stanowiło to około 94% wartości wszystkich przeprowadzonych postępowań. Pozostałe 1383 postępowań do 20 tys. zł brutto, stanowiło około 6% wartości wszystkich przeprowadzonych postępowań.

W 2023 roku 100% dostawców, z którymi podpisano umowy/zamówienia, podpisało Standardy ESG.

Około 98% dostawców BOŚ to firmy polskie lub posiadające siedzibę albo oddział zarejestrowany w Polsce.

Praktyki płatnicze

Wymagania odnośnie do terminów płatności, etapy płatności i sposób odbioru prac określane są przez jednostkę wnioskującą na etapie składania wniosku o przeprowadzenie postępowania zakupowego. Projekt umowy/zamówienia stanowiący załącznik do wniosku zawiera stosowne zapisy, termin płatności, a także klauzule obowiązujące w Banku określone przez jednostkę odpowiedzialną za rachunkowość.

Umowy zawierają także zapisy o karach umownych, przesłanki do wypowiedzenia/rozwiązania umowy, a także zapisy o tym, w jaki sposób rozwiązywane będą kwestie sporne (droga sądowa).

W obszarze gospodarki własnej w 2023 roku Bank nie posiadał sporów dotyczących płatności faktur.

6.16. Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności

GRI [2-15] [2-23] [2-24] [2-25]
ESRS E2 [GOV-4] [MDR-P]

Kluczowe zasady w zakresie transparentności, uczciwości oraz etyki reguluje:

Kodeks Etyki Banku Ochrony Środowiska S.A.	Kodeks określa obowiązujące w Banku standardy etyki zawodowej. Jest zbiorem zasad, jakimi kierują się wszyscy pracownicy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych oraz opisuje związane z tym podstawowe zasady współpracy z partnerami biznesowymi i kontrahentami. Więcej na stronie internetowej Banku – Kodeks etyki https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0011/40331/Kodeks_Etyki_11_22.pdf
Polityka przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w Banku Ochrony Środowiska SA	Polityka określa reguły przeciwdziałania powstawaniu i zarządzania konfliktami interesów. Więcej na stronie internetowej Banku https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0020/49430/STRESZCZENIE_Polityka-konflikt_VI.pdf
Zasady przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w Banku Ochrony Środowiska SA	Zasady określają środki i metody przeciwdziałania konfliktom interesów w banku oraz działania podejmowane przez osoby zaangażowane w zakresie zapobiegania, identyfikowania, diagnozowania i zarządzania konfliktami interesów.
Zasady przyjmowania i wręczania prezentów w Banku Ochrony Środowiska SA	Zasady określają sposób postępowania osób powiązanych w przypadku przyjmowania i wręczania prezentów, w tym także klientów i podmiotów współpracujących z Bankiem.
Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Ochrony Środowiska S.A. procedur i standardów etycznych	Procedura reguluje zasady i tryb zgłaszania oraz postępowania ze zgłoszeniami w sprawach rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów, procedur i standardów etycznych, w tym przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz przepisów regulujących wykonywanie czynności, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz sposób zapewnienia anonimowości zgłaszającego.
Zasady przyjmowania i przekazywania zachęt w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Zasady określają sposób postępowania Banku oraz osób powiązanych w zakresie przyjmowania i przekazywania zachęt w związku ze świadczeniem usług inwestycyjnych.
Polityka antykorupcyjna Banku Ochrony Środowiska S.A.	Przepis określa politykę zerowej tolerancji wobec korupcji we wszystkich aspektach swojej działalności, oraz zapewnienie dochowywania przez Bank najwyższych standardów prawości, uczciwości i sprawiedliwości we wszystkich działaniach wewnętrznych i zewnętrznych.
System Kontroli Wewnętrznej w BOŚ S.A.	Przepis określa system kontroli wewnętrznej w Banku, który funkcjonuje w ramach systemu zarządzania i definiuje elementy struktury i organizację systemu kontroli wewnętrznej oraz określa cele i zadania, a także tryb i sposób funkcjonowania głównych elementów

	<p>systemu kontroli wewnętrznej w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. System Kontroli Wewnętrznej wspierają liczne procedury, zasady i wytyczne.</p>
<p>Polityka zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A.</p>	<p>Polityka określa podstawowe zasady zapewnienia zgodności działań naszej organizacji z obowiązującymi przepisami prawa, a także przepisami wewnętrznymi oraz szeroko rozumianymi standardami rynkowymi.</p> <p>BOŚ S.A. kompleksowo zarządza zgodnością działań Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, rynkowymi standardami i przyjętymi wartościami oraz systemem kontroli wewnętrznej. Wypracowane ramy formalne i procedury służą nie tylko wypełnianiu obowiązków regulacyjnych (w tym rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego), ale przede wszystkim pozytywnie wpływają na organizację. Bank dzięki nim ma pewność, że działa zgodnie z najwyższymi standardami, minimalizując jednocześnie kluczowe ryzyka (finansowe, rynkowe, reputacyjne oraz prawne).</p> <p>Zapewnienie zgodności w ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku nadzoruje Rada Nadzorcza, przy współudziale Komitetu Audytu Wewnętrznego. Rada zatwierdza Politykę zgodności oraz ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności (raz w roku) oraz adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej (co najmniej raz w roku).</p> <p>Także w DM BOŚ działa kompleksowy system nadzoru wewnętrznego oraz system nadzoru zgodności działalności z prawem, służący ujawnianiu i zapobieganiu naruszaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym w szczególności regulujących prowadzenie działalności maklerskiej, a w ramach tego systemu kluczową rolę pełni komórka wewnętrzna DM BOŚ realizująca funkcję zgodności z prawem zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.</p> <p>Działalność Banku i DM BOŚ podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.</p>
<p>Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.</p>	<p>Zasady określają szczegółowy sposób zarządzania ryzykiem braku zgodności działania Banku z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi w ramach procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.</p> <p>Są regulacją o charakterze wykonawczym w stosunku do „Polityki zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A.”</p>
<p>Zasady przyjmowania i rozpatrywania reklamacji w Banku Ochrony Środowiska S.A.</p>	<p>Dokument opisuje tryb przyjmowania reklamacji w Banku oraz proces ich rozpatrywania i udzielania odpowiedzi. Określa również zasady procesu reklamacji i raportowanie.</p>
<p>Zasady wykrywania i przeciwdziałania nadużyciom na szkodę Banku w BOŚ S.A.</p>	<p>Dokument opisuje czym jest „nadużycie”, kto i w jaki sposób wykrywa nadużycia. Określa tryb postępowania w przypadku podejrzenia nadużycia oraz sposób zapobiegania nadużyciom i monitorowania działań zapobiegawczych.</p>
<p>Standardy postępowania dla dostawców Banku Ochrony Środowiska S.A.</p>	<p>Standardy stanowią fundament, na którym wraz z dostawcami chcemy budować i utrzymywać relacje oparte na uczciwości, zaufaniu i współodpowiedzialności za praktyki biznesowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, praw człowieka, etyki w biznesie, troski o pracowników oraz dbałości o środowisko naturalne na wszystkich etapach naszej działalności.</p> <p>Więcej na stronie internetowej Banku - Standardy postępowania dla dostawców</p> <p>https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0018/40338/Standardy-postepowania-dla-dostawcow-Banku-Ochrony-srodowiska_.pdf</p>
<p>Regulamin pracy Banku Ochrony Środowiska S.A.</p>	<p>Regulamin ustala organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników zatrudnionych w Banku.</p>

Polityka wynagrodzeń BOŚ S.A. i Regulamin wynagradzania pracowników BOŚ S.A.	Polityka określa zasady obowiązujące w Banku w zakresie wynagradzania pracowników, zapewniające równość wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i neutralności pod względem płci, wieku, niepełnosprawności, stanu zdrowia, rasy, narodowości, pochodzenia etnicznego, religii, wyznania, bezwyznaniowości, przekonań politycznych, przynależności związkowej, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej, statusu rodzinnego, stylu życia oraz innych okoliczności, które mogą narazić na zachowania dyskryminacyjne.
Polityka ochrony praw człowieka w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Polityka określa sposoby wspierania przestrzegania praw człowieka Więcej na stronie internetowej Banku – Polityka ochrony praw człowieka https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0014/40334/Polityka-ochrony-praw-czlowieka..pdf
Polityka różnorodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Polityka określa sposoby wspierania różnorodności w Banku Więcej na stronie internetowej Banku – Polityka różnorodności https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0015/40335/Polityka-roznorodnosci_.pdf
Wewnętrzna polityka antymobbingowa w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Dokument ustala zasady przeciwdziałania przypadkom mobbingu, dyskryminacji i molestowaniu w Banku.
Zasady realizacji procesu szkoleń i rozwoju pracowników Banku Ochrony Środowiska S.A.	Zasady określają kierunki w zakresie działań szkoleniowo-rozwojowych realizowanych dla pracowników.
Zasady procesu okresowej oceny pracy w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Proces okresowej oceny pracy oparty jest o ocenę efektów pracy (cele), a także o ocenę postawy, służy rozwojowi pracowników i kształtowaniu postaw zgodnych z kluczowymi wartościami Banku, a jego zasadniczym celem jest jednoznaczne wyróżnienie zachowań, które stanowią wzór do naśladowania dla innych, a także takich zachowań, które z uwagi na wyzwania strategiczne Banku wymagają dalszego rozwoju i doskonalenia.
Regulamin rekrutacji w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Dokument określa zasady i tryb rekrutacji kandydatów do pracy w Banku Ochrony Środowiska.
Regulamin zatrudniania pracowników w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Regulamin określa m.in. zasady i tryb zatrudniania pracowników – na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy oraz zmiany warunków zatrudnienia w okresie trwania stosunku pracy w Banku.
Regulamin pracy zdalnej w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Regulamin reguluje zasady korzystania z pracy zdalnej przez pracowników Banku.
Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Banku Ochrony Środowiska S.A.	Regulamin określa zasady tworzenia ZFŚS oraz gospodarowania środkami Funduszu i przeznaczanie tych środków na cele socjalne, w tym pomoc na cele mieszkaniowe, dla osób uprawnionych.

7. RAPORCIE

GRI [2-2] [2-14]

Raport ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2023 rok prezentuje działalność Banku Ochrony Środowiska S.A (w treści raportu stosowana jest zamiennie nazwa „Bank” lub „BOŚ”) będącego jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska oraz w ograniczonym zakresie pozostałych spółek wchodzących w skład Grupy BOŚ na dzień 31 grudnia 2023 rok, tj.: Dom Maklerski BOŚ S.A. (w treści raportu stosowana jest zamiennie nazwa „DM BOŚ”), BOŚ Leasing – EKO Profit S.A. (w treści raportu stosowana jest zamiennie nazwa „BLEP S.A.”) i jednostki zależnej w sposób pośredni MS Wind Sp. z o.o. W raporcie została zaprezentowana również działalność Fundacji Banku Ochrony Środowiska (w treści raportu stosowana jest zamiennie nazwa „Fundacja BOŚ” lub „Fundacja”).

Raport prezentuje informacje za 2023 rok (1 stycznia - 31 grudnia 2023 r.), o ile w treści przy wybranych informacjach nie wskazano inaczej

Treść raportu została sprawdzona i zaakceptowana przez Komitet ESG i Zielonych projektów oraz Zarząd Banku.

7.1. Istotne tematy raportowania

GRI [2-29] [3-1] [3-2]

ESRS 2 [SBM-2]

W niniejszym Raporcie proces określania istotnych tematów został przeprowadzony w dwóch etapach:

1. Opracowano listę tematów kluczowych. Na tym etapie zidentyfikowano kwestie dotyczące tematów:

- ekonomicznych i biznesowych,
- środowiskowych,
- pracowniczych,
- społecznych;

których celem była ocena ryzyk i szans ESG, mogących mieć istotny wpływ na wyniki Banku, a także wpływ Banku na kwestie zrównoważonego rozwoju.

Listę 73 tematów kluczowych opracowano na podstawie:

- wykazu tematycznych ESRS określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/2772 z dnia 31 lipca 2023 r. uzupełniającego dyrektywę PE i Rady 2013/34/UE w odniesieniu do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- wykazu 7 tematów istotnych opisanych w Raporcie ESG za 2022 rok, opracowanych na podstawie analizy realizacji działań Strategii biznesowej i Strategii ESG, opinii interesariuszy Banku oraz wytycznych dla branży.

2. Przeprowadzono analizę istotności. W celu wytypowania istotnych tematów wykonano badanie ankietowe wśród wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy Banku.

Każdy z 73 kluczowych tematów został oceniony w skali od 1 do 5, gdzie: 1 - zagadnienie zupełnie nieistotne; 2 - zagadnienie mało istotne; 3 - zagadnienie średnio istotne; 4 - zagadnienie istotne; 5 - zagadnienie bardzo istotne.

Dla każdego tematu podsumowano i przeliczono średnie z uzyskanej punktacji w podziale na perspektywę Banku i perspektywę otoczenia. Punktem odciążenia klasyfikacji do tematu istotnego była średnia na poziomie powyżej 4 pkt, co oznacza zagadnienie istotne dla Banku.

Wyniki ankiety pozwoliły określić 20 tematów istotnych z punktu widzenia interesariuszy zewnętrznych i 4 tematów istotnych dla interesariuszy wewnętrznych Banku – pracowników BOŚ, przy czym tematy „Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu” oraz „Odpowiednie płace” okazały się istotne zarówno dla interesariuszy zewnętrznych jak i wewnętrznych.

Szczegółowe wyniki analizy istotności wszystkich 24 tematów istotnych wraz punktacją:

Interesariusze zewnętrzni			Pracownicy BOŚ		
ESRS	Temat istotny	pkt	ESRS	Temat istotny	pkt
G1-3	Zapobieganie i wykrywanie korupcji lub przekupstwa	4,7	S1-15	Wskaźniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	4,5
G1-4	Potwierdzone przypadki korupcji lub przekupstwa	4,7	S1-16	Wskaźniki wynagrodzeń (luka płacowa i całkowite wynagrodzenie)	4,5
G1-6	Praktyki płatnicze	4,6	S1-10	Odpowiednie płace	4,4
S1-10	Odpowiednie płace	4,4	E1-1	Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	4,2
	Rzetelne i przejrzyste informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	4,4			
G1-5	Wpływy polityczne i działalność lobbingsowa	4,4			
E1-1	Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	4,3			
E1-3	Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej	4,3			
E1-5	Zużycie i mix energii, w tym sposoby redukcji zużycia energii	4,3			
S1-4	Działania w zakresie zarządzania istotnymi zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami	4,3			
S1-13	Wskaźniki szkolenia i rozwoju umiejętności zatrudnionych	4,3			
E1-4	Wymierne cele w zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmiany klimatu	4,1			
	Finansowanie zrównoważonych inwestycji - wspieranie zielonej transformacji	4,1			
S1-1	Polityki dotyczące pracowników	4,1			
S1-5	Cele dotyczące istotnych zagrożeń i szans związanych z pracownikami	4,1			
S1-17	Incydenty, skargi oraz poważne naruszenia i incydenty związane z prawami człowieka	4,1			
S4-1	Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	4,1			
S4-3	Procesy naprawiania negatywnych skutków oraz komunikacja z konsumentami i użytkownikami końcowymi	4,1			
S4-4	Podjęmowanie działań w związku z istotnymi wpływami na konsumentów i użytkowników końcowych	4,1			
G1-1	Polityki prowadzenia działalności gospodarczej i kultura korporacyjna - Etyka	4,1			

Ostateczną decyzję w określeniu listy istotnych tematów do zaraportowania podjął Komitet ESG i Zielonych Projektów. Wszystkie istotne tematy określone w niniejszym Raporcie ESG wpływają zarówno na Bank i jego cele oraz na otoczenie.

Lista istotnych tematów uległa zmianie w stosunku do poprzedniego raportu.

Temat	Obszar ESG	w 2021	w 2022	w 2023
Wspieranie zielonej transformacji/ Finansowanie zrównoważonych inwestycji - wspieranie zielonej transformacji	Środowisko	TAK	TAK	TAK
Redukcja oddziaływania na środowisko	Środowisko	TAK		
Zużycie i sposoby redukcji zużycia energii /Zużycie i mix energii	Środowisko		TAK	TAK
Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	Środowisko			TAK
Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej	Środowisko			TAK
Wymierne cele w zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmiany klimatu	Środowisko			TAK
Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	Społeczeństwo		TAK	TAK
Promowanie zrównoważonego rozwoju	Społeczeństwo	TAK		
Tworzenie przyjaznej pracownikom, angażującej organizacji / Warunki zatrudnienia (benefity, urlopy rodzicielskie, rotacja pracowników)	Społeczeństwo	TAK	TAK	
Wynagrodzenie pracowników/ Wskaźniki wynagrodzeń/odpowiednie płace	Społeczeństwo		TAK	TAK
Szkolenia i wspieranie rozwoju pracowników/Wskaźniki szkolenia i rozwoju umiejętności zatrudnionych	Społeczeństwo		TAK	TAK
Różnorodność i równość szans w dostępie do stanowisk; różnice wynagrodzeń	Społeczeństwo		TAK	
Działania w zakresie zarządzania istotnymi zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami	Społeczeństwo			TAK
Polityki dotyczące pracowników	Społeczeństwo			TAK
Cele dotyczące istotnych zagrożeń i szans związanych z pracownikami	Społeczeństwo			TAK
Incydenty, skargi oraz poważne naruszenia i incydenty związane z prawami człowieka	Społeczeństwo			TAK
Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	Społeczeństwo			TAK
Procesy naprawiania negatywnych skutków oraz komunikacja z konsumentami i użytkownikami	Społeczeństwo			TAK
Podejmowanie działań w związku z istotnymi wpływami na konsumentów i użytkowników końcowych oraz skuteczność tych działań	Społeczeństwo			TAK
Wskaźniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	Społeczeństwo			TAK
Odpowiedzialne zarządzanie ESG	Ład korporacyjny	TAK		
Transparentność	Ład korporacyjny	TAK		
Zapobieganie i wykrywanie korupcji lub przekupstwa	Ład korporacyjny			TAK
Potwierdzone przypadki korupcji lub przekupstwa	Ład korporacyjny			TAK
Praktyki płatnicze	Ład korporacyjny			TAK
Wpływy polityczne i działalność lobbingsowa	Ład korporacyjny			TAK
Polityki prowadzenia działalności gospodarczej i kultura korporacyjna	Ład korporacyjny			TAK

Pozostałe tematy ujęte w Raporcie ESG:

- wyniki ekonomiczne;
- woda i ścieki;

- ocena środowiskowa i społeczna dostawców;
- BHP.

7.2. Standard raportowania

GRI [2-3] [2-4] [2-5]

Raport został przygotowany zgodnie z międzynarodowym standardem raportowania Global Reporting Initiative (GRI Standards).

Bank Ochrony Środowiska S.A. raportuje w cyklu rocznym. Poprzedni Raport ESG Banku Ochrony Środowiska został opublikowany 30 czerwca 2023 roku. Okres raportowania zrównoważonego rozwoju jest zgodny z okresem sprawozdawczości finansowej.

Nie wprowadzono w okresie sprawozdawczym żadnych zmian w raportowanych informacjach niefinansowych.

Wszystkie prezentowane dane i informacje zostały skonsultowane wewnętrznie i zweryfikowane przez pracowników Grupy Kapitałowej BOŚ odpowiedzialnych w danym obszarze. W bieżącym raporcie nie zaszyły znaczące zmiany dotyczące zastosowanych metod pomiarów w stosunku do raportu poprzedniego.

Raport nie został poddany zewnętrznej weryfikacji.

W proces raportowania zaangażowanych było kilkanaście osób ze wszystkich komórek merytorycznych odpowiedzialnych za dostarczenie danych do raportu. Przed rozpoczęciem prac nad raportem odbyli oni wewnętrzne spotkania dotyczące zasad raportowania ESG.

7.3. Kontakt

GRI [2-3]

Zespół Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii: esg@bosbank.pl

Anna Burza- p.o. Dyrektora Departamentu Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii

Więcej informacji na stronie internetowej Banku – Strategia i raportowanie ESG

7.4. Indeks GRI

Standard GRI	Nr ujawnienia	Nazwa wskaźnika	Miejsce w Raporcie ESG	Nr strony	GRI sektor Standards
1. Organizacja i jej praktyki sprawozdawcze	2-1	Dane organizacyjne	2. Grupa Kapitałowa BOŚ 2.6 Grupa BOŚ	96 98	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-2	Podmioty objęte raportowaniem zrównoważonego rozwoju w organizacji	2.6 Grupa BOŚ 7. O Raporcie	98 210	
	2-3	Okres sprawozdawczy, częstotliwość raportowania i dane kontaktowe	7.2 Standard raportowania	213	
			7.3 Kontakt	213	
	2-4	Zmiany w raportowanych informacjach	7.2 Standard raportowania	213	
2-5	Zewnętrzne poświadczenie	7.2 Standard raportowania	213		
2. Działalność i pracownicy	2-6	Działania, łańcuch wartości i inne relacje biznesowe	2. Grupa Kapitałowa BOŚ	96	GRI 2. General Disclosures 2021
			2.3 BOŚ w liczbach	97	
			2.6 Grupa BOŚ	98	
			3. Strategia i model biznesowy	99	
			3.1 Strategia biznesowa	100	
			3.2 Strategia ESG	100	
			4.1 Wsparcie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	120	
	4.2 Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi	121			
2-7	Pracownicy	4.3 Działalność proekologiczna Spółek	124		
		6.15 Łańcuch dostaw	206		
2-7	Pracownicy	5.9 Struktura zatrudnienia	169	GRI 2. General Disclosures 2021	
2-8	Osoby świadczące pracę na rzecz organizacji, które nie są jej pracownikami	5.9 Struktura zatrudnienia	169	GRI 2. General Disclosures 2021	
3. Ład korporacyjny	2-9	Skład i struktura najwyższego organu zarządzającego	6. Świadoma organizacja	190	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-10	Powoływanie i wybór najwyższego organu zarządczego	6. Świadoma organizacja	190	
			6.4 Zasady wyboru organu zarządzającego	192	
	2-11	Przewodniczący najwyższego organu zarządzającego	6. Świadoma organizacja	190	GRI 2. General Disclosures 2021
2-12	Rola najwyższego organu zarządczego w nadzorowaniu zarządzania wpływami	3.2 Strategia ESG	100	GRI 2. General Disclosures 2021	
		3.4 Struktura zarządzania ESG	104		
		4.5 Odpowiedzialne podejście do ochrony środowiska	152		
		5.1 Wspólny wysiłek w budowie zrównoważonego rozwoju	159		
		6.11 System zarządzania ryzykiem	198		

	2-13	Przekazanie odpowiedzialności za zarządzanie wpływami	3.4 Struktura zarządzania ESG	104	GRI 2. General Disclosures 2021
			3.5 Główne Polityki i dokumenty określające nasze podejście do ESG w raportowanym okresie	104	
			6.11 System zarządzania ryzykiem	198	
	2-14	Rola najwyższego organu zarządczego w raportowaniu kwestii zrównoważonego rozwoju	7. O Raporcie	210	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-15	Konflikt interesów	6.7 Etyka	194	GRI 2. General Disclosures 2021
			6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195	
			6.16 Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207	
	2-16	Informowanie o istotnych kwestiach	6.7 Etyka	194	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-17	Wiedza zbiorowa najwyższego organu zarządczego	6.10 Komunikowanie kwestii krytycznych	197	GRI 2. General Disclosures 2021
			5.12 Różnorodność organów zarządzających	175	
2-18	Ocena wyników działalności najwyższego organu zarządczego	6. Świadoma organizacja	190	GRI 2. General Disclosures 2021	
2-19	Polityka wynagrodzeń	5.13 Zasady wynagradzania	177	GRI 2. General Disclosures 2021	
2-20	Proces ustalania wynagrodzenia	5.13 Zasady wynagradzania	177	GRI 2. General Disclosures 2021	
2-21	Wskaźnik rocznego wynagrodzenia całkowitego	5.13 Zasady wynagradzania	177	GRI 2. General Disclosures 2021	
4. Strategia, polityka i praktyki	2-22	Oświadczenie o strategii zrównoważonego rozwoju	1. List Prezesa Zarządu	95	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-23	Zobowiązania ujęte w politykach	3.1 Strategia biznesowa	100	GRI 2. General Disclosures 2021
			3.2 Strategia ESG	100	
			3.3 Kontrybucja do realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ	102	
			3.4 Struktura zarządzania ESG	104	
			3.5 Główne Polityki i dokumenty określające nasze podejście do ESG w raportowanym okresie	104	
			5.7 Wartości BOŚ	167	
			6.7 Etyka	194	
			6.9 Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML)	197	
			6.11 System zarządzania ryzykiem	198	
6.16 Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207				

	2-24	Realizowanie zobowiązań ujętych w politykach	3.1 Strategia biznesowa	100	GRI 2. General Disclosures 2021
			3.2 Strategia ESG	100	
			3.3 Kontrybucja do realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ	102	
			6.16 Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207	
	2-25	Procesy naprawcze dotyczące negatywnych oddziaływań	3.9 Transparentność i dialog z klientem	115	GRI 2. General Disclosures 2021
			6.7 Etyka	194	
			6.16 Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207	
	2-26	Mechanizmy zasięgania porad i zgłaszania wątpliwości	6.7 Etyka	194	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-27	Zgodność z prawem i regulacjami	6.6 Zgodność działalności z prawem i regulacjami	192	GRI 2. General Disclosures 2021
	2-28	Stowarzyszenia członkowskie	3.7 Kluczowe partnerstwa 5.2 Wspólne cele, wspólne zaangażowanie	112 159	GRI 2. General Disclosures 2021
5. Angażowanie interesariuszy	2-29	Podejście do zaangażowania interesariuszy	3.6 Interesariusze BOŚ i relacje z otoczeniem	111	GRI 2. General Disclosures 2021
			3.9 Transparentność i dialog z klientem	115	
5.15 Komunikacja z pracownikami			180		
	2-30	Układy zbiorowe pracy	7.1 Istotne tematy raportowania	210	GRI 2. General Disclosures 2021
			5.9 Struktura zatrudnienia	169	
6. Tematy istotne	3-1	Proces określania istotnych tematów	7.1 Istotne tematy raportowania	210	GRI 3: Material Topics 2021
	3-2	Lista tematów istotnych	7.1 Istotne tematy raportowania	210	
	3-3	Zarządzanie tematem istotnym	3.9 Transparentność i dialog z klientem	115	
			3.10 Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	117	
			3.11 Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	118	
			4.1 Wsparcie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	120	
			4.2 Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi	121	
			4.6 Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii	152	
			4.8 Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	155	
			5.8 Działania w zakresie zarządzania zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami	168	
			5.11 Polityki dotyczące pracowników	174	
			5.13 Zasady wynagradzania	177	
	5.14 Urlopy rodzicielskie i Wskaźnik równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	179			

			6.5 Wpływy polityczne i działalność lobbingsowa	192	
			6.7 Etyka	194	
			6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195	
			6.13 Bezpieczeństwo naszych klientów i pracowników	200	
			6.15 Łańcuch dostaw	206	
Wyniki ekonomiczne	201-1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona	2.4 Wyniki finansowe	97	GRI 201: Economic Performance 2016
			4.4 Taksonomia UE	125	
Wynagrodzenie pracowników	202-1	Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla do płacy minimalnej na danym rynku, z podziałem na płeć	5.13 Zasady wynagradzania	177	GRI 202: Market Presence 2016
Pośredni wpływ ekonomiczny	203-1	Wspierane inwestycje infrastrukturalne i usługi	4.1 Wsparcie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	120	GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016
			5.3 Fundacja Banku Ochrony Środowiska	159	
			4.1 Wsparcie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	120	
			4.4 Taksonomia UE	125	
Praktyki zakupowe	204-1	Proporcja wydatków na lokalnych dostawców	6.15 Łańcuch dostaw	206	GRI 204: Procurement Practices 2016
Zapobieganie korupcji	205-2	Komunikacja i szkolenia dotyczące polityk i procedur antykorupcyjnych	6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195	GRI 205: Anti-corruption 2016
	205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte działania	6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195	
Energia	302-1	Zużycie energii w organizacji	4.6 Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii	152	GRI 302: Energy 2016
Woda	303-5	Zużycie wody	4.9 Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe	156	GRI 303: Water and Effluents 2018
Bioróżnorodność	304-2	Znaczący wpływ działań, produktów i usług na różnorodność biologiczną	4.2 Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi	121	GRI 304: Biodiversity 2016
Emisje	305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (Zakres 1)	4.6 Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii	152	GRI 305: Emissions 2016
			4.7 Ślad węglowy	153	
	305-2	Pośrednie energetyczne emisje gazów cieplarnianych (Zakres 2)	4.6 Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii	152	
			4.7 Ślad węglowy	153	
	305-3	Inne pośrednie emisje gazów cieplarnianych (Zakres 3)	4.7 Ślad węglowy	153	
305-4	Intensywność emisji GHG	4.7 Ślad węglowy	153		
305-5	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	4.7 Ślad węglowy	153		

Odpady	306-3	Odpady wytworzone	4.9 Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe	156	GRI 306: Waste 2020
Ocena środowiskowa dostawców	308-1	Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów środowiskowych	6.15 Łańcuch dostaw	206	GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016
Zatrudnienie	401-1	Nowi pracownicy i rotacja pracowników	5.10 Rotacja w Grupie BOŚ	173	GRI 401: Employment 2016
	401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin	5.16 Benefity dla pracowników	182	
	401-3	Urlopy rodzicielskie	5.14 Urlopy rodzicielskie i Wskaźnik równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	179	
BHP	403-1	System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188	GRI 403: Occupational Health and Safety 2018
	403-2	Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie wypadków	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188	
	403-3	Służby bezpieczeństwa i higieny pracy	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188	
	403-4	Wpływ pracowników na decyzje, konsultacje i komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188	
	403-5	Szkolenia dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188	
	403-6	Programy promocji zdrowia dla pracowników	5.16 Benefity dla pracowników	182	
	403-9	Urazy związane z pracą	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188	
Szkolenia i edukacja	404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika	5.17 Szkolenia i rozwój	184	GRI 404: Training and Education 2016
	404-2	Programy podnoszenia kwalifikacji pracowników i programy wsparcia w okresie przejściowym	5.17 Szkolenia i rozwój	184	
	404-3	Odsetek pracowników regularnie otrzymujących oceny pracy i rozwoju kariery	5.17 Szkolenia i rozwój 5.18 Ocena pracownicza	184 187	
Różnorodność i równość szans	405-1	Różnorodność organów zarządzających i pracowników	5.11 Polityki dotyczące pracowników	174	GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016
			5.12 Różnorodność organów zarządzających i pracowników	175	
	405-2	Stosunek pensji podstawowej i wynagrodzenia całkowitego kobiet do mężczyzn	5.13 Zasady wynagradzania	177	

Niedyskryminacja	406-1	Przypadki dyskryminacji i podjęte działania naprawcze	6.7 Etyka	194	GRI 406: Non-discrimination 2016
Lokalne społeczności	413-1	Operacje z zaangażowaniem społeczności lokalnej, ocenami wpływu i programami rozwojowymi	5.1 Wspólny wysiłek w budowie zrównoważonego rozwoju	159	GRI 413: Local Communities 2016
			5.3 Fundacja Banku Ochrony Środowiska	159	
			5.4 Wolontariat pracowniczy	163	
Ocena społeczna dostawcy	414-1	Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów społecznych	6.15 Łańcuch dostaw	206	GRI 414: Supplier Social Assessment 2016
Polityka	415-1	Datki polityczne	6.5 Wpływy polityczne i działalność lobbingowa	192	GRI 415: Public Policy 2016
Marketing oraz znakowanie produktów i usług	417-1	Wymagania dotyczące informowania o produktach i usługach oraz ich znakowania	3.10 Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	117	GRI 417: Marketing and Labeling 2016
	417-2	Przypadki niezgodności z zasadami dotyczącymi informowania o produktach i usługach oraz ich znakowania	3.11 Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	118	
			3.11 Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	118	
417-3	Przypadki niezgodności z zasadami dotyczącymi komunikacji marketingowej	3.11 Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	118		
Prywatność klienta	418-1	Uzasadnione skargi dotyczące naruszenia prywatności i utraty danych klientów	6.13 Bezpieczeństwo naszych klientów i pracowników	200	GRI 418: Customer Privacy 2016

7.5. Indeks ESRS

Standard ESRS	nr ESRS	Nazwa Standardu ESRS	Miejsce w Raporcie ESG	Nr strony
ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji	BP-1	Ogólna podstawa sporządzenia oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju	1. List Prezesa Zarządu	95
			2. Grupa Kapitałowa BOŚ	96
			2.6 Grupa BOŚ	98
	GOV-1	Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych	3.4 Struktura zarządzania ESG	104
			6. Świadoma organizacja	190
	GOV-2	Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorującym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem	3.4 Struktura zarządzania ESG	104
	GOV -4	Oświadczenie na temat należytej staranności (due diligence)	6.16 Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207
	GOV-5	Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju	6.11 System zarządzania ryzykiem	198
	SBM -1	Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości	2. Grupa Kapitałowa BOŚ	96
			3.1 Strategia Biznesowa	100
			3.2 Strategia ESG	100
	SBM-2	Interesy i opinie zainteresowanych stron	3.6 Interesariusze BOŚ i relacje z otoczeniem	111
			3.9 Transparentność i dialog z klientem	115
			7.1 Istotne tematy raportowania	210
SBM-3	Istotne oddziaływanie, ryzyko i możliwości oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym	3.1 Strategia Biznesowa	100	
		3.2. Strategia ESG	100	
IRO-1	Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych oddziaływań, istotnego ryzyka i istotnych możliwości	6.11 System zarządzania ryzykiem	198	

	MDR-P	Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem	3.5 Główne polityki i dokumenty określające nasze podejście do ESG w raportowanym okresie	104
			6.7 Etyka	194
			6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195
			6.16 Najważniejsze Polityki i procedury dotyczące należytej staranności	207
	MDR-A	Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem	3.2. Strategia ESG	100
			3.3 Kontrybucja do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ	102
	MDR-M	Wskaźniki w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem	3.2. Strategia ESG	100
			3.3 Kontrybucja do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ	102
	MDR-T	Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów	3.2. Strategia ESG	100
	ESRS E1 Zmiana klimatu	E1-1	Plan transformacji na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu	4.8 Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu
E1-2		Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej	3.5 Główne polityki i dokumenty określające nasze podejście do ESG w raportowanym okresie	104
E1-3		Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej	4.8 Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	155
E1-4		Cele związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej	4.8 Plan transformacji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu	155
E1-5		Zużycie energii i koszyk energetyczny	4.6 Efektywność energetyczna, zużycie i mix energii	152
E1-6		Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto oraz całkowite emisje gazów cieplarnianych	4.7 Ślad węglowy	153
ESRS E3	E3-4	Zużycie wody	4.9 Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe	156

Zasoby wodne i morskie				
ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym	E5-2	Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym	4.9 Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe	156
	E5-5	Wpływy zasobów	4.9 Zużycie zasobów – woda, sprzęt, papier, materiały biurowe i marketingowe	156
ESRS S1 Właśni pracownicy	S1-1	Polityki związane z własną siłą roboczą	5.11 Polityki dotyczące pracowników	174
	S1-2	Procedury współpracy z własnymi pracownikami i przedstawicielami pracowników w zakresie oddziaływania	5.7 Wartości BOŚ	167
			5.15 Komunikacja z pracownikami	180
	S1-3	Procesy niwelowania negatywnych oddziaływań i kanały zgłaszania problemów przez pracowników jednostki	5.11 Polityki dotyczące pracowników	174
			5.15 Komunikacja z pracownikami	180
			6.10 Komunikowanie kwestii krytycznych	197
	S1-4	Podejmowanie działań dotyczących istotnych oddziaływań na własnych pracownikach oraz stosowanie podejść służących ograniczeniu istotnego ryzyka i wykorzystywaniu istotnych możliwości związanych z własną siłą roboczą oraz skuteczność tych działań	5.8 Działania w zakresie zarządzania zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami	168
	S1-5	Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi oddziaływaniami, zwiększania pozytywnych oddziaływań i zarządzania istotnym ryzykiem i istotnymi możliwościami Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi oddziaływaniami, zwiększania pozytywnych oddziaływań i zarządzania istotnym ryzykiem i istotnymi możliwościami	5.8 Działania w zakresie zarządzania zagrożeniami i szansami związanymi z pracownikami	168
	S1-6	Charakterystyka pracowników jednostki	5.9 Struktura zatrudnienia	169
	S1-7	Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własnych pracowników jednostki	5.9 Struktura zatrudnienia	169
S1-8	Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego	5.9 Struktura zatrudnienia	169	
		5.15 Komunikacja z pracownikami	180	
S1-9	Wskaźniki różnorodności	5.9 Struktura zatrudnienia	169	

			5.12 Różnorodność organów zarządzających	175
	S1-10	Odpowiednie płace	5.13 Zasady wynagradzania	177
	S1-11	Ochrona socjalna	5.16 Benefity dla pracowników	182
	S1-12	Osoby z niepełnosprawnościami	5.9 Struktura zatrudnienia	169
	S1-13	Wskaźniki dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności	5.17 Szkolenia i rozwój	184
	S1-14	Wskaźniki bezpieczeństwa i higieny pracy	5.19 Bezpieczeństwo i ergonomia w miejscu pracy	188
	S1-15	Wskaźniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	5.14 Urlopy rodzicielskie i Wskaźnik równowagi między życiem zawodowym a prywatnym	179
	S1-16	Wskaźniki wynagrodzeń (luka płacowa i całkowite wynagrodzenie)	5.13 Zasady wynagradzania	177
	S1-17	Incydenty, skargi i poważne oddziaływania na przestrzeganie praw człowieka	6.7 Etyka	194
			6.13 Bezpieczeństwo naszych klientów i pracowników	200
ESRS S2 Pracownicy w łańcuchu wartości	S2-1	Polityki związane z pracownikami w łańcuchu wartości	6.15 Łańcuch dostaw	206
ESRS S3 Dotknięte społeczności	S3-2	Procesy współpracy w zakresie oddziaływań z dotkniętymi społecznościami	5.3 Fundacja Banku Ochrony Środowiska	159
			5.4 Wolontariat pracowniczy	163
	S3-4	Podejmowanie działań dotyczących istotnych oddziaływań na dotknięte społeczności oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnym ryzykiem i wykorzystywaniu istotnych możliwości związanych z tymi społecznościami oraz skuteczność tych działań	5.3 Fundacja Banku Ochrony Środowiska	159
			5.4 Wolontariat pracowniczy	163
ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi	S4-1	Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi	3.10 Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	117
			4.2 Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi	121
	S4-2		3.9 Transparentność i dialog z klientem	115

		Procesy współpracy w zakresie oddziaływań z konsumentami i użytkownikami końcowymi	4.2 Finansowanie zrównoważonych inwestycji, produkty i usługi	121
	S4-3	Procesy remediacji negatywnych oddziaływań i kanały zgłaszania problemów przez konsumentów i użytkowników końcowych	3.9 Transparentność i dialog z klientem	115
			6.13 Bezpieczeństwo naszych klientów i pracowników	200
	S4-4	Podejmowanie działań dotyczących istotnych oddziaływań na konsumentów i użytkowników końcowych oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnym ryzykiem i wykorzystywaniu istotnych możliwości związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi oraz skuteczność tych działań	3.10 Polityki dotyczące konsumentów i użytkowników końcowych	117
			3.11 Rzetelne informowanie klientów, etyczny marketing i sprzedaż	118
	S4-5	Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi oddziaływaniami, zwiększania pozytywnych oddziaływań i zarządzania istotnym ryzykiem i istotnymi możliwościami	3.9 Transparentność i dialog z klientem	115
ESRS G1 Prowadzenie działalności gospodarczej	G1-1	Kultura korporacyjna i Polityki prowadzenia działalności gospodarczej i kultura korporacyjna	6. Świadoma organizacja	190
			6.7 Etyka	194
			6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195
	G1-2	Zarządzanie stosunkami z dostawcami	6.15 Łańcuch dostaw	206
	G1-3	Zapobieganie korupcji i przekupstwu oraz ich wykrywanie	6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	194
	G1-4	Potwierdzony incydent związany z korupcją lub przekupstwem	6.8 Przeciwdziałanie korupcji, wykrywanie i potwierdzone przypadki	195
	G1-5	Wpływ polityczny i działalność lobbingowa	6.5 Wpływy polityczne i działalność lobbingowa	192
G1-6	Praktyki płatnicze	6.15 Łańcuch dostaw	206	

8. DODATKOWE STANDARDY RAPORTOWANIA

8.1. Ujawnienia informacji związanych z klimatem wg Wytycznych TCFD

Standardy TCFD oparte są na 4 filarach: Zarządzanie, Strategia, Zarządzanie ryzykiem, Wskaźniki i docelowe wartości.

FILAR I Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem w Banku Ochrony Środowiska, w tym ryzykiem klimatycznym jest realizowane na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej Banku (więcej w Raporcie ESG - 5.3 System zarządzania ryzykiem), tj.:

- Rada Nadzorcza Banku zatwierdza przyjętą przez Zarząd Banku Politykę klimatyczną BOŚ S.A. oraz sprawuje nadzór nad jej realizacją;
- Zarząd Banku projektuje i wprowadza zasady Polityki klimatycznej i innych regulacji wewnętrznych oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem;
- dedykowane komitety, w tym
 - Komitet ESG i Zielonych Projektów opracowuje Strategię ESG, monitoruje i raportuje Zarządowi Banku realizację celów strategicznych ESG w okresach kwartalnych, opiniuje projekty wewnętrznych regulacji banku dotyczących zagadnień ESG w tym kwestii klimatycznych,
 - Komitet ds. Ekologii wspiera Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku w rozwoju działalności proekologicznej Banku oraz identyfikacji obszarów jego aktywności w obszarze ekologii, wspomagając realizację statutowej misji BOŚ;
- jednostki odpowiadające za identyfikację, pomiar, monitorowanie, kontrolę i redukcję ryzyka oraz jednostki biznesowe, odpowiedzialne są za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd Banku.

W BOŚ komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za:

- koordynację i monitorowanie realizacji Strategii ESG jest Departament Polityki Ekologicznej, ESG i Taksonomii (DPT);
- koordynowanie działań Banku w zakresie zarządzania ryzykiem ESG jest Departament Ryzyka Operacyjnego (DRO);
- określenie apetytu na ryzyko ESG poprzez wyznaczenie limitu w ramach polityki kredytowej oraz kontrolę wykorzystania limitu jest odpowiedzialny Departament Adekwatności Kapitałowej Polityki Kredytowej i Raportowania Portfela Kredytowego (DAP).

FILAR II Strategia:

Działalność BOŚ nie ma istotnego bezpośredniego wpływu na zmiany klimatu oraz zmiany klimatu nie mają bezpośredniego wpływu na Bank. BOŚ wytrwale pracuje nad minimalizacją negatywnego wpływu na środowisko i klimat poprzez stałą redukcję zużycia energii, wody, odpadów. Więcej na ten temat w Rozdziale 3.4 Odpowiedzialnie podchodzimy do ochrony środowiska.

Bank jednak może mieć istotny pośredni wpływ na zmiany klimatu i również jego kondycja finansowa może pośrednio zależeć od zmian klimatu - głównie poprzez finansowanie klientów i przedsięwzięć zależnych i wpływających na zmiany klimatu.

Ryzyko klimatyczne, bazując na wytycznych TCFD, dzieli się na dwie kategorie:

- ryzyko przejścia (ang. transition) – związane z potrzebą dostosowania do zmieniających się warunków, regulacji, nowych technologii, ale także zmiany źródeł energii, oczekiwań konsumentów i innych zjawisk rynkowych,
- ryzyko fizyczne – związane z bezpośrednim oddziaływaniem ekstremalnych lub długotrwałych zjawisk

pogodowych (np. zniszczenie infrastruktury, zniszczenie plonów, przerwanie łańcucha dostaw, ograniczona dostępność wody, utrata różnorodności biologicznej).

BOŚ identyfikuje ryzyko klimatyczne w ramach ryzyka ESG w zakresie czynników środowiskowych.

Uwzględniając perspektywę podwójnej istotności, przez pryzmat swoich klientów i finansowanych inwestycji, BOŚ identyfikuje kluczowe ryzyka klimatyczne:

Ryzyko wpływu zmiany klimatu na klientów Banku (istotność finansowa)	Ryzyko wpływu klientów Banku na klimat (istotność środowiskowa i społeczna)
<p>ryzyko fizyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ekstremalne zjawiska pogodowe utrudniające funkcjonowanie przedsiębiorstw, w tym: dewastacja plonów, skutkująca wzrostem cen towarów; szkody majątkowe i straty operacyjne, skutkujące spadkiem wartości majątku/wartości zabezpieczeń <p>ryzyko transformacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> niepewność regulacyjna i niekorzystne ekonomicznie efekty regulacji związanych z ochroną klimatu dla klientów Banku; rosnące ceny energii prowadzące do obniżenia konkurencyjności gospodarki i spadku poziomu życia, skutkujące obniżeniem jakości portfela kredytowego; 	<ul style="list-style-type: none"> energochłonność polskiego przemysłu oparta na miksie energetycznym z dominującym wytwarzaniem energii z węgla, przestarzała i energochłonna substancja budynkowa generująca duże zapotrzebowanie na energię wysoki poziom emisji dwutlenku węgla i zanieczyszczeń, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych,

W perspektywie krótko i średnioterminowej (do 5 lat), w zakresie zmian klimatu, dostrzegane są następujące ryzyka dla Banku:

- wzrost kosztów z tytułu konieczności wdrożenia systemów oceniających i raportujących działalność Banku i jego klientów w zakresie klimatu, wynikających z nowych światowych/unijnych/lokalnych regulacji;
- ryzyko utraty klientów w przypadku wyraźniej ostrzejszych wymogów Banku w stosunku do konkurencji;
- ryzyko projektów inwestycyjnych dotyczących nowoczesnych rozwiązań korzystnych ekologicznie związanych z relatywnie wczesną fazą rozwoju wdrażanych technologii.

W perspektywie długoterminowej (powyżej 5 lat), definiowane są następujące ryzyka:

- zakłócenie działalności i płynności finansowej klientów w segmencie korporacyjnym, ze względu na: wysokie temperatury, konieczność ograniczenia finansowania branż wysokoemisyjnych, rosnące ceny uprawnień do emisji;
- zakłócenie działalności i płynności klientów w segmencie korporacyjnym, w branżach wodochłonnych, ze względu na zjawiska suszy hydrologicznej, ograniczające możliwości produkcji (m.in. sektor energetyczny oraz sektor rolno-spożywczy).

Istotnym ryzykiem, w każdej perspektywie, jest również ryzyko utraty reputacji wynikające z ekspozycji Banku wobec kontrahentów, którzy potencjalnie mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za negatywny wpływ ich działalności na czynniki środowiskowe i związane z klimatem.

Choć zmiany klimatu są kojarzone głównie z zagrożeniami to mogą stanowić szanse dla rozwoju produktów i usług, szczególnie w zakresie:

- transformacji energetycznej i poprawy efektywności wykorzystania energii;
- wykorzystania krajowych i unijnych środków przeznaczonych na wsparcie w zakresie transformacji energetycznej;
- redukcji kosztów surowców i kosztów zagospodarowania odpadów poprzez przejście do modelu gospodarki obiegu zamkniętego.

Wykorzystanie pozytywnych skutków zmian klimatu daje Bankowi szanse na:

- zwiększenie portfela transakcji proekologicznych;
- wykorzystanie wiedzy i doświadczenia Banku w finansowaniu rozwoju niskoemisyjnych źródeł energii, innowacji technologicznych;

- łączenie doradztwa na rzecz finansowania projektów proekologicznych z usługami bankowymi;
- przeprowadzenie w transformacji gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej poprzez szersze wsparcie klientów w realizacji inwestycji proekologicznych.

FILAR III Zarządzanie ryzykiem:

Zarządzanie ryzykiem klimatycznym ujęte jest w ramach oceny ryzyka ESG, poprzez identyfikację ryzyk ESG w procesie oceny ryzyka kredytowego wnioskowanych transakcji i ocenę działań na rzecz środowiska szczególnie odnoszących się do nakładów na jego ochronę, redukcji zanieczyszczeń, poziomu emisji dwutlenku węgla i zużycia energii, czy energooszczędnych technologii. W tym celu opracowana została Ankieta ESG, dołączona do wniosku o udzielenie produktu kredytowego, która między innymi weryfikuje czy klient uwzględni w swojej działalności ryzyko i możliwości związane z klimatem.

W celu ograniczenia ryzyka klimatycznego, BOŚ opracował własną Politykę klimatyczną https://www.bosbank.pl/_data/assets/pdf_file/0013/40333/Polityka-klimatyczna_.pdf, której celem jest:

- przeciwdziałania zmianom klimatu;
- adaptacja do zmian klimatu;
- osiągnięcia przez Bank celów w zakresie redukcji emisji zgodnie z zapisami Strategii ESG.

Polityka klimatyczna wytycza kierunki działań Banku Ochrony Środowiska S.A. zmierzających do przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do zmian klimatu oraz osiągnięcia przez Bank celów w zakresie redukcji emisji zgodnie z zapisami Strategii ESG. Polityka wspomaga wdrażanie zadań wynikających z dokumentów dotyczących zrównoważonego finansowania i raportowania informacji związanych z klimatem. Polityka klimatyczna BOŚ uwzględnia postanowienia Porozumienia Paryskiego oraz pakietów legislacyjnych Unii Europejskiej takich jak m.in. Europejski Zielony Ład, Fit for 55 oraz krajowych dokumentów strategicznych.

Cele Polityki będą realizowane poprzez działania skoncentrowane na:

- ograniczaniu śladu węglowego Banku,
- wspieraniu transformacji klimatycznej klientów, w tym w kierunku niskoemisyjności działalności gospodarczej, poprzez:
 - a) finansowanie zielonych projektów,
 - b) oferowanie produktów dedykowanych finansowaniu przedsięwzięć wspierających:
 - przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptację do zmian klimatu, w tym m.in. odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną, technologie niskoemisyjne, redukcję emisji zanieczyszczeń, zmniejszanie emisyjności podmiotów gospodarczych,
 - sprawiedliwą transformację podmiotów z branż wysokoemisyjnych i energochłonnych w kierunku ograniczania emisji, w tym m.in. poprzez wykorzystanie gazu jako paliwa przejściowego,
 - c) współpracę z organizacjami zaangażowanymi w działania na rzecz klimatu,
 - d) przystąpienie i wdrażanie porozumień i deklaracji klimatycznych, w tym Partnerstwa na rzecz celów Agendy 2030,
 - e) działalność edukacyjną oraz udział w dialogu rynkowym dotyczącym zrównoważonego finansowania,
 - f) dzielenie się wiedzą ekspertów Obszaru Ekologii i Klimatu;
- ograniczaniu finansowania sektorów i projektów wysokoemisyjnych, do których należy przede wszystkim wydobywanie węgla energetycznego oraz produkcja energii elektrycznej i ciepłej z węgla brunatnego lub kamiennego. Bank nie będzie zawierał nowych transakcji, których głównym celem jest wydobywanie węgla energetycznego z przeznaczeniem jako paliwo w energetyce i ciepłownictwie, lub dotyczących budowy nowych bloków lub zwiększenia mocy, lub generalnych remontów istniejących bloków energetycznych lub ciepłowniczych opalanych węglem, z zastrzeżeniem finansowania projektów energetyki węglowej przyczyniających się do zmniejszenia emisyjności bloków poprzez dostosowanie do przepisów krajowych lub unijnych lub wykorzystania innowacyjnych technologii pozwalających na znaczną redukcję emisyjności gazów cieplarnianych;
- zarządzaniu ryzykiem związanym ze zmianami klimatu;
- wykorzystaniu szans i ewentualnych pozytywnych skutków zmian klimatu.

Bank dąży do uwzględnienia ryzyka klimatycznego w ramach ryzyk ESG, w szczególności poprzez:

- ocenę ryzyka kredytowego klientów instytucjonalnych obejmującą m.in. analizę występowania ryzyk ESG;
- ocenę ryzyka fizycznego na poziomie transakcji przy ocenie zgodności z Taksonomią;

- zawieranie w ofercie produktowej rozwiązań wspierających klientów, którzy chcą - w ramach swojej działalności - dążyć do realizacji celów w szeroko pojętym obszarze ESG, stosowanie preferencji cenowych w przypadku wybranych produktów o charakterze kredytowym oraz posiadanie w stałej ofercie produktów z przeznaczeniem m.in. na finansowanie inwestycji w odnawialne źródła energii, budownictwo ekologiczne, dedykowanych transformacji ekologicznej, termomodernizacji czy gospodarowaniu odpadami;
- ustalanie apetytu na ryzyka ESG w formie limitu na poziomie portfela kredytowego oraz wykluczenie finansowania podmiotów, których działalność nie wspiera zrównoważonego biznesu przynoszącego korzyści środowisku, lokalnej społeczności, konsumentom oraz pracownikom;
- proces ICAAP – poprzez wdrożenie w IV kwartale 2022 roku ryzyka ESG do listy ryzyk identyfikowanych w ramach procesu ICAAP, przeprowadzanie kwartalnej weryfikacji istotności ryzyka ESG, wyznaczanie, w przypadku uznania ryzyka za istotne, kapitału wewnętrznego na ryzyko ESG a także poprzez określenie poziomów ostrzegawczych dla kwot kapitału wewnętrznego przypadających na pokrycie poszczególnych grup ryzyk w tym dla grupy ryzyk pozostałych, w skład której wchodzi ryzyko ESG;
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych, w tym tzw. stress testów klimatycznych oraz analiz scenariuszowych w zakresie zmian klimatu pod warunkiem zidentyfikowania portfela kontrahentów, u którego stwierdzono istotne ryzyko ESG.

Bank planuje dalszy rozwój metod oceny ryzyka klimatycznego i szans mogących mieć istotny wpływ finansowy na Bank, w szczególności w oparciu o sektor i położenie geograficzne klientów.

FILAR IV Wskaźniki i docelowe wartości:

W ramach realizacji Strategii ESG Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. na lata 2024-2026, BOŚ monitoruje szereg KPI, których wykonanie będzie co kwartał prezentowane przed Zarządem Banku. Należą do nich KPI dedykowane wsparciu zielonej transformacji, w tym łagodzeniu i adaptacji do zmian klimatu. Najwyższe wymagania w zakresie środowiska stawiane są zarówno klientom jak i partnerom biznesowym, ale też samemu Bankowi, stale dążąc do redukcji oddziaływania na środowisko.

Wybrane KPI w zakresie środowiska wynikające ze strategii ESG:

- brak nowego finansowania wydobycia węgla energetycznego i nowych bloków węglowych, zgodnie z Polityką Klimatyczną BOŚ SA.;
- Systematyczny wzrost finansowania projektów proekologicznych z wykorzystaniem środków publicznych (krajowych i unijnych);
- Rozwój oferty finansowania ESG promującego realizację celów dekarbonizacji przedsiębiorstw;
- Walidacja, ogłoszenie i realizacja planu dekarbonizacji zgodnego z celem Porozumienia Paryskiego w ramach inicjatywy Science Based Targets w 2024 roku;
- 100% zużywanej przez Grupę BOŚ energii elektrycznej, objęte gwarancjami pochodzenia z OZE lub umową PPA z OZE w 2026 roku;
- Udział pojazdów hybrydowych lub elektrycznych we flocie Grupy BOŚ powyżej 90% do 2026 roku;
- Elektronizacja procesów sprzedażowych i usługowych klientów w segmentach instytucjonalnym i detalicznym oraz wybranych procesów wewnętrznych w celu redukcji wymaganej dokumentacji papierowej o 50% do 2026 roku;
- 100% oświetlenia LED we wszystkich placówkach Grupy BOŚ w 2025 roku 100% oświetlenia LED we wszystkich placówkach Grupy BOŚ w 2025 roku;

Poziom realizacji dotychczasowych KPI określa Rozdział 2.2 Strategia ESG.

Emisje gazów cieplarnianych w zakresie 1, 2 i 3 opisano w Rozdziale 3.2.2 Ślad węglowy.

VIII. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDAŃ

Zarząd Banku Ochrony Środowiska S.A. oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 rok oraz Roczne Sprawozdanie Finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 rok sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. sporządzone łącznie ze Sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2023 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy i Banku, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
07.03.2024 r.	Paweł Trętowski	Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
07.03.2024 r.	Arkadiusz Garbarczyk	Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
07.03.2024 r.	Sebastian Bodzenta	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
07.03.2024 r.	Iwona Marciniak	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym